

SLUŽBENI VJESNIK VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE

Broj 10. God. XIV Vinkovci, petak, 21. srpnja 2006. Izlazi prema potrebi

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA AKTI ŽUPANIJSKOG POGLAVARSTVA

Temeljem čl. 58. Zakona o ustanovama («Narodne novine» Republike Hrvatske broj: 76/93), čl. 35. i 47. Statuta Županije («Službeni vjesnik» Vukovarsko-srijemske županije broj: 10/01, 3/02, 4/03 i 8/05) i čl. 43. Poslovnika o radu Županijskog poglavarstva («Službeni vjesnik» Vukovarsko-srijemske županije broj: 17/01 i 6/04), Poglavarstvo Vukovarsko-srijemske županije na 29. sjednici održanoj dana 18. srpnja 2006. godine, donosi

Odluku

I.

Vukovarsko-srijemska županija kao osnivač zdravstvene ustanove daje suglasnost Domu zdravlja Vukovar da višak prostora u podružnici Ilok može iznajmiti Centru za socijalnu skrb Vukovar za potrebe rada podružnice Centra u Iloku.

Navedeni prostor sastoji se od 2 radne prostorije, prostora za arhivu, sanitarnog čvora i čekaonice, površine cca 70 m².

Zadužuju se ravnatelji ovih ustanova da međusobno zaključe Ugovor o najmu kojim će utvrditi svoja prava i obveze, visinu najamnine i režijske troškove.

Po jedan primjerak potpisanog i ovjerenog Ugovora ravnatelji su dužni dostaviti Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi i Upravnom odjelu za zdravstvo, rad i socijalnu skrb Vukovarsko-srijemske županije.

II.

Ova Odluka će se objaviti u «Službenom vjesniku» Vukovarsko-srijemske županije.

Klasa: 510-03/06-01/04
Ur.br: 2196/1-02-06-1
Vukovar, 18. srpnja 2006.

Župan
Božo Galić, dipl.ing.

Temeljem članaka 35. i 47. Statuta Vukovarsko-srijemske županije («Službeni vjesnik» Vukovarsko-srijemske županije broj: 3/06), te članka 43. Poslovnika o radu Županijskog poglavarstva («Službeni vjesnik» Vukovarsko-srijemske županije broj: 17/01 i 6/04), te Odluke Županijske skupštine o podnošenju zahtjeva za učlanjenje Vukovarsko-srijemske županije u Radnu zajednicu podunavskih regija (Službeni vjesnik» Vukovarsko-srijemske županije broj: 10/04), Poglavarstvo Vukovarsko-srijemske županije na 29. sjednici održanoj 18. srpnja 2006. godine, donosi

Rješenje

o imenovanju predstavnika Vukovarsko-srijemske županije u Radne skupine Radne zajednice podunavskih regija

I.

Organizacijski okvir Radne zajednice podunavskih regija čine radna tijela kao što su Konferencija šefova vlada, Radna skupina vodećih službenika i Tajništvo, te šest radnih skupina koje pokrivaju područja: prostorno planiranje i zaštitu okoliša, gospodarstvo i turizam, kulturu i znanost, mladež i šport, promet i riječno brodarstvo te socijalna pitanja.

II.

U Radne skupine Radne zajednice podunavskih regija imenuju se predstavnici Vukovarsko-srijemske županije kako slijedi:

Konferencija šefova vlada

Božo Galić dipl.ing., župan

Radna skupina Vodećih službenika

Zoran Vidović, dipl.ing., pročelnik Upravnog odjela za međunarodnu suradnju i kapitalna ulaganja,

Gabrijela Žalac, dipl.oec., voditeljica Odsjeka za europske integracije

Tajništvo - koordinator

Marina Sekulić, prof., stručni suradnik za europske integracije

1. Radna skupina "Prostorno planiranje i zaštita okoliša"**Prostorno uređenje**

Vesna Premuž-Štajcer, dipl.ing.arh., ravnateljica
Zavoda za prostorno uređenje

Ekologija s težištem na zaštiti tla

Tamara Šarić, dipl.ing., voditeljica Odsjeka za zaštitu
okoliša

Vodno gospodarstvo

Zoran Vidović, dipl.ing., pročelnik Upravnog odjela za
međunarodnu suradnju i kapitalna ulaganja,
Josip Kuterovac dipl.ing., voditelj VGI Biđ-Bosut

2. Radna skupina "Gospodarstvo i turizam",**Gospodarstvo**

Petar Kulić, dipl.oec., zamjenik Župana,
Zvonimir Čordašić, dipl.oec., direktor LEDA-e,
Saša Dević, dipl. oec., voditelj Odsjeka za kapitalna
ulaganja

Turizam

Rujana Bušić, dipl. politolog, direktorica Turističke
zajednice VSŽ,
Danijel Grubeša, dipl.oec., stručni suradnik u Odsjeku
za kapitalna ulaganja

3. Radna skupina "Kultura i znanost"**Zdenka Buljan, dipl.politolog. član Županijskog
poglavarstva za kulturu i školstvo**

Ruža Marić, prof., ravnateljica Gradskog muzeja
Vukovar

Radna skupina "Mladi i sport"

Grga Krajina, prof., pročelnik Upravnog odjela za
školstvo, kulturu i sport

Radna skupina „Promet i riječna plovidba“

Miroslav Ištuk, dipl.ing. , direktor Agencije za plovne
putove,
Tomislav Mihaljević, dipl.ing., direktor Luke Vukovar

Radna skupina „Socijalna pitanja“

Blanka Pripužić, dipl.iur., pročelnica Upravnog odjela
za zdravstvo i socijalnu skrb,
Mato Matić, dipl.soc.radnik, stručni savjetnik za
socijalnu skrb

Projektna skupina „Dunavska biciklistička ruta“:

Darinka Širola, Udruga Bicikl Zagreb,
Gabrijela Žalac, dipl.oec., voditeljica Odsjeka za
europske integracije,
Marina Sekulić, prof., stručni suradnik za europske
integracije

III.

Članovi Radnih skupina obvezni su nakon svakog
sastanka dostaviti izvješće Odsjeku za europske
integracije Vukovarsko-srijemske županije.

IV.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom objave u
Službenom vjesniku Vukovarsko-srijemske županije.

Klasa: 910-04/06-01/03

Ur.broj: 2196/1-02-06-2

Vukovar, 18. srpnja 2006.

Župan

Božo Galić, dipl.ing.

OPĆINA NUŠTAR

AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA

Općinsko vijeće općine Nuštar temeljem članka 24. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" Republike Hrvatske broj: 30/94., 68/98., 61/00., 32/02. i 100/04.), i članka 25. Statuta općine Nuštar ("Službeni vjesnik" Vukovarsko-srijemske županije, broj: 12/01., 15/01., 9/02., 6/05. i 5/06.) na 10. sjednici održanoj 21. srpnja 2006., godine donijelo je

ODLUKU O PROSTORNOM PLANU UREĐENJA OPĆINE NUŠTAR

Plan sadrži tekstualni i grafički dio:

I. TEMELJNE ODREDBE**Članak 1.**

Donosi se Prostorni plan uređenja općine Nuštar (u daljnjem tekstu : Plan).

Članak 2.

Plan sastoji se od knjige-elaborata pod nazivom: "Prostorni plan uređenja općine Nuštar", broj Plana: 80/2001. godine.

Članak 3.

Prostorni plan sadržava:

A) TEKSTUALNI DIO

S A D R Ž A J

I OBRAZLOŽENJE

1. POLAZIŠTA

1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA OPĆINE U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAVE
ŽUPANIJE I DRŽAVE

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

- 1.1.1.1. Geografski i geoprometni položaj
  - 1.1.1.2. Površina, stanovništvo, naseljenost
  - 1.1.1.3. Naselja i građevinska područja
    - a) Naselja
    - b) Građevinska područja
  - 1.1.1.4. Osnovne kategorije korištenja prostora
  - 1.1.1.5. Prirodna obilježja
    - a) Reljef
    - b) Klima
    - c) Hidrogeološke osobitosti
    - d) Pedološke i biovegetacijske osobitosti
    - e) Geološke i tektonske osobitosti
  - 1.1.1.6. Zaštićeni dijelovi prirode i kulturna dobra
    - a) Zaštićeni dijelovi prirode
    - b) Kulturna dobra
  - 1.1.1.7. Osobitosti krajobraza
- 1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke
- 1.1.2.1. Prirodni potencijal i korištenje resursa
    - a) Poljoprivredne površine
    - b) Šumske površine
    - c) Mineralne sirovine
  - 1.1.2.2. Gospodarski potencijal
    - a) Prirodni i uslužni kapaciteti
    - b) Turizam
    - c) Lovišta i lovna divljač
    - d) Eksploatacija mineralnih sirovina
  - 1.1.2.3. Društvene djelatnosti
    - a) Obrazovanje
    - b) Socijalna zaštita

- c) Zdravstvo
- d) Kultura
- 1.1.2.4. Sport i rekreacija
- 1.1.2.5. Komunalne djelatnosti
  - a) Groblja
- 1.1.2.6. Prometni infrastrukturni sustav
  - a) Cestovni promet
  - b) Željeznički promet
  - c) Poštanski promet
  - d) Telekomunikacije
- 1.1.2.7. Energetski sustav
  - a) Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina i plinoopskrba
  - b) Elektroenergetika
- 1.1.2.8. Vodnogospodarski sustav
  - a) Vodoopskrba
  - b) Odvodnja otpadnih voda
  - c) Uređenje vodotoka i voda
  - d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje
- 1.1.2.9. Postupanje s otpadom
- 1.1.2.10. Stanje okoliša
  - a) Onečišćenje voda
  - b) Onečišćenje zraka
  - c) Onečišćenje tla
  - d) Opterećenje bukom
- 1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova
  - 1.1.3.1. Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije
    - a) Stanovništvo
    - b) Naselja
    - c) Građevinska područja
    - d) Gospodarstvo
    - e) Društvene djelatnosti
    - f) Promet
    - g) Energetika
    - h) Vodnogospodarstvo
    - i) Poljoprivredno i šumsko zemljište
  - 1.1.3.2. Prostorni plan (bivše) općine Vinkovci
- 1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje
  - 1.1.4.1. Demografski potencijal

- 1.1.4.2. Naselja
- 1.1.4.3. Građevinska područja
- 1.1.4.4. Gospodarski potencijal
- 1.1.4.5. Promet
  - a) Cestovni, željeznički i riječni promet
  - b) Poštanski promet
  - c) Telekomunikacije
- 1.1.4.6. Energetika
  - a) Plinoopskrba
  - b) Elektroenergetika
- 1.1.4.7. Vodnogospodarstvo
  - a) Vodoopskrba
  - b) Odvodnja otpadnih voda
  - c) Uređenje vodotoka
  - d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

2.1.1. Razvoj gradova i naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

- 2.1.1.1. Razvoj gradova i naselja posebnih funkcija
- 2.1.1.2. Razvoj infrastrukturnih funkcija
  - a) Cestovni promet
  - b) Željeznički promet
  - c) Riječni promet
  - d) Poštanski promet
  - e) Telekomunikacije
  - f) Elektroenergetika
  - g) Vodoopskrba, odvodnja i uređenje vodotoka

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA

- 2.2.1. Demografski razvoj
- 2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture
- 2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture
  - 2.2.3.1. Naselja
  - 2.2.3.2. Društvena infrastruktura
  - 2.2.3.3. Prometna infrastruktura
    - a) Cestovni promet
    - b) Pošta i telekomunikacije
    - c) Telekomunikacije

- 2.2.3.4. Energetska infrastruktura
  - a) Plinoopskrba
  - b) Elektroenergetika
- 2.2.3.5. Vodnogospodarstvo
  - a) Vodoopskrba
  - b) Odvodnja
  - c) Uređenje vodotoka i voda
  - d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje
- 2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturnih dobara
  - a) Krajobrazne i prirodne vrijednosti i posebnosti
  - b) Kulturna dobra
- 2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE
  - 2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora
  - 2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja
  - 2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture
- 3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA
  - 3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU OPĆINE U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE
  - 3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE PROSTORA
    - 3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina
      - 3.2.1.1. Struktura površina
      - 3.2.1.2. Građevinska područja
      - 3.2.1.3. Poljoprivredne površine
      - 3.2.1.4. Šumske površine
  - 3.3. NASELJA
  - 3.4. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI
    - 3.4.1. Gospodarske djelatnosti
      - 3.4.1.1. Proizvodne i uslužne djelatnosti
      - 3.4.1.2. Turizam
      - 3.4.1.3. Eksploatacija mineralnih sirovina
    - 3.4.2. Društvene djelatnosti
      - 3.4.2.1. Obrazovanje
      - 3.4.2.2. Socijalna zaštita
      - 3.4.2.3. Zdravstvo
      - 3.4.2.4. Kultura
  - 3.5. ŠPORT I REKREACIJA
  - 3.6. KOMUNALNE DJELATNOSTI
  - 3.7. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA
    - 3.7.1. Uvjeti razgraničenja prostora i osiguranje prostora za smještaj djelatnosti

- 3.7.2. Uvjeti za utvrđivanje i korištenje građevinskog područja
- 3.7.3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite poljoprivrednog zemljišta
- 3.7.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite šuma
- 3.7.5. Zaštićena i vrijedna područja
- 3.7.6. Iskaz površina za posebno vrijedna i zaštićena područja
- 3.8. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA
  - 3.8.1. Prometni infrastrukturni sustav
    - 3.8.1.1. Cestovni promet
    - 3.8.1.2. Željeznički promet
    - 3.8.1.3. Riječni promet
    - 3.8.1.4. Poštanski promet
    - 3.8.1.5. Telekomunikacije
  - 3.8.2. Energetski sustav
    - 3.8.2.1. Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina u plinoopskrba
    - 3.8.2.2. Elektroenergetika
  - 3.8.3. Vodnogospodarski sustav
    - 3.8.3.1. Vodoopskrba
    - 3.8.3.2. Odvodnja otpadnih voda
    - 3.8.3.3. Uređenje vodotoka i voda
    - 3.8.3.4. Melioracijska odvodnja i navodnjavanje
- 3.9. POSTUPANJE S OTPADOM
- 3.10. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ
  - 3.10.1. Mjere zaštite voda
  - 3.10.2. Mjere zaštite tla
  - 3.10.3. Mjere zaštite zraka od onečišćenja
  - 3.10.4. Mjere zaštite od buke
- 3.11. MJERE ZAŠTITE STANOVNIŠTVA OD RATNIH OPASNOSTI
  - 3.11.1. Zone ugroženosti i sklanjanja stanovništva

II ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE

- 1.1. NAMJENA POVRŠINA
- 1.2. PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU
- 1.3. UVJETI KORIŠTENJA NA PODRUČJIMA S POSEBNIM OGRANIČENJIMA U KORIŠTENJU PROSTORA
- 2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA
  - 2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU
  - 2.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA

- 2.2.1. Namjena građevina u građevinskom području naselja
  - 2.2.2. Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora
    - 2.2.2.1. Građevne čestice
    - 2.2.2.2. Način i uvjeti gradnje građevina
    - 2.2.2.3. Uvjeti uređenja građevinskih čestica
    - 2.2.2.4. Način i uvjeti priključenja građevne čestice odnosno građevine na javnu prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu
  - 2.2.3. Uvjeti gradnje stambenih građevina
    - 2.2.3.1. Obiteljske stambene građevine
    - 2.2.3.2. Višestambene građevine
    - 2.2.3.3. Građevine povremenog stanovanja
  - 2.2.4. Uvjeti gradnje građevina javnih i društvenih djelatnosti
  - 2.2.5. Uvjeti gradnje građevina gospodarskih djelatnosti
    - 2.2.5.1. Uvjeti gradnje građevina proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti (u daljnjem tekstu : građevine PPUT djelatnosti)
    - 2.2.5.2. Uvjeti gradnje poljoprivrednih građevina
  - 2.2.6. Uvjeti gradnje športsko-rekreacijskih građevina
  - 2.2.7. Uvjeti gradnje pomoćnih građevina
  - 2.2.8. Uvjeti gradnje komunalnih građevina
  - 2.2.9. Uvjeti gradnje građevina koje se grade na javnim površinama
  - 2.2.10. Uvjeti gradnje građevina mješovite namjene
- 2.3. IZGRAĐENE STRUKTURE VAN NASELJA
- 2.3.1. Uvjeti gradnje u građevinskim područjima van naselja stalnog i povremenog stanovanja
  - 2.3.2. Uvjeti gradnje van građevinskog područja
    - 2.3.2.1. Stambene građevine van građevinskog područja
    - 2.3.2.2. Gospodarske građevine van građevinskog područja
    - 2.3.2.3. Rekreativne građevine van građevinskog područja
    - 2.3.2.4. Građevine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina
    - 2.3.2.5. Pomoćne građevine van građevinskog područja
    - 2.3.2.6. Komunalne građevine van građevinskog područja
    - 2.3.2.7. Prometne i ostale infrastrukturne građevine
3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI
4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI
5. UVJETI UREĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA
- 5.1. PROMETNI SUSTAV
  - 5.2. POŠTANSKA MREŽA
  - 5.3. TELEKOMUNIKACIJSKA MREŽA
  - 5.4. ELEKTROENERGETSKA MREŽA
  - 5.5. CIJEVNI TRANSPORT PLINA I PLINOOPSKRBA
  - 5.6. VODOOPSKRBA
  - 5.7. ODVODNJA
  - 5.8. VODOTOCI, VODE I MELIORACIJSKA ODVODNJA
6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNIH DOBARA
- 6.1. KRAJOBRAZNE VRIJEDNOSTI
  - 6.2. PRIRODNE VRIJEDNOSTI
  - 6.3. KULTURNA DOBRA
7. POSTUPANJE S OTPADOM

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

9. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI I ELEMENTARNIH NEPOGODA

9.1. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI

9.2. MJERE ZAŠTITE OD ELEMENTARNIH NEPOGODA

10. MJERE PROVEDBE PLANA

10.1. OBVEZE IZRADE PROSTORNIH PLANOVA

10.2. PRIMJENA POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA

10.3. REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI

10.4. POSTUPANJE S GRAĐEVINAMA IZGRAĐENIM SUPROTNO UVJETIMA UTVRĐENIM U PPUO

B) KARTOGRAFSKI PRIKAZI	MJERILO
1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	1:25.000
2.A. PROMET, POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE	1:25.000
2.B. ENERGETSKI SUSTAV	1:25.000
2.C. VODNOGOSPODARSKI SUSTAV	1:25.000
3.A. UVJETI KORIŠTENJA	1:25.000
3.B. PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH MJERA UREĐENJA I ZAŠTITE	1:25.000
4.A. GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA I GOSPODARSKE ZONE Nuštar	1: 5.000
4.B. GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA Cerić	1: 5.000
4.C. GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA STALNOG I POVREMENOG STANOVANJA Marinci	1: 5.000

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE

1.1. NAMJENA POVRŠINA

Članak 4.

U Planu površine za razvoj i uređenje prikazane su u kartografskom prikazu br. 1. "KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA" i određuju se za sljedeće namjene:

1. Površine za razvoj i uređenje naselja stalnog stanovanja:

- građevinska područja naselja stalnog stanovanja Cerić, Marinci, Nuštar
- 2. Površine za razvoj i uređenje van naselja stalnog stanovanja

- a) Građevinska područja
  - građevinsko područje naselja povremenog stanovanja Marinci,
  - građevinsko područje gospodarske zone Nuštar.
- b) Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene
  - osobito vrijedno obradivo tlo,
  - vrijedno obradivo tlo,
  - ostala obradiva tla.
- c) Šuma isključivo osnovne namjene
  - gospodarska šuma

- d) Ostalo šumsko zemljište isključivo osnovne namjene
- e) Vodne površine
  - vodotok Vuka,
  - akumulacije "Henrikovac" i "Marinci"
- f) Prometne površine
- g) Groblje kod Cerića
- h) Odlagalište zemlje od iskopa kanala "Dunav-Sava"

Članak 5.

Površine određene u kartografskom prikazu 1. "Korištenje i namjena površina" detaljnije se razgraničavaju na sljedeći način:

- sva građevinska područja (izgrađeni i neizgrađeni dio) prikazana su u kartografskim prikazima br. 4.A. do 4.C., na katastarskim kartama u mjerilu 1:5.000. Detaljna namjena građevinskih područja utvrđuje se prostornim planovima užih područja ili na temelju odredbi ove Odluke,
- osobito vrijedno poljoprivredno tlo detaljnije se određuje na temelju podataka o bonitetnoj klasi poljoprivrednog zemljišta (pri čemu se I i II klasa smatraju osobito vrijednim obradivim tлом, a III, IV i V vrijednim obradivim tлом),
- šume gospodarske namjene i ostalo šumsko zemljište isključivo osnovne namjene utvrđuju se na temelju podataka o šumskom zemljištu tijela Državne uprave nadležnog za katastarske poslove i podataka Hrvatskih šuma,
- prirodni vodni tokovi i akumulacije određeni su obalnom crtom koju utvrđuje ustanova s javnim ovlastima nadležna za vodnogospodarstvo, ili crtom vodnog dobra kojeg utvrđuje nadležna ustanova prema posebnom propisu,
- prometne površine određuju se sukladno članku 6. i 7. ove Odluke,
- groblja se utvrđuju granicom postojeće katastarske čestice,
- odlagalište zemlje od iskopa kanala "Dunav-Sava" na osnovu Prostornog plana područja posebne namjene kanala Dunav-Sava.

Članak 6.

Prometne, energetske i vodnogospodarske građevine određene su funkcijom i kategorijom i prikazane na kartografskim prikazima br. 2.A. do 2.C. Prostor za prometne i infrastrukturne građevine utvrđuje se na sljedeći način:

- za postojeće građevine prostor je utvrđen stvarnom parcelom i pojasom primjene posebnih uvjeta prema posebnim propisima. Sve postojeće građevine, bilo da se zadržavaju ili uklanjaju, mogu se rekonstruirati pri čemu su moguće izmjene trase u cilju poboljšanja funkcioniranja građevine,
- uz trasu postojeće željezničke pruge MP14 (Vinkovci-Erdut), planira se izgradnja još jednog kolosjeka, kao i izgradnja loko-teretne skupine kolosjeka za potrebe buduće luke Vukovar istočno od

naselja Nuštar. Koridor u kojem su planirani navedeni zahvati naznačen je u Planu, a gradnja unutar njega dopuštena je samo uz suglasnost i uvjete Hrvatskih željeznica,

- trase novih infrastrukturnih građevina su orijentacijske i moguće ih je mijenjati unutar koridora čija ukupna širina iznosi:
    - za planirani višenamjenski kanal 200,0-300,0 m
    - za planiranu brzu četvertračnu cestu Vukovar-Vinkovci 200,0 m,
    - za planiranu županijsku cestu Cerić-Henrikovci 30,0 m,
    - za planiranu državnu cestu Nuštar-nova luka Vukovar (kanal D-S) 100,0 m.
- Širina koridora iz stavka 2. ovog članka utvrđuje se simetrično u odnosu na os infrastrukturne građevine, prikazane u kartografskom prikazu.
- Iznimno, širine novih infrastrukturnih koridora iz stavka 2. ovog članka ne primjenjuju se u građevinskim područjima ili u neposrednoj blizini građevinskih područja gdje su koridori utvrđeni u kartografskim prikazima građevinskih područja br.4.A. Nuštar, 4.B. Cerić (groblje), 4.C. Marinci.
- za nadzemni DV 2x400 kV Ernestinovo-državna granica sa S i CG, trasa je u istraživanju, međutim zbog racionalnog korištenja prostora treba ovaj dalekovod graditi paralelno s postojećim DV 400 kV sa zapadne strane, te je dozvoljeno odstupanje 100,0 m,
    - za distribucijsku plinopokrpu mrežu 20,0 m,
    - za magistralne vodove vodoopskrbe 100,0 m,
    - za lokalne vodove vodoopskrbe 20,0 m.
    - za vodove do građevina prikazanih simbolima vezano na stvarni smještaj građevina.

Članak 7.

Lokacija novih građevina prometa i infrastrukture koje su u ovome Planu prikazane simbolom su orijentacijske, a detaljnije se utvrđuju na temelju projekta.

1.2. PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU

Članak 8.

U ovome Planu utvrđuju se sljedeća područja posebnih ograničenja u korištenju:

- zaštićena područja prirode,
- područje vrijednog krajobraza,
- zaštićena kulturna dobra,
- područje intenziteta potresa VII° stupnja MCS ljestvice,
- vodozaštitno područje crpilišta "Mlačuge" i "Park" u Nuštru, te "Berića plac" u Marincima,
- prostor rezerviran za zone sanitarne zaštite crpilišta Cerić,
- prostor rezerviran za odlagalište zemlje od iskopa kanala Dunav-Sava,
- prostor rezerviran za luku, pristanište i robno transportno središte uz kanal Dunav-Sava,

- inundacijski pojas uz rijeku Vuku, te planirane akumulacije "Henrikovac" i Marinci",
  - koridori za planirane infrastrukturne građevine.
- Područja posebnih ograničenja iz stavka 1., prikazana su na kartografskom prikazu br. 3.A. "UVJETI KORIŠTENJA".

Članak 9.

Područja posebnih ograničenja u korištenju detaljnije se utvrđuju na sljedeći način:

- zaštićena područja prirode na temelju akata o zaštiti,
- područje vrijednog krajobraza na temelju kartografskog prikaza 3.A. "UVJETI KORIŠTENJA",
- zaštićena kulturna dobra na temelju akata o zaštiti,
- prostor rezerviran za odlagalište zemlje od iskopa kanala Dunav-Sava na temelju Prostornog plana područja posebnih obilježja,
- prostor rezerviran za luku, pristanište i robno transportno središte na temelju UPU-a.
- vodozaštitno područje crpilišta na temelju Odluke o zonama sanitarne zaštite crpilišta donesene sukladno posebnom propisu,
- prostor rezerviran za zonu sanitarne zaštite crpilišta Cerić krugom radijusa 2.000,0 m,
- granicu inundacijskog pojasa utvrđuje ustanova s javnim ovlastima nadležna za vodnogospodarstvo.

1.3. UVJETI KORIŠTENJA NA PODRUČJIMA S POSEBNIM OGRANIČENJIMA U KORIŠTENJU PROSTORA

Članak 10.

Uvjeti korištenja zaštićenih područja prirode, kulturnih dobara, vodozaštitnog područja crpilišta, poplavnog područja i inundacijskog pojasa te uvjeti gradnje u odnosu na intenzitet potresa utvrđuju se na temelju posebnih propisa.

Članak 11.

Na područjima vrijednog krajobraza primjenjuju se uvjeti utvrđeni u odredbi članka 246. ove Odluke.

Članak 12.

Na područjima rezerviranim za odlagalište zemlje od iskopa kanala Dunav-Sava, luke, pristaništa i robno transportnog središta, ne mogu se do donošenja propisanih prostornih planova planirati i graditi građevine koje se sukladno ovoj Odluci mogu graditi van građevinskih područja.

Članak 13.

Na prostoru rezerviranom za zone sanitarne zaštite crpilišta, do donošenja Odluke o zaštiti crpilišta, uvjeti korištenja i gradnje utvrđuju se sukladno uvjetima utvrđenim posebnim propisom za III zonu sanitarne zaštite.

Nakon donošenja Odluke o zaštiti crpilišta, na područjima iz stavka 1. ovog članka koja se nalaze van

zona sanitarne zaštite primjenjivat će se ove odredbe ove Odluke, sukladno postojećem načinu korištenja.

Članak 14.

U koridorima planiranih prometnica i infrastrukture, čije širine su utvrđene u članku 6. ove Odluke ne mogu se do utvrđivanja točne trase i lokacije planirati i graditi stambene i gospodarske građevine koje se sukladno odredbama ove Odluke mogu graditi van građevinskih područja.

Članak 15.

Na neizgrađenom dijelu građevinskog područja naselja i povremenog stanovanja Marinci uz vodotoke Henrikovac i Kervež je ucrtan planirani neuređeni inundacijski pojas, vezan uz kotu 85 m.n.m.

Unutar planiranog pojasa prikazanog na kartografskom prikazu br. 4.C., ne mogu se do utvrđivanja konačnog inundacijskog pojasa planirati i graditi građevine koje se sukladno odredbama ove Odluke mogu graditi u građevinskom području.

Nakon utvrđivanja Konačnog inundacijskog pojasa, prestaju važiti ograničenja iz stavka 2. ovog članka. Unutar utvrđenog pojasa se omogućava izgradnja prema posebnim uvjetima Hrvatskih voda.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

Članak 16.

Na području općine Nuštar izgrađene su ili se planira gradnja sljedećih građevina od važnosti za Državu:

a) Prometne građevine

- Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima
  - planirana brza cesta Osijek-Tordinci-Nuštar-Vinkovci-Županja-GP BiH na trasi državnih cesta D55 i D518, te odvojkom Nuštar-Vukovar-Sotin
  - Željezničke građevine s pripadajućim objektima, postrojenjima i uređajima, osim industrijskih kolosjeka
    - magistralna željeznička pruga MP14 (Vinkovci-Borovo-Erdut)

• Riječne građevine

- planirani višenamjenski kanal Dunav-Sava,
- planirana luka kod Nuštra (na kanalu Dunav-Sava).

b) Energetske građevine

- Elektroenergetske građevine
  - DV 400 kV Ernestinovo-državna granica sa S i CG – postojeći,
  - DV 2x400 kV Ernestinovo-državna granica sa S i CG – planirani,
  - planirana termoelektrana Vukovar (lokacija u istraživanju).

c) Vodne građevine

- planirani višenamjenski kanal "Dunav-Sava"

d) Građevine za postupanje s otpadom

Odlagalište zemlje od iskopa kanala "Dunav-Sava".

Članak 17.

Na području Općine izgrađene su ili se planira gradnja sljedećih građevina od važnosti za Županiju:

a) Prometne građevine

- Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima

- županijske ceste

- Poštanske građevine

- poštanski ured u Nuštru

- Telekomunikacijske građevine

- UPS Cerić, Marinci, Nuštar

- bazne postaje (GSM, UMTS i sustava sljedećih generacija),

-

b) Energetske građevine

- Elektroenergetske građevine

- DV 110 kV od TS Ernestinovo do TS Vukovar,

- DV 110 kV od TS Vinkovci do TS Vukovar,

- DV 110 kV Vinkovci-EVP Jankovci 1,

- DV 110 kV Vinkovci-EVP Jankovci 2.,

- KB 35 kV, izmještanje dijela trase.

- Građevine za transport nafte i plina s pripadajućim objektima, postrojenjima i uređajima

- postojeći distribucijski plinovod "Vinkovci-Nuštar",

- planirani distribucijski plinovodi "Marinci-Bogdanovci" i Nuštar-Ostrovo

c) Vodne građevine

- planirane akumulacije za obranu od poplava "Henrikovci" i "Marinci",

- planirani magistralni vodoopskrbni cjevovod "Vinkovci-Vukovar".

d) Gospodarske građevine

- planirano robno-transportno središte uz luku Vukovar, koje se nalazi na području općine Nuštar.

Članak 18.

Prostor za građevine od važnosti za Državu i Županiju osigurava se na sljedeći način: za prometne i infrastrukturne građevine sukladno članku 6. i 7. ove Odluke.

Članak 19.

Na kartografskim prikazima 2.A. do 2.C., sve građevine iz članka 16. i 17. ove Odluke označene su kao postojeće građevine i građevine koje su ovim Planom planirane za gradnju. Sukladno tome, prostor za gradnju građevina od važnosti za Državu i Županiju osigurava se prema članku 6. i 7. ove Odluke.

Iznimno, osim baznih postaja prikazanih na kartografskom prikazu br. 2.A., mogu se graditi i druge, sukladno odredbama ove Odluke.

2.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA

2.2.1. Namjena građevina u građevinskom području naselja

Članak 20.

U građevinskom području naselja ne smiju se graditi građevine koje bi svojim postojanjem i uporabom neposredno ili posredno ugrožavale život, zdravlje i rad ljudi u naselju, odnosno vrijednosti okoliša, niti se smije zemljište uređivati ili koristiti na način koji bi izazvao takve posljedice.

Članak 21.

U građevinskom području naselja stalnog stanovanja mogu se graditi stambene građevine, građevine javnih i društvenih djelatnosti, građevine gospodarskih djelatnosti, športsko-rekreacijske građevine, građevine za komunalne djelatnosti, građevine za posebne namjene, pomoćne i prometne građevine i građevine infrastrukture, građevine mješovite namjene te ostale građevine u funkciji razvoja i uređenja naselja, a prema uvjetima utvrđenim u ovome Planu.

Građevine za posebne namjene su građevine za potrebe obrane.

Građevine mješovite namjene su građevine sa više funkcija odnosno za više djelatnosti.

Članak 22.

U građevinskim područjima naselja povremenog stanovanja mogu se graditi građevine povremenog stanovanja, ugostiteljsko-turističkih djelatnosti i športsko-rekreacijske građevine, poljoprivredne građevine (osim građevina za uzgoj životinja), građevine infrastrukture i ostale građevine u funkciji odmora i rekreacije.

Članak 23.

Detaljna namjena površina i građevina utvrđuje se u dokumentima uređenja užih područja, u kojima se mogu utvrditi i drugačiji uvjeti gradnje od uvjeta utvrđenih u ovome Planu, ako je to njegovim odredbama dozvoljeno.

2.2.2. Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora

Članak 24.

Opći uvjeti gradnje primjenjuju se na sve građevne čestice i građevine u građevinskim područjima i van njih.

2.2.2.1. Građevne čestice

Članak 25.

Građevna čestica je zemljište koje omogućuje gradnju i korištenje čestice sukladno odredbama ove Odluke, koja ima direktan pristup s javne površine.

Građevna čestica ima direktan pristup ako je širina regulacijske linije min. 5.0 m ili na način utvrđen planom užeg područja.

Javnom površinom iz stavka 1. ovog članka smatra se ulični koridor širine utvrđene u članku 189. i 191. ove Odluke koji je kao javna površina spojen na sustav uličnih koridora u naselju i za koji su riješeni imovinsko –pravni odnosi.

Iznimno, čestica na kojoj su postojeće legalno izgrađene građevine može imati osiguran pristup na drugi način (služnost prolaza preko druge čestice i sl.).

Članak 26.

Za građevine koje se postavljaju na javne površine (kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetni vrtovi, spomenici i drugi elementi urbane opreme i slično) ne formiraju se građevne čestice nego se postavljaju na građevnu česticu javne površine.

Članak 27.

Za linearne infrastrukturne građevine (osim cesta) ne formiraju se građevne čestice nego se iste vode po postojećim česticama osim za pojedinačne građevine na trasi, kada je zbog funkcioniranja građevine potrebno formirati građevnu česticu.

Članak 28.

Građevna čestica za ceste i druge javno-prometne površine ne mora se formirati kao jedinstvena katastarska čestica.

Članak 29.

Građevna čestica infrastrukturne građevine koja je u funkciji prometa, veza, energetike, vodoopskrbe, odvodnje, vodoprivrede, (trafostanice, mjerno-redukcijske stanice, telekomunikacijski stupovi i sl.), može imati minimalnu površinu jednaku tlocrtnoj veličini građevine i ne mora imati regulacijsku liniju. Ukoliko se ta vrsta građevina postavlja na javnu površinu ili građevnu česticu neke druge građevine ne mora se formirati posebna građevna čestica.

Članak 30.

Zajednička međa građevne čestice i javne površine je regulacijska linija, a dvorišne međe su međe građevne čestice sa susjednim katastarskim česticama, koje nisu javne.

Članak 31.

Koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_{ig}) je odnos površine zemljišta pod svim građevinama na građevnoj čestici i ukupne površine građevne čestice. Zemljište pod građevinom je vertikalna projekcija svih zatvorenih, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevine osim balkona, na građevnu česticu,

uključivši i terase u prizemlju građevine kada su iste konstruktivni dio podzemne etaže.

Članak 32.

Koeficijent iskorištenosti građevne čestice (k_{is}) je odnos građevinske bruto površine svih građevina na građevnoj čestici i površine građevne čestice.

Građevinska bruto površina građevine je površina svih podzemnih i nadzemnih etaža. Površina nadzemne etaže je površina svih zatvorenih dijelova etaže, uključujući i lođe.

2.2.2.2. Način i uvjeti gradnje građevina

Članak 33.

Način gradnje građevine određen je položajem građevine u odnosu na dvorišne međe građevne čestice.

S obzirom na način gradnje sve građevine mogu biti: samostojeće, dvojne i skupne.

Članak 34.

Samostojeće građevine su one koje se grade na udaljenosti min. 3,0 m od svih dvorišnih međa.

Dvojne građevine se jednim pročeljem nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja građevine od ostalih dvorišnih međa je min. 3,0 m.

Iznimno od stavka 1. i 2. ovog članka samostojeće i dvojne građevine mogu se jednom svojom stranom približiti dvorišnoj međi i na manju udaljenost od 3,0 m, ali ne manju od 1,0 m.

Skupne građevine se s dva pročelja nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja od dvorišne međe je min. 3,0 m.

Smatra se da se pročelje nalazi na međi ako se više od 50% površine pročelja nalazi na međi. Dio tog pročelja koji se ne nalazi na međi mora od nje biti udaljen min. 1,0 m.

Članak 35.

Otvor na pročelju građevine koji se približava dvorišnoj međi pod kutem 45° ili većim, mora biti udaljen min. 3,0 m od dvorišne međe.

Otvorima iz prethodnog stavka ne smatraju se fiksna ustakljenja neprozirnim staklom, veličine do 60x60 cm, dijelovi zida od neprozirnog materijala, te ventilacijski otvori promjera do 15 cm, odnosno 15x20 cm ako su pravokutnog oblika. Takvi otvori moraju biti na udaljenosti min. 1,0 m od međe.

Članak 36.

Udaljenost građevine od međe je udaljenost vertikalne projekcije svih nadzemnih dijelova građevine na građevnu česticu, u točki koja je najbliža taj međi, pri čemu se ne uzimaju u obzir dijelovi nadstrešnice, terase u prizemlju, strehe, krovišta i pristupne stepenice.

Udaljenost se uvijek mjeri okomito na među i to od vanjske završno obrađene plohe koja zatvara građevinu.

Članak 37.

Udaljenost ležećih krovnih otvora od međe mjeri se od najbliže točke plohe krova, uz sam rub otvora, a kod stojećih krovnih otvora od najbliže točke okvira ili drugog elementa koji zatvara taj otvor. Zadane udaljenosti ne odnose se na krovne prozore koji se izvode na krovnoj plohi manjeg nagiba od 45°.

Članak 38.

Građevine mogu imati istake do 30,0 cm izvan građevne čestice na javnu površinu i to:

- a) u nadzemnim etažama: profilacije u žbuci i druge ukrasne elemente na pročelju te jednu stubu na ulazu u građevinu, uz uvjet da ostane min.1,5 m slobodna širina pješačke staze;
- b) u podzemnim etažama: temelje i zaštitu hidroizolacije.

Članak 39.

Streha građevine može biti konzolno istaknuta do 1,0 m od regulacijske linije na javnu površinu, njena vertikalna projekcija mora biti udaljena min. 0,5 m od kolnika, a njena visina na najnižem dijelu mora biti min. 3,0 m od javne površine.

Članak 40.

Građevine mogu imati pojedine istaknute dijelove izvan građevne čestice na javnu pješačku, kolno-pješačku ili zelenu površinu i to:

- a) konzolno izvedene balkone, loggie, erkere i pojedinačne zatvorene dijelove građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene javne površine i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m, da istak ne bude više od 1,5 m u javnu površinu. Maksimalna bruto izgrađena površina istaknutih dijelova pojedine etaže ne smije biti veća od 5% bruto izgrađene površine etaže. Vertikalna projekcija istaka mora biti udaljena min. 0,5 m od ruba kolnika;
- b) konzolno izvedene nadstrešnice i sl., i to u dijelu pročelja između gornjeg ruba otvora prizemlja i donjeg ruba otvora etaže iznad prizemlja građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene javne površine i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m i da vertikalna projekcija istaka bude udaljena minimalno 0,5 m od ruba kolnika;
- c) pristupne stube do ulaza u prizemlje građevine, rampe i uređaji za pristup osobama s invaliditetom i drugim osobama smanjene pokretljivosti, pod uvjetom da se ne mogu riješiti na vlastitoj građevnoj čestici, da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 1,60 m i da se oko njih izvede ograda visine 1,0 m;
- d) rezervne izlaze iz skloništa ukoliko ih nije moguće izvesti unutar građevne čestice pod

uvjetom da izlaz bude unutar javne površine i da ne bude unutar zone zarušavanja okolnih građevina

- e) svjetlarnike za podrumске prozore maksimalno istaknute 1,0 m, pod uvjetom da budu odozgo pokriveni staklenom opekrom, drugim prozirnim materijalom ili metalnom rešetkom u ravnini pješačke komunikacije;
- f) liftovi za pristup do podrumске etaže istaknuti max. 1,5 m pod uvjetom da budu u ravnini pješačke staze;
- g) priključke na komunalnu infrastrukturu.

Članak 41.

Ako je postojeća građevina izgrađena na više katastarskih čestica može se rekonstruirati u postojećim vanjskim gabaritima zgrade.

Članak 42.

Postojećom građevinom smatra se legalno izgrađena građevina.

Članak 43.

Elementi kojima se određuje veličina građevine u ovome Planu su: površina građevine (m²), bruto izgrađena površina građevine (m²), visina građevine (m), etažna visina građevine (oznaka i broj etaža). Površina građevine je zemljište pod građevinom koje se utvrđuje sukladno stavku 2. članka 31. ove Odluke. Bruto izgrađena površina građevine utvrđuje se sukladno stavku 2. članka 32. ove Odluke.

Visina građevine je ukupna visina građevine od najviše kote konačno zaravnatog terena na pročelju s ulične strane do najviše točke građevine. Dimnjaci, antene, ventilacijski elementi i drugi slični istaci unutar kojih se ne nalaze zatvorene prostorije ne računavaju se u visinu građevine.

Etažna visina građevine je visina građevine izražena u broju etaža.

Etaže građevine su: podrum (P_o), suteran (S), prizemlje (P), katovi i potkrovlje (P_k).

Galerije se smatraju etažom ako je njihova površina veća od 1/3 površine etaže.

Članak 44.

Podrumom se smatra etaža čija kota gornjeg ruba stropne konstrukcije nije viša od 1,0 m od najviše kote konačno zaravnatog terena, na pročelju s ulične strane, i koja je s najmanje jednom polovicom volumena ukopana u teren.

Članak 45.

Suteranom se smatra etaža čija kota gornjeg ruba stropne konstrukcije nije viša od 1,6 m od najviše kote konačno zaravnatog terena, na pročelju s ulične strane, i koja je najmanje jednom polovicom volumena ukopana u teren.

Članak 46.

Potkrovljem se smatra tavanski prostor sa stambenom, mješovitom ili gospodarskom namjenom, koji mora zadovoljiti sve sljedeće uvjete:

- nadozid iznad stropne konstrukcije donje etaže može biti max. 1,5 m, mjereno na presjeku pročelja i donje linije krovne plohe. U slučaju razvedenog tlocrta nadozid u pojedinim dijelovima može biti i veći, ali pod uvjetom da se zadrži ista ravnina krovne plohe, a veća visina nadozida je na max. 30% širine pročelja,

- prozori se mogu izvesti samo na zabatnom zidu, u kosini krova ili kao stojeći krovni prozori. Vanjski rub bočnog zida (ili pregrade) stojećeg krovnog prozora mora biti na udaljenosti min. 1,00 m od dvorišnih međa, a ukupna širina svih fasadnih ploha stojećih krovni prozora na pojedinom pročelju može biti max. 50% širine pročelja.

Potkrovlje može biti samo jednoetažno.

Članak 47.

Tavanom se smatra prostor ispod krovne konstrukcije, a iznad zadnje stropne konstrukcije koji nije priveden namjeni, ako je visina nadozida iznad stropne konstrukcije donje etaže max. 0,5 m.

Tavan može imati otvore na zabatnom zidu ili u kosini krova, ali samo u svrhu ventiliranja i minimalnog osvjetljenja.

Površina pojedinačnih otvora ne smije biti veća od 1 m², s tim da površina svih otvora ne smije biti veća od 3 m²/100 m² površine tavana.

Na tavanu se ne smiju izvoditi balkoni i lode. Pristup do tavana može biti ljestvama, penjalicama, stubištem i sl.

Ovako izveden tavan ne smatra se etažom.

Članak 48.

Balkoni koji su dužom stranom paralelni s dvorišnom međom ili koji su položeni pod kutem manjim od 45° u odnosu na dvorišnu među moraju od nje biti udaljeni min. 3,0 m.

Članak 49.

Bočna strana balkona, lode, terase i otvorenih pristupnih stuba koja se nalazi na udaljenosti manjoj od 1,0 m od dvorišne međe mora se zatvoriti neprozirnim materijalom u visini min. 1,80 m od gornje plohe poda.

Članak 50.

Ukoliko na zidu postojeće građevine izgrađene uz dvorišnu među ili na udaljenosti manjoj od 1,0 m, postoje legalno izgrađeni otvori, isti se moraju zaštititi na način da se oko otvora izvede svjetlarnik. Svjetlarnik mora biti širi od otvora za 0,10 m sa svake strane, ali ne uži od 1,0 m. Udaljenost nasuprotnog zida svjetlarnika od prozora iznosi min. 2,0 m.

Ukoliko se radi o ventilacijskim otvorima isti se moraju zaštititi samo ako se nalaze na samoj međi i to svjetlarnikom dimenzije 1,0x1,0 ili ventilacijskim kanalom spojenim na ventilacijski otvor. Ventilacijski kanal mora izlaziti u vanjski prostor.

Moguća se i drugačija rješenja, uz suglasnost susjeda.

Članak 51.

Građevine treba oblikovati sukladno osobitostima lokacije, okolnog područja i krajolika u kojem se građevina nalazi.

Članak 52.

Oborinska voda ne smije se odvoditi na susjednu građevnu česticu ili građevinu.

Članak 53.

Maksimalne visine i etažne visine građevina kao i koeficijenti izgrađenosti (k_{ig}) utvrđene ovim Odredbama mogu se mijenjati samo prostornim planovima užih područja.

Članak 54.

Sve građevine se moraju planirati, projektirati i graditi sukladno posebnom propisu o sprječavanju arhitektonsko-urbanističkih barijera.

2.2.2.3. Uvjeti uređenja građevnih čestica**Članak 55.**

Na međama građevne čestice za gradnju građevina mogu se podizati ograde, ako planovima užih područja nije drugačije određeno.

Uz regulacijsku liniju se izvode ulične ograde, a uz dvorišne međe dvorišne ograde.

Ulična ograda može biti visine max. 1,80 m, a dvorišne max. 2,0 m, ako planovima užih područja nije drugačije određeno.

Članak 56.

Odvodnja voda s građevne čestice ne smije se riješiti na štetu susjednih čestica i građevina.

2.2.2.4. Način i uvjeti priključenja građevne čestice odnosno građevine na javnu prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu**Članak 57.**

Ako se gradi kolni pristup od ceste do građevne čestice, on mora biti širine min. 3,0 m, ako planovima užih područja nije drugačije riješeno.

Prilikom izgradnje kolnih pristupa preko javne površine ne smiju se ugrožavati postojeće građevine na javnoj površini ili onemogućavati njihovo korištenje.

Članak 58.

Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevine i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu.

Vatrogasni prilaz mora se osigurati s javne površine, preko vlastite građevne čestice ili preko susjedne građevne čestice, ako je uknjiženo pravo prolaza.

Članak 59.

Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodoopskrbna i kanalizacijska mreža, građevine se obvezno moraju priključiti na mrežu.

Članak 60.

Na neizgrađenom dijelu građevinskog područja, koje je prikazano na kartografskim prikazima građevinskog područja, ne može se graditi ako zemljište nije komunalno opremljeno na minimalnoj razini.

Minimalna razina komunalne opremljenosti u građevinskim područjima naselja stalnog stanovanja je sljedeća:

- kolnik izveden u kamenom materijalu (makadam) min. širine 4,0 m, ili potvrda da je Općina preuzela obvezu izgradnje kolnika,
- mogućnost priključka na elektroenergetsku mrežu,
- mogućnost priključka na javni vodovod ili na vlastiti bunar.

Osiguranje minimalne razine komunalne opremljenosti prema prethodnom stavku nije obvezno za građevine povremenog stanovanja te građevine koje za svoju funkciju ne trebaju kolni prilaz, odnosno elektroenergetski i vodovodni priključak.

2.2.3. Uvjeti gradnje stambenih građevina**2.2.3.1. Obiteljske stambene građevine****Članak 61.**

Obiteljska stambena građevina je građevina stalnog stanovanja s najviše 2 stana.

Obiteljskom stambenom građevinom iz prethodnog stavka smatra se i građevina mješovite namjene s najviše 2 stana, čija je osnovna namjena stanovanje. Osnovna namjena građevine utvrđuje se sukladno članku 137. ove Odluke.

Članak 62.

Na jednoj građevnoj čestici obiteljskog stanovanja može se graditi samo jedna obiteljska stambena građevina te građevine gospodarskih, javnih i društvenih djelatnosti te pomoćne građevine, sukladno odredbama ove Odluke.

Iznimno, ako na građevnoj čestici ima više postojećih obiteljskih stambenih građevina, moguća je njihova rekonstrukcija ili zamjenska gradnja pod uvjetom da se ne povećava postojeći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}), ako je veći od dozvoljenog, a zamjenske građevine se moraju graditi sukladno ostalim uvjetima odredbi ove Odluke. Etažna visina dvorišnih zamjenskih građevina može se povećavati samo za podrum i potkrovlje s tim da maksimalni broj etaža može biti podrum, prizemlje, kat i potkrovlje.

Gospodarske građevine koje se mogu graditi na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja utvrđene su u članku 100. ove Odluke.

Veličina i način korištenja građevne čestice**Članak 63.**

U građevinskom području naselja utvrđuju se sljedeće najmanje veličine i najveći koeficijenti izgrađenosti građevnih čestica za obiteljsku stambenu gradnju:

NAČIN GRADNJE	NAJMANJA VELIČINA GRAĐEVNE ČESTICE (m ²)	NAJVEĆI KOEFICIJENT IZGRAĐENOSTI (k_{ig})
	Ostala naselja	
a) Samostojeći	300	0,3
b) Dvojni	250	0,4
c) Skupni	200	0,5

Članak 64.

Iznimno od članka 63. ove Odluke veličina parcele i koeficijent izgrađenosti mogu se utvrditi i drugačije u sljedećim slučajevima:

- kod zamjene postojeće obiteljske građevine novom, (u slučaju da nisu ispunjeni uvjeti za veličinu građevne čestice iz članka 63. ove Odluke), nova se građevina može graditi na postojećoj građevnoj čestici manje veličine, a koeficijent izgrađenosti može biti veći, ali ne veći od postojećeg, ili

- za uglovne građevne parcele čija površina je manja od 260,0 m², na kojima se gradi građevina na skupni način gradnje, koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) može biti i veći, ali ne veći od 0,75.

Članak 65.

Obiteljske stambene građevine mogu se graditi do najviše 30,0 m dubine građevne čestice, mjereno od regulacijske linije.

Iznimno, građevine se mogu graditi i na većoj dubini, ako je tako riješeno planovima užih područja.

Uvjeti gradnje građevina**Članak 66.**

Etažna visina obiteljske stambene građevine ne može biti veća od podruma ili suterena, prizemlja, kata i potkrovlja.

Iznimno, prostornim planovima užih područja mogu se utvrditi i veće etažne visine, ali ne veće od podruma ili suterena, prizemlja, 2 kata i potkrovlja.

Članak 67.

Na dubini većoj od 25,0 m od regulacijske linije visina građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 4,5 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe.

2.2.3.2. Višestambene građevine**Članak 68.**

Višestambena građevina je građevina s najmanje 3 stana.

Višestambenom građevinom smatra se i građevina mješovite namjene s min. 3 stana, čija je osnovna namjena stanovanje. Osnovna namjena građevine utvrđuje se sukladno članka 137. ove Odluke.

Veličina i način korištenja građevne čestice**Članak 69.**

Na jednoj građevnoj čestici može se graditi samo jedna višestambena građevina i pomoćne građevine u funkciji višestambene građevine.

Članak 70.

Minimalna površina građevne čestice za višestambenu gradnju je sljedeća:

- 180,0 m² za građevne čestice na kojima je dozvoljen maksimalni koeficijent izgrađenosti 1,0,
- 450,0 m² u ostalim slučajevima.

Članak 71.

Koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_{ig}) za višestambenu izgradnju iznosi najviše:

- 1,0 ako su pomoćni sadržaji u sklopu građevine i ako su najmanje dvije granice građevne čestice istovremeno i regulacijske linije,
- 0,40 u ostalim slučajevima.

Uvjeti gradnje građevina**Članak 72.**

Najveća etažna visina višestambene građevine je podrum/suteren i 5 nadzemnih etaža, izuzev u slučaju iz članka 74. ove Odluke.

Članak 73.

Na dijelu građevne čestice za višestambenu građevinu, u pojasu širine min. 15,0 m uz dvorišne međe koje graniče s izgrađenom građevnom česticom obiteljske stambene građevine, utvrđuju se sljedeći uvjeti gradnje:

- max. etažna visina je podrum i 3 nadzemne etaže (uključujući i potkrovlje),
- izgradnja višestambene građevine je dozvoljena do dubine od max. 30,0 m od regulacijske linije,
- na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 4,5 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe.

Članak 74.

Iznimno od članka 70. do 73. ove Odluke u planovima užih područja moguće je utvrditi i drugačije.

2.2.3.3. Građevine povremenog stanovanja**Članak 75.**

Građevinom povremenog stanovanja smatra se građevina namijenjena stanovanju u kojoj se boravi povremeno s ciljem odmora/rekreacije, obavljanja različitih poljoprivrednih djelatnosti i sl.

Veličina i način korištenja građevne čestice**Članak 76.**

U građevinskom području naselja povremenog stanovanja najmanja površina građevne čestice za gradnju građevine povremenog stanovanja iznosi 600 m², a najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) je 0,3.

Članak 77.

Na jednoj građevnoj čestici za povremeno stanovanje može se graditi samo jedna građevina povremenog stanovanja, pomoćne građevine i poljoprivredne građevine (osim za uzgoj životinja).

Članak 78.

Sve građevine na građevnoj čestici za povremeno stanovanje potrebno je locirati na način da se uklupe u prirodni krajolik i da svojim položajem ne sprečavaju

vrijedne vizure i insolaciju susjednih građevina za povremeno stanovanje.

Uvjeti gradnje građevina

Članak 79.

Građevine povremenog stanovanja su samostojeće.

Članak 80.

Etažna visina građevine povremenog stanovanja može biti max podrum ili suteran, prizemlje i potkrovlje.

Članak 81.

Krovište građevine povremenog stanovanja ne smije imati nagib veći od 45°.

Članak 82.

Kod arhitektonskog oblikovanja građevine povremenog stanovanja potrebno je koristiti arhitektonske elemente i građevinske materijale sukladne autohtonoj gradnji, podneblju i krajobrazu.

Uređenje građevne čestice

Članak 83.

Ograda građevne čestice u građevnom području povremenog stanovanja mora biti transparentna ili od živice, a puna ograda može biti samo u donjem dijelu, visine max. 60,0 cm.

Članak 84.

Dio građevne čestice povremenog stanovanja oko građevina potrebno je hortikulturno riješiti autohtonom vegetacijom, na načina da se izgrađene strukture u najvećoj mogućoj mjeri zaklone od vizura iz prostora izvan građevinskog područja povremenog stanovanja.

2.2.4. Uvjeti gradnje građevina javnih i društvenih djelatnosti

Članak 85.

Građevine javnih i društvenih djelatnosti su građevine upravne, socijalne, zdravstvene, predškolske, obrazovne, kulturne i vjerske i sl. građevine.

Članak 86.

Građevine javnih i društvenih djelatnosti mogu se graditi na području cijelog naselja, na zasebnim građevnim česticama i kao zasebne građevine na građevnim česticama druge namjene, osim građevnih četica prometa i infrastrukture.

Članak 87.

U sklopu građevnih čestica za gradnju proizvodnih građevina mogu se graditi građevine javnih i društvenih djelatnosti isključivo za potrebe radnika koji rade na toj građevnoj čestici.

Veličina i način korištenja građevne čestice

Članak 88.

Veličina građevne čestice građevina javnih i društvenih djelatnosti utvrđuje se sukladno detaljnoj namjeni građevine, na način da se omogući njezino normalno korištenje i sukladno posebnim propisima.

Članak 89.

Veličina građevne čestice za školu iznosi min. 30-40,0 m²/učeniku.

Iznimno, u izgrađenim područjima kada postoje prostorna ograničenja ili kada postoji mogućnost korištenja slobodnih površina u blizini i sl., veličina građevne čestice može biti i manja, ali ne manja od 20,0 m²/učeniku.

Članak 90.

Veličina građevne čestice za dječji vrtić iznosi min. 25,0 m²/djetetu.

Iznimno, u izgrađenim područjima kada postoje prostorna ograničenja veličina građevne čestice može biti i manja, ali neizgrađena površina građevne čestice mora biti min. 10,0 m²/djetetu.

Ako se vrtić nalazi na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja (kao zasebna građevina ili u sklopu građevine mješovite namjene), neizgrađena površina parcele mora biti min. 10,0 m²/djetetu.

Članak 91.

Najveći koeficijent izgrađenosti za zasebne građevne čestice javne i društvene namjene utvrđuje se sukladno članku 71. ove Odluke.

Iznimno, od stavka 1., ovog članka koeficijent izgrađenosti građevne čestice javne i društvene namjene može biti i veći ako se tako odredi prostornim planom užih područja.

Članak 92.

Kod gradnje dječjeg vrtića, jaslica ili osnovne škole preporuča se osigurati nesmetana insolacija učionica i prostorija za boravak djece na način da se građevina gradi na dovoljnoj udaljenosti od postojećih građevina.

Uvjeti gradnje građevina

Članak 93.

Maksimalna etažna visina građevine javnih i društvenih djelatnosti utvrđuje se sukladno članku 72. do 74. ove Odluke.

Članak 94.

Na građevnim česticama javne i društvene namjene, sukladno detaljnoj namjeni građevine, potrebno je osigurati športske i rekreacijske površine i igrališta za korisnike prema potrebama i posebnim propisima.

2.2.5. Uvjeti gradnje građevina gospodarskih djelatnosti**Članak 95.**

Građevine gospodarskih djelatnosti su proizvodne, poslovne, ugostiteljsko-turističke i poljoprivredne građevine.

Proizvodne građevine su građevine za industrijske, zanatske i slične djelatnosti u kojima se odvija proces proizvodnje.

Poslovne građevine su građevine za uslužne, trgovačke i komunalno servisne djelatnosti.

Ugostiteljsko-turističke građevine su građevine u kojima se obavlja ugostiteljska djelatnost, sukladno posebnom propisu.

Poljoprivredne građevine su građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije, te uzgoj poljoprivrednih kultura i životinja.

Vrsta gospodarske djelatnosti utvrđuje se sukladno Odluci o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti.

2.2.5.1. Uvjeti gradnje građevina proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti**Članak 96.**

U građevinskim područjima mogu se graditi sljedeće građevine proizvodnih poslovnih i ugostiteljsko turističkih djelatnosti (u daljnjem tekstu : građevina PPUT djelatnosti):

**DETALJNA NAMJENA GRAĐEVINA PPUT DJELATNOSTI U
GRAĐEVINSKOM PODRUČJU**

GRAĐEVINSKO PODRUČJE	NAZASEBNOJ GRAĐEVNOJ ČESTICI	KAO PRATEĆA GRAĐEVINA NA GRAĐEVNOJ ČESTICI GRAĐEVINE DRUGE NAMJENE	
		NAMJENA OSNOVNE GRAĐEVINE NA GRAĐEVNOJ ČESTICI	
		OBITELJSKO STANOVANJE	ŠPORT I REKREACIJA
NASELJA STALNOG STANOVANJA	- sve PPUT djelatnosti	- tihe i čiste djelatnosti, - sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila, - sve vrste radionica za obradu metala i drveta, - praonice vozila, - ugostiteljsko-turističke djelatnosti, izuzev noćnog bara, noćnog kluba, disko bara i disko kluba,	- ugostiteljsko-turističke, - poslovne
NASELJA POVREMENOG STANOVANJA	- ugostiteljsko-turističke djelatnosti, izuzev noćnog bara, noćnog kluba, disko bara i disko kluba, - trgovine mješovitom robom površine max 150,0 m ²	-	- ugostiteljsko-turističke djelatnosti, izuzev noćnog bara, noćnog kluba, disko bara i disko kluba, - trgovine mješovitom robom površine max 150,0 m ²
GOSPODARSKA ZONA	sve PPUT djelatnosti	- sve PPUT djelatnosti	- ugostiteljsko-turističke, - poslovne

Na građevnim česticama za gradnju višestambene građevine, građevine javnih i društvenih djelatnosti i građevine povremenog stanovanja ne mogu se graditi zasebne građevine PPUT djelatnosti.

Članak 97.

S obzirom na mogući utjecaj na okoliš, PPUT djelatnosti su:

- tihe i čiste djelatnosti;
- djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš.

Članak 98.

Tihe i čiste PPUT djelatnosti su sve poslovne, proizvodne i ugostiteljsko turističke djelatnosti, osim djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš.

Članak 99.

PPUT djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš su:

- sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila,

- sve vrste radionica za obradu drveta i metala,
- praonice vozila,
- ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar i disko klub,
- ostale poslovne i proizvodne djelatnosti koje u vanjskom prostoru stvaraju buku veću od 40 dBA,
- trgovine na veliko,
- djelatnosti koje su, sukladno posebnom propisu, razvrstane u I, II i III kategoriju ugroženosti od požara,
- djelatnosti koje zahtijevaju dnevni transport roba i sirovina veći od 1,5 t. Potrebe za dnevnim transportom moraju se obrazložiti u

- dokumentaciji koja se prilaže uz zahtjev za ishođenje građevne dozvole,
- klaonice,
  - mlinovi,
  - pilane,
  - komunalno servisne djelatnosti,
  - skladišta preko 50 m² bruto površine, građevine za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš.

Članak 100.

Za gradnju građevina PPUT djelatnosti utvrđuju se sljedeći uvjeti:

LOKACIJA	DOZVOLJENA DJELATNOST	UVJETI KORIŠTENJA GRAĐEVNE ČESTICE I UVJETI GRADNJE GRAĐEVINA
NA GRAĐEVNOJ ČESTICI OBITELJSKE STAMBENE GRAĐEVINE	<ul style="list-style-type: none"> - tihe i čiste djelatnosti, - sljedeće djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš: <ul style="list-style-type: none"> • sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila • sve vrste radionica za obradu metala i drveta • praonice vozila • ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar i disko klub 	<ul style="list-style-type: none"> - max. bruto izgrađena površina zasebne građevine PPUT djelatnosti je 100,0 m², - bruto izgrađena površina za sve PPUT djelatnosti na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja ne može biti veća od bruto izgrađene površine za stanovanje. - max. etažna visina građevine je podrum, prizemlje i potkrovlje, - max. visina građevine je 7,0 m, - na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije visina građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 4,5 m + udaljenosti od dvorišne međe. - građevine za PPUT djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš moraju biti udaljene min. 50,0 m od regulacijske linije, i min. 5,0 m od svih dvorišnih međa.
NA DIJELU ZASEBNE GRAĐEVNE ČESTICE U POJAŠU ŠIRINE MIN. 20,0 m OD DVORIŠNE MEĐE KOJA GRANIČI S GRAĐEVNOM ČESTICOM STAMBENE, TE JAVNE I DRUŠTVENE GRAĐEVINE	<ul style="list-style-type: none"> - tihe i čiste djelatnosti, - sljedeće djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš: <ul style="list-style-type: none"> • sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila, • sve vrste radionica za obradu metala i drveta, • praonice vozila, • ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar i disko klub. 	<ul style="list-style-type: none"> - najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,4, - max. visina građevine je 10,0 m, - na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije visina građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 4,5 m + udaljenosti od dvorišne međe. - građevine za PPUT djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš moraju biti udaljene min. 50,0 m od regulacijske linije i min. 5,0 m od svih dvorišnih međa, - sve građevine za proizvodne

		djelatnosti moraju biti udaljene min. 5,0 m od dvorišnih međa. Iznimno, građevine koje se grade u rubnim dijelovima naselja, mogu se graditi na dvorišnoj međi, ako je ona istovremeno i granica građevinskog područja.
U OSTALIM SLUČAJEVIMA	- građevine za sve PPUT djelatnosti	- najveći koeficijent izgrađenosti 0,6, - max. etažna visina: podrum i 3 nadzemne etaže, - max. visina građevine je 13,5 m.

Članak 101.

Za gradnju građevina PPUT djelatnosti mogu se planom uređenja užih područja utvrditi i drugačiji uvjeti od uvjeta utvrđenih u članku 100. ove Odluke.

Članak 102.

Na građevnoj čestici građevina PPUT djelatnosti mogu se graditi sljedeće građevine:

- proizvodne, poslovne i turističko-ugostiteljske građevine,
- prometne i infrastrukturne građevine,
- športske i rekreacijske građevine za potrebe radnika,
- jedna obiteljska stambena građevina.

Iznimno, ako za to postoji potreba i prostorne mogućnosti, osim građevina iz prethodnog stavka mogu se graditi i građevine javnih i društvenih djelatnosti za potrebe radnika.

Bruto izgrađena površina za PPUT djelatnosti mora iznositi min. 50% ukupne bruto izgrađene površine svih građevina na građevnoj čestici.

Članak 103.

U naseljima povremenog stanovanja mogu se graditi građevine za ugostiteljsko-turističke djelatnosti, izuzev noćnog bara, noćnog kluba, disko-bara i disko-kluba, te smještajni kapaciteti koji su posebnim propisom utvrđeni u kategoriji seljačkog domaćinstva.

U naseljima povremenog stanovanja mogu se graditi trgovine mješovitom robom površine max. 50,0 m².

2.2.5.2. Uvjeti gradnje poljoprivrednih građevina**Članak 104.**

U građevinskom području naselja stalnog stanovanja, u kojima je dozvoljen uzgoj životinja, poljoprivredne građevine mogu se graditi u sljedećim područjima naselja:

- na građevnoj čestici obiteljske stambene gradnje - sve poljoprivredne građevine,
- na zasebnoj građevnoj čestici - građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura.

Članak 105.

U građevinskom području naselja povremenog stanovanja poljoprivredne građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura mogu se graditi na građevnoj čestici povremenog stanovanja i na zasebnoj građevnoj čestici.

Članak 106.

Na neizgrađenoj građevnoj čestici obiteljskog stanovanja ne mogu se graditi poljoprivredne građevine za uzgoj životinja ako se istovremeno ne gradi stambena građevina.

Uvjeti i način korištenja građevne čestice**Članak 107.**

Površina zasebne građevne čestice za gradnju poljoprivredne građevine ne može biti veća od 0,5 ha, ako planom užeg područja nije drugačije određeno. Iznimno, postojeće građevne čestice na kojima su postojeće poljoprivredne građevine mogu biti i veće od utvrđenih u prethodnom stavku.

Članak 108.

Koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice za gradnju građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije je max. 0,6.

Koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice za gradnju građevina za uzgoj poljoprivrednih kultura je max. 0,3.

Članak 109.

Najmanja udaljenost poljoprivredne građevine za smještaj životinja od regulacijske linije na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja jednaka je:

- za svinje: četverostrukom broju uvjetnih grla (izraženo u m) + 30,0m,
- za ostale životinje i perad: broju uvjetnih grla (izraženo u m) + 30 m.

Zadane udaljenosti ne primjenjuju se na udaljenosti većoj od 80,0 m od regulacijske linije.

Najmanja udaljenost ostalih poljoprivrednih građevina od regulacijske linije je:

- 20,0 m za građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije, te uzgoj poljoprivrednih kultura,
- 45,0 m za gnojišta, kompostišta, gnojišne jame te vodonepropusne sabirne jame za potrebe poljoprivrednih građevina,
- 40,0 m za pčelinjake .

Kod uglovnih građevnih čestica udaljenost od regulacijske linije građevina iz stavka 1. i 2. ovog članka odnosi se na kraće regulacijske linije, a od duže regulacijske linije građevine moraju biti udaljene min. 5,0 m.

Članak 110.

Najmanja udaljenost građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije koji se grade na zasebnoj građevnoj čestici je min. 20,0 m od regulacijske linije.

Članak 111.

Najmanja udaljenost poljoprivrednih građevina od dvorišne međe je:

- 5,0 m za gnojišta, kompostišta i građevine u kojima se sprema sijeno ili slama ili su izgrađene od drveta,
- 5,0 m za pčelinjake, ako su letišta okrenuta prema međi, a 3,0 m ako su okrenuta u suprotnom pravcu,
- 1,0 m za ostale poljoprivredne građevine.

Članak 112.

Najmanja udaljenost pčelinjaka od postojećih građevina za uzgoj stoke je 10,0 m.

Najmanja udaljenost gnojišta, gnojišnih jama, te vodonepropusnih sabirnih jama od postojećih građevina za snabdijevanje vodom (bunari, cisterne i sl.) je 20,0 m.

Uvjeti gradnje građevina

Članak 113.

U građevinskom području naselja stalnog stanovanja maksimalni kapacitet građevina za uzgoj životinja može biti 7 uvjetnih grla. Uvjetna grla se utvrđuju sukladno članku 160. ove Odluke.

Članak 114.

Maksimalna tlorisna površina građevine za uzgoj životinja ne može biti veća od potrebne za iskazani kapacitet, što je potrebno obrazložiti u projektu.

Članak 115.

Maksimalna etažna visina poljoprivredne građevine može biti podrum, prizemlje i potkrovlje, pod uvjetom da se potkrovlje koristi za skladištenje poljoprivrednih proizvoda i hrane za životinje. Maksimalna visina poljoprivredne građevine iznosi 6,0 m.

Članak 116.

Visina poljoprivredne građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 4,5 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe.

Članak 117.

Građevine za smještaj životinja ne mogu imati ventilacijske otvore okrenute prema dvorišnoj međi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od međe.

2.2.6. Uvjeti gradnje športsko-rekreacijskih građevina

Članak 118.

Športsko-rekreacijske građevine su različite vrste građevina namijenjenih športu i rekreaciji kao što su športske dvorane, tereni, kupališta i sl.

Članak 119.

U ovome Planu utvrđuje se mreža športskih građevina na području Općine, sukladno posebnom propisu. Mrežu športskih građevina čine sljedeće postojeće i planirane športske građevine:

GRAĐEVINE	BROJ POSTOJEĆIH JEDINICA	BROJ PLANIRANIH JEDINICA	UKUPNI BROJ JEDINICA
Dvorane	2	1	3
Streljane ostale	1	0	1
Kuglane		3	3
Nogomet	3	0	3
Mali nogomet, rukomet, odbojka, košarka	2	10	12
Tenis	0	3	3
Boćanje	1	1	2

Broj i vrsta građevina i otvorenih igrališta koje čine jedinicu utvrđeni su posebnim propisom.

Postojeće športske građevine potrebno je dopuniti sadržajima koji čine jedinicu športskih građevina, sukladno posebnom propisu.

Članak 120.

Planiranu mrežu športskih građevina moguće je proširivati bez ograničenja.

Članak 121.

Športske građevine se grade u građevinskim područjima naselja.

Članak 122.

Za gradnju športsko-rekreacijskih građevina primjenjuju se odredbe za gradnju javnih i društvenih građevina i posebni propisi.

Članak 123.

Otvorene športske terene potrebno je orijentirati u pravcu sjever-jug, a odklon od ovog pravca može biti max. 20°. Ako su od kolnika udaljeni manje od 10,0 m potrebno ih je ograditi ogradom visine min. 2,0 m.

Članak 124.

U svim naseljima je potrebno graditi dječja igrališta, sukladno potrebama stanovništva.

Razmještaj dječjih igrališta je potrebno uskladiti s prostornom organizacijom naselja i osigurati odgovarajuću dostupnost u zavisnosti o dobnoj skupini djece za koju se igralište gradi.

2.2.7. Uvjeti gradnje pomoćnih građevina

Članak 125.

Pomoćnim građevinama smatraju se garaže, drvarnice, spremnici i ljetne kuhinje, bazeni za vlastite potrebe i sl. građevine koje su u funkciji stambene građevine na čijoj se čestici nalaze.

Veličina i način korištenja građevne čestice

Članak 126.

Na građevnoj čestici stambene namjene pomoćna građevina može se graditi samo u dvorišnom dijelu građevne čestice, iza osnovne građevine, gledano u odnosu na regulacijsku liniju.

Ukoliko građevna čestica ima regulacijske linije s više strana, pomoćna građevina se mora graditi uz dvorišnu među, a od regulacijskih linija mora biti udaljena min. 3,0 m.

Iznimno, odredbe stavka 1. i 2. ovog članka ne odnose se na gradnju garaža.

Uvjeti gradnje građevina

Članak 127.

Zbrojena bruto izgrađena površina prizemlja svih pomoćnih građevina može biti max. 50% ukupne bruto izgrađene površine prizemlja osnovne građevine na čijoj se čestici nalazi.

Članak 128.

Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje.

Članak 129.

Visina pomoćne građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 4,5 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe.

2.2.8. Uvjeti gradnje komunalnih građevina

Članak 130.

Komunalne građevine su groblja, tržnice na malo i reciklažna dvorišta.

Članak 131

U ovome Planu sva se postojeća groblja u građevinskom području naselja zadržavaju na postojećim katastarskim česticama.

Namjena građevina koje se mogu graditi na groblju te uvjeti gradnje i uređenja groblja utvrđuju se posebnim propisom.

Članak 132.

Tržnice na malo grade se na zasebnim građevnim česticama uz koje je u neposrednoj blizini obvezno izgraditi parkirališta za opskrbu i korisnike, sukladno uvjetima iz članka 194. ove Odluke.

Tržnice na malo mogu imati max. etažnu visinu Po+p+1+Pk, max. koeficijent izgrađenosti može biti 1,0, a ostali uvjeti gradnje tržnica na malo utvrđuju se sukladno posebnom propisu.

Članak 133.

U građevinskom području naselja moguće je izgraditi reciklažna dvorišta.

Reciklažno dvorište se gradi na zasebnoj građevnoj čestici, veličine min. 350,0 m².

Reciklažno dvorište se mora graditi te koristiti na način da se njegovim korištenjem ne ugrožava ili onemogućava korištenje susjednih građevnih čestica.

2.2.9. Uvjeti gradnje građevina koje se grade na javnim površinama

Članak 134

Građevine koje se grade na javnim površinama su kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetne terase, oglasni panoji, kontejneri za otpad (eko-otoci), telefonske govornice, spomenici, fontane, ostala urbana oprema i sl.

Kiosci su građevine u kojima se prodaja robe na malo i ugostiteljske usluge obavljaju kroz odgovarajući otvor na samom kiosku bez ulaza kupca u prodajni prostor. Površina na koju se postavlja kiosk i pristup do pješačke površine moraju se izvesti od tvrdog materijala.

Članak 135.

Građevine koje se grade na javnim površinama ne smiju ometati ili ugrožavati odvijanje prometa, održavanje infrastrukture, površinsku odvodnju i dr. Ako se građevine postavljaju uz ili na pješačku površinu, mora se osigurati kontinuirani pješački prolaz širine min. 1,60 m.

2.2.10. Uvjeti gradnje građevina mješovite namjene**Članak 136.**

Građevine mješovite namjene su građevine s više funkcija odnosno za više djelatnosti, pri čemu niti jedna ne smije ograničavati ili onemogućavati korištenje građevine za potrebe njezinih drugih funkcija ili djelatnosti.

Članak 137.

Građevine mješovite namjene grade se sukladno uvjetima utvrđenim u ovome Planu za osnovnu namjenu građevine. Osnovna namjena građevine mješovite namjene određuje se prema funkciji ili djelatnosti koja ima najveći udio u bruto izgrađenoj površini građevine. Ako je udio različitih funkcija i djelatnosti jednak, prioritet imaju stanovanje odnosno javne i društvene djelatnosti.

Članak 138.

U višestambenim građevinama komunikacijski prostori za pristup stanovima moraju biti potpuno odvojeni od prostora za pristup ostalim namjenama. Iznimno od stavka 1. ovog članka, prostori onih namjena koje se prema posebnim propisima mogu obavljati u stambenim prostorima mogu imati pristup iz komunikacijskih prostora za pristup stanovima.

Članak 139.

Gospodarske djelatnosti u građevini mješovite namjene, u kojoj je jedna od namjena stanovanje i/ili javna i društvena namjena, može biti samo za tihe i čiste djelatnosti.

2.2.11. Uvjeti gradnje ostalih građevina**Članak 140.**

Zasebna građevna čestica na kojoj se gradi garaža mora imati minimalnu površinu 3,0x5,0 m i minimalno 3,0 m dugu regulacijsku liniju, a najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 1,0.

2.2.12. Uvjeti uređenja naselja**Članak 141.**

U javnom prostoru naselja moraju se zadržati sve građevine male sakralne arhitekture (kapelice, poklonci, raspela) u izvornom obliku. Iznimno, ako to zahtijeva rekonstrukcija prometnica, mogu se izmjestiti u neposrednu blizinu postojeće lokacije.

Članak 142.

Uz obje strane ulica u naseljima, osobito glavnih, gdje god je to moguće treba podizati tradicijske bjelogorične drvorede. Postojeće površine parkova ne smiju se smanjivati, a u njima se dozvoljava gradnja isključivo građevina prometa i infrastrukture te spomen obilježja, fontana i druge urbane opreme.

2.3. IZGRAĐENE STRUKTURE VAN NASELJA**Članak 143.**

Van naselja stalnog i povremenog stanovanja u ovome Planu dozvoljava se gradnja na sljedećim područjima:

- građevinska područja van naselja,
- područje Općine van građevinskog područja.

2.3.1. Uvjeti gradnje u građevinskim područjima van naselja stalnog i povremenog stanovanja**Gospodarska zona Nuštar****Članak 144.**

U gospodarskoj zoni dozvoljena je gradnja proizvodnih i poslovnih građevina, športsko-rekreacijskih građevina, javnih i društvenih djelatnosti samo za potrebe radnika tih zona, te infrastrukturnih građevina.

U gospodarskoj zoni također je dozvoljena gradnja građevina mješovite namjene, sukladno funkcijama i djelatnostima iz prethodnog stavka.

Članak 145.

Za gradnju građevina u gospodarskoj zoni primjenjuju se Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora iz članka 24. do 60. ove Odluke.

Najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_{ig}) za gradnju gospodarskih građevina u gospodarskoj

zoni je 0,7, a za gradnju na građevnim česticama ostale namjene 0,4.

Najveća etažna visina građevina je Po+P+2 nadzemne etaže.

2.3.2. Uvjeti gradnje van građevinskog područja

Članak 146.

Van građevinskih područja mogu se graditi sljedeće građevine:

a) Na poljoprivrednom zemljištu I. i II. bonitetne klase

- građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
- građevine za istraživanje energetskih mineralnih sirovina,
- stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti,

b) Na poljoprivrednom zemljištu ostalih bonitetnih klasa

- građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
- rekreacijske građevine,
- građevine za istraživanje mineralnih sirovina,
- stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma, a sve u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti.

c) U šumama i na ostalom šumskom zemljištu isključivo osnovne namjene

- građevine za gospodarenje šumom.

d) Na vodama i unutar vodnog dobra vodne građevine,

- građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
- građevine za rekreaciju.

Članak 147.

Katastarska čestica na kojoj se grade građevine van građevinskog područja mora imati pristup s javne površine.

Pod javnom površinom iz stavka 1. ovog članka podrazumijevaju se postojeće ceste i poljski putovi širine min 3,0 m, ako zadovoljavaju potrebe vatrogasnog pristupa i prometne uvjete utvrđene sukladno posebnom propisu i to u cijeloj dužini do priključka na javnu cestu.

Članak 148.

Oko gospodarskih i stambenih građevina koje se grade van građevinskog područja obvezna je sadnja niskog i visokog zelenila, a ograđivanje građevne čestice je dozvoljeno isključivo ogradom od pletiva s parapetom visine max. 30,0 cm ili živicom. Max. visina ograde je 1,8 m.

Ograditi se može i poljoprivredno zemljište sukladno uvjetima iz prethodnog stavka.

2.3.2.1. Stambene građevine van građevinskog područja

Članak 149.

Van građevinskog područja mogu se graditi samo stambene građevine obiteljskog načina gradnje za vlastite potrebe, na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu.

Pod obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom podrazumijeva se poljoprivredni posjed min. veličine utvrđene u članku 155. ove Odluke u sklopu kojeg se nalaze gospodarske građevine za potrebe poljoprivredne djelatnosti, zajedno sa stambenom građevinom.

Na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu dozvoljena je gradnja samo jedne obiteljske stambene građevine.

Stambena građevina ne može se graditi van građevinskog područja ako prije toga nisu izgrađene građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost.

Članak 150.

Udaljenost stambene građevine od građevinskog područja naselja stalnog stanovanja mora biti min. 500,0 m, od razvrstane ceste min. 50,0 m, a od poluautoceste min. 100,0 m.

Članak 151

Bruto izgrađena površina stambene građevine koja se gradi van građevinskog područja može biti max. 20% od ukupno izgrađene površine proizvodnih građevina. Iznimno, na posjedima manjim od 5,0 ha bruto izgrađena površina stambene građevine ne može biti veća od 200 m².

Članak 152.

Etažna visina stambene građevine koja se gradi van građevinskog područja može bit max. podrum ili suteran, prizemlje, kat i potkrovlje.

2.3.2.2. Gospodarske građevine van građevinskog područja

Članak 153.

Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma su:

- poljoprivredne građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura i životinja (stoke, peradi i krznaša),
- ribnjaci,
- gospodarske građevine za primarnu doradu i preradu u sklopu kompleksa za intenzivni uzgoj životinja,
- ugostiteljsko-turističke građevine za smještaj i prehranu u seoskom turizmu u sklopu obiteljskog poljoprivrednog posjeda.

Članak 154.

Poljoprivredne građevine van građevinskog područja mogu se graditi na poljoprivrednom tlu isključivo osnovne namjene (P1), (P2) i (P3), sukladno posebnom propisu i ako su zadovoljeni uvjeti utvrđeni odredbama ove Odluke u pogledu minimalne veličine posjeda, udaljenosti od građevinskog područja i javnih prometnica i minimalnog broja uvjetnih grla koja se mogu uzgajati van građevinskog područja.

Građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti izvan naselja mogu se locirati samo na površinama koje se obrađuju i za koje postoji dokaz o gospodarskih opravdanosti te da se ne može formirati građevinska parcela za te objekte niti smanjivati posjed.

Članak 155.

Minimalna veličina posjeda na kojem se mogu graditi poljoprivredne građevine van građevinskog područja je sljedeća:

- 15,0 ha za građevine u funkciji intenzivne ratarske proizvodnje, ili
- 5,0 ha za građevine u funkciji uzgoja voća, ili
- 3,0 ha za građevine u funkciji uzgoja povrća, ili
- 1,0 ha za građevine u funkciji uzgoja vinove loze, ili
- 0,5 ha za građevine u funkciji uzgoja cvijeća i sadnica.

Iznimno, staklenici i plastenici mogu se graditi nezavisno od veličine posjeda.

Posjedom iz stavka 1. ovog članka smatra se zemljište koje je u površini od min. 60% u vlasništvu investitora, a preostali dio može biti državno zemljište u zakupu. Ako posjed čini više katastarskih čestica, na min. 80% površine posjeda katastarske čestice moraju biti fizički povezane. Čestice se smatraju fizički povezane i ako ih dijele melioracijski kanali i poljski putovi. Najmanje 50% posjeda treba biti na području općine Nuštar.

Članak 156.

Udaljenost poljoprivrednih građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije ne može biti manja od 500,0 m od građevinskog područja.

Odredbe iz stavka 1. ovog članka ne odnosi se na poljoprivredne građevine za uzgoj poljoprivrednih kultura.

Članak 157.

Broj uvjetnih grla koja se mogu uzgajati van građevinskog područja mora biti veći od 7.

Iznimno, ako je osnovna namjena posjeda intenzivna ratarska proizvodnja na posjedu površine min. 3,0 ha, na kojem se gradi i stambena građevina, moguća je gradnja poljoprivrednih građevina za uzgoj životinja, sukladno uvjetima za gradnju građevina za uzgoj životinja na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja.

Članak 158.

Minimalna udaljenost građevine za smještaj životinja od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste:

Broj uvjetnih grla	Minimalna udaljenost od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste (u m)	
	Državne ceste	Županijske i lokalne ceste
> 7-100	100	100
> 100 do 400	150	100
> 400	200	150

Zadane udaljenosti iz prethodne tablice ne odnose se na prateće sadržaje.

Udaljenost pratećih sadržaja, izuzev infrastrukture, od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste mora biti min. 50 m.

Članak 159

Građevine za smještaj životinja van građevinskog područja ne mogu se graditi u vodozaštitnim zonama, u kojima je zabrana gradnje takvih građevina utvrđena posebnim propisom i odlukama o zaštiti sanitarnih zona crpilišta, donesenim na temelju tog propisa, vrijednim prirodnim predjelima i zaštićenim područjima kulturnih dobara prikazanim na

kartografskom prikazu br. 3.A. "UVJETI KORIŠTENJA".

Članak 160.

Građevine za smještaj životinja moraju se udaljiti od građevinskog područja na minimalnu udaljenost, zavisno o kapacitetu građevine.

Kapacitet građevine iskazuje se u uvjetnim grlima (U_g), a izračunava se na način da se broj životinja u jednom turnusu pomnoži s koeficijentom k iz sljedeće tablice:

VRSTA STOKE	k
krave, steone junice	1,00
bikovi	1,50
volovi	1,20
junad 1-2 godine	0,7
junad 6-12 mjeseci	0,5
telad	0,25

krmače+prasad	0,30
tovne svinje peko 6 mjeseci	0,25
mlade svinje 2 do 6 mjeseci	0,13
prasad do 2 mjeseca	0,02
teški konji	1,20
srednje teški konji	1,00
laki konji	0,70
ždrebad	0,70
ovce, ovnovi, koze i jarci	0,10
janjad i jarad	0,05
konzumna perad	0,002
rasplodne nesilice	0,0033
nojevi	0,25
kunići	0,007

Za sve ostale životinje koje nisu navedene u tablici broj uvjetnih grla utvrđuje se na način da se broj grla u jednom turnusu pomnoži s prosječnom težinom životinje na kraju turnusa i podijeli s 500.

Članak 161.

Minimalna udaljenost građevina za smještaj životinja od granica građevinskog područja iznosi:

VRSTA STOKE	Max. KAPACITET GRAĐEVINE (broj grla prema udaljenosti od naselja)				
	100 m	200 m	300 m	400 m	500 m
Udaljenost od naselja	100 m	200 m	300 m	400 m	500 m
UVJETNA GLRA	do 50	100	200	400	800 i više
krave, steone junice	50	100	200	400	800
bikovi	33	67	134	268	536
volovi	42	83	166	332	664
junad 1-2 godine	71	143	286	572	1.144
junad 6-12 mjeseci	100	200	400	800	1.600
telad	200	400	800	1.600	3.200
krmače+prasad	167	333	666	1.332	2.664
tovne svinje preko 6 mjeseci	200	400	800	1.600	3.200
mlade svinje 2 do 6 mjeseci	385	769	1.538	3.076	6.152
prasad do 2 mjeseca	2.500	5.000	10.000	20.000	40.000
teški konji	42	84	168	336	672
srednje teški konji	50	100	200	400	800
laki konji	71	142	284	568	1.136
ždrebad	71	142	284	568	1.136
ovce, ovnovi, koze i jarci	500	1.000	2.000	4.000	8.000
janjad i jarad	1.000	2.000	4.000	8.000	16.000
konzumna perad	25.000	50.000	100.000	200.000	400.000
rasplodne nesilice	15.152	30.304	60.608	121.216	242.432
nojevi	200	400	800	1.600	3.200
kunići	7.143	14.286	28.572	57.144	114.288

Udaljenost iz prethodnog stavka odnosi se i na gnojišta i lagune, a ne odnosi se na prateće sadržaje.

Članak 162.

Na građevnoj čestici građevine za smještaj životinja mogu se graditi prateći sadržaji (klaonica, hladnjača, skladišta i mješaonica stočne hrane, kafilerija, kompostište, spremišta strojeva i alata, prostorije za boravak radnika, uredi, infrastruktura, garaže, parkirališta, manipulativne površine, nadstrešnice i sl.), te jedna jednoobiteljska stambena građevina. Prateći sadržaji mogu biti samo u funkciji djelatnosti uzgoja životinja, a prostori za boravak djelatnika samo garderobno-sanitarni prostori, te prostorije za dnevni odmor.

Uredske prostorije mogu biti samo 5% bruto građevinske površine dijela građevine za smještaj životinja.

Prateći sadržaji iz stavka 1. ovog članka mogu se graditi samo nakon izgradnje ili istovremeno s izgradnjom osnovnih građevina.

Na farmi je moguća izgradnja stambenih građevina koje se mogu graditi isključivo kao jedinstvena arhitektonsko-oblikovna cjelina s gospodarskim dijelom uz uvjet da im površina ne prelazi 20% ukupno izgrađene površine proizvodnih objekata. Ukupno je programom predviđen seoski turizam tada je moguće stambenu površinu povećati samo za onaj dio koji služi smještaju gostiju.

Uvjeti se određuju stručnom podlogom za cijeli obuhvat i posjed. Lokacijska dozvola mora se izdati za cijeli obuhvat.

Članak 163.

Ribnjakom se smatraju bazeni i prateće građevine za uzgoj ribe, koji se u pravilu grade na poljoprivrednom tlu niže od V klase, te u napuštenim koritima i rukavcima rijeka i potoka. Izgradnja ribnjaka ne smije štetno utjecati na vodni režim susjednog obradivog zemljišta. Iznimno se na područjima vrijednog prirodnog predjela mogu planirati ribnjaci s pratećim građevinama u funkciji proizvodnje na način da se uređenjem i korištenjem prostora ne narušavaju prirodne značajke prostora, da se takav zahvat planira ne narušavajući cjelinu krajolika te uskladi s uvjetima vodnog gospodarstva.

Članak 164.

Prateći sadržaji za primarnu doradu i preradu (klaonica, hladnjača, mješaonice stočne hrane i sl.) mogu biti isključivo u funkciji osnovne proizvodnje i mogu se graditi pod uvjetom da kapacitet građevine za uzgoj životinja iznosi min. 100 uvjetnih grla. Maksimalni kapacitet prateće građevine za primarnu doradu i preradu mora odgovarati maksimalnom kapacitetu osnovne proizvodnje, te se u projektu mora dokazati da su količine sirovina za doradu i preradu sukladne kapacitetu farme. Uvjeti iz stavka 2. ovog članka ne odnose se na kafileriju.

Članak 165.

Gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma su građevine za pružanje ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu, utvrđene posebnim propisom, a mogu se graditi isključivo ako je izgrađena ili se istovremeno gradi stambena građevina. Ove građevine ne mogu se graditi na poljoprivrednom zemljištu I i II bonitetne klase odnosno na osobito vrijednom obradivom tlu (P1).

Članak 166.

Etažna visina gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma može biti max. podrum/suteren, prizemlje, kat i potkrovlje. Za potrebe turizma moguće je stambenu površinu iz članka 151. ove Odluke povećati za dio koji služi smještaju gostiju.

2.3.2.3. Rekreativne građevine van građevinskog područja

Članak 167.

Rekreativne građevine koje se grade van građevinskog područja su: trim staza, konjička staza, kupalište i sl., građevine u funkciji rekreacije.

Rekreativne građevine ne mogu se graditi na poljoprivrednom zemljištu I i II bonitetne klase odnosno na osobito vrijednom obradivom tlu (P1).

2.3.2.4. Građevine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina

Članak 168.

Na području Općine nisu utvrđena eksploatacijska i istražna polja mineralnih sirovina. Nova istražna i eksploatacijska polja koja nisu navedena u stavku 1. ove točke, mogu se formirati na vrijednom obradivom tlu (P2) i ostalom obradivom tlu (P3), a za energetske mineralne sirovine i na osobito vrijednom obradivom tlu (P1). Istražna i eksploatacijska polja ne mogu se osnivati na područjima prirode zaštićenim prema posebnom propisu i područjima prirode zaštićenim ovim Planom, koja su prikazana na kartografskom prikazu br. 3.A. "UVJETI KORIŠTENJA".

Članak 169.

U sklopu eksploatacijskog polja dozvoljena je gradnja građevina u funkciji eksploatacije. U sklopu istražnog polja dozvoljena je gradnja građevina u funkciji istraživanja mineralnih sirovina.

2.3.2.5. Pomoćne građevine van građevinskog područja

Članak 170.

Pomoćne građevine van građevinskog područja mogu se graditi na građevnoj čestici na kojoj je izgrađena stambena građevina koja se prema odredbama ove Odluke može graditi van građevinskog područja. Najveća etažna visina pomoćne građevine iz prethodnog stavka može biti podrum i prizemlje.

2.3.2.6. Komunalne građevine van građevinskog područja

Groblja

Članak 171.

Sva postojeća groblja koja se nalaze van granica građevinskog područja naznačena su na kartografskom prikazu br. 1. "KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA".

2.3.2.7. Prometne i ostale infrastrukturne građevine

Članak 172.

Prometne i ostale infrastrukturne građevine van građevinskog područja grade se sukladno odredbama ove Odluke, izuzev onih odredbi koje se odnose isključivo na gradnju u građevinskom području.

Članak 173.

Van granica građevinskog područja mogu se graditi stajališta, benzinske postaje i druge građevine u funkciji prometa.

Benzinske postaje mogu se graditi u pojasu dubine max. 150,0 m od osi postojeće javne ceste, sukladno posebnom propisu.

Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice benzinske postaje može biti 0,5.

Na građevnoj čestici benzinske postaje mogu se graditi prateći sadržaji (prostorije za boravak djelatnika, uredi, infrastruktura, parkirališta, manipulativne površine i sl.).

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI**Članak 174.**

Gospodarske djelatnosti su sljedeće:

- poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo i ribarstvo,
- eksploatacija mineralnih sirovina,
- industrija,
- graditeljstvo,
- trgovina,
- ugostiteljstvo i turizam,
- promet, telekomunikacije i skladištenje,
- proizvodnja i opskrba strujom, plinom i vodom,
- ostale usluge.

Članak 175.

U naseljima stalnog stanovanja građevine gospodarskih djelatnosti mogu se graditi na građevnoj čestici drugih namjena i na zasebnoj građevnoj čestici.

Građevine gospodarskih djelatnosti unutar građevinskog područja grade se sukladno uvjetima gradnje u građevinskim područjima, utvrđenim odredbama ove Odluke.

Članak 176.

U građevinskom području naselja povremenog stanovanja dozvoljeno je:

- obavljanje poljoprivredne proizvodnje,
- gradnja građevina u funkciji poljoprivrede (osim građevina za uzgoj životinja),
- gradnja građevina ugostiteljstva, turizma i trgovine, sukladno članku 103. ove Odluke.

Članak 177.

U ovome Planu utvrđena je nova gospodarska zona Nuštar.

Članak 178.

Površine van granica građevinskog područja naselja stalnog i povremenog stanovanja i ostalih građevinskih područja namjenjuju se djelatnostima poljoprivrede, šumarstva, lovstva, ribarstva, seoskog turizma, prometu, telekomunikacijama i opskrbi

strujom, plinom i vodom, te odvodnji voda, sukladno odredbama ove Odluke i posebnim propisima.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI**Članak 179.**

U ovome Planu društvenim djelatnostima se smatraju sljedeće djelatnosti:

- uprava,
- socijalna zaštita,
- zdravstvo,
- predškolski odgoj,
- obrazovanje,
- kultura,
- vjerske aktivnosti,
- vatrogasni dom,
- udruge i sl.

Članak 180.

Planirana mreža javnih i društvenih djelatnosti sadrži osnovne sadržaje koji moraju biti zastupljeni u središnjim naseljima, a moguće ju je proširivati bez ograničenja.

U naseljima na području Općine moraju se za potrebe javnih i društvenih djelatnosti, osigurati prostori za sljedeće sadržaje:

NUŠTAR Općinska uprava

osnovna škola za
ambulanta
ljekarna
dom kulture
(muzej, čitaonica, knjižnica)
vatrogasni dom

CERIC osnovna škola
ambulanta
ljekarna
dom kulture

MARINCI osnovna škola
dom kulture

Za vjerske građevine, udruge i sl. prostor će se osigurati sukladno potrebama.

Članak 181.

Za potrebe društvenih djelatnosti koristit će se postojeće građevine ili graditi nove u građevinskim područjima naselja, sukladno uvjetima utvrđenim u odredbama ove Odluke.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 182.

Trase novih prometnih i infrastrukturnih građevina prikazane su u kartografskim prikazima br. 2.A. do 2.C., te u kartografskim prikazima građevinskih područja, a osnovni uvjeti utvrđivanja koridora i površina definirani su u članku 6. i 7. ove Odluke.

Članak 183.

Prilikom gradnje novih infrastrukturnih vodova nižih razina, koji nisu prikazani na kartografskim prikazima ovoga Plana, potrebno je težiti njihovom objedinjavanju u infrastrukturne koridore.

Članak 184.

Vodovi infrastrukture u pravilu se polažu u javne površine. Iznimno, mogu se polagati i na ostalim površinama uz osigurani pristup.

Ostale površine iz prethodnog stavka su:

- u građevinskim područjima – neizgrađene površine između regulacijske linije i građevnog pravca,
- van građevinskog područja – neizgrađeni površine.

Članak 185.

Postojeće prometne i infrastrukturne građevine, koje se u ovome Planu uklanjaju ili zamjenjuju novima, mogu se održavati i rekonstruirati na postojećoj trasi do izgradnje nove mreže.

5.1. PROMETNI SUSTAV**Članak 186.**

Mreža postojećih razvrstanih javnih cesta utvrđena je u Planu, a kategorija prometnica utvrđena je na temelju Odluke nadležnog Ministarstva. Kategorija svih prometnica na području Općine može se mijenjati sukladno izmjenama Odluke iz stavka 1. ovoga članka bez promjene ovoga Plana. Od dana

stupanja na snagu Odluke, na tu prometnicu i okolni prostor primjenjuju se uvjeti gradnje utvrđeni odredbama ove Odluke, sukladno novoj kategoriji prometnice.

Članak 187.

Ulični koridor u naselju je prostor između regulacijskih linija, koji je namijenjen je gradnji kolnika, parkirališta, kolno-pješačkih prilaza građevinskoj parceli, prometnih površina pješačkog, biciklističkog i javnog prometa, te vođenja svih vrsta infrastrukturnih vodova, uključujući i odvodni sustav oborinske odvodnje, uređenju zelenih površina, postavljanju urbane opreme i sl.

Članak 188.

Svi ulični koridori u građevinskom području na koje postoji neposredan pristup s građevnih čestica, ili su uvjet za formiranje građevnih čestica, moraju biti povezani u jedinstveni prometni sustav.

Članak 189.

Za nove ulične koridore u građevinskim područjima naselja potrebno je osigurati širinu: 25,0 m za ulični koridor kojim prolazi državna cesta, 20,0 m za ulični koridor kojim prolazi županijska cesta, 18,0 m za ulični koridor kojim prolazi lokalna cesta, 18,0 m za ulične koridore kojima prolaza ceste čija je dužina preko 150,0 m.

Članak 190.

U slučaju da se zbog postojećih građevina, prirodnih ili drugih specifičnih prostornih ograničenja ne može osigurati preporučena širina uličnog koridora, za nove ulične koridore čija je dužina preko 150,0 m mogu se utvrditi i manje širine, ali ne manje od sljedećih:

KATEGORIJA CESTE U ULIČNOM KORIDORU	Minimalna širina uličnog koridora (m)	
	Otvoreni sustav oborinske odvodnje	Zatvoreni sustav oborinske odvodnje
Državna	20,0	18,0
Županijska	18,0	14,0
Lokalna cesta	18,0	14,0
Ostale ceste	16,0	12,0

Članak 191.

Za nove ulične koridore čija dužina je manja od 150,0 m, širina uličnog koridora ne može biti manja od:

SMJER KOLNOG PROMETA	Minimalna širina uličnog koridora (m)	
	Otvoreni sustav oborinske odvodnje	Zatvoreni sustav oborinske odvodnje
Dvosmjerni promet	12,0	10,0
Jednosmjerni promet	10,0	8,0

Ulice dužine manje od 150,0 m mogu biti i slijepe.

Članak 192.

Širine koridora iz članka 189. do 191. ove Odluke ne odnose se na postojeće ulične koridore, koji se nalaze u izgrađenom području i na području povremenog stanovanja.

Na području povremenog stanovanja za pristup do građevne čestice mogu se koristiti i postojeći poljski putevi, a novi pristupni putevi moraju biti širine min. 4,0 m.

Udaljenost građevina od osi razvrstanih prometnica mora biti min.:

- kod državnih cesta 12,5 m,
- kod županijskih cesta 10,0 m,
- kod lokalnih cesta i ostalih javnih cesta 9,0 m.

Izgrađeno područje iz prethodnog stavka je izgrađeno građevinsko područje označeno na kartografskim prikazima građevinskih područja.

Članak 193.

Sve ceste namijenjene javnom prometu na području Općine moraju biti opremljene horizontalnom i vertikalnom signalizacijom, prema Hrvatskim normama. Sve prometne površine trebaju biti izvedene sukladno posebnom propisu o sprječavanju stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera, tako da na njima nema zapreke za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

Nije dozvoljena gradnja građevina, zidova i ograda, te podizanje nasada koje zatvaraju vidno polje vozača i time ugrožavaju promet. Određivanje polja preglednosti utvrđuje se na temelju posebnog propisa za javne ceste.

Članak 194.

U svim naseljima Općine mora se uz sve stambene građevine, građevine javne i društvene te gospodarske namjene, izgraditi minimalni broj parkirališnih mjesta prema sljedećim normativima:

Namjena građevina	Jedinica	Broj parkirališnih mjesta
Obiteljske stambene građevine	1 stan	1,00
Višestambene građevine	1 stan	1,20
Trgovački (maloprodaja)	25 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Robne kuće, trgovački centri	60 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Tržnice na malo	25 m ² površine građevne čestice	1,00
Poslovne zgrade, uredi, agencije	100 m ² bruto izgrađene površine < 50 m ² bruto izgrađene površine	2,00 1,00
Industrija i skladišta	100 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Servisi i obrt	100 m ² bruto izgrađene površine	2,00
Ugostiteljstvo	15 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Osnovne škole i vrtići	1 učionica/grupa	2,00
Zdravstveni građevine	40 m ² bruto površina	2,00
Zdravstvene građevine	40 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Građevine mješovite namjene	Σ jedinica za sve namjene u sklopu građevine	Σ parkirališnih mjesta za sve namjene u sklopu građevine

Broj parkirališta za športsko-rekreacijske građevine utvrđuje se prema posebnom propisu.

Članak 195.

Na javnim parkiralištima i u javnim garažama potrebno je osigurati parkirališna mjesta za invalide prema posebnom propisu.

Članak 196.

Sukladno namjeni građevine izgradnja parkirališta se mora riješiti na sljedeći način:

obiteljske stambene građevine	<ul style="list-style-type: none"> • na vlastitoj građevnoj čestici, • u uličnom koridoru, u širini regulacijske linije građevne čestice,
višestambene građevine	<ul style="list-style-type: none"> • na vlastitoj građevnoj čestici, • u uličnom koridoru, u širini regulacijske linije građevne čestice, • na parkiralištu udaljenom max. 100,0 m od građevine,
poslovne građevine (trgovačke i ugostiteljske i poslovne zgrade, uredi, agencije, servisi i obrt)	<ul style="list-style-type: none"> • na vlastitoj građevnoj čestici, • u uličnom koridoru, u širini regulacijske linije građevne čestice, • na parkiralištu udaljenom do max. 100,0 m od građevine,
robne kuće i trgovački centri	<ul style="list-style-type: none"> • na vlastitoj građevnoj čestici,
proizvodne građevine i skladišta	<ul style="list-style-type: none"> • na vlastitoj građevnoj čestici • u uličnom koridoru, u širini regulacijske linije građevne čestice,
javne i društvene te športsko-rekreacijske i vjerske građevine	<ul style="list-style-type: none"> • na vlastitoj građevnoj čestici, • u uličnom koridoru u širini regulacijske linije građevne čestice, • na parkiralištu udaljenom max. 200,0 m od građevine,
građevine mješovite namjene	<ul style="list-style-type: none"> • sukladno načinu rješavanje izgradnje parkirališta za osnovnu namjenu.

Pod parkiralištem podrazumijeva se i prostor u garaži.

Članak 197.

Pod pojmom "vlastita građevna čestica" iz članka 196. ove Odluke podrazumijeva se građevna čestica na kojoj je izgrađena osnovna građevina.

Pod pojmom "ulični koridor u širini regulacijske linije" podrazumijeva se neizgrađeni prostor između regulacijske linije i kolnika na onoj strani ulice na kojoj se nalazi građevna čestica, pod uvjetom da se u tom prostoru osigura pješački prolaz širine kao u ostalom dijelu ulice, a najmanje 1,20 m.

Pod pojmom "parkiralište" podrazumijeva se javno parkiralište ili garaža koji su planirani ili su izgrađeni za potrebe nove građevine ili prenamjenu postojeće.

Potvrdu da se javno parkiralište ili garaža može koristiti za potrebe građevine izdaje Općina.

Članak 198.

Način rješavanja izgradnje parkirališta utvrđen u članka 196. ove Odluke obvezno se primjenjuje i u slučaju prenamjene postojećih građevina, za dio građevine koji se prenamjenjuje, te kod rekonstrukcije za dio građevine koji se rekonstruira, ako je zbog prenamjene odnosno rekonstrukcije potreban veći broj parkirališnih mjesta od broja potrebnog za postojeću namjenu.

Članak 199.

Širina pješačkih prometnica utvrđuje se sukladno broju korisnika, prostornim uvjetima i ambijentalnim obilježjima, ali ne može biti manja od 1,20 m.

Pješačke prometnice se grade odvojeno od kolnika i po mogućnosti od kolnika odvojene zelenim zaštitnim pojasom.

Članak 200.

Trasa planirane brze ceste Osijek-Tordinci-Nuštar-Vinkovci-Županja-granica BiH i odsjeka Nuštar-Vukovar-Sotin u konačnici se planira kao četverotračna cesta.

Sva čvorišta na navedenim brzim cestama kao i prijelazi preko njih moraju biti denivelirani.

Članak 201.

Trase planiranih brzih cesta mogu se graditi etapno.

U prvoj fazi moguća je izgradnja dvotračne ceste s čvorištima u nivou na mjestima križanja s postojećim prometnicama.

Članak 202.

Postojeća željeznička pruga MP14 (Vinkovci-Erdut) planira se rekonstruirati i elektrificirati.

Članak 203.

Uz postojeći kolosjek potrebno je predvidjeti mogućnost izgradnje drugog kolosjeka, a njegova realizacija ovisit će isključivo o potrebama prometa. Kao mogućnost planirana je i izgradnja loko-teretne skupine kolosjeka za buduću luku Vukovar, istočno od naselja Nuštar.

Članak 204.

Na križanju željezničke pruge i ceste obavezno je osigurati kolni prijelaz sukladno posebnom propisu.

Članak 205.

Koridor planiranog višenamjenskog kanala namijenjen je za izgradnju kanala, hidrotehničkih objekata, mostova, nasipa, usjeka, obaloutvrda i pristupnih paralelnih puteva.

Članak 206.

U zoni naselja Nuštar planirati obaloutvrdu kako bi se izbjeglo rušenje postojećih stambenih objekata.

Članak 207.

Višak materijala iz iskopa planiranog kanala i nove luke Vukovar planira se deponirati na deponiji Cerić-Henrikovci. Deponija se nakon završetka deponiranja mora hortikulturno i pejzažno urediti.

5.2. POŠTANSKA MREŽA

Članak 208.

Razvoj poštanske djelatnosti koji se odnosi na modernizaciju poslovnog prostora usmjeren je na građevinsko područje naselja, te se ovim Planom i detaljnim planovima uređenja moraju osigurati prostorne pretpostavke za nesmetani razvoj. Razvoj poštanske djelatnosti odnositi će se samo na adaptacije i održavanje poslovnih prostora, te eventualno uređenje eksterijera (pristup, pločnik, parkirališna mjesta i sl.)

5.3. TELEKOMUNIKACIJSKA MREŽA

Članak 209.

Razvoj nepokretne telekomunikacijske mreže u ovome Planu planira se, proširenjem kapaciteta komutacija, te daljnjim razvojem (dogradnjom) mjesnih mreža. Magistralni telekomunikacijski kabele, korisnički/spojni vodovi, RR veze i komutacijski čvorovi u nepokretnoj mreži, bazne postaje u pokretnoj mreži, te koridor RTV sustava veza označeni su na

kartografskom prikazu br. 2.A. "PROMET, POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE".

Mjesne mreže razvijat će se sukladno dinamici gospodarskog, društvenog i prostornog razvitka Općine.

Članak 210.

Magistralni telekomunikacijski kabele i korisnički/spojni vodovi izvan građevinskog područja u pravilu se grade u zelenom pojasu, u koridoru prometnica.

Mjesna telekomunikacijska mreža u građevinskim područjima u pravilu se gradi u zelenom pojasu ulica, a u ulicama s užim profilom polaže se ispod nogostupa sustavom distribucijske telekomunikacijske kanalizacije i mrežnim kabelima. Po potrebi telekomunikacijske vodove graditi s obje strane ulica.

Članak 211.

Za razvoj pokretne telekomunikacijske mreže potrebno je izgraditi bazne postaje s pripadajućim antenskim stupovima i neophodnim kabelskim vodovima.

Bazne postaje se moraju graditi sukladno posebnim propisima o sigurnosti te zaštititi od neionizirajućih zračenja.

Ne dozvoljava se gradnja baznih postaja:

- na školama i dječjim vrtićima,
- na građevinama i područjima koja su zaštićena na temelju propisa o zaštiti kulturnih dobara,
- sa samostojećim antenskim stupovima na udaljenosti manjoj od 100,0 m od sakralne građevine (crkve),
- u zaštićenim područjima prirode, osim u velikim područjima u kojima je nužno osigurati pokrivenost signalom cijelog područja, a to nije moguće riješiti baznim postajama izvan zaštićenog područja,
- na područjima vrijednog prirodnog krajobraza naznačenim na kartografskom prikazu br. 3.A. "UVJETI KORIŠTENJA".

Do lokacije baznih postaja obvezno je osigurati kolni pristup.

Članak 212.

Prilikom planiranja mreže baznih postaja obvezno je usklađivanje s istim ili srodnim djelatnostima radi zajedničkog korištenja prostora i dijela građevina.

Članak 213.

Ne dozvoljava se izgradnja građevina koje bi prekinule koridore RR veze i RTV sustava veza.

5.4. ELEKTROENERGETSKA MREŽA

Članak 214.

Razvoj elektroenergetskog sustava na području Općine planira se gradnjom sljedećih građevina:

- a) Prijenos

- građevine od važnosti za Državu iz članka 16. ove Odluke

b) Distribucija

- građevine od važnosti za Županiju iz članka 17. ove Odluke

- Obnova DV 35 kV od TS 110/35/10(20) kV Vinkovci do TS 35/10(20) kV Vukovar, koji sada nije u funkciji,

- Izmještanje dijela postojećeg KB 35 kV zbog presijecanja planiranog građevinskog zemljišta naselja Cerić i zbog izgradnje kanala Dunav-Sava,

- KTS 10(20)/0,4 kV Nuštar (250 kVA);

- KB 10(20) kV od PTTS-250 do nove KTS,

- KB 10(20) kV od PTTS-250 do nove KTS (zbog dvostranog napajanja),

- KB 10(20) kV od PTTS Brdo do KTS A. Šenoa,

- KB 10(20) kV za povezivanje mreža naselja Nuštar i Marinaca (preko SBTS-Vuka),

- KTS 10(20)/0,4 kV na zapadu naselja Marinci,

- DV 10(20) kV Bršadin-Marinci,

- KB 10(20) kV nastavak DV 10(20) kV od Bršadina do KTS-400 u Marincima,

- KTS 10(20)/0,4 kV Marinci na jugoistoku naselja Marinci,

- KB 10(20) kV od postojeće KTS-250 kVA do planirane KTS Marinci jugoistok,

- pri izgradnji kanala Dunav-Sava izgraditi KB 10(20) kV Nuštar-Cerić, te demontirati postojeći DV 10(20) kV,

- KB 10(20) kV od TS 10(20)/0,4 kV Gortanova 2, Vinkovci do VTS u naselju Cerić,

- KTS 10(20)/0,4 kV na sjevernom dijelu građevinskog područja naselja Cerić u skladu s razvojem gospodarstva i urbanizacijom,

- KB 10(20) kV od VTS-250 do KTS u sjevernom dijelu građevinskog područja naselja Cerić,

- KB 10(20) kV za interpolaciju novih kTS u postojeću 10(20) kV mrežu,

- rekonstrukcija i dogradnja niskonaponske 0,4 kV mreže.

Ostale trafostanice i vodovi rekonstruirat će se i graditi sukladno gospodarskom razvoju i procesu urbanizacije naselja na područje Općine.

Članak 215.

Prilikom određivanja trase nadzemnih dalekovoda koji nisu naznačeni u kartografskom prikazu moraju se poštivati sljedeći uvjeti:

- potrebno je voditi računa o bonitetu poljoprivrednog zemljišta te po mogućnosti koristiti područja slabijih bonitetnih klasa,

- prilikom prijelaza preko poljoprivrednog zemljišta trasu treba voditi na način da utjecaj na poljoprivrednu proizvodnju bude što manji,

- položaj stupova ne smije ograničavati funkcioniranje postojećih i potencijalnih sustava za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta,

- izbjegavati prolaz dalekovoda kroz šume i preko šumskog zemljišta,

- trasu dalekovoda položiti na način da se u najvećoj mogućoj mjeri smanji mortalitet ptica.

Članak 216.

Postojeći nadzemni DV 10(20) kV koji se nalaze u građevinskom području naselja (ili: koji prolaze kroz građevinsko područje i kontaktnu zonu naselja), moraju se postupno zamijeniti kabelskim.

Pri utvrđivanju trase kabelskog dalekovoda, novu trasu je obvezno uskladiti s urbanom matricom naselja na način da u najmanjoj mogućoj mjeri ograničava korištenje zemljišta i gradnju u naselju.

Članak 217.

Ne dozvoljava se otvaranje novih prosjeka kroz šume za gradnju 10(20) kV elektroenergetske mreže, osim u iznimnim slučajevima kada ne postoje druge mogućnosti.

Članak 218.

Prostor unutar koridora i ispod nadzemnih dalekovoda može se koristiti za osnovnu namjenu prikazanu na Kartografskom prikazu br. 1. "KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA".

Korištenje zemljišta i gradnja u koridorima elektroenergetskih građevina vrši se sukladno posebnim propisima, uz suglasnost ustanove s javnim ovlastima nadležne za elektroenergetiku.

Članak 219.

Distribucijski dalekovodi u građevinskom području moraju se izvoditi podzemnim kabelskim vodovima.

U ovome Planu se predviđa sukcesivna zamjena postojećih nadzemnih distribucijskih dalekovoda kabelskim vodovima.

Članak 220.

U građevinskim područjima naselja planira se razvoj niskonaponske 0,4 kV mreže.

Planirani razvoj niskonaponske 0,4 kV mreže obuhvaća nastavak izgradnje na sljedeći način:

- u ulicama u kojima postoji javna rasvjeta na kandelaberima NN mrežu graditi podzemnim kabelima uz mogućnost korištenja postojeće mreže na krovnim stalcima i rekonstrukcije Alče-a u SKS do izgradnje podzemne,

- u ostalim ulicama mrežu graditi na krovnim stalcima ili betonskim stupovima s mogućnošću ugradnje rasvjetnih tijela javne rasvjete na betonske stupove.

U novoplaniranim gospodarskim zonama novu niskonaponsku mrežu graditi podzemnim kabelima položenim u zeleni pojas novih prometnica sustavom ulaz-izlaz, ili do samostojećih kabelskih ormara postavljenih uz unutarnji rub regulacijskog pravca, a od njih kabelske kućne priključke do okolnih potrošača.

Do izgradnje planirane kabelske elektroenergetske mreže može se koristiti postojeća uz manje

rekonstrukcije što uključuje i zamjenu golih vodiča SKS-om, te priključenje nekog novog korisnika. Kod potreba za veće rekonstrukcije pridržavati se planom predviđene izgradnje.

Članak 221.

Na područjima naselja, u kojima je obvezna gradnja podzemne niskonaponske mreže, ili gdje postoji mreža na krovnim stalcima, javna rasvjeta se mora graditi podzemnim kabelskim vodovima i čeličnim cijevnim stupovima postavljenim uz prometnice.

Na ostalim područjima, u slučaju da se niskonaponska mreža gradi sa SKS na betonskim stupovima, rasvjetna tijela se mogu postaviti na iste stupove.

Članak 222.

Niskonaponska elektroenergetska mreža gradi se u pravilu u uličnim koridorima, u zelenom pojasu, a stupovi se moraju graditi na dovoljnoj sigurnosnoj udaljenosti od kolnika, utvrđenoj posebnim propisom.

Članak 223.

Sve trafostanice moraju imati kolni pristup s javne površine. Ne dozvoljava se gradnja trafostanica u uličnom profilu.

5.5. CIJEVNI TRANSPORT PLINA I PLINOOPSKRBA

Članak 224.

Razvoj cijevnog transportnog sustava na području Općine planira se gradnjom sljedećih građevina:

- građevina od važnosti za Županiju iz članka 17. ove Odluke
- distribucijski plinovodi Marinci-Bogdanovci (uključujući mjesnu mrežu naselja Marinci), te Nuštar-Ostrovo.

U ovome Planu planira se plinoopskrba svih naselja stalnog stanovanja i gospodarske zone.

Članak 225.

Trasa planiranih plinovoda sa RS prikazane su na kartografskom prikazu br. 2.B. "ENERGETSKI SUSTAV".

Trase planiranih distribucijskih plinovoda su orijentacijske.

Članak 226.

Distribucijske redukcijske stanice i kućne redukcijske stanice u građevinskim područjima ne smiju se graditi u uličnom profilu.

Članak 227.

Razvoj distribucijske plinovodne mreže u građevinskim područjima potrebno je usklađivati s

razvojem područja na način da se zadovolje sve planirane potrebe za plinom svih korisnika.

Planirani distribucijski plinovodi će biti srednjetačni s tlakom plina $p=1-3$ bar-a.

Članak 228.

Distribucijski plinovodi se u građevinskim područjima polažu u pravilu u javnim površinama, po potrebi s obje strane ulica.

5.6. VODOOPSKRBA

Članak 229.

Rješenje vodoopskrbe Općine planira se uspostavljanjem cjelovitog sustava s napajanjem iz postojećih crpilišta te daljnjom regionalizacijom i povezivanjem na sustave Vinkovaca i Vukovara (magistralni vod Vinkovci-Vukovar).

Članak 230.

Crpilišta vode moraju se zaštititi od mogućih zagađivanja, sukladno mjerama sanitarne zaštite utvrđenim na temelju posebnog propisa.

Članak 231.

Vodoopskrbni vodovi se polažu u javnim površinama.

Članak 232.

Ako se vodoopskrbni sustav rješava etapno, mora se dimenzionirati i izvoditi kao dio cjelovitog rješenja.

Članak 233.

U svakoj točki vodoopskrbnog sustava moraju biti zadovoljeni protupožarni zahtjevi u pogledu količine vode i raspoloživog tlaka, sukladno posebnom propisu.

5.7. ODVODNJA

Članak 234.

U ovome Planu odvodnja otpadnih voda riješena je na sljedeći način:

- za sva naselja izgradnjom zajedničkog sustava odvodnje

Članak 235.

Trase vodova iz kartografskog prikaza br. 2.C. "VODNOGOSPODARSTVO" su usmjeravajućeg značenja i moguće ih je mijenjati u tijeku detaljne razrade, pod sljedećim uvjetima:

- mora se zadržati osnovni princip rješavanja odvodnje (smjer odvodnje i vrsta sustava),

- vode se moraju upustiti u prijemnike utvrđene u članka 236. ove Odluke.

Članak 236.

Prijemnik za prihvat otpadnih voda sa područja Općine je:

- rijeka Vuka

U naseljima je planirana gradnja reduciranog mješovitog sustava.

Sanitarne i tehnološke otpadne vode odvodit će se ukopanim vodonepropusnim cijevnim sustavom, a oborinske vode otvorenim cestovnim i melioracijskim kanalima. Postoji i mogućnost kombinacije razdjelnog i mješovitog sustava odnosno gradnje zatvorenog sustava oborinske odvodnje, ako se za to ukaže potreba.

Članak 237.

Sustavi odvodnje mogu se graditi etapno, a etape realizacije moraju biti usklađene s krajnjim rješenjem.

Članak 238.

Sve onečišćene ili zagađene vode koje ne odgovaraju uvjetima za upuštanje u odvodni sustav, moraju se prije upuštanja pročititi uređajem za prethodno čišćenje otpadnih voda.

Članak 239.

Sve onečišćene ili zagađene vode koje svojim svojstvima ne odgovaraju uvjetima za upuštanje u recipijente ili tlo moraju se prije ispuštanja pročititi uređajem za pročišćavanje otpadnih voda.

Članak 240.

Do izgradnje javnog odvodnog sustava zbrinjavanje otpadnih voda može se vršiti putem vodonepropusnih sabirnih jama, uz obvezno pražnjenje jama i konačno zbrinjavanje otpadnih voda, sukladno posebnom propisu, odnosno vlastitim uređajem za pročišćavanje, sukladno uvjetima nadležne ustanove.

Iznimno, za građevine s količinom sanitarne i ostale otpadne vode manje od 10 m³ dnevno mogu se graditi vodonepropusne sabirne jame.

Članak 241.

Nakon izgradnje javnog odvodnog sustava u ulici, postojeće građevine u toj ulici moraju se prilikom svakog zahvata na građevini priključiti na novi odvodni sustav, ako nemaju vlastiti uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

5.8. VODOTOCI, VODE I MELIORACIJSKA ODVODNJA

Članak 242.

U ovome Planu planiraju se sljedeći vodnogospodarski zahvati:

- izgradnja akumulacija "Henrikovac" i "Marinci".

Postojeći vodnogospodarski sustav potrebno je urediti i održavati u funkcionalnom stanju pri čemu Općina mora posebnu pažnju posvetiti dijelu melioracijskog sustava iz svoje nadležnosti.

Osim radova iz prethodnog stavka dozvoljeni su i drugi vodnogospodarski zahvati s ciljem unapređenja i poboljšanja vodnogospodarskog sustava.

Članak 243.

Radi regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina te funkcionalnosti vodnih građevina za melioracijsku odvodnju održavanja vodnog režima, područja uz nasipe i inundacijski pojas, moraju se koristiti sukladno posebnom propisu.

Inundacijski pojas planira se odrediti uz rijeku Vuku na udaljenosti 60,0 m od osi vodotoka uz lijevu i desnu obalu, uz vodotok Henrikovac (nizvodno od planirane brane akumulacije na koti 85 m.n.m. i uzvodno od brane na koti 99 m.n.m.) i uz vodotok Kerlež (nizvodno od planirane brane akumulacije na koti 85 m.n.m. i uzvodno od brane na koti 98 m.n.m.).

Razvoj sustava za navodnjavanje poljoprivrednih površina na području Općine moguć je vodom iz rijeke Vuke, te u budućnosti iz kanala Dunav-Sava i akumulacije Henrikovci i Kerlež.

Članak 244.

Značajniji razvoj sustava za natapanje poljoprivrednih površina na području Općine bit će moguć vodom iz Vuke i kanala Dunav-Sava koja se nalazi u Općini, nakon njihove izgradnje nakon izgradnje

U ovome Planu površinama za navodnjavanje smatraju se sve poljoprivredne površine.

Navodnjavanje poljoprivrednih površina moguće je pod uvjetom da se prethodno utvrdi odgovarajuća kvaliteta vode za navodnjavanje.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNIH DOBARA

Članak 245.

Ovim Planom utvrđena su sljedeća vrijedna krajobrazna područja, sukladno Prostornom planu Vukovarsko-srijemske županije koja su prikazana na kartografskom prikazu br. 3.A. "UVJETI KORIŠTENJA":

- područje uz rijeku Vuku na sjeverozapadnom dijelu općine Nuštar

- područje uz vodotoke Henrikovac i Kerlež.

Vrijedna krajobrazna područja iz prethodnog stavka ne predlažu se za zaštitu po posebnom propisu nego se štite planerskim mjerama.

Članak 246.

Na području vrijednog krajobraza primjenjuju se sljedeće mjere zaštite:

- u cilju očuvanja biološke raznolikosti treba očuvati krajobraznu raznolikost: izmjenjivanje šuma, vlažnih livada, vodotoka, živica, a treba izbjegavati velike poljoprivredne površine zasijane jednom kulturom,
- za planirane zahvate u prirodi, koji sami ili sa drugim zahvatima mogu utjecati na ekološki značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost, treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za prirodu u odnosu na ciljeve očuvanja tog ekološki značajnog područja ili zaštićene prirodne vrijednosti,
- prije bilo kakovih zahvata na zaštićenim prirodnim vrijednostima i prirodnim vrijednostima posebno izdvojiti i zaštititi vrste i područja,
- prirodne krajobraze treba štititi od širenja neplanske izgradnja, a kao posebnu vrijednost treba očuvati šume, prirodne vodotoke i područja uz njih,
- kao posebnu vrijednost treba sačuvati područja uz rijeku Vuku i vodotoke Henrikovac i Kervež,
- za područje vrijednog krajobraza na kojem se planira akumulacija, obvezno izvršiti snimanje postojećeg stanja, te stručnu valorizaciju područja i provesti postupak procjene utjecaja na prirodu sukladno Zakonu o zaštiti prirode.

Članak 247.

Na području općine Nuštar, sukladno posebnom zakonu, zaštićene su sljedeći prirodne vrijednosti:

a) Zaštićena prirodna područja

- Spomenik parkovne arhitekture-Park oko dvorca u NUŠTRU.

Zaštićena područja prirode naznačena su na Kartografskom prikazu br. 3.A. "UVJETI KORISTENJA", a detaljno se utvrđuju na temelju akata o zaštiti.

Na području spomeničko parkovne arhitekture propisuju se sljedeće mjere zaštite:

- potrebno je zabraniti sve radnje kojima se na zaštićenim prirodnim vrijednostima umanjuje prirodna vrijednost odnosno narušavaju svojstva zbog kojih su zaštićeni,
- za planirane zahvate u prirodi, koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost, treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za prirodu u odnosu na ciljeve očuvanja tog ekološki značajnog područja ili zaštićene prirodne vrijednosti,
- prije bilo kakovih zahvata na zaštićenim prirodnim vrijednostima i prirodnim vrijednostima predviđenim za zaštitu potrebno je izvršiti potpunu inventarizaciju i valorizaciju staništa i posebno izdvojiti i zaštititi vrste i područja,
- za park u Nuštru treba izraditi projekt uređenja koji će se temeljiti na planovima iz vremena nastanka perivoja te ga treba urediti i dalje održavati,
- potrebno je zabraniti sve radnje kojima se navedenom lokalitetu umanjuje prirodna vrijednost odnosno narušavaju svojstva zbog kojih je zaštićen.

Članak 248.

Uređenje i korištenje područja iz članka 247. ove Odluke provodi se sukladno posebnom zakonu i aktu o zaštiti.

Članak 249.

Na području općine Nuštar registrirana i evidentirana su sljedeća kulturna dobra:

1. Registrirana kulturna dobra

- Profana

Nuštar-Dvor Khuen-Belassy

2. Evidentirana kulturna dobra

- Arheološka

Cerić-Plandište, prapovijesni i antički arheološki lokalitet

Cerić-Ulica I. Meštovića, prapovijesni arheološki lokalitet

Nuštar-Zverinjak, prapovijesni i srednjovjekovni lokalitet

Nuštar-Zidina, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet

Nuštar-Breg, prapovijesni arheološki lokalitet

Zakon o zaštiti i očuvanju kulturne baštine ostavio je mogućnost lokalnoj zajednici da na svom području može određene spomenike proglasiti zaštićenim kulturnim dobrom lokalnog značenja.

U tom smislu ukazujemo na neke građevine, za koje držimo da imaju lokalno značenje kulturnog dobra, koje Općina može proglasiti zaštićenim.

- Sakralna

Marinci-Pravoslavna kapela sv. Petke
Nuštar-Kapela sv. Ane.

Zaštićena kulturna dobra orijentacijski su naznačena na Kartografskom prikazu br. 3.A. "UVJETA KORISTENJA", a detaljno se utvrđuju na temelju akata o zaštiti.

Zaštićenim kulturnim dobrom se smatraju i sva kulturna dobra koja će se, nakon donošenja PPUO, zaštititi sukladno posebnom zakonu.

Članak 250.

Namjena i način uporabe kulturnog dobra te svi zahvati na kulturnom dobru, utvrđuju se i provode sukladno posebnom propisu.

Članak 251.

U tijeku je nova valorizacija i kategorizacija arheoloških kulturnih dobara, kao i pokretanje postupka preventivne zaštite odnosno registracije za određene evidentirane arheološke lokalitete kojima će se naknadno katastarskim česticama utvrditi točne granice rasprostranjenosti.

Od navedenih lokaliteta koji ulaze u postupak preventivne zaštite odnosno registracije su: Cerić-Plandište, Nuštar-Zidine i Nuštar-Zverinjak.

Na tim se lokalitetima, svi zemljani radovi koji uključuju kopanje zemljišta dublje od 40 cm, moraju izvesti ručnim iskopom pod nadzorom i uputama arheologa uz prethodno utvrđene posebne uvjete zaštite i odobrenje Konzervatorskog odjela u Osijeku, koji može propisati i prethodno izvođenje zaštitnih arheoloških iskopavanja i istraživanja. Sva izgradnja na navedenim lokalitetima uvjetovana je rezultatima arheoloških istraživanja, bez obzira na prethodno izdane uvjete i odobrenja.

Preostali arheološki lokaliteti locirani su položajem, jer se za sada zbog neistraženosti ne mogu utvrditi točne granice rasprostranjenosti. Stoga se površine na tim lokalitetima mogu koristiti na do sada uobičajeni način, a ukoliko se na istima planira izvođenje građevinskih radova, potrebno je ishoditi posebne uvjete zaštite i prethodno odobrenje Konzervatorskog odjela u Osijeku.

Ukoliko bi se na preostalom području Općine, prilikom izvođenja građevinskih ili bilo kojih drugih zemljanih radova naišlo na arheološko nalazište ili nalaze, radove je nužno prekinuti te o navedenom bez odlaganja obavijestiti Konzervatorski odjel u Osijeku, kako bi se sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara poduzele odgovarajuće mjere osiguranja, te zaštite nalazišta i nalaza.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 252.

Na cijelom području Općine planira se organizirano prikupljanje i odvoženje komunalnog otpada.

Članak 253.

Zbrinjavanje komunalnog otpada riješit će se na regionalnom odlagalištu.

Do izgradnje regionalnog odlagališta za zbrinjavanje komunalnog otpada koristit će se odlagalište Bazjaš koje se nakon izgradnje regionalnog odlagališta mora zatvoriti i sanirati.

Ostala odlagališta moraju se zatvoriti i sanirati.

Prostor odlagališta se nakon njihovog zatvaranja može koristiti sukladno odredbama koje se odnose na korištenje prostora i gradnju van građevinskih područja.

Članak 254.

Količine otpada moraju se smanjiti na način reciklaže otpada (za što je potrebno osigurati

odgovarajuće prostore u naseljima), te korištenjem bio otpada za proizvodnju komposta u okviru domaćinstava s okućnicom.

Članak 255.

Opasni otpad prikuplja se na mjestu nastanka, a zbrinjava sukladno posebnom propisu.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 256.

Na području Općine nisu utvrđena oštećena ili ugrožena područja.

Članak 257.

Potrebno je izraditi Program mjerenja kakvoće zraka i uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka, sukladno posebnom propisu.

Članak 258.

Za područje Općine potrebno je izraditi kartu buke, sukladno posebnom propisu.

U slučaju da se kartom buke utvrde područja buke većeg intenziteta od dozvoljenog posebnim propisom, potrebno je provesti mjere zaštite od buke, sukladno uvjetima i obilježjima područja (zelenilom, ogradama i sl.).

Članak 259.

Obvezna je izrada studije o utjecaju na okoliš po posebnom propisu i PPŽ-u.

Građevine i područja za koja je obvezna izrada studije o utjecaju na okoliš prikazani su informativno na kartografskom prikazu br. 3.B. "PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH MJERA UREĐENJA I ZAŠTITE", prema raspoloživim podacima.

Članak 260.

Ostale mjere zaštite okoliša provodit će se sukladno posebnim propisima te uvjetima i mjerama utvrđenim u ovome Planu i to:

a) Zaštita tla

- provođenjem ovog Plana sukladno kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjene površina", odnosno gradnjom unutar utvrđenih građevinskih područja,

- gradnjom van građevinskih područja i načinom vođenja infrastrukture, sukladno odredbama ove Odluke,

- zbrinjavanjem otpada na način utvrđen u članku 252. do 255. ove Odluke,

- smanjivanjem uporabe pesticida, umjetnog gnojiva te ostalih preparata na primjerenu razinu.

b) Zaštita voda

- mjerama zaštite vodonosnika i izvorišta i uvjetima odvodnje otpadnih voda, utvrđenim odredbama ove Odluke,
- smanjivanjem uporabe pesticida, umjetnog gnojiva i ostalih preparata, a u zonama sanitarne zaštite i njihovim potpunim ukidanjem, ako je to utvrđeno Odlukom o zaštiti izvorišta.

c) Zaštita zraka i zaštita od buke

- uvjetima gradnje u građevinskom području naselja, uvjetima utvrđenim za gradnju građevina gospodarske namjene (PPUT), te uvjetima gradnje poljoprivrednih građevina za uzgoj životinja, sukladno odredbama ove Odluke,
- gradnjom obilaznica novih trasa brzih cesta kojima će se smanjiti tranzitni promet u naselju Nuštar.

d) Zaštita šuma

- provođenjem Plana sukladno kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina",
- gradnjom elektroenergetskih građevina sukladno odredbama ove Odluke.

e) Zaštita životinja

- planiranjem i provođenjem mjera zaštite životinja prilikom gradnje novih prometnica (ograde, prolazi za životinje) i dalekovoda (zaštita ptica) na dionicama na kojima se takva potreba utvrdi u Studiji o utjecaju na okoliš.

9. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI I ELEMENTARNIH NEPOGODA**9.1. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI****Članak 261.**

Za naselja stalnog stanovanja utvrđuje se sljedeći stupanj ugroženosti, sukladno posebnom propisu:

- naselje Nuštar 4. stupanj ugroženosti

Članak 262.

Zaštita stanovništva u naseljima stalnog stanovanja na području Općine rješava se na sljedeći način:

- u naselju Nuštar gradnjom zaklona.

Iznimno, skloništa i zakloni iz stavka 1. ovog članka se ne grade u slučajevima utvrđenim posebnim propisom.

Članak 263.

Potreba gradnje skloništa i zaklona u ostalim građevinskim područjima kao i van građevinskih područja utvrdit će se zavisno o procjeni ugroženosti i stupnju ugroženosti.

Procjenu ugroženosti i stupanj ugroženosti utvrđuje Općina.

Članak 264.

Zaklonom iz članka 262. ove Odluke smatra se djelomično zatvoren prostor koji je izgrađen ili prilagođen tako da svojim funkcionalnim rješenjem, konstrukcijom i oblikom daje ograničenu zaštitu od ratnih djelovanja.

Zaklon se može graditi kao samostalni zaklon izvan građevina (rovovi i jame) i u građevinama, u prikladnim prostorijama.

Zakloni izvan građevina moraju se izgraditi izvan dometa ruševina susjednih građevina. Položaj zaklona izvan građevina treba odrediti na slobodnim površinama, izvan trasa podzemnih instalacija.

9.2. MJERE ZAŠTITE OD ELEMENTARNIH NEPOGODA**Članak 265.**

Na području općine Nuštar je utvrđen VII° MCS. Zaštita građevina od potresa provodi se projektiranjem i gradnjom građevina, sukladno posebnim propisima.

Članak 266.

Položaj, projektiranje i gradnja svih građevina moraju se uskladiti s posebnim propisima o zaštiti od požara i eksplozije.

10. MJERE PROVEDBE PLANA**10.1. OBVEZE IZRADE PROSTORNIH PLANOVA****Članak 267.**

Sukladno Zakonu i Prostornom planu Vukovarsko-srijemske županije te potrebama prostornog uređenja općine Nuštar, ovim Planom utvrđuje se obveza izrade sljedećih prostornih planova:

- Prostorni plan područja posebnih obilježja višenamjenskog kanala Dunav-Sava (VKDS)
- Urbanistički plan uređenja:
  - općinsko središte Nuštar,
  - gospodarske zone Nuštar.

Članak 268.

Područja za koja se utvrđuje obveza izrade prostornih planova označena su na kartografskom prikazu br. 3.B. "PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH MJERA UREĐENJA I ZAŠTITE".

Granica obuhvata Urbanističkog plana uređenja naselja Nuštar i gospodarske zone Nuštar, utvrđena je granicom građevinskog područja.

Članak 269.

Do izrade prostornih planova iz članak 267. ove Odluke, način korištenja zemljišta i uvjeti gradnje utvrđivat će se sukladno odredbama ove Odluke,

izuzev za gospodarsku zonu Nuštar, gdje je dozvoljena gradnja samo infrastrukture.

10.2. PRIMJENA POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA

Članak 270.

Općina Nuštar pripada Prvoj skupini područja posebne državne skrbi.

Sukladno ovome, u ovom području treba poticati obnovu i razvoj gospodarstva te infrastrukture.

Članak 271.

U cilju poticanja razvoja Općine u planiranju uređenja prostora potrebno je prioritetno:

- riješiti imovinsko-pravne odnose i opremiti komunalnom infrastrukturom građevinsko područje gospodarske zone kod Nuštra,
- riješiti odvodni sustav za naselja Nuštar,
- inzistirati kod Hrvatskih voda na utvrđivanju inundacijskog pojasa vodotoka Kerlež u naselju Marinci, radi razvoja i uređenja prostora naselja,
- riješiti plinifikaciju naselja Marinci,
- u suradnji s nadležnom pravnom osobom s javnim ovlastima osigurati izradu planova navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta.

Članak 272.

U cilju zaštite prostora potrebno je prioritetno:

- riješiti pitanje zbrinjavanja otpada, sukladno rješenju u uvjetima iz ovog Plana,
- minirana područja razminirati i učiniti dostupnima za privođenje prvobitnoj ili planiranoj namjeni.

10.3. REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI

Članak 273.

Postojeće legalno izgrađene građevine, koje su izgrađene protivno namjeni planiranoj u ovom Planu mogu se rekonstruirati u svrhu neophodnog poboljšanja uvjeta života i rada.

Članak 274.

Pod rekonstrukcijom u svrhu neophodnog poboljšanja uvjeta života i rada podrazumijevaju se:

- sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova građevine, u postojećim gabaritima,
- dogradnja sanitarnih prostorija (WC i kupaonica s predprostorom) uz postojeću stambenu građevinu koja nema sanitarne prostorije, max. bruto izgrađene površine 10,0 m²,
- dogradnja sanitarnih prostorija (WC, kupaonica i garderoba s pretprostorom) uz postojeću građevinu druge namjene (koja služi za rad i boravak ljudi i koja nema sanitarne prostorije), do max.10,0 m² bruto

izgrađene površine za građevine do 100,0 m² i do 5% ukupne bruto izgrađene površine za veće građevine,

- preinake unutrašnjeg prostora, bez povećanja gabarita građevine,
  - izmjene ravnih krovova u kose bez mogućnosti nadogradnje nadozida, isključivo radi sanacije ravnog krova, uz mogućnost korištenja potkrovlja sukladno osnovnoj namjeni građevine odnosno namjeni utvrđenoj ovim Planom,
  - adaptacija postojećeg tavanskog prostora u korisni prostor, u postojećim gabaritima, za namjene sukladne osnovnoj namjeni građevine odnosno namjeni utvrđenoj ovim Planom
  - ugradnja ili rekonstrukcija instalacija,
  - gradnja ili rekonstrukcija komunalnih priključaka,
  - uređenje građevne čestice postojeće građevine (sanacija i izgradnja ograda i potpornih zidova i prometnih površina).
- Planom užeg područja mogu se ove smjernice propisati i drugačije.

Članak 275.

Građevinama ili dijelu građevina iz članka 273. ove Odluke može se mijenjati namjena, sukladno namjeni površina utvrđenoj ovim Planom.

10.4. POSTUPANJE S GRAĐEVINAMA IZGRAĐENIM SUPROTNO UVJETIMA UTVRĐENIM U PPUO

Članak 276.

Postojeće legalno izgrađene građevine, koje su izgrađene protivno uvjetima gradnje utvrđenim u ovom Planu mogu se rekonstruirati sukladno članku 274. ove Odluke te dograđivati i nadograđivati sukladno odredbama ovog Plana.

Prilikom rekonstrukcije, radovi na građevini iz prethodnog stavka moraju biti usklađeni s uvjetima gradnje utvrđenim u ovom Planu, ako je to moguće s obzirom na položaj građevine.

Ako je postojeći koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_{ig}) veći od dozvoljenog, isti se prilikom gradnje novih građevina na toj čestici može zadržati.

Članak 277.

Građevinama iz članka 276. ove Odluke može se mijenjati namjena sukladno odredbama ovoga Plana.

III. ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 278.

Ovaj Plan izrađen je u (5) primjeraka koji se imaju smatrati izvornikom.

Članak 279.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana po objavljivanju u "Službenom vjesniku" Vukovarsko-srijemske županije.

Klasa: 022-05/06-01/501
Ur. broj: 2188/07
Nuštar, 21. srpnja 2006. godine

Predsjednik Općinskog vijeća
Ivan Pezić

OPĆINA VOĐINCI AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA

Na temelju članka 13. i 14. stavak 1. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" Republike Hrvatske broj: 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), članka 48. stavak 1. točka 4. Zakona o područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" Republike Hrvatske broj: 33/01 i 60/01 - vjerodostojno tumačenje), članak __. Statuta, općine Vođinci («Službeni vjesnik Vukovarsko-srijemske županije» broj: __/__) i Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru općine Vođinci, Općinsko vijeće općine Vođinci donijelo je Odluku o izradi Prostornog plana uređenja općine Vođinci.

Općina Vođinci kao jedinica lokalne uprave i samouprave ima Ustavom Republike Hrvatske zagaranirano pravo na lokalnu samoupravu, koje obuhvaća pravo odlučivanja o potrebama i interesima građana lokalnog značenja, a osobito o:

- uređivanju naselja i stanovanja,
- prostornom i urbanističkom planiranju,
- komunalnim djelatnostima,
- brizi za djecu,
- socijalnoj skrbi,
- primarnoj zdravstvenoj zaštiti,
- odgoju i osnovnom obrazovanju
- kulturi, tjelesnoj kulturi i sportu,
- zaštiti i unapređenju prirodnog okoliša,
- protupožarnoj i civilnoj zaštiti.

Obveza donošenja Prostornog plana uređenja općine Vođinci utvrđena je člankom 23. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" Republike Hrvatske broj: 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) i Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije («Službeni vjesnik» Vukovarsko-srijemske županije broj: 07/2002). Zakonom je utvrđeno i da:

«Prostorni plan uređenja općine utvrđuje uvjete za uređenje općinskog područja, određuje svrhovito korištenje, namjenu, oblikovanje, obnovu i sanaciju građevinskog i drugog zemljišta, zaštitu spomenika kulture i osobito vrijednih dijelova prirode u općini.

Prostornim planom uređenja općine može se utvrditi obveza izrade detaljnijih planova uređenja prostora za uža područja na teritoriju općine.»

Novim političko-teritorijalnim ustrojem i restrukturiranjem gospodarstva stvorene su potrebe za ravnomjernijim gospodarskim razvitkom. Prostorni planovi prethodne generacije, izrađivani sedamdesetih i osamdesetih godina favorizirali su veće gradove u kojima su koncentrirani proizvodne, te javne i društvene funkcije. Manje sredine, a pogotovo one sa manjim brojem stanovnika, u tim su planovima zanemarivane, odnosno tretirane kao izvor imigracijskog stanovništva za velike gradove, a bez isticanja vlastitih prostornih i ambijentalnih posebnosti. Prostornim planom uređenja općine posebno će se obraditi kulturna i prirodna baština područja kao izvor njegovog identiteta i posebnosti.

U analitičkom dijelu plana obradit će se karakteristike prostora, pejzaža, tipova i strukture naselja, prirodnih i stvorenih vrijednosti. Analizom demografskih pokazatelja i razvojnih kretanja u recentnom razdoblju odredit će se razvojni potencijali naselja i dijelovi prostora. Planska rješenja kojima će se odrediti modeli i procedure budućeg uređivanja prostora nastojat će uskladiti razvojne potrebe i potrebe zaštite kultiviranih vrijednosti prostora i naselja.

Prostornim planom općine Vođinci treba osigurati uvjete za samostalni razvoj područja općine, iskoristiti prirodne kvalitete i resurse prostora, uz maksimalno očuvanje prirodnih i povijesnih vrijednosti. U svrhu toga potrebno je usmjeriti prostorno-razvojne prioritete u prvom redu na poboljšanje učinkovitosti već izrađenog i korištenog prostora te na stvaranju uvjeta za nove programe radi pokretanja gospodarskih aktivnosti i poboljšanja kvalitete života na ovom prostoru.

Ovim Prostornim planom utvrđuju se uvjeti za uređenje općinskog područja, određuje njegovo svrhovito korištenje, namjena, oblikovanje, sanacija građevinskog i drugog zemljišta, zaštita okoliša, te zaštita spomenika kulture i osobito vrijednih dijelova prirode, a sve u skladu s osnovnim smjericama dokumenata prostornog uređenja, Strategije i Programa prostornog uređenja Države.

Plan sadrži osnove razvitka u prostoru, ciljeve prostornog uređenja, namjenu prostora, mjerila,

smjernice, mjere i uvjete za korištenje, zaštitu i uređivanje prostora, te druge elemente od važnosti za područje općine.

Izrada ovoga Prostornog plana koordinirana je s Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije, te su u svezi s tim i Odredbe za provođenje ovoga Plana obrađene u suradnji sa stručnjacima Županijskog zavoda za prostorno uređenje Vukovarsko-srijemske županije i Uredom državne uprave u Vukovarsko-srijemskoj županiji Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove.

Izrada prostornog plana uređenja temelji se na sljedećim zakonima:

Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine“ Republike Hrvatske broj: 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04)

Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ Republike Hrvatske broj: 33/01)

Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ Republike Hrvatske broj: 10/97, 124/97, 50/98, 68/98, 42/99, 117/99, 128/99, 44/00, 129/00, 92/01, 72/02, 83/02, 25/03, 107/03 i 175/03)

Sadržaj prostornog plana uređenja općine propisan je «Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova» („Narodne novine“ Republike Hrvatske broj: 106/98, 39/04 i 163/04).

Postupak provedbe prethodne i javne rasprave, te usvajanja plana propisan je «Uredbom o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova» („Narodne novine“ Republike Hrvatske broj: 101/98).

POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja općine u odnosu na prostor i sustav Županije i Države

Vukovarsko-srijemska županija je najistočnija županija Republike Hrvatske. Prostire se na površini od 2.445 km² dijelom u Istočnoj Slavoniji, dijelom u Zapadnom Srijemu, između rijeka Dunava i Save.

Na sjeverozapadu graniči sa Osječko-baranjskom, a na zapadu sa Brodsko-posavskom županijom. Istočna granica sa Srbijom i Crnom Gorom i južna granica sa Bosnom i Hercegovinom, ujedno su i državne granice Republike Hrvatske.

Položaj Vukovarsko-srijemske županije ima novo geopolitičko značenje budući da je to pogranično područje prema susjednim državama. Osobit značaj ovog prostora čine europski i međunarodni prometni koridori cestovnog, željezničkog, riječnog i zračnog

prometa. U Vukovarsko-srijemskoj županiji ističe se, po značaju planiranog zahvata, izgradnja višenamjenskog kanala Dunav-Sava (VKDS) koji je temeljni preduvjet za uspostavu riječnog prometa u Republici Hrvatskoj.

U energetske smislu značaj Županije je od posebne važnosti zbog glavnih elektroprijenosnih koridora, državnih naftovoda i produktovoda te značajnih nalazišta nafte i plina.

Prostor županije je od posebnog značaja i glede potreba razvoja pograničnog područja koje čini pretežni dio površine županije. Na tom prostoru potrebno je ostvariti bolju prometnu povezanost, infrastrukturnu opremljenost te potaknuti razvoj gospodarskih i društvenih struktura i time potaknuti sveukupni razvoj i usporiti depopulacijske procese.

Vukovarsko-srijemska županija konstituirana je 16. travnja 1993. godine. Sjedište Županije je u Vukovaru, a u sustavu Županije se nalazi 30 jedinica lokalne samouprave i to: 4 grada (Vukovar, Ilok, Vinkovci i Županja) i 26 općina, s ukupno 84 naselja.

Ukupna površina Županije iznosi 2.444,48 km² s ukupnim brojem stanovnika 204.768 prema popisu iz 2001. godine.

Županija raspolaže velikim kompleksima šumskog zemljišta šumama gdje dominira glasoviti slavonski hrast. Veliko bogatstvo čine sačuvane stare šume koje pokrivaju površinu od 70.000 ha.

Potencijal šuma je 1998. godine procijenjen na 19,9 mil. m³ drvne mase. Na području Županije značajna su nalazišta kvalitetne gline, te vrijedno naftonosno polje s crpilištima nafte i plina.

Razvojni činitelji Vukovarsko-srijemske županije: promet, industrija, energetika, poljoprivreda, turizam, infrastruktura i vodno gospodarstvo.

Općina Vođinci locirana je na zapadnom dijelu Vukovarsko-srijemske županije. Općina graniči unutar Vukovarsko-srijemske županije s dvije jedinice lokalne samouprave i to: općina Stari Mikanovci na zapadnoj strani i općina Ivanka na istočnoj strani. Na sjevernom dijelu općina graniči s Osječko-baranjskom županijom.

Općinsko središte je ujedno i jedino naselje - Vođinci. Smješteno je u centralnom dijelu općine i proteže se duž državne ceste D 46, u smjeru zapad - istok.

Uz naselje, južno i sjeverno nalaze se područja pedološki nešto lošijih tala, te su zbog toga bez obzira na melioracije svrstana u privremeno nepogodna tla za obradu. U sjevernom dijelu općine protežu se područja vrijednih obradivih tala (i vinograda), a u jugozapadnom područja šuma gospodarske namjene.

Od infrastrukturnih koridora od interesa za Državu kroz područje općine Vođinci prolaze: trasa državne ceste D 46 (Đakovo (D7)–Vinkovci-GP Tovarnik) dvokolosječna magistralna željeznička pruga (DG–Tovarnik–Novska–Sisak–Zagreb–Savski Marof–DG) magistralni naftovod za međunarodni transport JANAF magistralni naftovod Slavonski Brod–Đelekovci koridor magistralnog plinovoda Slavonski Brod–Vinkovci koridor elektroprijenosnog uređaja–dalekovod 110 kV Đakovo–Vinkovci koridori optičkih kablova

Za područje općine značajna je i mreža melioracijskih kanala, zbog koje je manji dio poljoprivrednog zemljišta svrstan u plansku skupinu vrijednih obradivih tala.

Većina domaćinstava s ovog područja ima svoj posjed i bavi se poljoprivredom kao dopunskom ili osnovnom djelatnošću.

RAZVOJ NASELJA KROZ POVIJEST

VOĐINCI Prvi spomen je 1238. na posjedu Croac (Hrvat). Nakon Turaka kratko vrijeme pripadali su đakovačkoj biskupiji i od 1745. Vojnoj granici.

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Općina Vođinci Prema Izmjenama i dopunama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine" Republike Hrvatske broj. 10/97), ustrojena je općina Vođinci sa sjedištem u istoimenom mjestu, a u okviru Vukovarsko-srijemske županije.

Općina Vođinci zauzima površinu od 21,27 km² i sastoji se od K.O. Vođinci. Prema popisu stanovništva iz 2001. godine općina Vođinci ima 2113 stanovnika. Gustoća stanovništva na području općine iznosi 99,34 st/km².

Osnovni podaci o teritoriju općine Vođinci

OPĆINA VOĐINCI	km ² km	Udio površine i dužine u odnosu na Vukovarsko-srijemsku županiju
Površina	21,27	0,87 %
Dužina državne granice	0,00	-
Dužina županijske granice	1,32	-
Dužina međuopćinske granice	25,31	-
UKUPNO OPĆINSKIH GRANICA		

STANOVNIŠTVO

Kretanje broja stanovnika prema popisima u razdoblju 1981.-2001.

Godina popisa	1981.	1991.	2001
VUKOVARSKO- SRIJEMSKA ŽUPANIJA	224.111	231.187	204.768
OPĆINA VOĐINCI	2.074	2.099	2.113

Indeks kretanja broja stanovnika 2001. / 1981.	0,914	Vukovarsko-srijemska županija.
Indeks kretanja broja stanovnika 2001. / 1981.	1,019	Općina Vođinci
Indeks kretanja broja stanovnika 2001. / 1991.	0,886	Vukovarsko-srijemska županija
Indeks kretanja broja stanovnika 2001. / 1991.	1,007	Općina Vođinci

Prema kretanju broja stanovnika od 1981. do 2001. godine odnosno prema indeksima kretanja broja stanovnika za dva protekla desetgodišnja razdoblja općina Vođinci je jedna od rijetkih općina

sa, doduše malim, ali kontinuiranim prirastom stanovništva.

TABLICA 1.

POVRŠINE, STANOVNICI, KUĆANSTVA

ŽUPANIJA VUKOVARSKO - SRJEMSKA	Površina		Stanovnici				Stanovi				Kućanstva		Gustoća stanovništva
			Popis 1991		Popis 2001		Popis 1991		Popis 2001		Popis 1991	Popis 2001	Gnst Br. st./km ²
	km ²	%	Br.st	%	Br.st	%	Br.st	%	Br.st	%	Br.st	Br.st	
ŽUPANIJA UKUPNO	2444,48	100	231187	100	204768	100	75258	100	69346	100	73964	66977	83,77
OPĆINA VOĐINCI	21,27	0,87	2099	0,91	2113	1,01	564	0,75	588	0,85	665	614	1,01

Komentar

Indeksi kretanja broja stanovnika pokazuju da u periodu početka ratnih zbivanja nije došlo do iseljavanja stanovništva s područja općine. Gledano u

cjelini broj stanovnika na području općine Vođinci ima trend konstantnog rasta.

Stanovništvo prema popisu 2001. – Starosna i spolna struktura

	Spol	muški	ženski	svi
S T A R O S T	0-4	70	91	161
	5-9	111	83	194
	10-14	77	92	169
	15-19	106	86	192
	20-24	69	62	131
	25-29	78	81	159
	30-34	74	70	144
	35-39	77	94	171
	40-44	87	65	152
	45-49	58	55	113
	50-54	50	54	104
	55-59	44	42	86
	60-64	41	58	99
	65-69	43	61	104
	70-74	26	42	68
	75-79	13	28	41
80-84	5	12	17	
85-89	1	4	5	
90-94	0	1	1	
95 i više	0	0	0	
Nepoznato	0	2	2	
	Ukupno	1030	1083	2113
	%	48,75	51,25	100

Stanovništvo prema starosti

- djeca i stanovništvo mladenačke dobi do 19 godina (716 žitelja) što čini 30,89%
- stanovništvo od 20 do 60 godina (1060 žitelja) što čini 50,17%
- stanovništvo starije od 60 godina (335 žitelja) što čini 15,85%
- nepoznate dobne starosti 2 žitelja

Iz tablica i ovih podataka može se očitati da je struktura stanovništva prema starosti zadovoljavajuća (dobni koeficijent je 0,47), te je i bez detaljnih izračuna jasno da će se trend laganog porasta broja stanovnika vjerojatno nastaviti i ubuduće (ukoliko ne dođe do bitnog smanjenja stopa fertiliteta ili do izraženije emigracije).

U svim dijelovima plana naznačene su pretpostavke kako bi se to moglo spriječiti.

Stanovništvo prema školskoj spremi

Pokazatelji stupnja obrazovanja i stupnja aktivnosti pokazuju da su najpovoljniji odnosi u županiji (veći centri), jer je tamo u proteklom razdoblju koncentriran i najveći broj radnih mjesta. Isto se odnosi i na stupanj aktivnosti.

Procesi koji su već ranije započeli te ovo novo teritorijalno ustrojstvo vjerojatno će doprinijeti daljnjoj decentralizaciji funkcije, a tim u svezi i ravnomjerniji razmještaj kadrova. Za općinu Vođinci možemo ustvrditi da je stupanj obrazovanja i stupanj aktivnosti zadovoljavajući.

Stanovništvo prema državljanstvu i narodnosti

Područje općine Vođinci nacionalno je homogeno. Nadalje može se iz podataka vidjeti da je Općina u proteklom razdoblju bila pošteđena velikih migracija. Postojeće stanovništvo uglavnom je domicilno, ali sa ipak relativno velikim brojem stanovništva doseljenog iz Bosne i Hercegovine.

Stanovništvo prema aktivnosti

Radni kontingent 2001. godine činila su 1293 stanovnika, od kojih je aktivno ukupno 893 stanovnika, a zanimanje obavlja 648 stanovnika, od kojih 134 stanovnika u primarnim djelatnostima, 109 u sekundarnim, a čak 405 stanovnika u tercijarnim i kvartalnim. Pri tome 328 stanovnika putuje na rad izvan općine.

NASELJA

Naselja su najupečatljiviji element kulturnog pejzaža. Odražavaju karakteristike minulog razdoblja, a istovremeno su i nositelj funkcionalne organizacije i žarišta preobrazbe prostora. Svako naselje ima žarišnu ulogu prema svom okružju na koje djeluje gospodarskim i urbanotvornim

funkcijama, kao što i brojni činitelji njegovog gravitacijskog područja utječu na njega.

Prema danas opće prihvaćenim shvaćanjima, suvremeno tehnološko društvo može se razvijati samo kao urbano društvo. Problem dakle nije urbanizacijski proces kao takav, već neki njegovi oblici i alternative: prevelika i neravnomjerna koncentracija stanovništva, neprimjeren sustav središnjih naselja, nesposobnost manjih naselja da samostalno stvore okolicu za ugodan život (što će u budućnosti biti jedan od ključnih kriterija za izbor mjesta stanovanja),...

Za potrebe prostornog uređenja općine Vođinci, a obzirom da ista ima samo jedno naselje, korištene su analize prošle i sadašnje strukture naseljenosti, te tendencije njihovih promjena iz PPŽ-a.

Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske, kao jedan od primarnih zadataka prostornog planiranja, određeno je ostvarivanje policentričnog razvitka države uz integraciju urbane i ruralne ekonomije. Kao jedan od najvećih problema istaknuto je praznjenje seoskih područja i nagomilavanje prevelikog broja ljudi u nekoliko gradova. Prostorni razvoj mora se vratiti koncepciji gradova (mješovitih naselja) na malim udaljenostima, gdje su sve čovjeku bitne sastavnice života (stanovanje, rad, društveni život, odmor) grupirane zajedno u blizoj okolini.

Međutim pri tom su ostali nedefinirani načini rješavanja dvaju ključnih problema ruralnih područja, odnosno koncepcija održanja razvoja rijetko naseljenih područja (predmetno područje ne spada u takva) i strategija razvoja poljoprivrede te njihov utjecaj na planiranje i uređenje prostora.

Za razumijevanje utjecaja naselja u prostoru, a naročito njegovog utjecaja na socioekonomsku preobrazbu okolnog prostora, neophodna su saznanja prvenstveno o njegovim funkcijama rada i stanovanja, te njihovom međusobnom odnosu.

Kako je stanovanje jedna od najvažnijih funkcija u naselju, najveći “potrošač” prostora i kapitala, logično je da bude i temeljni element prostornog planiranja. Potrebno je pojam stanovanja promatrati kao sustav: stan, usluge, opskrba, komunalna i društvena infrastruktura.

Stoga je postojeći stambeni fond posebno analiziran, a u svrhu promatranja ne samo kao posljedice, već i kao mogućeg značajnog razvojnog resursa (bez obzira ili baš zbog ubrzanog razvoja prometa), a o čemu će trebati voditi računa pri lociranju mjesta rada. Izjednačavanjem mobilnosti radne snage i tehnologije, odnosno usmjeravanjem radno intenzivnih investicija u prostor urbaniziranog seoskog naselja, upravo bi njihov postojeći stambeni fond mogao biti resurs preobrazbe i relativno ravnomjernog razvoja cjelokupnog prostora općine.

Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske i Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije utvrđen je sustav središnjih naselja do razine općinskog središta Vođinci, kojemu istim nije predviđena nikakva važnija uloga u ukupnom sustavu naselja tog dijela Županije.

Temeljem svih izvršenih analiza može se zaključiti da: Vođinci (uz ostvarivanje određenih preduvjeta i jačanja pojedinih funkcija-posebno funkcije rada) može izvršavati predviđene mu "zadatke" lokalnog središta, odnosno servisirati potrebe vlastitog stanovništva.

Za uređenje i razvoj naselja temeljem sadašnje zakonske regulative namijenjen je prostor građevinskih područja naselja. Građevinska područja naselja moraju biti optimalne veličine i oblika zbog omogućavanja neometanog ali održivog razvoja naselja, bez negativnih posljedica po naselje, okolni krajobraz i ukupni okoliš.

Obzirom na veličinu naselja Vođinci bit će izrađivani planovi nižeg reda, kako je to definirano Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije (UPU-a) i ovim planom (UPU-a).

Kako su od svih dijelova Plana građani najviše zainteresirani upravo za građevinska područja naselja, te ih u pravilu zbog "navike" izgradnje na vlastitom zemljištu i podizanja cijene vlastitog zemljišta žele maksimalno proširiti, utvrđivanje građevinskih područja je u cilju smanjivanja utjecaja subjektivnih prosudbi i vanjskih pritisaka provedeno kroz tri faze:

- određivanje izgrađenih dijelova,
- određivanje ukupno potrebne veličine,
- određivanje razmještaja i oblika neizgrađenih dijelova te namjene građevinskog područja.

Izgrađeni dijelovi naselja utvrđeni su temeljem obilaska terena, s tim da se nije provjeravala legalnost građenja, obzirom da izrazito konfliktne situacije nisu zamijećene.

Nakon obilaska terena, ocjene postojećeg Prostornog plana "bivše" općine Vinkovci i provedenih ostalih analiza zaključeno je da je zatečeno stanje građevinskih područja relativno dobro, prvenstveno zbog toga što:

- su demografski pokazatelji naselja dobri (prema službenim popisima stanovništva zabilježen je kontinuirani rast broja stanovnika),
- građevinska područja naselja su nešto predimenzionirana, što je manjim dijelom uzrokovalo raspršenu izgradnju

Za potrebe određivanja ukupno potrebne veličine građevinskih područja za naselje Vođinci utvrđeni su:

- izgrađeni dijelovi građevinskog područja,

- planirani demografski pokazatelji,
- gospodarski i razvojni pokazatelji,
- stanje i iskorištenost postojećeg građevinskog fonda,
- pravci preobrazbe i razvoja,
- smjernice i kriterije iz Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije,
- autonomne motivacije i vrijednosti lokalnih i privatnih aktera,
- sadašnje i planirane bruto gustoće stanovanja,...

Prije, odnosno za potrebe određivanja razmještaja i oblika neizgrađenih dijelova te namjene ukupnog građevinskog područja za naselje Vođinci utvrđeni su još i:

povijesna, zatečena i planirana morfologija naselja,

topografska i reljefno - klimatska činitelja,

sadašnji i planirani stupanj urbanizacije,

sadašnja i planirana tipova poljoprivrednih gospodarstava te zatečena i anticipirana razmještaja građevina na parcelama,

posebna uvjeta korištenja (prirodnu i kulturnu baštinu te krajobrazne vrijednosti), vodozaštitna područja i zaštitni pojasevi),

posebne mjere uređenja i zaštite,

naznačeni i ostali mogući pravci i načini širenja naselja,

pokrivenost pojedinih dijelova naselja prometnom i ostalom infrastrukturom,

pružanje uz državne i županijske ceste čije se trase neće izmicati,

obveze izrade prostornih planova užih područja, načine usmjeravanja izgradnje u pojedina područja, pripreme i uređenja zemljišta za izgradnju,...

Površine neizgrađenih dijelova građevinskih područja u pravilu su rješavani popunjavanjem dijela postojećih "praznina" u zatečenoj strukturi naselja, a ne povećanjem ukupne dužine građevinskog područja (naročito uz državne i županijske ceste). U pravilu su popunjavane praznine nastale rušenjem starih građevina i "preskakanjem" izgradnje (najčešće zbog "navike" izgradnje na vlastitom zemljištu), a praznine nastale organskim razvojem naselja ostavljene su kao takve.

Dubina građevinskog područja određena je prvenstveno temeljem analiza:

- morfologije naselja,
- tradicijske širine, dubine i organizacije parcele,
- reljefa,
- planirane namjene.

Upravo iz tih analiza odabran je model prostorno razvojne strukture koji u najvećoj mjeri determinira razvoj u dubinu parcele.

1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke

1.1.2.1. Zemljopisna obilježja

Općina Vođinci smještena je u zapadnom dijelu Vukovarsko-srijemske županije sjeverno od vodotoka rijeke Save, u blizini i pod bitnim utjecajem Vinkovaca.

Reljef

Nadmorska visina područja općine Vođinci kreće se između 80,00 m do 110,00 m.

Na prostoru općine Vođinci izdvajaju se dvije osnovne cjeline: veći južni dio općine predstavljaju nizinsko područje, a sjeverni manji dio blago brežuljkasti dio.

Prema podacima o nadmorskoj visini terena može se utvrditi da je konfiguracija područja općine Vođinci nizinska. To je prostor akumulacijsko-tektonskog reljefa. Reljefna energija iznosi 30,00 m.

Karakteristike reljefa su određene mladim tektonskim procesima i klimatskim promjenama u pleistocenu i imale su velikog utjecaja na hidrografske odnose ovog prostora.

U morfološkom smislu u okviru nizine rijeke Save mogu se izdvojiti manje morfo-genetske cjeline: naplavna ravan Save ili poloj Save, fluvio-močvarna nizina, terasna nizina i glacis-terasa.

Glacis-terasa je područje blago povišenog prostora na dodiru nizine s prigorjem. Na glacis-terasu se nastavlja uski pojas tzv. terasna nizina, gdje se apsolutne visine kreću od 90-110 m.

U sastavu nizine prevladavaju gline, silt, sitni pijesak, šljunak te poslojci treseta. Visine ovog najnižeg nizinskog dijela kreću se od 80 do 90 m.n.v. Gotovo 70% područja općine Vođinci nalazi se u tom području.

Geološko-pedološke karakteristike tla

Litološki sastav

Pripovršinski dijelovi područja općine Vođinci izgrađeni su od kvartalnih taložina koje se dalje mogu razdvojiti na starije (pleistocenske) i mlade (holocenske). Nastale su sedimentacijom u vodenim okolišima (jezera, močvare, rijeke, potoci) i na kopnu tijekom zadnjih nekoliko stotina tisuća godina pod snažnim utjecajem izmjena hladnih i suhih glacialnih s toplim i vlažnim interglacialnim razdobljima, te intenzivnih tektonskih pokreta.

Općenito, prevladavaju nevezani do slabo vezani sitnozrnati klastiti. To su, idući od sitnijih, prema česticama iznima većih dimenzija, sljedeće osnovne frakcije (prema WENTWORTH-u): gline, čestice manje od 0,004 mm; prah (silt), čestice veličine od 0,004 do 0,063 mm; sitni pijesak, zrna i čestice

veličine od 0,25 do 0,063 mm. Obično se ne nalaze kao "čiste" frakcije, već su izmiješani u međusobno različitim omjerima.

Reljef je vezan za konačno oblikovanje u diluviju i aluviju. Fina sitna prašina nasipala je močvare. Pored toga nastajale su i praporne stepenice relativno male visine zvane u Panonskoj nizini »grede«. One se kao i obično pružaju u srpastim oblicima u pravcu istok- zapad. Akumulirani prapor odnosili su vodotoci svojim tokovima i smanjivali već nasute praporne površine.

Osnovne značajke seizmičnosti

Seizmičnost nekog područja moguće je definirati kao skup obilježja potresa u vremenu i u prostoru. Tijekom istraživanja seizmičnosti cilj je iznaći zakonitosti nastanka potresa što je bitan preduvjet u zaštiti od njegovih razornih učinaka. Tri su elementa prognoze potresa: vrijeme, mjesto i jačina. Mjesto i jačina mogu se odrediti dovoljno točno, pa se u tom smislu iznose temeljni podaci za Vukovarsko-srijemsku županiju i susjednu Brodsko-posavsku županiju, te Osječko-baranjsku županiju.

Seizmotektonske karte ukazuju na uzroke nastajanja potresa njihova žarišta i količinu oslobođene seizmičke energije. Karta maksimalnih intenziteta potresa ukazuje kako su se potresi manifestirali na površini. Na njoj su ucrtane izoseiste najjačih potresa čime je postignuta seizmička rajonizacija u zone prema stupnjevima intenziteta potresa u MCS ljestvici. Ona je temeljni dokument odgovarajućem planiranju, projektiranju i izgradnji te zaštiti.

Prema seizmičkoj karti Vukovarsko-srijemske županije Općina Vođinci nalazi se u VII potresnoj zoni.

Hidrogeološke cijeline

Općina Vođinci nalazi se na području Biđ-Bosutskog polja koje je dio savske doline na lijevoj obali rijeke Save između Slavenskog Broda i Sremske Mitrovice u Vojvodini (Srbija i Crna Gora). Krajnje sjeverno područje općine Vođinci je i granica slivova Save i Dunava, te područje pripada slivu Save.

Vodne površine

Glavni odvodni recipijent Biđ-Bosutskog polja je rijeka Sava. Područje općine Vođinci odvodi vodotok Biđ, pritoka rijeka Bosut koja odvodi vodu prema rijeci Savi.

Glavni odvodni recipijenti područja općine Vođinci su kanali Kaluđer i Vođinački rit sa pritokama Žavorija i Jasenje.

Na području općine Vođinci nema jezera, ribnjaka ili akumulacija.

U općini Vođinci ili uz granicu općine, vodne površine su samo vode u koritima vodotoka (kanala)

Kaluđer (I red) i Vođinački rit (II red) sa svojim pritokama, melioracionim kanalima III i IV reda nakon oborina ili u dijelovima na kojima je otežano otjecanje zbog zamuljenja ili polomljenih propusta.

Vodoprivrednim rješenjem Biđ-Bosutskog polja na obroncima Dilj gore, predviđen je veći broj akumulacija i retencija, te zaštitnih pregrada uzvodno od predloženih akumulacija na brdskom dijelu područja Biđ-Bosutskog polja. Na području

općine Vođinci nema tih predviđenih akumulacija.

Vodotoci

Područje općine Vođinci nalazi se u slivu kanala Kaluđer i Vođinački rit (sa pritokama) koji odvođe vodu prema Biđu, Bosutu i rijeci Savi.

Podaci o recipijentima i njihovim glavnim pritokama koji odvođe palu oborinu sa područja općine Vođinci vidljivi su u tablici koja slijedi.

Vodotok ili kanal	RED		DUŽINA KANALA (km)	
	IME		Na području općine	Ukupna dužina
Vođinački rit		II	6,21	9,78
Žavcorija		III	5,79	5,79
Jasenje		III	2,53	4,24

Podaci o ukupnim dužinama kanala i vodotoka na području katastarske općine Vođinci, vidljivi su u

tablici kako slijedi.

Red. br.	Katastarska općina	Dužina kanala (km)				Ukupno:
		IV. red	III. red	II. red	I. red	
1	Vođinci	51,24	8,32	6,21	-	65,77

Klimatske osobitosti

Klima je umjereno-kontinentalna, sa rasponom temperatura od - 25° do + 40°C, s vjetrovima istočnog, zapadnog, jugozapadnog i sjeveroistočnog smjera.

U prijelaznim godišnjim dobima, u proljeće i jesen, dominiraju vjetrovi iz sjeveroistočnog i jugozapadnog smjera. Tijekom godine najučestaliji su vjetrovi jačine 1-3 bofora.

Prosječna godišnja količina padalina iznosi 750-800 mm.

Ovo je prijelazno područje umjereno semihumidne u stepskoaridnu panonsku klimatsku zonu, gdje se osim utjecaja opće cirkulacije karakteristične za ove geografske širine, osjeća jak modifikatorski utjecaj niske Panonske ravnice i velikog planinskog sustava Alpa i Dinarida, koji donekle slabe utjecaj Atlantskog oceana, a osobito Sredozemnog mora. Čitave zime ovdje je prisutan hladan zrak, tako da ovdje dolazi do izražaja svježja umjereno kontinentalna klima s dosta izraženim ekstremnim vrijednostima pojedinih klimatskih elemenata.

Padaline se kontinuirano javljaju kroz cijelu godinu. Često se javljaju godine s malim brojem dana sa snježnim pokrivačem i s malim količinama snijega. Mjesec s najmanje padalina je veljača.

Vjetrovi pušu tijekom cijele godine i ovo područje je blago vjetrovito.

Ovaj prostor u vegetacijskom pogledu pripada prijelaznom prostoru između vlažnijih i sušnih klimazonalnih vegetacijskih oblika. U okviru takvih klimazonalnih zajednica specifične ekološke prilike su utjecale na razvoj i veliko rasprostranjene nizinskih šuma hrasta lužnjaka.

Ruže vjetrova po godišnjim dobima

1.1.2.2. Osnovne kategorije korištenja zemljišta

Geomorfološke grupe tala, odnosno lito-geološke, reljefne i hidrološke osobine tala, uz prisutne klimatske uvjete bitno utječu na rasprostriranje vegetacije i način iskorištavanja

zemljišta. Stoga je pojedine površine potrebno iskorištavati, odnosno na njima uzgajati one kulture koje imaju predispozicije za odgovarajuća tla, a spriječiti neracionalno ili neodgovarajuće korištenje vrjednijeg poljoprivrednog tla u druge svrhe.

Pogodnost tala za obradu

Kategorije korištenja zemljišta

	poljoprivredne površine	šume	vode	građevinske površine	ostale površine
Površina (km ²)	14,02	4,09	0,66	2,11	0,39
%	65,92	19,23	3,10	9,92	1,83

Na prostoru općine Vođinci prema pogodnosti za obradu izdvojene su dvije skupine tla.

Najpogodnija podskupina obuhvaća tlo površine 5,29 km² koje zauzima sjeverni dio općine iznad naselja. To je tipični semiglejni černozen na praporu, eutrično smeđe tlo, aluvijalno (fluvisol) tlo obranjeno od poplava. Karakterizira ih slaba osjetljivost prema kemijskim polutantima.

Druga skupina obuhvaća tlo površine 8,73 km² koje zauzima jugoistočni dio općine i nešto je slabijih pedoloških karakteristika, te su bez obzira na velika sredstva uložena u melioraciju ipak svrstana u plansku kategoriju privremeno nepogodna tla za obradu.

Struktura poljoprivrednih površina prema kategorijama, ukazuje na veliki udio oraničnih površina, što je u vezi s bonitetnom strukturom zemljišta. Prema bonitetnoj vrijednosti zemljišta određena je i njegova namjena za posebne poljoprivredne kulture i pogodnost za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju.

Šumske površine

Na području općine Vođinci u njenom jugozapadnom dijelu nalaze se šume gospodarske namjene.

Od ukupne površine šuma i šumskog zemljišta (4,09 km²) gotovo sve su šume gospodarske namjene. Šume zauzimaju 19,23 % površine općine.

Od šumskog zemljišta na području općine Vođinci pretežito u središnjem i sjevernom dijelu općine nalaze se šumarci koje možemo svrstati u površine značajne iz vegetacijskog i ambijentalnog aspekta.

Šume gospodarske namjene su jednodobne prirodne šume u kojima u ukupnoj zalih drvene mase hrast lužnjak kao glavna autohtona vrsta sudjeluje sa oko 80.00%.

Općina Vođinci ima površinu od 21,27 km², od čega najviše otpada na poljoprivredne i šumske površine. Zemljište je najveća vrijednost nekog prostora i zbog toga njegovo korištenje treba planirati racionalno.

Prisutna pojava intenzivnijeg sušenja hrasta lužnjaka vjerojatno je vezana uz promjene vodnog režima prilikom regulacije vodnih tokova. Treba i dalje nastojati uzgojiti mješovite sastojine koje su otpornije na bolesti, šetnike i promjene vodnog režima u odnosu na čiste sastojine.

Šumsko zemljište kao, uostalom i poljoprivredno zemljište predstavlja važan prirodni resurs iz čega proizlazi njegov poseban status i namjena. Šumsko zemljište samo u izuzetnim okolnostima može promijeniti svoju osnovnu namjenu.

Šumama gospodarske namjene gospodarice šumarice na osnovu šumsko-gospodarskih osnova, dok zaštitne šume (šumarci) imaju poseban režim zaštite i čije gospodarjenje je propisano posebnim planom ili proizlazi iz Zakona o zaštiti prirode.

Građevinska područja

Ukupna površina građevinskog područja (građevinsko područje naselja i izdvojeno građevinsko područje) iznosi 2,11 km² ili 9,92 % površine općine. Gustoća naseljenosti građevinskog područja iznosi 1001 st/km² odnosno 10,01 st/ha.

Površina građevinskog područja naselja iznosi 1,75 km² ili 8,23 % površine općine. Gustoća naseljenosti građevinskog područja naselja iznosi 1207 st/km² odnosno 12,07 st/ha.

1.1.2.3. Područja pretežitih djelatnosti u odnosu na prirodne i druge resurse

Gospodarska slika općine Vođinci bazirana je na poljoprivrednoj djelatnosti i šumskom gospodarstvu, dok je izostala industrijska proizvodnja (prehrambena i drvoprerađivačka industrija) koja bi pratila eksploataciju prirodnih resursa. Generalno se može konstatirati da je industrijska proizvodnja koncentrirana u regionalnim ili gradskim središtima, koja su bila favorizirana po principu centralnih naselja, dok su ruralna rubna područja današnje Županije bila prepuštena laganom odumiranju u gospodarskom (i demografskom) smislu, a što je za posljedicu imalo emigracijska kretanja mlađe populacije prema gradskim središtima.

U demografskom smislu slika općine Vođinci je vrlo dobra.

Gospodarstvo karakterizira poljoprivreda, šumarstvo, nešto malo obrtništva i malog poduzetništva koje nije produktivno, jer se radi pretežno o malim firmama, te u najvećem broju tercijarne i kvartalne djelatnosti.

Poljoprivreda

Poljoprivreda predstavlja prvu po značaju gospodarsku granu općine.

Usprkos ograničenjima, poljoprivredni sektor kako Vukovarsko-srijemske županije tako i općine Vođinci pokazao se vrlo elastičnim i u najtežim uvjetima.

Relativno mu je visok stupanj tehničke-tehnološke stručnosti i osposobljenosti, a od presudnog je značaja za razvoj poljoprivrede kao najvažnije gospodarske grane ovog područja kvaliteta poljoprivrednog zemljišta kod odabira prostorno razvojne strukture same općine. Poljoprivrednu proizvodnju međutim treba intenzivirati i okrupniti, što će za posljedicu imati vjerojatni pad postotka poljoprivrednog stanovništva.

Od ukupne površine općine Vođinci (21,27 km²) poljoprivredne površine zauzimaju 14,02 km² što iznosi 65,92 % površine općine.

Šumarstvo

Šume i šumsko zemljište kao obnovljivi i zato trajni nacionalni resursi proglašeni su Ustavom kao dobro od općeg interesa za Republiku Hrvatsku.

Pored ekonomskih koristi šume su značajne za zdravlje ljudi, važan su čimbenik i regulator hidroloških uvjeta, a u pobrđu i brdskim predjelima naj snažnija i najsigurnija prepreka eroziji. Šume su temelj razvitka turističke i lovne privrede, a značajne su i za razvoj drugih gospodarskih grana.

Na području općine Vođinci šume gospodarske namjene zauzimaju površinu od 4,09 km² što iznosi 19,23 % površine općine. Šumsko zemljište kojim gospodari Uprava šuma, Podružnica Vinkovci - Šumarija Mikanovci zauzima glavinom jugozapadni dio područja općine. U šumariji radi izvjestan broj stanovnika općine, ali šumarstvo se ipak ne može okarakterizirati kao važnija privredna grana općine Vođinci.

Industrija, obrtništvo i malo poduzetništvo

Kako je gospodarstvo općine Vođinci uglavnom orijentirano na poljodjelstvo o industrijskim djelatnostima se praktično ne može niti govoriti.

Obrtništvo i malo poduzetništva u privatnom sektoru je, osim časnih iznimki, neproizvodno,

uglavnom tercijarnih i kvartalnih djelatnosti, u službi zadovoljavanja potreba stanovnika općine, te kao takvo nije jači razvojni resurs općine.

Turizam

Općina Vođinci nema znamenitosti koje bi je izdvajale od ostalih područja Vukovarsko-srijemske županije. Kombinaciju raznih vidova moguće turističke ponude, osim samostalnog osmišljavanja, prezentacije i organiziranja, potrebno je integrirati u Županijski strateški marketinški plan razvitka turizma, s ciljem dobitka jedinstvenog turističkog proizvoda vrijednog ozbiljnije turističke ponude.

Ovaj kraj smješten sjeverno od toka rijeke Save uz šumsko područje Merolino, svojom očuvanošću prirode, lovnim destinacijama i izletištima, te kulturnim sadržajima, uz mogućnost smještaja u izvornom seoskom ambijentu s pejzažnim osobitostima i originalnom gastronomskom ponudom, ima potencijal za razvoj turizma na svom, i širem Županijskom području.

Prvenstveno postoji mogućnost razvoja lovnog turizma, seoskog i ugostiteljskog turizma sa popratnim sportsko-rekreacijskim sadržajima, te izletničkog i kulturno-edukativnog turizma, u sjevernom dijelu općine.

Lovni turizam zauzima posebno mjesto u globalnoj turističkoj ponudi (koja je jedan od strateških pravaca razvoja Hrvatske) i temeljni je potencijal razvoja kontinentalnog turizma zbog iznimno bogatih lovišta s brojnim vrstama visoke i niske divljači.

Lovstvo je osim kao gospodarsku granu, potrebno gledati i kao vrstu sporta, rekreacije, hobija, te načina efikasne zaštite okoliša. Sve su to temelji na kojima se bazira razvoj lovnog turizma.

Lovstvo i lovni turizam planskim gospodarenjem fondovima divljači, uređenjem lovišta te reguliranjem brojnog stanja nezaštićenih vrsta divljači, doprinose zaštititi čovjekove okoline, te uspostavljanju biološke ravnoteže.

Lovni turizam je također i ekološki, uravnotežen s prirodom, odgovoran, kvalitetan, autentičan, ambijentalan, elitarn, ekskluzivan, edukativan. Uz sve navedeno ne dovodi do propadanja i iscrpljivanja prirodnih resursa, tako da ispunjava sve zahtjeve održivog ili razumnog gospodarenja.

Sve veći interes za lovni turizam proizlazi upravo iz njegovog ekonomskog značenja. Veliki ekonomski efekti lovnog turizma proizlaze iz činjenice da je lovni turizam takva vrsta i oblik turizma kojom se mogu ekonomski iskoristiti i optimalno valorizirati prirodne prednosti nekog kraja.

Lovni turizam je uvjetovan znatnom platežnom

moći, a njegovi se ekonomski efekti ogledaju prije svega u visokoj cijeni odstrela i ostalih lovnih usluga, prije svega izvan pansionskoj potrošnji, proširenju turističke sezone te porastu zaposlenosti.

Vrlo bitnu ulogu u lovnom turizmu imaju šume i šumsko zemljište te poljoprivredne površine koje se u lovstvu stručno nazivaju lovno-produktivne površine. Ovi su dijelovi zemljišta za lovni turizam od posebnog značaja jer omogućuju uzgoj i prehranu divljači te zaštitu i zaklon divljači od neprijatelja i vremenskih nepriklina.

Lovni turizam podrazumijeva stvaranje većeg broja tzv. "remiza" (nisko i visoko zelenilo: žitarice, grmlje, drveće...) koje opet pozitivno utječu na mikroklimu, a ujedno pružaju i mogućnost uređenja turistički atraktivnih područja i za druge vrste i oblike turizma.

Lovni turizam na području općine Vođinci nije razvijen u skladu sa resursnim mogućnostima. Marketinška ponuda lovačkih udruga i cjelokupni prateći program koji treba pružiti lovcu turistu su nedovoljni.

Na području općine Vođinci djeluje LOVAČKO DRUŠTVO «SRNDAČ» S. Mikanovci –N. Mikanovci – Vođinci. Kao naoružana formacija, društvo se stavlja na raspolaganje u obrani domovine prilikom agresije na Hrvatsku. Lovačko društvo «Srndać» sudjeluje u svim akcijama za dobrobit mjesta, a trenutno broji 35 članova.

Osnovne aktivnosti društva su gospodarenje lovištem, uzgoj, lov i zaštita divljači, zaštita prirode i ljudskog okoliša, odgoj i izobrazba lovaca, te organizacija, razvijanje i unaprjeđenje lovne kinologije i lovnog streljaštva. Lovačko društvo «Srndać» koristi objekt od 130,80 m² za svoj rad.

Društvo će svojim radom nastaviti sve osnovne aktivnosti zacrtane Statutom i Pravilnicima društva, te aktivnostima na uređenju okoliša i parka oko doma, uređenje jezera i izgradnju vjetrenjače na brani jezera, te drugih sadržaja za kojima se ukaže potreba.

Seoski turizam, turizam na seoskom gospodarstvu ili ruralni turizam na ovom području, kao i na prostoru cijele županije nije razvijen sukladno njegovim potencijalima.

Slikovito selo i očuvani okoliš bogatih šuma, polja i vinograda daju dobar preduvjet području općine Vođinci, za razvoj seoskog turizma.

Seoski turizam može postati značajan izvor dodatne zarade za stanovništvo ovog područja. Samim tim ulaže se u infrastrukturu naselja, pomaže očuvanju tradicije, a zaustavlja se i iseljavanje mladih.

Seoski turizam u tradicionalnim domaćinstvima, karakterističnim za ovo područje, s prepoznatljivom

eko-gastronomskom ponudom, prikazu i uključivanju posjetioaca u svakodnevnicu života na imanju, s mogućnošću noćenja, uz razvoj osobito lovnog i izletničkog turizma, ima kvalitetne predispozicije za osmišljenu marketinšku prezentaciju tržištu, na osnovu koje je moguće očekivati budući dinamičniji, ali ipak ograničen razvoj ovog vida ponude.

1.1.2.4. Komunalna infrastruktura

PROMETNI SUSTAV

Premda prometni sustav općine Vođinci ne čine sve grane prometa, on je komplementaran i kompatibilan s prometnim sustavom županije. Naime, taj sustav čine cestovni, željeznički, poštanski i telekomunikacijski promet, dok ne obuhvaća ili nije direktno uključen u druge grane prometa: pomorski, riječni, zračni i žičarski promet, koje su značajne u hrvatskom prometnom sustavu.

Cestovni promet

Najznačajniji cestovni pravac na području općine Vođinci je trasa državne ceste D46 (Đakovo (D7)–Vinkovci-GP Tovarnik). Njeno značenje prelazi okvire općinskih granica i poveznica je cijelog područja.

Planira se premještanje trase državne ceste D46 kao južna obilaznica naselja Vođinci.

Uprava za ceste županije Vukovarsko-srijemske upravlja i održava županijsku cestu 4166 (Vođinci(D46)-Retkovci-Andrijaševci (Ž4170).

Cesta je sa asfaltiranim koliničkim zastorom.

Županijske ceste su javne ceste koje povezuju sjedište županije s gradovima i općinskim sjedištima, te sjedišta gradova i općina međusobno. Postojeću županijsku cestu potrebno je kvalitetno održavati, kako bi se omogućio nesmetani razvoj i na taj način postupno smanjile razlike u razvijenosti s ciljem postizanja uravnoteženog razvika područja, zadovoljenja gospodarskog razvoja i individualnih potreba uz osiguranje pouzdanosti i udobnosti javnog prometa.

Nerazvrstane ceste su prema posebnim propisima ceste koje se koriste za promet po bilo kojoj osnovi i koje su pristupačne većem broju korisnika, a koje nisu razvrstane u smislu posebnih propisa. U nadležnosti su jedinica lokalne samouprave te pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju komunalne djelatnosti. Gospodarenje mrežom nerazvrstanih cesta lokalna zajednica realizira provedbom planova kapitalnih investicija, koje uglavnom ispunjavaju, tako da je stanje u okviru mogućnosti dobro.

Općenito se može konstatirati da je cestovna mreža dovoljno razgranana. Stanje kvalitete cesta je jedva zadovoljavajuće, a godinama je prisutan

nesrazmjer između potrebnih i osiguranih sredstava kako za redovno, tako i za pojačano održavanje, odnosno sanaciju i rekonstrukciju kolnika, a posebno na cestama nižeg ranga.

Karta javnih cesta općine Vođinci prema Odluci o izmjenama i dopunama Odluke o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste („Narodne novine“ Republike Hrvatske broj: br. 143/02).

Željeznički promet

Područjem općine Vođinci prolazi trasa dvokolosječne magistralne željezničke pruga državna granica–Savski Marof-Zagreb–Sisak–Novska–Tovarnik-državna granica.

Navedena željeznička pruga u granicama obuhvata općine Vođinci ima sljedeće tehničke karakteristike:

dvokolosječna pruga

sustav elektrifikacije: izmjenični 25 kV, 50 Hz
najveća dopuštena masa po osovini: 22,5 t
najveća dopuštena masa po dužnom metru 8 t
najveća dopuštena brzina: 160 km/h

Unutar granica općine Vođinci na magistralnoj glavnoj željezničkoj pruzi nalazi se kolodvor Vođinci. HŽ ne planiraju novu infrastrukturnu izgradnju ko ni rekonstrukciju postojeće infrastrukture na području obuhvata općine Vođinci u sljedećem srednjoročnom razdoblju.

Pošta i telekomunikacije

U općini Vođinci postoji jedna jedinica poštanske mreže. Poštanski ured 32283 Vođinci. Poštanski ured obavlja sve poštanske usluge, usluge novčanog poslovanja (uplate-isplate, poslove štednje i isplatu po tekućim računima građana i skoro svih poslovnih banaka u Republici Hrvatskoj, itd.), prijem i uručenje brzopisa, prodaju maraka, vrijednosnica i dr. To je poštanski ured koji se nalazi na adresi Kolodvorska 17. Dostavno područje poštanskog ureda obuhvaća su naselja Vođinci i Novi Mikanovci. U poštanskom uredu rade dva radnika.

Na području općine Vođinci postoji mjesna telefonska centrala.

Na području općine Vođinci nema izgrađenih GSM baznih postaja.

RTV mreža

Prostor općine Vođinci pokriven je među ostalim i RTV signalom preko mreže postojećih objekata za emitiranje RTV programa.

VODNO GOSPODARSKI SUSTAV

Vodoopskrba: Vinkovački vodovod i kanalizacija d.o.o. Vinkovci ovlaštena je da na

području općine Vođinci upravlja korištenjem i održavanjem skupnog vodoopskrbnog sustava Vođinci-Stari Mikanovci s vodocrpilištem Kućište u naselju Vođinci i pripadne vodovodne distributivne mreže. Vodoopskrba općine Vođinci je privremeno riješena povezivanjem postojećih sustava naselja Vođinci-Novi Mikanovci-Stari Mikanovci u jedinstveni sustav s dva vodocrpilišta Kućište u Vođincima, instaliranog kapaciteta 3 l/s (raniji kapacitet 11 l/s) i vodocrpilišta Vodenice u susjednoj općini Stari Mikanovci, kapaciteta 12 l/s. Taj sustav dobave i isporuke podzemnih voda funkcionira sa djelomično narušenom kakvoćom vode.

Odvodnja i čišćenje otpadnih voda: Na području općine Vođinci nije riješena odvodnja otpadnih voda kućanstava i gospodarstava. Otpadne fekalne vode odvođe se u septičke jame, često nepropisno izvedene tako da zagađuju okolni teren, dok se oborinske i otpadne vode odvođe uglavnom otvorenim kanalima ili cestovnim jarcima u obližnje vodotoke. Izvođenje mreže odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda predstavljat će najveći problem u komunalnom opremanju općine zbog vrlo visokih troškova izvedbe ovih instalacija.

Zaštita podzemnih voda – u korištenju za javnu vodoopskrbu. Postojećim odlukama o utvrđivanju i održavanju zona sanitarne zaštite izvorišta vode, koja se koriste za javnu vodoopskrbu utvrđuju se zaštitni pojasevi I, II i III zone sanitarne zaštite površinom kruga radijusa $R_1 = 50$ m, od vodozahvata Vođinci. U praksi to odgovara površini unutar ograđenog područja vodocrpilišta. U postupku je procedura usklade zona sanitarne zaštite prema aktualnim zakonskim i podzakonskim aktima.

ENERGETSKI SUSTAV

Elektroopskrba

Područjem općine Vođinci sjeverno od općinskog središta prolazi postojeći elektroprijenosni uređaj–dalekovod 110 kV Đakovo–Vinkovci, u vlasništvu HEP Prijenos d.o.o. Prijenosno poduzeće Osijek. Na području općine Vođinci nema planiranih novih objekata tog tipa.

Područje općine Vođinci napaja se električnom energijom iz TS 35/10 kV Stari Mikanovci, gdje se električna energija dalekovodom 10 (20) kV doprema do naselja Vođinci i vodi dalje prema općini Ivankovo, što je ujedno i rezervni smjer napajanja.

Postojeća elektroenergetska postrojenja 10 kV se konstantno osposobljavaju za prelazak na 20 kV, tako da se može reći da je većina današnjih postrojenja za to prilagođena.

Postojeće stanje na nivou dalekovoda 10 (20) kV vodova i 10 (20)/0,4 kV trafostanica je zadovoljavajuće. Opskrba je stabilna i sigurna, ali postoji potreba da se izvedu dodatni prijenosni kapaciteti, kao rezerva napajanja.

Plinoopskrba

Na području općine Vođinci južno od općinskog središta prolazi koridor magistralnog plinovoda Slavonski Brod-Vinkovci DN 400/50 u smjeru zapad-istok u nadležnosti Plinacro d.o.o. Zagreb.

Postojeća plinska distributivna mreža općine Vođinci nalazi se u nadležnosti Plinara istočne Slavonije d.o.o. Vinkovci. Naselje Vođinci opskrbljuje se plinom plinovodom sa MRS Ivankovo, gdje mu se prije puštanja u distributivnu mrežu, mjeri i reducira tlak. Postojeća plinska distributivna mreža je građena sredinom devedesetih, od PHD materija, tako da se može smatrati sigurnom. Neovisno od toga kontrola na propusnost se redovito obavlja. Ukupna duljina izgrađene plinske mreže je 10,7 km.

Trenutno ne postoje planovi za produljenje plinske mreže.

Naftovod

Na području općine Vođinci južno od naselja Vođinci prolaze magistralni naftovod za međunarodni transport (JANAF) i magistralni naftovod Slavonski Brod-Đeletovci.

GROBLJA

Na području općine Vođinci groblje se nalazi u naselju Vođinci. U sklopu groblja nalazi se i mrtvačnica. Zbog nedostatka grobnih mjesta groblje je potrebno proširiti, te urediti parkiralište uz groblje.

ZBRINJAVANJE OTPADA

Problematika zbrinjavanja otpada obuhvaća zbrinjavanje komunalnog otpada, proizvodnog neopasnog otpada i opasnog otpada i ima osobitu važnost s gledišta zaštite okoliša i prirodnih resursa, ali nedovoljno sagledano gospodarsko-razvojno značenje.

Mjere za organizirano i kontrolirano postupanje s otpadom obuhvaćaju: smanjenje nastanka otpada, mjere korištenja otpada i sigurno odlaganje neiskoristivog otpada sa svim prethodnim i pratećim mjerama i postupcima osiguranja od bilo koje vrste štetnog djelovanja.

Komunalni otpad: Organiziranim prikupljanjem komunalnog otpada obuhvaćeno je teritorijalno cijelo naselje Vođinci, što je na prvi pogled vrlo povoljno. Međutim, postotak kućanstava iz kojih se trenutno komunalni otpad organizirano odvozi je oko 50% (broj kućanstava varira sezonski), što je vrlo nepovoljno.

Stanje u području zbrinjavanja komunalnog

otpada se poboljšava, jer je broj kućanstava obuhvaćenih organiziranim odvozom porastao u odnosu na stanje iz 1996/97. godine kada je bilo obuhvaćeno tek 100 do 150 kućanstava.

Na području općine Vođinci prikupljanjem i odlaganjem komunalnog otpada bavi se privatno poduzeće "Utvaj" d.o.o., Retkovci, koje ima koncesiju nad prikupljanjem i odvozom komunalnog otpada na odlagalište Bazijaš na područje grada Vinkovaca. Kućanstva koja nisu obuhvaćena organiziranim odvozom (iako im je to omogućeno) „snalaze se“ tako da formiraju „divlja“ odlagališta. Kao takva evidentirana su dva odlagališta u južnom dijelu naselja, uz trasu željezničke pruge, koja zagađuju okoliš direktno, samim prisustvom, ali i indirektno, nekontroliranim otjecanjem zagađenih procjednih voda u podzemlje i vodotoke, nekontroliranim paljenjem. Također, u kućanstvima obuhvaćenim organiziranim odvozom otpada, otpad se ne razvrstava, pa na odlagalištu završava i velik dio otpada sa vrijednim svojstvima, te gotovo sav opasni otpad iz kućanstava.

Proizvodni neopasni otpad: Kako još nije postignut dogovor na nivou Županije i određen način i prostor za odlaganje ove vrste otpada problemu zbrinjavanja neopasnog proizvodnog otpada tek predstoji rješavanje. Trenutno se neopasni proizvodni otpad dijelom skuplja i koristi kao sekundarna sirovina, dijelom odlaže na odlagalište komunalnog otpada, ili se nekontrolirano odlaže na "divlje" deponije.

Opasni otpad: Na području općine Vođinci nema izrazitih proizvođača opasnog otpada (energetskih postrojenja, crne i obojene metalurgije, prerade nafte, kemijske i farmaceutske industrije i sl.). Registrirane tvrtke u kojima se stvaraju manje količine opasnog otpada same ga zbrinjavaju na propisan način (zdravstvena ambulanta, poljoprivredna ljekarna).

Međutim, znatne količine neprijavljenog opasnog otpada i gotovo sav opasni otpad iz kućanstava, zbog otežane kontrole i "štednje", te nepostojanja stanovništvu prihvatljivog načina organiziranog prikupljanja manjih količina, zbrinjava se na nepropisan i za okoliš štetan način (spaljivanjem, odlaganjem na kontrolirano i "divlja" odlagališta komunalnog otpada).

1.1.2.5. Objekti javnog standarda

OBRAZOVANJE

Predškolski odgoj: Na području općine Vođinci ne djeluje dječji vrtić. Najveći dio roditelja koristi dječji vrtić u Ivankovu i u Vinkovcima.

Osnovno školstvo: Na području općine Vođinci djeluje Osnovna škola Vođinci, koja je i matična škola za područnu školu u naselju Novi Mikanovci u susjednoj općini. U matičnoj školi je organizirana

nastava za 308 učenika u 15 razrednih odjeljenja od 1. do 8. razreda. U školi radi ukupno 36 zaposlenika (nastavno osoblje, administracija, spremačice i kuharica). Nastava se odvija u novoj zgradi, koja je 2001. godine stavljena na uporabu djeci i nastavnicima sa kompletnom opremom, te sportskim terenima i novom sportskom dvoranom.

ZDRAVSTVO, VETERINA I SOCIJALNA SKRIB

Zdravstvo: U Vođincima djeluje ambulanta opće medicine s jednim timom u kojem su liječnik i medicinska sestra, te stomatološka ambulanta s jednim timom sastavljenim od liječnika stomatologa i medicinske sestre.

U Vođincima ne djeluje ljekarna, već se stanovnici koriste uslugama ljekarni u Ivankovu ili Vinkovcima.

Veterinarska služba: U Vođincima ne djeluje veterinarska služba, a stanovnici koriste usluge veterinarske ambulante „Modrušan“ d.o.o. iz Starih Mikanovaca.

Socijalna skrb: Ustroj i mreža socijalne skrbi u općini Vođinci prati ustroj socijalne skrbi na nivou Države i Županije. Socijalna skrb je organizirana putem ustanove socijalne skrbi - Centra za socijalnu skrb Vinkovci.

Centar za socijalnu skrb provodi socijalnu skrb, upotpunjuje funkciju vlastite obitelji i to, prije svega, u organiziranju stanovanja, prehrane, zdravstvene zaštite, čuvanja i njege kroz trajnu ili jednokratnu financijsku pomoć. Centar za socijalnu skrb vodi socijalno zaštitnu djelatnost u predmetima braka i obitelji, roditeljske skrbi, skrbništva, posvojenja, te poslove savjetovališta i stručno analitičke poslove.

UPRAVA I ADMINISTRACIJA

U dijelu lokalne samouprave na području općine Stari Mikanovci djeluju slijedeća tijela: Općinsko vijeće općine Vođinci,

Općinska služba.

Navedena tijela imaju sjedište u zgradi općine u Vođincima, a s ukupno 3 zaposlenika. Predsjednik Općinskog vijeća obavlja profesionalno i funkciju načelnika, a zaposlena je još tajnica općinske službe i komunalna djelatnica.

KULTURA

Osnovni nositelj aktivnosti u kulturi na području općine Vođinci je KUD „Mladost“ Vođinci. Rad KUD-a izuzetno je bogat. Kroz društvo je prošlo oko 400-500 članova, a danas društvo ima 100-njak članova, koji rade u folklornoj, tamburaškoj, pjevačkoj grupi.

Osnovne aktivnosti društva su:

- očuvanje tradicijske, odnosno izvorne glazbe, pjesme, plesova, običaja i narodne nošnje svoga mjesta, užeg i šireg zavičaja, kao i izvođenje glazbe, pjesme, plesova i običaja svoga mjesta i drugih krajeva Hrvatske,
- sudjelovanje na priredbi „Mladost i ljepota Slavonije“ - reviji djevojaka, snaša i momaka u narodnim nošnjama u Starim Mikanovcima, koja je već desetak godina jedna od najvažnijih županijskih manifestacija,
- sudjelovanje na tradicijskim priredbama i manifestacijama diljem Hrvatske (Vinkovačke jeseni, Đakovački vezovi, Šibensko ljeto, Smotra folklor Zagreb i dr.),
- razmjena gostovanja s kulturno umjetničkim društvima iz Hrvatske i uspostavljanje prijateljskih odnosa,
- okupljanje mladih i prenošenje na njih tradicijskih vrijednosti svoga mjesta, užeg i šireg zavičaja.

Društvo djeluje u KUD-ovim prostorijama u općinskom vlasništvu. Kako se planira izgradnja nove zgrade Hrvatskog doma, unutar njega se planira i izgradnja prostora za djelovanje KUD-a. Planovi društva su obuhvatiti što više populacije, odnosno povećati broj članova, te nadalje podržavati i razvijati osnovne aktivnosti društva.

SPORT I REKREACIJA

Na području općine Vođinci postoji niz različitih oblika sportskih aktivnosti uključujući natjecateljski sport i sport i rekreaciju u sportskim udrugama i sportske aktivnosti organizirane kao vannastavni program u osnovnoj školi.

Škola je osnovni nositelj tjelesnog odgoja djece i mladeži, ali u nedostatku materijalnih uvjeta nije u mogućnosti takvu funkciju potpuno uspješno obaviti. U sklopu objekta Osnovne škole u Vođincima postoji školska sportska dvorana. Nositelji sportskih aktivnosti namjenjenih stanovništvu svih dobnih skupina su razna sportska društva odnosno klubovi, koji djeluju u naselju ili susjednim naseljima.

Nogometni klub „Mladost“ u Vođincima ukupno broji 100 članova, od kojih su 80 aktivni natjecatelji. Koriste se sportskim terenima (velikim i malim nogometnim igralištem) i pratećim objektima uz igrališta. Osnovna aktivnost nogometnog kluba je natjecanje seniorske ekipe, razvoj i unapređenje nogometnog sporta, te rad s pionirskim i omladinskim ekipama i nastojanje da se okupi što veći broj mladih i uključe u ovu sportsku aktivnost. Najznačajniji planovi nogometnog kluba su povećanje nivoa uvjeta treniranja i odigravanja utakmica u smislu održavanja i poboljšanja kvalitete kako nogometnog terena tako i svih pratećih objekata na njemu, te obnova sportske opreme.

Članovi **Lovačkog društva „Srndać“** bave se streljačkim sportom u disciplini trap – gađanje glinenih golubova.

Sportski objekti na području općine Vođinci

U Vođincima se uz Osnovnu školu nalazi i nova sportska dvorana veličine 400m², te novi sportski tereni s asfaltiranim rukometnim i košarkaškim igralištem, koje koriste učenici Osnovne škole.

Sportski tereni NK „Mladost“ sastoje se od velikog i malog nogometnog travnatog igrališta uz koje se nalaze svlačionice s tribinama iznad njih, te objekt koji se trenutno koristi kao skladište.

VJERSKE ZAJEDNICE I UDRUGE GRAĐANA

Vjerske zajednice: U Vođincima djeluje samorimokatolička zajednica i to u Rimokatoličkoj župi „Kraljice svete Krunice“ sa župnikom i dvije časne sestre iz reda Milosrdnica „Ančela“ sa sjedištem u Splitu. U centru naselja nalazi se župna crkva uz koju je smješten župni dvor i vjeronaučna dvorana, te kapela Svetog Roka. U ulici J.J. Strossmayera nalaze se dva poklonca i jedno raspelo.

Udruge građana: Udruge građana, političke stranke i druge organizacije postaju sve važnijim čimbenicima razvitka društva, a njihov broj i aktivnosti se povećavaju i o tome treba voditi računa kod izrade Prostornih planova.

Udruga umirovljenika Vođinci okuplja umirovljenike svih kategorija i broji 139 članova. Osnovna aktivnost udruge je okupljanje umirovljenika, pružanje pomoći u ostvarivanju prava iz mirovinskog, zdravstvenog, socijalnog osiguranja, poboljšanje kvalitete života umirovljeničke populacije u smislu putovanja i druženja unutar raznolikih aktivnosti, a napose pružanje podrške i pomoć članovima u svakodnevnom životu.

Udruga umirovljenika u Vođincima koristi prostor u vlasništvu općine Vođinci, tzv. Lasingerov stan u sklopu zadruge Vođinci.

Udruge proizašle iz Domovinskog rata: Na području općine Vođinci djeluje Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata s ukupno 83 člana. Osnovna aktivnost udruge prvenstveno je pružanje svih vidova pomoći svojim članovima uz suradnju s drugim udrugama, suradnja na boljem zajedničkom funkcioniranju lokalne zajednice, te očuvanje digniteta Domovinskog rata. Udruga koristi prostor u vlasništvu općine u Vođincima.

Udruga 8+ okuplja obitelji s osmero i više djece. Osnovna aktivnost udruge je okupljanje članova, pružanje pomoći u ostvarivanju prava iz zdravstvenog, socijalnog osiguranja, poboljšanje kvalitete života, a napose pružanje podrške i pomoć članovima u svakodnevnom životu.

Dobrovoljno vatrogasno društvo Vođinci djeluje kroz svoje osnovne aktivnosti - provođenje vatrogasnih mjera i zadataka propisanih zakonom i odlukama općine. Prioritet je uvježbavanje ljudstva, te poboljšanje vatrogasne tehnike i opreme. DVD Vođinci koristi prostore Vatrogasnog doma.

1.1.2.6. Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine

Kvaliteta i vrijednosti sadašnjeg i budućeg življenja temelje se na zadovoljavanju osnovnih ljudskih potreba za rastom, a da se pritom ne uništava okoliš o kojem ovisi cjelokupni život.

Okoliš, krajobraz, prirodnu i kulturno-povijesnu baštinu često je teško, ako ne i nemoguće, zasebno razmatrati (analizirati, štiti, unapređivati,...) zbog njihove međusobne isprepletenosti i interaktivnog odnosa spram čovjekovih intervencija u prostoru.

Zaštita okoliša kao cjeline i pojedinih dijelova provodi se po više osnova, a poglavito temeljem načela i odredbi:

- Ustava Republike Hrvatske,
- Zakona o zaštiti okoliša,
- Zakona o zaštiti prirode,
- Zakona o zaštiti spomenika kulture,
- Zakona o prostornom planiranju,
- Zakona o vodama,
- Zakona o šumama,
- niza drugih zakona, pravilnika i normi.

Podjela na poglavlja i teme proizašla je prvenstveno iz zadržavanja područja koja odredbe temeljnih zakona naročito reguliraju, te osnovne strukture Plana.

Okoliš

“Okoliš je prirodno okruženje: zrak, tlo, voda i more, klima, biljni i životinjski svijet u ukupnosti uzajamnog djelovanja i kulturna baština kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek”.

Kao jedan od najvažnijih dokumenata zaštite okoliša (i podloga za izradu prostornih planova) Zakonom o zaštiti okoliša određen je Program zaštite okoliša županije koji sadržava osnovne ciljeve, uvjete i mjerila zaštite okoliša u cjelini, prioritetne mjere po sastavnim dijelovima i pojedinačnim prostornim cjelinama, te načela i smjernice.

Za potrebe izrade Plana korištena je analiza stanja okoliša dobivena anketom na terenu, iz postojećih podataka o onečišćenju i onečišćivačima i upoznavanjem sa stvarnim trenutnim stanjem okoliša. Pri tome su se zbog nedostatka odgovarajućih podataka najveći problemi ukazali upravo kod određivanja ekoloških karakteristika nosivosti, kapaciteta i održivosti prostora, granica njegove ugroženosti i potencijalne strukture ekoloških rizika, a čije je poznavanje osnova za izradu Plana koji će stvarno osigurati provođenje načela održivog razvoja,

te racionalnog korištenja i zaštite prostora.

Zrak

Na području općine Vodinci nema energetskih postrojenja. Na osnovi raspoloživih podataka može se konstatirati «iznimna» kakvoća zraka ovog područja glede onečišćenja.

Onečišćenje zraka vrši se emisijama iz cestovnog prometa. Onečišćujuće tvari koje se ispuštaju uslijed izgaranja goriva u prometu su: ugljik II oksid (CO), dušikovi oksidi (NO_x), nemetanski organski hlapljivi spojevi (NMVOC), olovo, oksidi sumpora (SO_x) i čestice (prašina). Obzirom na sve naprijed navedeno, može se zaključiti da je zrak u općini čist.

Voda

Općinu Vodinci karakterizira mreža kanala od kojih neki imaju izvorište na području općine. Stoga nivo onečišćenja ne ovisi isključivo o izvorima onečišćenja na području općine.

Glavni izvori onečišćenja su otpadne vode naselja i gospodarstva, ispiranje raznim herbicidima i umjetnim gnojivima tretiranih poljoprivrednih površina, te divljih, polulegalnih i napuštenih "odlagališta otpada" i smetlišta, prometnica i izvanredna zagađenja vezana uz accidente.

Onečišćene otpadne vode zbog nepostojanja sistema odvodnje u naselju na području općine se sa padalinskim onečišćenim vodama djelomično odvođe putem otvorenih kanala i cestovnih jaraka u vodotoke.

Sanitarne otpadne vode rješavaju se putem pojedinačnih septičkih jama koje su često puta nepropisno izvedene i propusne. Iz takvih se jama direktno onečišćuju zemljište i podzemne vode, a putem njih i vodotoci. Problem je postao "gorući" povećanjem potrošnje vode i deterdženata, tako da je zadnjih godina značajno ubrzano planiranje, ali ne i izgradnja, sustava za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.

Na području općine nije uspostavljen sustav gospodarenja otpadom koji bi omogućio dugoročno i sveobuhvatno zbrinjavanje otpada. Zbog toga niču "divlja" odlagališta i to često uz vodotoke ili se otpad baca direktno u njih. Ispiranjem naslaga otpada na "divljim" odlagalištima, zagađuju se direktno vode ili indirektno ocjeđivanjem kroz tlo. Pri tome najopasnije je ispuštanje opasnih tvari kao što su ulja, teški metali i kemikalije koji se nekontrolirano bacaju ili zbrinjavaju s komunalnim otpadom.

Obzirom na sve gore navedeno može se zaključiti da su vodotoci nizvodno od naselja relativno onečišćeni.

Tlo

U smislu zaštite, tla imaju sljedeće funkcije:

- prirodne funkcije:- životna osnova i životni prostor za ljude, biljke, životinje i organizme u tlu,
- sastavni dio prirodnog potencijala, osobito sa svojim kružnim tokovima vode i hranjivih tvari,
- razgradnje, filtera, rezerve i pretvorbe tvari,
- funkcija arhiva prirodne i kulturne povijesti,
- gospodarske funkcije:
- ležište sirovina,
- površina za naseljavanje i rekreaciju,
- za biljnu proizvodnju,
- za ostale načine gospodarskog i javnog korištenja, promet, opskrbu i odvodnju.

Tla se onečišćuju na više načina, a prvenstveno:

- intenzivnom obradom poljoprivrednog tla koja je u općini ipak ograničena na relativno male površine, dok je na najvećem dijelu poljoprivrednih površina u privatnom vlasništvu primjena kemijskih sredstava (pesticida i umjetnih gnojiva) ipak ograničena,
- taloženjem štetnih spojeva i teških metala iz vodotoka (poplavni dijelovi su najzagađeniji), zraka i otpada,
- nekontroliranim odlaganjem svih vrsta otpada, čijom se razgradnjom i cijedenjem bitno mijenja kvaliteta tla, a nerijetko i sustav površinskih i podzemnih voda
- raštrkanom izgradnjom i nepotrebnim širenjem građevinskih područja, čime se za duže vrijeme i bez prethodne sanacije onemogućava bilo kakva druga upotreba tla.

Međutim, usprkos svemu, na području općine tlo je još uvijek relativno očuvano, posebno u odnosu na tla većine zapadnoeuropskih zemalja i kao takvo je pogodno za proizvodnju zdrave hrane.

Buka Jedini konfliktni prostori su u stvari dijelovi naselja uz koje prolazi trasa državne ceste D46 (Đakovo-Vinkovci) i glavna magistralna željeznička pruga Zagreb-Vinkovci, te su jedino ti dijelovi ustanovljeni kao kritična područja za zaštitu od buke.

Otpad Zbog nepovoljne situacije u zbrinjavanju komunalnog otpada i relativno velike površine općine područje je ugroženo nekontroliranim odlaganjem otpada. "Divlje deponije" i postojeće odlagalište onečišćuju okoliš direktno, samim prisustvom, ali i indirektno nekontroliranim otjecanjem zagađenih procjednih voda u podzemlje i vodotoke, nekontroliranim paljenjem i samozapaljenjem.

Neopasni tehnološki otpad se dijelom sakuplja i koristi kao sekundarna sirovina, dijelom odlaze na

odlagalište komunalnog otpada, ali jednim dijelom se još uvijek nekontrolirano odlaže na "divlje deponije".

Opasni otpad se jednim dijelom uspješno sakuplja, ali znatan dio neprijavljenog opasnog otpada i gotovo sav opasni otpad iz kućanstava još uvijek se zbrinjava na nepropisan način (spaljivanjem, odlaganjem na uređeno i "divlja" odlagališta), te tako neopravdano zauzima prostor i onečišćuje tlo, vode i zrak.

Procjena stanja

Iz svega gore navedenog vidljivo je da su granice ekološke nosivosti pređene kod nekih vodotoka, a da je okoliš na području općine u najvećem dijelu još uvijek relativno očuvan, što ukoliko se adekvatno iskoristi, može biti velika komparativna prednost, a imajući u vidu turistička i poljoprivredna obilježja općine Vodinci.

Trenutačno, okoliš najviše ugrožava neorganizirano i nekontrolirano odlaganje svih vrsta otpada iz naselja, onečišćenje voda od otpadnih voda naselja.

Krajobraz

Potreba odgovarajućeg vrednovanja, obzirnog korištenja i adekvatne zaštite čitavog prostora, a ne samo pojedinih iznimnih predjela uočena je tek "nedavno", tako da je shvatljivo zašto čak niti Prostorni plan "bivše" općine Vinkovci (druga generacija prostornih planova u Hrvatskoj) nije obraćao previše pažnje krajoliku kao resursnoj osnovici i nosiocu identiteta zavičaja.

Pojam krajolika u postojećem prostornom planu upotrebljavan je uglavnom u kontekstu:

- primjene Zakona o zaštiti prirode, kategorija "rezervat prirodnih predjela" i "rezervat šumske vegetacije", koji su međutim korišteni samo deklarativno, te nikakvu stvarnu zaštitu nisu pružali,
- primjene Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (odnosno Zakona o zaštiti spomenika kulture), kategorije "urbanistička cjelina", a koja se koristila uglavnom za uže povijesne jezgre gradskih naselja, dok je pojam "ruralne cjeline" korišten samo deklarativno, te nikakvu stvarnu zaštitu nije pružao (do 2003. godine niti jedna "ruralna cjelina" nije čak niti preventivno zaštićena).

Međutim niti sadašnjom regulativom, pa i domaćom prostorno planerskom teorijom i praksom, pojam krajolika, njegovog planiranja i zaštite nije jednoznačno definiran (Zakon o zaštiti prirode - zaštićeni krajolici, Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara - krajolici, kulturni i kultivirani, Pravilnik o sadržaju, mjerilima

kartografskih priloga, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova - povijesne graditeljske cjeline, etnološke područje, osobito vrijedni predjeli). Stoga je u ovom Planu (kao i u Prostornom planu Vukovarsko-srijemske županije) krajolik obrađen temeljem smjernica Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske, a uz poštivanje smjernica i mjera nadležnog Konzervatorskog odjela.

Krajolik ili krajobraz u prostorno planerskom kontekstu označava cjelovitu prostornu, biofizičku i antropogenu strukturu. Obzirom na postanak, stupanj antropogenih promjena i način korištenja prostora, krajolik se općenito može razvrstati u tri karakteristična oblika:

- prirodni krajolik ili biofizička struktura oblikuje se u pojedinačne tipove unutar kojih među elementima vlada određeni strukturni red i zakonitost,
- kultivirani krajolik ili pretežno ruralna struktura pokazuje još gotovo sve značajke prirodnog krajolika, ali se pod utjecajem antropogenih promjena raščlanjuje u manje cjeline s karakterističnim načinom korištenja i specifičnim kulturnim identitetom,
- izgrađeni krajolik ili pretežito urbana struktura (i tehničko-tehnološka) je antropogenim zahvatima posve izmijenjeni prirodni ili kultivirani krajolik.

Kultivirane i izgrađene krajolike, stvarane u dugom vremenskom slijedu čovjekovim nastojanjem da životni prostor oplemeni i prilagodi svojim potrebama nazivamo kulturno povijesnim krajolicima.

Vrednovanje krajolika jedno je od neophodnih polazišta u vrednovanju prostora u cjelini. Svaki krajolik sadrži četiri osnovne komponente: reljef, vegetaciju, vode i antropogene elemente. Brojna raznovrsnost i vrijedna dobra prirodne i graditeljske baštine isprepletenih u jedinstvenim krajobraznim strukturama dio su resursne osnovice gospodarskog razvitka (osobito u turizmu), ali i temelj očuvanja identiteta zavičaja današnje i buduće generacije.

Prirodni krajolici (pretežito nizinska šuma različitih vrsta te livade i zajednice trava i ostalog bilja vlažnih staništa) su relativno dobro očuvani (prvenstveno šume, zahvaljujući dosljednoj primjeni Zakona o šumama), a osim naprijed navedenim, ugroženi su i devastacijama lokalnog tipa, najčešće nekontroliranim odlaganjem otpada. Izmjenom koncepcije sustava zaštite od poplava (prelazak na kombinaciju sustava reguliranih korita sa nasipima i sustava akumulacija za obranu od poplava), izbjegava se daljnja geometrijska regulacija vodotoka i gubitak vlažnih staništa, ali je upitno njihovo djelovanje na šume u kojima su dijelom i locirane, te veliko osciliranje vodnog lica tijekom godine (sa krajobraznog ali i funkcionalnog stanovišta).

Prirodna baština

Na području općine Vodinci nema zaštićenih dijelova prirode niti naseobinskih cjelina. U planiranju građevinskih područja naselja bitno je očuvati njegov karakter. Isto tako je važno čuvanje pejzažnog okruženja, poljodjelskih površina, šuma i slično.

Na području općine Vodinci zaštita prirodne baštine do sada se provodila na više načina i nivoa, a jedan od važnijih (ali gotovo neiskorištenih) je zaštita temeljem Zakona o zaštiti prirode, a koja se provodi:

- određivanjem dijelova žive i nežive prirode koji imaju osobitu zaštitu Republike Hrvatske, osiguravanjem racionalnog korištenja prirode i njenih dobara,
- sprečavanjem štetnih zahvata i osiguravanju što povoljnijih uvjeta održanja i slobodnog razvoja prirode,
- donošenjem dugoročnih i kratkoročnih planova,
- provedbom prostornih planova, odnosno mjerama zaštite zaštićenih dijelova prirode.

Kulturna baština

Na području općine Vodinci nema preventivno zaštićenih niti registriranih kulturnih dobara. Postoji samo dvanaest evidentiranih građevina ruralne stambene arhitekture.

- Kuća, Ul. J. J. Strossmayera 80
- Kuća, Ul. J. J. Strossmayera 96
- Kuća, Ul. J. J. Strossmayera 100
- Kuća, Ul. J. J. Strossmayera 146
- Kuća, Ul. J. J. Strossmayera 148
- Kuća, Ul. J. J. Strossmayera 163
- Kuća, Ul. J. J. Strossmayera 183
- Kuća, Ul. J. J. Strossmayera 191
- Kuća, Ul. J. J. Strossmayera 237
- Kuća, Ul. J. J. Strossmayera 245
- Kuća, Ul. J. J. Strossmayera 251
- Kuća, Ul. Kolodvorska 50

Po sadašnjim saznanjima iste su kulturna dobra lokalnog značaja, te je moguće nakon provedenog detaljnog istraživanja i dokumentiranja na inicijativu općine neke od njih zaštititi kao takva, a kako bi se sačuvao taj segment tradicijske graditeljske baštine.

Bilo bi poželjno jednu ili više građevina zaštititi, okupiti od vlasnika, adaptirati, prilagoditi potrebama zajednice, te urediti zajedno sa tradicijskom okućnicom u cilju utilitarnog korištenja, edukacije mladih naraštaja i proširenja turističke i kulturne ponude općine.

Sa prostorno-planerskog stanovišta kao značajni za prostorni plan ove razine ocijenjen je kulturni krajolik (lokalnog značaja). Shodno tome će se sve planske postavke provjeravati i prema utjecaju na isti

(naročito pri utvrđivanju građevinskih područja naselja i tretiranju poljoprivrednih površina oko naselja, utvrđivanju koridora značajnije nadzemne infrastrukture, definiranju Odredbi za provođenje,...), što će međutim biti znatno otežano, a obzirom da on nije niti preventivno zaštićen, niti je u Hrvatskoj definirana praksa (pa niti teorija) zaštite kulturnih krajolika.

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

1.1.3.1. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja

STRATEGIJA I PROGRAM PROSTORNOG UREĐENJA DRŽAVE Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje, Zagreb, (Narodne novine, br. 50/99).

Osnovna načela i ciljevi prostornog uređenja Države i Županije zadani su već Ustavom Republike Hrvatske i Zakonom o prostornom uređenju. Strategijom su načela i ciljevi konkretizirani i razrađeni, te su određene osnove za usklađivanje i usmjeravanje prostornog razvoja i organizaciju prostora Države. Programom su utvrđene mjere i aktivnosti za provođenje Strategije, a pobliže su određeni načela i ciljevi razvoja u prostoru, kriteriji i smjernice za uređenje prostornih i drugih cjelina, te predloženi prioriteta za ostvarivanje ciljeva.

PROSTORNI PLAN VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE

Prostorni plana Vukovarsko-srijemske županije donesen je na trinaestoj sjednici županijske skupštine Vukovarsko-srijemske županije održanoj 06. lipnja 2002. godine, a objavljen je u Službenom vjesniku Vukovarsko-srijemske županije 7/2002. U skladu s njegovim smjernicama i postavkama izrađen i ovaj Prostorni plan uređenja općine Vodinci.

Osnovno načelo koje proizlazi iz Strategije odnosno Programa prostornog uređenja države, je postizanje održivog (trajnog) razvoja uz pažljivo korištenje prirodnih izvora, kako bi se isti sačuvali za buduće generacije. Uvažavajući smjernice Strategije, te postavke Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije, kod izrade Prostornog plana uređenja općine Vodinci uvažavaju su se sljedeće preporuke za pojedine razvojne segmente:

- Treba težiti sprječavanju prevelike koncentracije stanovništva, odnosno ravnomjernijem razmještanju stanovništva uz korištenje, zaštitu i obnovu ruralnog i graničnog područja u svrhu demografske obnove.
- Poboljšati postojeću urbanu mrežu i postići

skladni regionalni razvoj temeljen na pravilnom redu veličine gradova provodeći sljedeće smjernice: odrediti novi sustav središnjih naselja/razvojnih središta, alokacija investicija u proizvodne i infrastrukturne objekte.

- Poticati optimalno korištenje postojećih građevinskih područja i zaustaviti njihova daljnja neopravdana širenja.
- Obnavljati ruralna naselja gdje za to postoje objektivne potrebe i mogućnosti, uključujući u to stvarno poboljšanje standarda i kvalitete življenja stanovništva.
- Povećati udio u broju i veličini stambenih, radnih, uslužnih i rekreacijskih funkcija, kako bi utjecali na povoljnija demografska kretanja i cjelokupni razvitak svojeg područja.
- Izgradnju izvan utvrđenih građevinskih područja, na poljoprivrednom zemljištu dozvoliti samo u slučajevima kada zbog reorganizacije i racionalizacije poljodjelske proizvodnje postoji potreba za izgradnjom novih ekonomskih dvorišta.
- Za naselje koja se nalaze na područjima visoko pogodnog poljodjelskog zemljišta obvezno pokrenuti postupak za određivanje novih građevinskih područja i njihovo smanjivanje ili usklađivanje sa stvarnim potrebama.
- Spriječiti svako daljnje neopravdano širenje građevinskih područja naselja i stimulirati optimalno korištenje postojećih. Ova smjernica je samo prvi korak u novom procesu redefiniranja građevinskih područja i njihovog drastičnog smanjivanja na dimenzije primjerene potrebama.
- Usmjeravati novu stambenu i drugu izgradnju u prostorne cjeline naselja koje su već opremljene komunalnom infrastrukturom (a imaju pričuve u instaliranim objektima) i objektima društvenog standarda, kao i u povijesnu graditeljsku cjelinu (radi njezine obnove i zaštite), uz osiguravanje prostornih preduvjeta za izgradnju pretežito obiteljskih kuća, s racionalnim gustoćama naseljenosti i primjerene tipovima naselja i regionalnim značajkama, a u skladu s psihološkim, sociološkim, ekološkim i ekonomskim zakonitostima i činiocima.

GOSPODARSKI SUSTAVI I DRUŠTVENE DJELATNOSTI U PROSTORU

Industrija

Dati prednost razvijanju onih industrija koje koriste komparativne prednosti područja (položaj, prirodne resurse - sirovine, sposobne radnike, tržište, kapital, tradiciju, znanje i drugo).

Disperzija manjih jedinica s ciljem odterećivanja nekih područja i aktiviranjem do sada neiskorištenih mogućnosti integriranja u strukture naselja.

Šumarstvo

Održati postojeće šume putem očuvanja i pravilnog gospodarenja, te održati i povećati pošumljena područja.

Osigurati tampon i prijelazne zone.

Stimulirati razvoj urbanog šumarstva radi ozelenjavanja gradskih i rubnih gradskih i seoskih naselja, turističkih područja namijenjenih uljepšavanju izgleda krajolika, rekreaciji i proizvodnji.

Poljodjelstvo

Osnovni bi cilj u budućnosti trebao biti očuvanje i korištenje zemljišta za poljodjelsku svrhu, usklađivanjem svih interesa u prostoru.

Smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta za ne poljodjelske svrhe.

Jače afirmirati stočarsku proizvodnju u ponudi poljodjelske proizvodnje.

Turizam

Ukupne turističke potencijale općine treba revalorizirati i usmjeriti njihovo korištenje prema kvaliteti i pravilnom korištenju atraktivnosti prostora, osobito prirodne i kulturne baštine. Posebnu pozornost treba usmjeriti regionalnim osobitostima i prostornim vrijednostima, uključujući i tradicijske elemente načina života i djelatnosti.

Zbog utjecaja na prostor potrebno je utvrditi odnos turizma i kulturne i prirodne baštine s gledišta očuvanja, ali i aktiviranja u funkciji turizma.

Društvene djelatnosti

Radi postizanja većeg stupnja homogeniziranosti prostora predviđa se ekonomičniji, racionalniji i funkcionalniji razvitak, dimenzioniranje, razmještaj i struktura ove skupine središnjih uslužnih funkcija.

INFRASTRUKTURNI SUSTAVI

Prometni sustav

Pri odabiranju infrastrukturnih koridora obveza je zadržati postojeće sačuvane prostore kojih je sve manje i koji su od neprocjenjive vrijednosti za budućnost.

Cestovni promet - Od razvoja cestovnog prometa ovisi ukupan razvoj, a osobito gospodarski razvoj Hrvatske. Važniji cestovni pravac na području općine Vodinci su:

koridor državne ceste D46 (Đakovo (D7)–Vinkovci-GP Tovarnik)
planirana koridor nove trase državne ceste D46 (obilaznica južno od naselja Vodinci)

koridor županijske ceste Ž4166 Vodinci (D46)-Retkovci-Andrijaševci (Ž4170)

Željeznički promet

Na području općine Vodinci prolazi trasa magistralne glavne željezničke pruge državna granica–Savski Marof-Zagreb–Sisak–Novska–Tovarnik-državna granica.

Telekomunikacijski promet

Kontinuirano unapređivati postojeću telekomunikacijsku mrežu njenim povećavanjem i moderniziranjem postojećih kapaciteta uz sljedeće smjernice:

Pri rekonstrukciji i zamjeni postrojenja zahvate izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima te koristiti postojeće koridore, a stare mreže zamjenjivati, Izgraditi preostalu mrežu odašiljača u svrhu poboljšanja čujnosti na području cijele Države.

Energetski sustav

Potencirati korištenje drugih izvora energije i dopunska rješenja s ciljem

Potrebno je primijeniti programe tehnoloških unapređenja za korištenje plina

- (PLINCRO), uvođenje kongeneracijskih postrojenja (KOGEN), uvođenje centralnih plinskih sustava, unapređenje toplinske izolacije objekata i slično.
- Razvitak energetskog sektora polazi od naslijeđenog stanja, od predviđenih potreba proizvodnje te težnje da se postignu europski standardi.
- Programske osnove proizvodnje energije polaze od težnje da Hrvatska postigne 90% zadovoljenja potreba iz izvora na vlastitom teritoriju, modernizacijom i proširenjem postojećih te izgradnjom novih kapaciteta.
- Intervencije na postojećim proizvodnim energetskim postrojenjima odnose se na: zadržavanje, rekonstrukciju ili zamjenu postojećih vodova i postrojenja po najvišim kriterijima tehnologije i zaštite okoliša.
- Zadržavanje energetskih objekata koji su nas povezivali sa susjednim zemljama.

Vodnogospodarski sustav

- Vodoopskrbni sustavi se trebaju planirati prema konceptu “održivog” gospodarenja vodama i upravljanja vodoopskrbom, a zaštitnim se zonama izvorišta mora posvetiti puna pozornost te je potrebno poduzeti zahvate kako bi ih se uključilo u sklop vodnogospodarskih sustava i efikasno provela njihova zaštita.
- Prioritet izgradnje vodoopskrbnih objekata je što brže postizanje ravnomjerne vodoopskrbe, a odnosi se na rješenje distribucije u okviru

minimuma dopuštenih gubitaka vode i reduciranje potrošnje vode na stvarne potrebe komunalnog standarda.

- Potrebno je osigurati potrebne količine vode za natapanje kako bi se i u sušnim godinama postigli visoki prinosi.

Zbrinjavanje otpada

- Problematika zbrinjavanja otpada obuhvaća zbrinjavanje komunalnog i posebnog otpada i ima osobitu važnost s gledišta zaštite okoliša i prirodnih resursa, ali nedovoljno sagledano gospodarsko-razvojno značenje.

ZAŠTITA OKOLIŠA, PRIRODNIH I KULTURNO-POVIJESNIH VRIJEDNOSTI PROSTORA

Zaštita okoliša

- Potrebno je iznaći i usvojiti postupke i tehnologije za utvrđivanje područja koja su opasna za zdravlje (zračenja, geopatogene zone i sl.) U tim područjima ne može se planirati razvoj naselja, a ako već postoje potrebno je **potpuno izmijeniti** njihovih bilanci i s sanacije.
- Korisnike trasa infrastrukture treba usmjeravati u zajedničke koridore, pažljivo trasiranje u prirodno osjetljivim područjima vodeći računa o vizualnom identitetu i vrijednostima krajolika i isključiti ih iz zona koje su pod režimom zaštite prirode.

Zaštita prirodne baštine

- Očuvanja područja bi trebala postati žarištem novih ruralnih strategija spajajući očuvanje prirode s obnovom tradicionalnog seoskog gospodarstva, uključivanjem ekoturizma i prostorno zoniranje.
- Parkove, perivoje i druge oblike parkovne arhitekture treba vrednovati i štiti.
- Sprječavati aktivnosti koje uzrokuju degradaciju i smanjenje raznovrsnosti biljnog i životinjskog svijeta (bioraznovrsnosti).
- Uskladiti odredbe Zakona o šumama i Zakona o zaštiti prirode i odgovarajućih podzakonskih akata radi preciznijih određenja i ovlaštenja zaštite i gospodarenja šumama.

Zaštita graditeljske baštine

- Definiranje metodologije planiranja u području zaštite graditeljske baštine temeljene na jedinstvenim osnovama vrednovanja, kategorizacije i režima zaštite.
- Planska regulacija ponašanja u prostoru na svim razinama prostornih i urbanističkih planova, uz utvrđivanje ograničenja i prednosti uvjetovanih poštivanjem i potrebama očuvanja kulturne

baštine.

- Poticanje istraživanja graditeljske baštine, a osobito arheoloških zona i lokaliteta na područjima koja se namjenjuju intenzivnom razvoju infrastrukture ili određenih djelatnosti.

Krajolik

- Osigurati zaštitu i primjereno uređenje prirodnih biotopa (specifična staništa, kanali, itd.) te područja podvrgnuta spontanom prirodnim procesima (poplavna, erozijska, klizišta itd.).
- Uređenjem degradiranih područja nužno je osigurati sanaciju degradiranih elemenata u krajoliku, provođenje načela zaštite okoliša i načela poštivanja lokalnih značajki.
- Prirodne krajolike treba očuvati u što većoj mjeri, a područja narušenih prirodnih i estetskih vrijednosti sanirati odgovarajućim mjerama (sprečavanje bespravne izgradnje, odlaganja otpada, izbjegavanje geometrijskih regulacija vodotoka, pažljiv izbor hidroenergetskih i agromeliorativnih zahvata i drugo).
- U najvećoj mjeri čuvati postojeće šumske oaze; duž postojećih regulacija i agromeliorativnih zahvata omogućiti opstanak i mjestimičnu obnovu vlažnih biotopa; u intenzivno obrađenim prostorima vratiti živicu duž međa u funkciji biološke i krajobrazne raznolikosti, spriječiti neplansku izgradnju ladanjskih i drugih objekata na krajobrazno izloženim lokacijama.
- Planirati infrastrukturu na način da se koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova i to tako da izbjegavaju šume, poljoprivredno zemljište, da ne razaraju cjelovitost prirodnih i stvorenih struktura, uz provedbu načela i mjera zaštite okoliša.
- Očuvati prirodne značajke nezaštićenih dijelova prostora (obale vodotoka, šumska područja, meandre, bare, rukavce, kultivirani krajolik) te ih tretirati kao prostor koji pripada ukupnoj prirodnoj i stvorenoj baštini.

1.1.3.2. Ocjena postojećih prostornih planova

1. Pokrivenost područja općine prostornim planovima

(iz Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije)

Prostorni plan (bivše) općine Vinkovci

Prostorni planovi bivših općina Vukovar, Vinkovci i Županja te GUP-ovi gradova Vukovar, Vinkovci i Županja su izrađeni prije rata te u najvećem dijelu ne odgovaraju sadašnjim uvjetima. Pregledom dokumentacije može se donijeti opća ocjena da su bitno izmijenjeni: uvjeti teritorijalnog ustrojstva, gospodarski uvjeti, infrastrukturni sustavi te uvjeti zaštite okoliša, kulturnih dobara i prirode. Političke, vlasničke i druge promjene mijenjaju

polazišta planiranja koja uz zastarjelost navedene dokumentacije istu čini vrlo ograničeno upotrebljivom.

Prostorni plan bivše općine Vinkovci bio je izrađen za plansko razdoblje od 25 godina, tj. do 2015. godine. Razvitak i organizacija prostora bili su planirani kao policentrični model koji se uklapa u glavne okosnice razvitka jugoistočnog dijela Hrvatske. Glavna okosnica razvitka bila bi posavsko- podunavska, putem koje se općina Vinkovci trebala povezati sa susjednim područjima (Vukovar, Županja), a u sklopu prometnog valoriziranja (kanal Dunav-Sava) trebala se uključiti u vezi srednjeg Podunavlja i Jadrana. Za dalji razvitak područja općine od posebnog je značenja bilo povezivanje polova razvitka (sekundarnih razvojnih centara) sa težištem, a to su vezni pravci razvitka Nuštar- Vinkovci -Mirkovci - Privlaka -Otok te Markušica -Jarmina -Ivankovo-Vinkovci -Jankovci. PPO iz 1990. godine izmijenjen je i dopunjen 1992. i 1998. godine. Prognozirane i planirane razvojne veličine kao podloga prostornoj organizaciji imaju uporište na kretanjima i statističkim podacima prethodnih razdoblja. Podloga za prostome potrebe gospodarskog razvitka su bili planovi velikih društvenih sistema, a za infrastrukturu raspoloživa razvojna i tehnička dokumentacija. Plan je izrađen u skladu sa zakonskom i podzakonskom regulativom koja je važila u vrijeme izrade i donošenja.

Za zbrinjavanje komunalnog otpada, u PPO je rezervirana lokacija za formiranje centralne deponije zapadno do grada Vinkovaca. Za ostali dio općine, trebalo se deponiranje riješiti na način da se utvrde lokacije za grupu naselja na principu gravitacijskih zona.

U posebnom poglavlju u PPO je obrađena problematika zaštite i racionalnog korištenja prostora koja obuhvaća opće i posebne mjere za zaštitu tla, podzemnih i površinskih voda, zraka, objekata prirode i spomenika kulture. Planom su utvrđeni režimi uređenja prostora na način da su kategorizirani poljoprivredno i šumsko zemljište te osobito vrijedna područja prirode i arheološki lokaliteti i prikazani na odgovarajućem grafičkom prilogu. Planom se štiti visokovrijedno poljoprivredno zemljište od prenamjene. Rezervirani koridori za planiranu krupnu infrastrukturu štite se posebnim režimima od izgradnje.

Planom su utvrđena građevinska područja naselja stalnog stanovanja te zone vikend izgradnje. U sklopu plana su izrađeni elaborati: elaborat zaštite prirode, konzervatorski elaborat, osnovna studija o potrebama narodne obrane i osnovna studija o objektima fizičke kulture i sastavni su dio plana.

Izmjene i dopune Prostornog plana (bivše) općine Vinkovci

Izmjene i dopune prostornog plana općine Vinkovci izrađene su 1998. godine zbog potrebe

utvrđivanja novih granica građevinskih područja naselja, radnih zona i reguliranja područja sekundarnog stanovanja, zbog izmjena infrastrukturnih sustava i drugog. Izrađen je plan namjene površina kojim su određene nove površine za građenje, ostale površine za građenje, površine za infrastrukturne koridore, poljoprivredne površine bez mogućnosti promjene namjene, šume i vode.

Planom su povećana građevinska područja naselja i radnih zona. Do konflikta dolazi zbog potrebe građenja gospodarskih i stambenih zgrada i zaštite javnog interesa zaštite vrijednog poljoprivrednog zemljišta. Budući da nisu ostvareni uvjeti za povoljnije iskorištenje postojećih građevinskih područja širenje je izvršeno na prostoru manje kvalitetnih poljoprivrednih površina. Takvo je rješenje teško prihvatljivo te se može tek iznimno opravdati potrebom hitnosti osiguranja kvalitete života i prostora za razvoj gospodarstva s ciljem zaustavljanja emigracije stanovništva iz ovog područja.

Planirani koridori infrastrukture od interesa za Državu su određeni planovima višeg reda, a očituju se u uspostavi novih koridora za kanal Dunav - Sava, brze ceste i energetiku. Izmjene i dopune učinkovitosti i koridora infrastrukturnih sustava uvrštene su prema stvarnom stanju i neposredno planiranim aktivnostima (po donošenju PPPPO VKDS potrebno je izvršiti detaljno usklađenje koridora kanala i ostale infrastrukture u koridoru kanala i planiranih građevinskih područja naselja).

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke, te prostorne pokazatelje

Općina Vodinci raspolaže relativno bogatim prirodnim resursima – kvalitetnim poljoprivrednim obradivim površinama (sjeverni dio općine), te šumama (južni dio općine). Prirodni uvjeti i geoprometni položaj doprinijeli su razvoju ratarske i stočarske proizvodnje, šumarstva te djelomično obrta, trgovine i lovnog turizma.

Područje općine je prema aktivnosti stanovništva pretežito poljoprivredno područje, naime veći dio stanovnika bavi se poljoprivredom.

Obzirom na dobru kvalitetu zemlje to je pozitivni pokazatelj. Ostatak stanovništva orijentiran je na proizvodne djelatnosti, locirane djelomično na području susjednih općina ili u okolnim gradovima, malo obrtništvo i tercijalne djelatnosti. Ekonomija stanovništva bazira se na poljoprivredi, a i u slučaju da su zaposleni u drugim privrednim granama radi se o mješovitim domaćinstvima s djelomičnom poljoprivrednom ekonomijom.

Gospodarenje šumama se vrši jednostavnom i proširenom biološkom reprodukcijom. Uprava šuma Podružnica Vinkovci, Šumarija Mikanovci ima ingerenciju na šumskom području općine Vodinci. Lovstvo na području općine ima dugu tradiciju, a

površine lovišta zauzimaju ukupnu površinu općine.

Na području općine značajniju gospodarsku granu čine obrt, malo i srednje poduzetništvo, te trgovina.

I pored planskih opredjeljenja za decentralizacijom uslužnih radnih aktivnosti, prostorno- planskom dokumentacijom (što je vjerojatno bio i rezultat zainteresiranosti investiranja na području općine) nisu planirane veće radne zone u lokalnim centrima, čiji se centralitet uglavnom ograničio na uslužne funkcije, umjesto da su se potencirali prvenstveno kao radna središta.

Stoga su, naročito u svjetlu nove teritorijalne organizacije, neophodne i odgovarajuće poticajne mjere za intenzivniji razvitak primarne proizvodnje, ali i prerađivačkih kapaciteta, formiranje novih radnih središta, pogotovo na potencijalno depopulacijskim područjima.

Prometnice od interesa za državu čine dva prometna koridora krupne infrastrukture i to:

1. Koridor državne ceste D46 (Đakovo (D7)– Vinkovci-GP Tovarnik)
2. Trasa magistralne glavne željezničke pruge državna granica–Savski Marof-Zagreb– Sisak–Novska–Tovarnik-državna granica.

Mogućnosti daljnjeg razvoja općine Vodinci u prvom redu vezane su uz poljoprivredne površine, šumska područja u južnom dijelu općine, te prometnim koridorima. U razvoju poljoprivredne proizvodnje moguća su dva razvojna scenarija: okrupnjavanje posjeda i stvaranje manjeg broja specijaliziranih velikih proizvođača ili orijentacija na ekološki čistu proizvodnju na manjim, ali proizvodno kompleksnim obiteljskim posjedima.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA

2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja

Glavna razvojna usmjerenja u europskim relacijama temelje se na pripadnosti Hrvatske mediteranskom i srednjoeuropskom podunavskom prostoru. Posebnim vrijednostima hrvatskog prostora smatraju se: zaštićena područja prirode, spomenici graditeljskog nasljeđa, prirodne šume velike biološke raznolikosti, nezagađena tla, rezerve pitke vode, termalni izvori, ležišta mineralnih sirovina i očuvan krajolik. Hrvatska ima povoljan prometno-geografski, ali veoma osjetljiv geostrateški položaj. Vrijednost prometno-geografskog položaja i važnost geostrateškog položaja Hrvatske, kao jednog od trajnih razvojnih resursa, određena je činjenicom da se ona nalazi na dodiru velikih prostornih cjelina Europe: Mediterana, Podunavlja, Alpa i Balkana.

Od velike važnosti je uspostaviti mreže infrastrukturnih sustava na području Republike Hrvatske s ciljem: prometnog povezivanja njenog cijelog područja i povezivanja s Europom, osiguranja opskrbe vodom, te zaštite voda od zagađivanja, zadovoljenja energetske potrebe i štednje energije. Planski elementi cjelovitih sustava i pripadnost većim cjelinama odnose se osobito na: transeuropske magistralne i regionalne prometne pravce istok-zapad, poboljšanje poprečnih veza na središnjem prostoru, poriječja velikih rijeka kao područja cjelovitog uređenja i korištenja voda uz državnu granicu, podunavski prometno-gospodarski sustav, prometno i gospodarsko uključivanje središnje Slavonije u glavne razvojne sustave.

Na osnovu općih i osnovnih ciljeva prostornog razvoja Države postavljaju se osnovni ciljevi prostornog razvoja Županije koji će se međusobno prožimati s međunarodnim, državnim i regionalnim ciljevima.

Ciljevi i zadaci prostornog razvitka na razini Županije:

- obnova oštećenih objekata i infrastrukture te sanacija oštećenog okoliša,
- racionalno korištenje i zaštita šumskog i poljoprivrednog zemljišta,
- zaštita i očuvanje prirodne i graditeljske baštine,
- usklađen prostorni razvitak manjih prostorno-funkcionalnih cjelina (općina),
- razvitak središnjih funkcija naselja usklađen sa potrebama stanovništva sa tendencijom povećanja društvenog standarda, posebno u depopulacijskim područjima,
- adekvatno rješenje prometnog sustava na nivou županije u cilju osiguranja dobre povezanosti svih naselja sa općinskim odnosno županijskim centrom,
- osiguranje prostornih uvjeta za razvitak energetske, vodoprivredne i telekomunikacijske sustava, koji će biti preduvjet za daljnji razvitak lokalnih komunalnih infrastrukturnih sustava.

U ostvarivanju ciljeva razvitka na prostoru Vukovarsko-srijemske županije utvrđuju se sljedeći zadaci:

A) Za prostorni razmještaj stanovništva, obnovu i razvitak naselja potrebno je:

- osigurati uvjete za obnovu oštećenih i izgradnju novih objekata
- stimulirati ostanak na području (Općina Vodinci)

- utvrditi optimalni razmještaj i uskladiti mrežu objekata društvenog standarda od važnosti za Županiju
- osigurati prostorne i infrastrukturne uvjete za izgradnju objekata od županijskog značaja
- poticati urbanizaciju novih općinskih središta (naselje Vodinci)
- poticati istraživanje vrijednih ruralnih cjelina, naročito realizaciju konkretnih programa i projekata njihove obnove i aktivne zaštite
- usmjeriti razvitak infrastrukturnih sustava u ruralna područja

B) Za racionalno korištenje i zaštitu prirodne osnove potrebno je:

- poticati transformaciju i organizaciju poljoprivrednih posjeda na ekonomskim i ekološkim principima
- osigurati provođenje mjera zaštite poljoprivrednog zemljišta i šuma,
- osigurati zaštitu voda i vodnih resursa
- utvrditi utjecaj ratnih zbivanja na okoliš, posebno u prirodnim predjelima, i osigurati uvjete za njihovu sanaciju,
- osigurati izradu stručnih i znanstvenih podloga o mogućnostima korištenja vrijednih prirodnih predjela u gospodarske svrhe
- osigurati prostorne uvjete za izgradnju sanitarnih deponija komunalnog otpada i kafilerije,
- osigurati praćenje stanja i promjena u prostoru u sklopu jedinstvenog informacijskog sustava o prostoru Republike Hrvatske.

C) Za razvitak prometnog, energetskog i vodoprivrednog sustava potrebno je:

- poticati realizaciju nove trase državne ceste D-46 uz izgradnju pratećih sadržaja kao preduvjet za razvoj tranzitnog turizma
- poticati istraživanja alternativnih izvora energije na temelju korištenja biološkog otpada, sunčeve energije i energije vjetra
- osigurati realizaciju programa vodoopskrbe povezivanjem lokalnih vodoopskrbnih sustava,
- poticati istražne radove potencijalnih crpilišta i definiranje njihovih zaštitnih zona,

- osigurati realizaciju zajedničkog sustava odvodnje otpadnih voda,
- osigurati uvjete za daljnji razvitak sustava za odvodnjavanje i natapanje poljoprivrednog zemljišta.

2.1.1. Razvoj općinskog središta i naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

RAZVOJ OPĆINSKOG SREDIŠTA I NASELJA POSEBNIH FUNKCIJA

- Uravnotežiti razvoj središnjih funkcija naselja Vodinci s ciljevima zadovoljavanja raznolikih potreba stanovništva i poboljšanja svakodnevnih kvalitete življenja.
- Osobitu pozornost usmjeriti na funkcionalnu strukturu Vodinaca. Poželjno je postići skladnu polifunkcionalnu strukturu, te izbjegavati prenaplašeno funkcionalno usmjeravanje ili specijalizaciju na samo određenu djelatnost.
- Poticati izgradnju manjih i srednjih poduzeća u planiranoj radnoj zoni u južnom dijelu naselja Vodinci.
- Oživiti seosku ekonomiju temeljem kreativne integracije suvremenih potrošačkih i proizvodnih trendova, te lokalne baštine, resursa, kulture i vještine.
- Urbanom obnovom treba očuvati graditeljski identitet središta naselja i dati prioritet održavanju ili uređenju postojećeg stambenog fonda. Strateški je interes da se površine za razvoj i nove programe traže prvenstveno unutar formiranog prostora naselja.
- Novu gradnju treba prvenstveno provoditi u nedovoljno ili ne racionalno izgrađenim dijelovima naselja, te prioritarno koristiti dijelove građevinskih područja naselja koja su već opremljena komunalnom infrastrukturom.

RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

PROMETNI SUSTAV

Cestovna mreža općine Vodinci nastala je u prošlosti uglavnom spontano kao izraz potrebe za povezivanjem manjih ili većih koncentracija stanovništva i aktivnosti područja, a pojedini potezi iste slijedili su u pravilu terenski, najpovoljnije linije povezivanja. U svrhu razvoja prometnog sustava treba ostvariti sljedeće ciljeve:

- Omogućiti povezivanje prometnog sustava općine u prometni sustav Županije, u smislu valorizacije postojećih i novih prometnih pravaca
- Modernizirati i korigirati loše tehničke elemente na postojećim državnim i županijskim cestama

- Predvidjeti etapnost realizacije planiranog prometnog sustava

Pošta i telekomunikacije Usluge klasične državne poštanske službe u konkurenciji sa alternativnim sustavima dostave i razvojem telekomunikacijske tehnologije trebaju se reorganizirati tako da se ostvare sljedeći ciljevi:

- Poboljšati poštanske usluge mještanima naselja tako da usluge pošte budu usklađene sa potrebama mještana
- Sigurna isporuka i dostava svih poštanskih pošiljaka
- Poboljšati usluge jedinice Poštanske banke
- Organiziraju nove funkcije u prometu pisanih poruka i dostavi pošiljaka u konkurenciji sa ostalim sustavima dostave "od praga do praga"
- Omogućiti uvođenjem tržišne konkurencije u sustav telekomunikacija, cjenovno prihvatljivije usluge i time povećanje broja priključaka na
  - 50 priključaka u fiksnoj
  - i > 30 priključaka u mobilnoj telefoniji na 100 stanovnika,
  - kao i višestruko povećanje broja korisnika Interneta tako da barem 80 % stanovnika može imati svoju elektroničku adresu
- Osigurati kapacitete veza i uređaja u skladu sa predvidivim višegodišnjim potrebama
- Osigurati sigurnost uspostave, trajanja i privatnosti na telekomunikacijskim vezama
- Modernizirati sustav uvođenjem novih tehnologija i time biti osnovna infrastrukturna podrška razvoju gospodarstva, uprave, obrazovanja, kulture, zdravstva, turizma i svakako vojne i policijske zaštite

ENERGETSKI SUSTAV

Osnovni ciljevi su osigurati dovoljne količine zemnog plina za kritično zimsko razdoblje te povećanje sigurnosti dobave plina i smanjiti gubitke rekonstrukcijom magistralnih i opskrbnih vodova.

Održavanje, nadzor i upravljanje distribucijom zemnog plina organizirati tako da usluga bude kvalitetna, a troškovi niski, kako bi se omogućilo priključenje optimalnog broja domaćinstava i drugih potrošača.

U suvremenom sustavu elektroinstalacija koji je organiziran na državnom i županijskom nivou, na području općine treba ostvariti sljedeće ciljeve:

- Osigurati takve uvjete da dobava električne energije do svakog potrošača bude sigurna, dostatna, kvalitetna i jeftina
- U naseljima zamijeniti zračnu električnu mrežu podzemnim energetske kablovima
- Osigurati pravovremenu izgradnju novih trafo-postrojenja u novim dijelovima naselja i drugdje gdje se planira povećani intenzitet

- potrošnje
- Distribucijski sustav uključivo sa centrom za nadzor i upravljanje izgrađivati odnosno prilagođavati tako da se sustav srednjeg napona postupno prebaci sa 10 kV na 20 kV
- Osigurati trase za dalekovode distribucijskih (20 i 35 kV) i viših elektroprijenosnih nivoa koji su od županijskog, državnog i međunarodnog značaja (110 kV)

VODNOGOSPODARSKI SUSTAV

Vodoopskrbni sustav Vukovarsko-srijemske županije organiziran je sa proizvodnim i distribucijskim jedinicama, cjevovodima i uređajima kao županijski sustav u okviru kojeg je potrebno ostvariti slijedeće ciljeve:

- Osigurati zadovoljavajući kapacitet računajući pritom i na protupožarnu zaštitu
- Osigurati dobavu dostatne količine za neumitni stalni porast potrošnje i mogućnost priključenja u dijelovima naselja koja se planira namijeniti stambenim i gospodarskim potrebama ili gdje se planira povećani intenzitet potrošnje
- Održati visoku kvalitetu pitke vode crpilišta povećanjem zaštitne zone uz primjenu strogog režima zaštite
- Osigurati dodatne bunare i crpne kapacitete za buduću plansku potrošnju
- Smanjiti značajne gubitke u cijevnoj mreži rekonstrukcijom dijela najstarijih opskrbnih i magistralnih vodova
- U rekonstrukcijama i novoj izgradnji osigurati kvalitetnu protupožarnu zaštitu ugradnjom dovoljnih profila cjevovoda i hidranata

Ciljevi u korištenju voda koje ne sudjeluju u vodoopskrbnom sustavu su prvenstveno na očuvanju kakvoće i bogatstva podzemnih voda, zadržavanju nadzemnih voda u šumskom i močvarnom području radi ekoloških i turističkih i gospodarskih potreba:

- Omogućiti izgradnju privrednih i športskih ribnjaka
- Planskim mjerama zaštititi podzemne vode od daljnjeg zagađenja na cjelokupnom teritoriju općine, kako bi taj vodni resurs mogli iskorištavati u skorijoj i daljnjoj budućnosti, a postojeća odlagališta otpada (divlja) sanirati

Otpadne vode naselja i industrije su značajne za kvalitetu života i stanje prirode te se u daljnjem razdoblju u planskom uređenju prostora postavljaju slijedeći ciljevi:

- U recipijente ispuštati samo pročišćene vode koje zadovoljavaju uvjete kategorizacije tih vodotoka
- Kod prikupljanja otpadnih voda uvoditi gdje god je moguće razdjelnu kanalizaciju radi ekonomičnijeg pročišćavanja
- Na planirane uređaje za pročišćavanje dovesti

otpadne vode svih naselja izgrađujući pritom sabirne i transportne kolektore i mrežu kanalizacije tih naselja

- Prikupljati i pročišćavati i sve ostale otpadne ili zagađene vode na uređajima za pročišćavanje specijalne namjene (centralna deponija)
- Težiti izgradnji internih (zasebnih) uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u industrijskim pogonima do nivoa standarda otpadnih voda domaćinstava, kada je i gdje je to moguće tako pročišćene vode odvesti na mjesni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda. Kada taj uvjet spajanja nije ostvariv, tada industrijsku otpadnu vodu treba pročititi do nivoa koji je propisan za prijemnik u koji će te vode biti upuštene.

Na županijskom i općinskom nivou regulacija vodotoka i obrana od poplave je jedinstvena. Zbog toga u daljnjem razdoblju treba težiti ostvarenju slijedećih ciljeva:

- Prihvatiti i kontrolirano sprovesti velike vode sustavom vodotoka
- Regulirane vodotoke, obrambene nasipe, zemljane brane i ispusne uređaje na njima održavati u primjerenom stanju kako ne bi nastajale neprilike za vrijeme velikih voda
- Preostale vodotoke ili njihove dijelove, koji još nisu regulirani (pretvoreni u kanale) - zadržati u prirodnom obliku, osiguravajući samo nužnu protočnost za velike vode
- U slivovima bujičnih potoka provoditi zaštitu reljefa i šumarskim metodama sanirati degradirana tla. U planovima niže razine označiti zone zabrane sječe, krčenja i gospodarskog iskorištavanja.

Zaštita od štetnog djelovanja voda i uređenje vodotoka

Da bi se područje općine Vodinci zaštitilo od štetnog djelovanja voda, potrebno je hidromelioracijske sustave stalno dograđivati i kontinuirano održavati, jer u protivnom i kvalitetno izvedbena rješenja ne daju očekivane rezultate. Nažalost iskustva pokazuju da je održavanje hidromelioracijskog sustava u razdoblju 1991.-1995. godina, potpuno zamrlo. Zakonom o vodama («Narodne novine» Republike Hrvatske broj: 107/95.) prema članu 97., vodne građevine za amelioracionu odvodnju se dijele na:

- osnovni melioracijski objekti za odvodnju (melioracijski objekti I reda i melioracijski objekti II reda). Ove osnovne melioracijske objekte održavaju Hrvatske vode.
- detaljni melioracijski objekti za odvodnju (melioracijski objekti III reda, melioracijski objekti IV reda i ostali objekti na melioracijskim kanalima). Detaljne melioracijske objekte u cijelosti dužni su održavati korisnici.

Održavanje hidromelioracijskog sustava je propisano Pravilnikom o tehničkim, gospodarskim i drugim uvjetima za uređenje sustava melioracione odvodnje, te osnovama za tehničko i gospodarsko održavanje sustava („Narodne novine“ Republike Hrvatske broj: br. 4/98.). Ovim Pravilnikom bliže se određuju tehnički, gospodarski i drugi uvjeti za uređenje sustava melioracijske odvodnje i osnove za tehničko i gospodarsko održavanje toga sustava. Hrvatske vode daju upute za održavanje i obavljaju stručni nadzor nad održavanjem detaljnih melioracijskih objekata.

Prema normativima i standardima Hrvatskih voda za redovno održavanje hidromelioracijskih sustava površinske odvodnje predviđeno je:

- Izmuljenje ili rekonstrukciju kanala I reda treba vršiti svakih 15 godina, kanala II reda svake 10 godine, a izmuljenje-tehničko čišćenje dna melioracijskih kanala III i IV reda svake četiri godine.
- Proljetno paljenje trave i korova.
- Jednokratna košnja pokosa i bankina na detaljnoj kanalskoj mreži, računato 1,5 puta godišnje.
- Jednokratna košnja dna melioracionog kanala, računati 1,5 puta godišnje. Rad je ručno s uklanjanjem iz profila kanala ili ručna košnja vodenog bilja uz prisustvo vode do 0,3 m sa uklanjanjem iz profila kanala.
- Čišćene nanosa iz tipskih pločastih i cijevnih propusta.
- Ručno čišćenje nanosa iz kanala na dionicama gdje nije moguć rad strojevima, a prijevoz ručnim kolicima na daljinu koja je potrebna da se nanos izveze na obalu kanala.
- Ostali poslovi koji se po potrebi obavljaju na melioracionim kanalima za održavanje njihovog proticajnog profila. Rad ručno.

Da bi se Pravilnik o tehničkim, gospodarskim i drugim uvjetima za uređenje sustava melioracione odvodnje, te osnovama za tehničko i gospodarsko održavanje sustava uopće mogao primijeniti, potrebno je detaljniji melioracioni sustav dovesti u "normalno" stanje funkcioniranja i onda takav sustav redovno održavati.

Obzirom da je stanje sustava koji je zbog nedostatka sredstava u lošem stanju, procjena je da se to ne može niti zbog financijskih niti tehničkih razloga izvesti za manje od 4 godine, te je stoga sačinjen plan potrebnih radova za dovođenje sustava u "normalno" stanje, a nakon toga redovno održavanje, kako bi nakon četiri godine pojačanog održavanja mogao normalno funkcionirati uz daljnje redovno održavanje.

- Proljetno paljenje trave i korova vrši se na 30 % pokosa i bankina.
U prvoj godini pojačanog održavanja

proljetno paljenje je moguće samo na dijelu površina koje nisu obrasle šibljem i stablima. Krčenjem šiblja i sječom stabala povećavaju se i površine na kojima je moguće proljetno paljenje.

- Jednokratna košnja pokosa i bankina na detaljnoj kanalskoj mreži, računato 1,5 puta godišnje.
Košnja je moguća u prvoj godini na 30 % kanala, a povećavala bi se svake godine za površine sa kojih je uklonjeno raslinje, i nakon četiri godine pojačanog održavanja na krčenju šiblja i sječe stabala, sva detaljna kanalska mreža bi se kosila u prosjeku 1,5 puta godišnje.
- Jednokratna košnja dna detaljnih melioracionih kanala, računato 1,5 puta godišnje.
Košnja je moguća u prvoj godini također na 30% kanala. Pojačanim održavanjem nakon četiri godine, omogućena je košnja dna svih melioracionih kanala IV reda u prosjeku 1,5 puta godišnje.
- Sječa šiblja sa površine kanala od 70 % u roku od četiri godine da se ukloni šiblje krčilo bi se 17,5 % godišnje, a tada bi bila moguća i potrebna cjelokupna košnja pokosa, dna i bankina na svim kanalima u nadležnosti lokalne uprave i samouprave, svake godine jedan put. Redovnom košnjom pokosa, dna i bankina kanala koja je moguća nakon četiri godine pojačanog održavanja (krčenja, sakupljanja i paljenja) u narednim godinama treba predvidjeti krčenje šiblja na 10 % površine kanala jer prisustvo vode i biljnih hranjiva koje je voda donijela u kanal pospješuju i ubrzavaju obraslost melioracionih kanala.
- Na površinama koje su sada obrasle šibljem izrasla su i stabla koja također treba ukloniti u roku četiri godine. Nakon četiri godine pojačanog održavanja na detaljnim melioracionim kanalima, moguća je redovna košnja pokosa, dna i bankina kanala, a i predviđenim godišnjim radovima na sječi šiblja sprječava se rast stabala na bankinama, pokosima i dnu kanala u nadležnosti lokalne uprave.
- Izmuljenje detaljne kanalske mreže svake četiri godine sa prosječnom dubinom izmuljenja 0,3 m, poboljšava i ubrzava se odvodnja sa poljoprivrednih površina koje štite detaljni melioracioni kanali.

Na području općine nema većih zagađivača.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Smjernice za planiranje i uređenje prostora za gradnju isključuju mogućnost umanjavanja površina kvalitetnih poljoprivrednih i šumskih površina te upućuju na povećanje stupnja zaštite vrijednosti prostora i štedljivo gospodarenje prirodnim resursima. Ograničenja korištenja prostora u smislu

lociranja određenih sadržaja odnose se na zaštitu poljoprivrednih površina visoke kvalitete tla, područje uz kanale, područja uz zaštićena povijesna dobra i zaštićenu prirodu.

Ciljevi prostornog razvoja od Županijskog značaja koji se odnose na zaštitu i racionalno korištenje resursa sa područja općine su:

- zaštita i racionalno raspolaganje vodom;
- očuvanje rezervi pitke vode,
- navodnjavanje i odvodnjavanje zemljišta,
- uređenje kanala
- zaštita od poplava,
- racionalno korištenje tla,
- iskorištavanje šuma i obnavljanje šumskih površina,
- očuvanje i zaštita krajobraza
- zaštita kulturnih dobara

Rezerve pitke vode

Podaci o zalihama podzemnih voda na području Županije pokazuju da postoje vrlo velike količine vode koje su osnovica regionalne i lokalne vodoopskrbe u vodnom području. Kvaliteta vode, zaštita okoliša, zahtjevi za većom količinom vode, racionalno korištenje izvorišta voda i općenito vodoopskrba su pitanja koja se rješavaju u više resora što znači da gospodarenje vodama mora imati interdisciplinarni pristup i rješenje.

Racionalno korištenje tla

Tlo je prirodni izvor koji nastaje u dugom vremenskom periodu, a nekontroliranom eksploatacijom (intenzivnom poljoprivredom, zagađivanjem, kontaminiranjem) gubi svoja svojstva i nestaje. Tlo se mora zaštititi s ciljem očuvanja biološke raznolikosti i ostalih povoljnih ekoloških čimbenika. Cilj racionalnog korištenja je da se tlo ne iscrpljuje, već da se obogaćuje. Potrebno je spriječiti nekontroliranu uporabu zaštitnih sredstava u poljoprivrednoj proizvodnji i pridavati veći značaj tzv. organskoj poljoprivredi koja poštuje prirodu biljaka, životinja i krajobraza u cjelini.

Šume

Gospodarenje šumama vršit će se prema novoj šumsko-gospodarskoj osnovi koja se temelji na načelima biodiverziteta i obnovljenim resursima. Potrebno je razvijati sve funkcije šume u smislu njihova učinkovitijeg korištenja. Uništene šumske površine potrebno je obnoviti pošumljavanjem.

Ciljevi prostornog razvoja šumarske struke i nadalje su usmjereni na provođenje programa Hrvatskih šuma kroz šumsko-gospodarske osnove. Neophodno je usklađivanje Zakona o zaštiti prirode i Zakona o šumama, te odgovarajućih podzakonskih akata radi preciziranja ovlaštenja i odgovornosti u upravljanju zaštićenim dijelovima prirode, odnosno u gospodarenju šumskim ekosustavima koji pokrivaju znatan dio zaštićenih područja prirode. Prilikom izvođenja različitih zahvata u prostoru, u

okviru provođenja procesa procjene utjecaja na okoliš, posebnu pozornost potrebno je pridavati mogućem negativnom utjecaju zahvata na šume i šumsko zemljište, te predvidjeti osnovne mjere za smanjenje odnosno eliminiranje štetnih utjecaja.

Očuvanje krajobraza

Osnovna zadaća planiranja krajolika je pronaći ravnotežu između prirodnih, ograničenih mogućnosti krajolika i onoga što čovjek svojim iskorištavanjem od njega zahtijeva. Rješenje zadaće leži u takvom prostornom ustrojstvu koje ograničava određene načine korištenja, a predviđa odgovarajuće mjere zaštite sastavnih dijelova krajolika. Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske naglašava da niti jedna djelatnost ne smije trajno poremetiti prirodne režime krajolika, a na prostorima gdje je krajolik oštećen treba izvršiti sanaciju (utvrđivanje izvora i intervencije na mjestu emisija).

Ciljevi racionalnog korištenja sastavnih dijelova krajobraza su:

- svim značajnijim vodoprivrednim zahvatima trebale bi prethoditi studije ukupne ekonomske opravdanosti i studije utjecaja na okoliš s predviđenim mjerama ublažavanja negativnih posljedica po okoliš, kao npr. neprirodna geometrijska regulacija vodotoka i mogući utjecaj na šume i šumsko zemljište
- potrebno je spriječiti nelegalnu i neprikladnu izgradnju objekata (lokacijski i arhitektonski) provođenjem zakonskih odredbi i jačanjem uloge građevinske inspekcije
- sprječavanje usitnjavanja poljoprivrednog i manjim površinama unutar korištene zemljišne plohe
- ukidati zastarjele tehnologije koje dugoročno onečišćuju i opterećuju prostor.

Zaštita kulturnih dobara

Zaštitu kulturnih dobara treba temeljiti na očuvanju i uspostavljanju uravnoteženog odnosa osnovnih izvornih povijesnih oblika graditeljskog nasljeđa i suvremenih graditeljskih dostignuća osobito u vrednijim povijesnim ruralnim cjelinama. Zaštita graditeljskog nasljeđa obuhvaća obnovu i sanaciju razorene i oštećene graditeljskog nasljeđa, istraživanje i vrednovanje graditeljskog nasljeđa, recenziju konzervatorskih studija, uređenje i obnovu povijesnih građevina, zaštitu arheoloških zona i lokaliteta. Prioriteti zaštite graditeljskog nasljeđa su obnova s ciljem očuvanja nacionalnog identiteta, određivanje obveze izrade detaljnih urbanističkih planova naselja značajnih kulturno-povijesnih vrijednosti, te inventarizacija, vrednovanje i kategorizacija kulturnih dobara.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Hrvatska se opredijelila za održiv razvoj, što iziskuje uspostavu “osjetljive” ravnoteže između potrebe razvoja i potrebe zaštite prirode. Prostor je ograničeno dobro koje se smije ograničeno koristiti. Prostorno planiranje mora početi od ekoloških karakteristika nosivosti, kapaciteta i održivosti prostora te u tom cilju:

- očuvati izvornost, biološke raznolikosti prirodnih zajednica i ekološku stabilnost,
- očuvati kakvoću žive i nežive prirode, te je racionalno koristiti,
- očuvati i obnavljati kulturne i estetske vrijednosti krajolika,
- unaprijediti stanje okoliša i osigurati bolje uvjete života,
- sanirati divlja odlagališta otpada
- sačuvati podzemne vode visoke kakvoće od mogućeg zagađenja.

Sve prirodne izvore treba maksimalno koristiti za brži razvoj cijelog prostora općine, a naročito dijelova sa velikim ograničenjima, ali isključivo na principima “održivog razvoja”.

Pri tom posebno pažljivo treba koristiti neobnovljive i ograničene izvore, te izvore unutar ili u blizini područja posebnih uvjeta korištenja i zaštite i područja posebnih ograničenja u korištenju. Svaku eventualnu promjenu namjene površina (pa čak i režima korištenja) mora se provoditi planski, a nakon detaljnog preispitivanja utjecaja na ukupno stanje u prostoru.

2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja

2.2.1. Demografski razvoj

Stanovništvo je značajan čimbenik dugoročnog društveno - gospodarskog razvitka i korištenja prostora. Ono u stabilnim prilikama postupno mijenja svoje vitalne značajke, pa se odatle uočava određena sporost demografskih tokova. Na obilježja i razvitak stanovništva djeluju biološki, društveno - gospodarski, kulturno - obrazovni, zdravstveno - socijalni, psihološki, ali i politički i drugi čimbenici. Samo njihovim pozitivnim mijenjanjem moguće je utjecati na sprečavanje pojave negativnih demografskih tokova i ostvariti uvjete za održavanje pozitivnih trendova i rezultata u razvitku stanovništva.

Populacijska politika treba biti pronatalitetna i redistributivna. To znači da treba težiti ostvarivanju prirodnog priraštaja stanovništva i njegovom ravnomjernijem razmještanju.

Ciljevi

Dugoročni i prioritetni ciljevi demografskog razvitka općine su:

- Povećati postojeći lagani rast broja stanovnika povećanjem nataliteta i smanjivanjem mortaliteta,
- Cjelokupni prostor općine učiniti privlačnim

za doseljavanje stanovništva i zadržati pozitivnu migracijsku bilancu (više doseljenih nego odseljenih na području općine),

- Poboljšati kvalitativna obilježja stanovništva, kod čega najveću pozornost treba posvetiti poboljšanju obrazovne strukture stanovništva i prekvalificiranju nezaposlenih. Da bi se što bolje iskoristio postojeći ljudski potencijal, treba poticati i vrednovati znanje, kreativnost i iskustvo,
- Poticati povratnike iz inozemstva da se nasele na prostoru općine i zaustaviti pretjerani odljev kvalitetnih ljudskih resursa,
- Obnova ruralnih naselja gdje za to postoje objektivne potrebe i mogućnosti (Vođinci).

Mjere

Samo primjenom dugoročne aktivne populacijske politike i uslijed toga zadržavanjem pozitivnih prirodnih i migracijskih tokova, uz dužan gospodarski i društveni razvitak, moguće je u dužem vremenskom razdoblju očekivati daljnje pozitivno kretanje ovih dosadašnjih demografskih trendova i procesa u općini Vođinci.

Da bi se povećao natalitet, potrebno je za mlade ljude provoditi poticajnu stambenu politiku, osigurati određeni životni standard, profesionalni standard (normalni radni uvjeti) i demokratski standard (sloboda izbora). Mladim bračnim parovima posebno olakšati zaposlenje i rješenje stambenog pitanja, a posebno valja voditi računa o visokostručnom kadru.

Planom treba osigurati uvjete za povećanje pozitivnih demografskih indeksa, odnosno kao najvažniji razvojni cilj postaviti demografsku obnovu područja općine. Da bi se taj cilj ostvario potrebno je osigurati kvalitetne razvojne uvjete koji će život na području općine Vođinci učiniti atraktivnijim na svim razinama. Ti razvojni uvjeti mogu se prema prioritetima klasificirati u tri skupine.

Prva uključuje fleksibilne prostorne uvjete za razvoj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koja su najrealniji osnova za ostvarivanje kvalitetnih životnih uvjeta. Kvalitetno zemljište, očuvanost okoliša i bogata lokalna tradicija života na zemlji osnova su za budući razvoj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava kojima treba omogućiti širenje i uvođenje novih proizvodnih tehnologija.

Drugi uvjet je planiranje gospodarskih sadržaja koji će omogućiti zapošljavanje, uz uvažavanje potrebe zaštite najkvalitetnijih poljoprivrednih površina, te zaštitu okoliša od zagađenja.

Treći uvjet je podizanje razine komunalnih i javnih usluga, te podizanje opće razine uređenja naselja. To se primarno odnosi na poboljšanje osnovne komunalne infrastrukture, podizanje razine

obrazovanja, bolju zdravstvenu zaštitu, izgradnju novih javnih i društvenih sadržaja, te uređivanje središta naselja.

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Gospodarski razvitak treba temeljiti na optimalnom korištenju komparativnih prednosti općine i disperziji gospodarskih sadržaja u prostoru uz neophodnu izgradnju infrastrukture, vodeći računa o demografskom potencijalu i zaštiti okoliša. Gospodarstvo se ne smije previše specijalizirati ni za jednu djelatnost, već se mora osloniti na više djelatnosti.

Preduvjet razvoju gospodarstva je planiranje površina i lokacija za gospodarske funkcije na temelju poznatih programa, modernizacija prometnog sustava, te obnove i izgradnje prateće infrastrukture.

Polazeći od današnje strukture gospodarstva i dostignutog stupnja razvitka te uzimajući u obzir tendencije u svijetu i u nas, grane od posebne važnosti za općinu Vodinci su:

- Poljoprivreda
- Prehrambena industrija
- Šumarstvo
- Razvoj turizma
- Razvoj komunalne infrastrukture
- Razvoj djelatnosti u tercijarnom i kvartalnom sektoru.

POLJODJELSTVO

- Osnovni cilj politike u poljodjelstvu je razvijanje suvremenog, djelotvornog, konkurentnog i ekološki čistog poljodjelstva, te ostvarivanje poljodjelskih proizvoda na način da se u najvećoj mjeri zaštite prirodni potencijali zemlje.
- Obzirom da će poljodjelstvo i dalje biti najznačajnija gospodarska grana općine Vodinci, te zbog rastuće potražnje za zemljištem valja štititi vrijedna obradiva zemljišta od moguće nekontrolirane izgradnje. Stoga treba u najvećoj mogućoj mjeri čuvati i koristiti zemljišta za poljodjelsku svrhu, a trenutačno neobrađene i zapuštene poljodjelske površine privesti njihovoj svrsi.
- Da bi se još povećale plodne poljoprivredne površine, potrebno preispitati mogućnosti daljnjih melioracija. Kod planiranja gradnje velikih infrastrukturnih objekata trebat će nastojati što više izbjegavati kvalitetne poljoprivredne površine.
- Osnova razvitka poljoprivredne proizvodnje mogu biti samo snažna obiteljska gospodarstva, specijalizirana za određenu proizvodnju. S obzirom na nedostatak mlijeka u državi i u regiji treba potencirati

mljekarstvo (izgradnja stočnih farmi).

- Potrebno je riješiti problem distribucije poljoprivrednih proizvoda. Kod poljoprivredne proizvodnje treba voditi računa o nezagađenosti tla i sačuvati ga kako bi se mogla proizvoditi pretežito autohtona hrana (pod kontrolom).

Obiteljska poljoprivredna gospodarstva najznačajniji su razvojni resurs općine, te značajna osnova na kojoj se može temeljiti budućnost ovog prostora. U izradi plana analizirat će se modeli prostorne organizacije seoskih poljoprivrednih gospodarstava, te će se istražiti i mogućnosti širenja tipičnih struktura koje prevladavaju u prostornoj strukturi naselja.

Organizacija parcele obiteljskog gospodarstva na prethodnoj je shemi ilustrirana tipičnim primjerom uličnog poteza dijela naselja na području općine Vodinci. U uličnom pojasu izgrađeni su stambeni objekti, dok se pomoćni i gospodarski objekti razvijaju u dubini parcele.

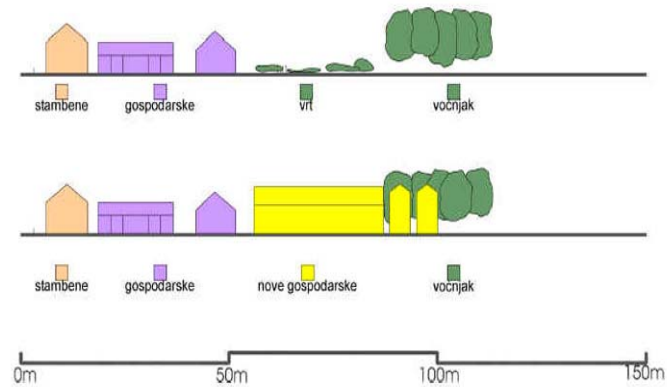
Iza gospodarskih objekata nalaze se povrtnjak i voćnjak, a iza njih oranice. Dijelovi naselja su se linearno širili, ali su se tokom vremena izvorne parcele i dijelile zbog nasljeđivanja, te je u pojedinim dijelovima naselja došlo do progušćivanja izgradnje.

Razvoj i širenje ovih tipičnih gospodarstava, koja predstavljaju uz izgradnju većih farmi i okrupnjavanje poljoprivrednih površina osnovu budućeg razvoja općine, ograničeni su postojećom parcelacijom i vlasničkim odnosima. Povećavanje gospodarstva «u širinu» zahtijevalo bi pripajanje susjednih parcela, što je zbog vlasničkih odnosa u pravilu nemoguće. Zbog toga je u izradi plana ispitana mogućnost i opravdanost izgradnje gospodarskih građevina iza postojećeg izgrađenog pojasa naselja, čime će se tradicionalnim gospodarstvima omogućiti širenje «u dubini», na vlastitom zemljištu.

Predloženim konceptom širenja gospodarstva zaštitit će se postojeća prostorna struktura naselja, koja se dominantno doživljava kroz ulične poteze. Ova prostorna struktura nadogradit će se novim elementima koji neće narušiti postojeće prostorne vrijednosti, sliku i ambijent naselja. Pojas u kojem se predviđa izgradnja gospodarskih objekata u postojećoj se organizaciji koristi za vrtove i voćnjake, koji formiraju svojevrsan «zeleni pojas» oko naselja.

Ovaj je pojas prisutan u vizurama gotovo u istom omjeru kao i široki ulični potezi Vodinaca s zelenim pojasom i kanalima.

Odnos tradicionalne organizacije parcele i predloženih novih elemenata prikazan je na slijedećoj skici.

Omogućavanjem izgradnje objekata u zoni (50m - na dalje) zaštitit će se zatečena prostorna struktura, a uvjetovanjem ozelenjavanja dijela tako formirane parcele osigurat će se kontinuitet zelenog pojasa vrtova i voćnjaka koji tradicionalno uokviruje naselja u ovom dijelu Hrvatske. Smještanjem gospodarskih građevina u dubini parcele ostvarit će se dostupnost ovih objekata sa poljoprivrednog zemljišta u čijoj se funkciji oni primarno i grade.

ŠUMARSTVO

- Obzirom na udio šumskih površina (4,09 km²) u ukupnoj površini općine Vodinci (21,27 km²) što iznosi 19,23%, od posebnog je interesa zaštita šuma, te održavanje njihove Višenamjenske funkcije (gospodarska, zaštitna, sportsko-rekreacijska, turistička).
- Na području općine Vodinci valja u najvećoj mjeri koristiti ekološku i socijalnu funkciju šuma, a sve uništene šumske ili neobrađive površine valja obnoviti pošumljavanjem.

INDUSTRIJA I PRIVREDA

Na području općine Vodinci nema značajnijih industrijskih objekata. Za razvoj manjih industrijskih pogona i obrta predviđeno je oformiti radnu zonu u jugoistočnom dijelu naselja Vodinci na površini od cca. 36,00 ha.

- Prostorni razmještaj proizvodnih kapaciteta temeljiti na uspostavljanju široke mreže manjih i raznolikih proizvodnih jedinica, a koje su od posebnog značenja za područje općine.
- Industrija se treba intenzivirati i nastojati potencirati razvitak malog i srednjeg poduzetništva. Industriju treba učiniti proizvodnjom i konkurentnijom, a to se postiže nabavkom moderne tehnologije, uvođenjem učinkovite organizacije, dobrim rukovođenjem i osvajanjem novih tržišta. Osnovni cilj proizvodnje mora biti izvoz.
- Prostorni razmještaj treba temeljiti na uravnoteženom razvoju i zato se predviđa organizacija poslovno radne zone.

Na području gdje se planira poduzetnička aktivnost treba osigurati odgovarajuću infrastrukturu.

TURIZAM

Strateški resurs turizma je visoko vrijedan prostor, čija će vrijednost dugoročno rasti. Potrebno je stvoriti turistički identitet ovog prostora. Razvoj turizma jedan je od načina revitalizacije ruralnog prostora općine, a time će se poboljšati životni standard stanovništva.

S obzirom na potencijal općine u smislu krajobraznih vrijednosti potrebno je potencirati razvitak sljedećih vrsta turizma:

- Sportsko-rekreacijski
- Izletnički
- Seoski

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

2.2.3.1. Razvoj naselja

Mreža i funkcija naselja moraju biti u funkciji stvaranja policentričnog sustava. Prema sustavu središnjih naselja i razvojnih središta Vodinci se tretiraju kao lokalno središte.

Novim teritorijalnim ustrojtvom lokalne samouprave postojeći sustav središnjih funkcija dopunit će se u skladu s novim potrebama.

U planiranju sustava središnjih funkcija polazi se od stava da će u općinskim središtima svoje potrebe zadovoljavati stanovništvo samog naselja i okolnih manjih naselja u dijelu osnovnog obrazovanja, primarne zdravstvene zaštite, upravnih poslova kao i osnovnih kulturnih potreba.

Vodinci su općinsko središte ali praktički bez gravitacijskog područja.

Ustrojtvom upravnih funkcija od općinske kao najniže do županjske kao znatno više razine, polazi se od toga da će postojati potrebe, a najviše iz prostornih razloga, objediniti određene upravne funkcije za nekoliko općina na jedno mjesto, primjerice uređenje prostora i sudstvo.

Isto tako postoji potreba pružanja ostalih usluga više razine, a to bi se moglo locirati u naselja više kategorije centraliteta. To se odnosi na srednje obrazovanje, specijalističke zdravstvene usluge, rješavanje socijalne skrbi.

Osnovni ciljevi urbanog razvoja

- Glavni cilj je održivi razvitak naselja odnosno kvaliteta življenja stanovnika u njima, što znači kvalitetne usluge, opskrbu, obrazovanje, kulturu, socijalne i zdravstvene usluge, komunalnu opremljenost i rekreacijsko-športske sadržaje uz očuvanje prirodnih resursa.
- Unapređenje kvalitete osnovnih vrijednosti fizičke, prostorno-gospodarske i socijalne sfere u kojoj ljudi žive.
- Vrednovanje i poštivanje brojnih različitosti i posebnosti pojedinih prostornih cjelina.
- Racionalizacija granica građevinskih područja sa svrhom racionalnog korištenja prostora.
- Unapređivanje fizionomskih obilježja naselja poticanjem, održavanjem i stvaranjem urbanih elemenata u općinsko središtu, te zaštitom vrijednih ruralnih elemenata na području općine. Očuvanje i unapređivanje sadržajne strukture naselja.
- Aktivno treba provoditi mjere zaštite prirode, a osobito područja uz kanale i rubove šumskih predjela.
- Do zaživljavanja mjera, poticanja i boljeg iskorištenja građevinskog zemljišta, proširenja građevinskih područja odobravati na temelju konkretnih programa, a ne kao ponudbeno opciju.

2.2.3.2. Razvoj društvene infrastrukture

Cilj razvoja društvene infrastrukture, odnosno središnjih uslužnih funkcija je podizanje standarda i kvalitete života stanovništva koje koristi njezine usluge. Ekonomičnijim, racionalnijim i funkcionalnijim prostornim rasporedom tih funkcija postići će se veći stupanj homogeniziranosti prostora.

OBRAZOVANJE

Osnovna škola: U Vodincima postoji Osnovna škola od I – VIII razreda s školskom sportskom dvoranom.

Permanently obrazovanje: Stanovništvu općine Vodinci treba omogućiti permanentno obrazovanje otvaranjem Pučkog otvorenog učilišta u Vodincima u okviru Hrvatskog doma.

UPRAVA I ADMINISTRACIJA

Za sadržaje javnih službi lokalne samouprave na općinskoj razini osigurani su adekvatni prostori, te nesmetani uvjeti za rad i razvoj.

KULTURA

Poboljšanjem obrazovne strukture i kulturne razine stanovništva, povećat će se i potreba za kulturnim, umjetničkim, informacijskim i tehničkim aktivnostima.

U svrhu podizanja kulturne razine stanovništva, te slobodnog kulturnog, umjetničkog, intelektualnog, tehničkog i drugog stvaralaštva, potrebno je dalje razviti sve aktivnosti u kulturi, odnosno razviti mrežu odgovarajućih institucija i ustanova.

ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB

Zdravstvo i socijalna skrb važan su čimbenik za unapređenje kvalitete življenja. Cilj je da sve osobe budu obuhvaćene zdravstvenim osiguranjem. Socijalna skrb mora biti tako organizirana da omogući približno jednake uvjete života svim stanovnicima.

UDRUGE GRAĐANA

Udruge građana, političke stranke i druge organizacije rezultat su prava građana na slobodno interesno udruživanje s ciljem zadovoljavanja nekih svojih potreba. Za tu svrhu treba osigurati prostor ili slobodni termin u okviru postojećih prostora, te eventualno predvidjeti gradnju novih.

SPORT I REKREACIJA

Općina Vodinci ima bogatu sportsku tradiciju. Osnovni ciljevi afirmacije sportske kulture su:

- Razvoj i širenje sportsko-rekreacijske kulture treba omogućiti poticanjem rada sportskih klubova i društava,
- U okviru Osnovnih škola organizirati školske sportske klubove,
- Planirati poboljšanje usluge postojećih sportskih terena, izgradnju novih,
- Kod planiranja sportsko-rekreacijskih centara paziti da ponuda bude raznolika

pogodna za masovni sport. Najveći potencijal za rekreaciju su sačuvani prirodni kompleksi.

2.2.3.3. Razvoj prometne infrastrukture

Ciljevi razvoja prometa na području Vukovarsko-srijemske županije su: izgraditi sustav državnih cesta (autocesta i brzih cesta) koje će bolje povezati Županiju sa prometnim sustavom RH i susjednih država, izgraditi i modernizirati županijske ceste rekonstrukcijom postojećih i izgradnjom novih smjerova, promet voditi rubno u donosu na područja veće gustoće izgradnje (veća naselja), osigurati prometnu povezanost i mogućnost odabira sustava prijevoza, a posebno javnog prijevoza, omogućiti etapnu realizaciju planirane modernizacije i

izgradnje prometnog sustava i poticati razvoj integralnog prometa. Planom su predložene: izmjene i dopune koridora javnih cesta, obilaznice na prolazu državnih i županijskih cesta kroz naselja, te usklađenja cestovne mreže s drugim korisnicima prostora posebno s planovima plinifikacije, vodoopskrbe, odvodnje, telekomunikacija te prioritetima zaštite poljoprivrednog i šumskog zemljišta.

Na području općine Vodinci najznačajniji cestovni pravci su: državna cesta D-46 (Đakovo (D7)–Vinkovci-GP Tovarnik) i županijska cesta Ž4166 Vodinci (D46)-Retkovci- Andrijaševci (Ž4170).

U prometnom sustavu od izuzetne važnosti za područje općine je magistralna glavna željeznička pruga.

Ciljevi prostornog razvoja u nepokretnoj mreži javnih telekomunikacija su:

- dodatno povezivanje s okruženjem spojnim vodovima
- proširenje kapaciteta komutacije
- izgradnja novih mjesnih mreža prilagođenih novoj tehnologiji u telekomunikacijama

Ciljevi razvoja u pokretnoj mreži su što bolja pokrivenost područja cijele općine.

Ciljevi razvoja RTV mreže neće biti usmjerena na izgradnju novih objekata nego eventualno na izgradnju kabelaške televizije.

2.2.3.4. Razvoj komunalne infrastrukture

Prostornim planom uređenja općine odrediti prostorne i funkcionalne odrednice izgradnje sustava elektroopskrbe te posebno obratiti pozornost na: određivanje smještaja objekata sustava elektroopskrbe u donosu na građevinsko područje, koridore ostale infrastrukture, zaštitu područja kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta i šuma, dalekovode planirati izvan građevinskih područja objedinjavanjem koridora s drugom infrastrukturom radi zaštite šumskog i vrijednog poljoprivrednog zemljišta. Opskrbu zadovoljavajućom količinom električne energije na području općine treba izvršiti sanacijom prijenosne i distribucijske mreže, odrediti rješenja za izgradnju prijenosne elektroenergetske mreže kako bi se osigurala sigurnost napajanja električnom energijom potrošača na području općine.

Cilj prostornog razvoja općinskog značaja je održavanje i izgradnja eventualno novih lokalnih plinoopskrbnih sustava, tako da se omogućiti korištenje prirodnog plina u što većem broju korisnika, kako domaćinstava tako i privrednih subjekata.

Rješenje vodoopskrbe općine Vodinci treba temeljiti na uspostavi cjelovitog sustava koji će distribucijom vode sigurnih izvorišta osigurati potrebne količine kvalitetne vode za sadašnje i buduće

potrebe. Usporedno s problemima vodoopskrbe općine potrebno je provoditi mjere s ciljem postizanja učinkovitijeg djelovanja postojećih vodoopskrbnih sustava. Ističe se potreba odvajanja pripreme sanitarne i tehnološke vode za veće gospodarske sustave. Vodoopskrba naselja ne smije ovisiti o samo jednom izvorištu ili jednom sustavu dobave i to zbog neočekivanih vodoopskrbnih zahtjeva, neočekivanih hidroloških uvjeta ili izvanrednih situacija. Cilj je razvijati takav sustav koji će povećati strategijsku i pogonsku sigurnost vodoopskrbe u cijelom području. Na području općine nužno je definirati i planirati sustav odvodnje s uređajima za pročišćavanje koji će prihvaćati otpadne vode naselja. Realizaciju sustava odvodnje treba provoditi postupno, sukladno količini otpadnih voda, osobitostima recipijenta te gospodarskim mogućnostima gradnje i održavanja uređaja. Industrije koje nisu obuhvaćene sustavima za odvodnju i pročišćavanje voda naselja moraju izgraditi vlastite sustave odvodnje i uređaje za pročišćavanje. Cilj je na razini PPUO-a izrada plana odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja i industrijske zone, tj. izrada dokumentacije kojom bi se odredio temeljan koncept odvodnje određivanjem vrste sustava (mješoviti ili razdjeljni), prostornog obuhvata (naselja koja se na te sustave priključuju), određivanjem koridora kolektora, smještaj uređaja za pročišćavanje, te uvjete prihvata pročišćenih voda u odnosu na osobitosti recipijenta. Nužno je pristupiti kompleksnom uređenju zemljišta, a posebno uređenju glavnih kanala-odvodnih recipijenata.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

Suvremena zamisao očuvanja prirodnih, krajobraznih i kulturno-povijesnih (graditeljskih) vrijednosti polazi od pretpostavke sveobuhvatne (cjelovite, integralne) zaštite pri čemu je nemoguće utvrditi njihovu međusobnu granicu. Prirodne, krajobrazne i graditeljske vrijednosti međusobno se isprepleću, često i međusobno uvjetuju. Iako se zaštita provodi po posebnim (različitim) zakonima, prostorni plan je prilika za sveobuhvatno sagledavanje i cjelovitu zaštitu. U cilju sustavne skrbi za zaštitu graditeljske baštine, kako je određeno u Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske, osnovna opredjeljenja su sljedeća:

- Uspostava cjelovitog i usklađenog sustava zaštite prirodnih i kulturnih vrijednosti prostora
- Neprekidno istraživanje i vrednovanje graditeljske baštine te poticanje temeljne stručne i znanstvene obrade radi djelotvornije zaštite, ali i radi uključivanja u razvojne programe
- Zaštita arheoloških predjela i mjesta u skladu s načelima arheološke struke i konzervatorske djelatnosti
- Uspostava uravnoteženih odnosa između osnovnih izvornih povijesnih oblika graditeljske

baštine i suvremenih graditeljskih pojava, osobito na području povijesnih urbanih i ruralnih cjelina, radi očuvanja njihovih povijesnih vrijednosti koje svjedoče o identitetu područja kojemu pripadaju

- U sklopu modela revitalizacije seoskih cjelina primijeniti integralne oblike zaštite, te poticati osnivanje muzeja na otvorenom i predstavljanja narodnoga stvaralaštva radi odgojno obrazovnih, ekoloških i turističkih učinaka.

U suvremenom pristupu zaštiti baštine uveden je pojam «prostorna baština» koji podrazumijeva “topografski definirana područja u kojima je osobito izražen kvalitetan suživot kulturne baštine i prirodnih osobitosti sredine, odnosno kao cjelina je znatnih povijesnih, arheoloških, umjetničkih, kulturnih, znanstvenih, socijalnih i tehničkih vrijednosti”. Uz tradicijski pojam zaštite spomenika kulture i prirode, ravnopravno se pojavljuje i zaštita kulturnih i prirodnih dobara ili zaštita kulturnih, prirodnih i krajobraznih vrijednosti, odnosno vrednovanje svih oblika proizvoda prirode i ljudske stvaralačke djelatnosti.

Osnovne postavke prostornog planiranja u smislu zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina su:

- Prirodne krajolike treba sačuvati, osigurati prirodnu raznolikost i zaštititi biotički potencijal, naročito onaj koji je osobnost ovog područja.
- Sačuvati prirodne vodotoke izvan i unutar naselja kao vrijedne pejzažne elemente sa svim prirodnim elementima.
- Posebno štiti šume na prostoru općine Vođinci
- Trase infrastrukturnih objekata valja usmjeriti i voditi tako da se koriste zajednički koridori, te da se isključe iz zona očuvane prirode.
- Očuvati spomenike kulturne baštine u neokrnjenom i izvornom stanju.
- Pokušati spriječiti svaku vrstu radnji koje bi mogle neposredno ili posredno promijeniti svojstvo, oblik, značenje ili izgled spomenika kulturne baštine, a time umanjiti i njegovu vrijednost.

2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području općine

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Racionalnim korištenjem i zaštitom prostora mora se postići učinkovitija funkcionalna organizacija i štednja resursa. Ovo se u prvom redu odnosi na zaustavljanje nepotrebnog zauzimanja prostora za izgradnju naselja, ali i planiranje građenja izvan građevinskih područja, vođenja infrastrukture i gospodarskih djelatnosti u prostoru.

Uređenje prostora naselja treba temeljiti na optimalnim gustoćama koje neće biti manje od postojećih u izgrađenim dijelovima naselja, planiranju odgovarajućih prostora za javne sadržaje, te opremanju zemljišta komunalnom infrastrukturom.

- Planiranje i uređenje prostora naselja mora obuhvatiti ne samo prostor i njegovo funkcionalno uređenje, već i sve pojave okoliša koje se pojavljuju u tom prostoru (vode, zrak, tlo, vegetacija, mineralne sirovine) i to ne samo kao površine nego i kao supstancu i međusobno djelovanje.
- Koristiti prostor i okoliš tako da ne dođe do njegovog nepovratnog uništenja, odnosno da se neobnovljivi i obnovljivi resursi koriste tako, da se omogući trajan i kvalitetan održiv razvoj i u vrijeme kada će ih koristiti i buduće generacije.
- Zaustavljanje nepotrebnog zauzimanja prostora za izgradnju naselja, odnosno građevinskog područja te na gradnju, rekonstrukciju i modernizaciju infrastrukturnih mreža,
- Prioritetno lociranje gospodarskih djelatnosti u već formiranim zonama tih djelatnosti, po potrebi uz nužna proširenja i tamo gdje infrastruktura to omogućava (povećanje građevnog područja u dubini parcele),
- Planiranje infrastrukturnih koridora uz prethodno ispitivanje kapaciteta i funkcionalnosti postojećih, s ciljem da se oni maksimalno iskoriste i poboljšaju. U slučaju odabira novih, potrebno je izbjegavati zauzimanja površina vrjednijih resursa.
- Građenje građevina izvan građevinskog područja mora biti tako da ne mogu nastajati nova naselja, ulice i grupe građevina, građevine uz obalu vodotoka, uz prometnice, uz vrijedno uređeno poljoprivredno i šumsko zemljište
- Građenje izvan građevinskih područja mora biti uklopljeno u krajolik s ciljem očuvanja prirodnog prostora – njegove konfiguracije, šuma, vrijednog poljoprivrednog zemljišta. Za takvo građenje je potrebno osigurati uvjete zaštite okoliša, a posebno odvodnje i zaštite voda, te zbrinjavanje otpada.
- Građenje na zemljištu I –V bonitetne kategorije može se odobriti samo iznimno.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja

Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije predložio je način utvrđivanja građevinskih područja temeljem sljedećih kriterija:

- Građevinsko područje mora sadržavati podatke o iskorištenosti postojećeg,

- Obrazložiti zauzetost prostora po stanovniku,
- Osigurati prostor za razvoj naselja s tim da neizgrađeni dio bude manji od građevinskog područja do 15%,
- Mogućnost povećanja stanovanja (UPU-ima i DPU-ima obvezno planirati i čuvati područja za stanovanje viših i srednjih gustoća),
- Mogućnost minimaliziranja građevinskog područja uz državne i županijske ceste,
- Mogućnosti grupiranja poslovnih, javne i društvene te mješovite namjene i formiranja centra naselja,
- Pri utvrđivanju građevinskih područja voditi računa o očuvanju i zaštiti vrijednih i osobito vrijednih poljoprivrednih površina, šuma, te zaštićenih objekata prirodne baštine.
- Iz dosadašnjim planom utvrđenih građevinskih područja isključiti zelene površine, te površine namijenjene za strukture koje se Zakonom o prostornom uređenju mogu graditi izvan građevinskog područja.
- Mjerama porezne politike potrebno je stimulirati korištenje zemljišta opremljenog infrastrukturom unutar građevinskog područja kao građevinsko, a ne kao poljoprivredno ili ono neprivedeno osnovnoj namjeni. Na taj način doprinijet će se svrsishodnijem korištenju građevinskog zemljišta, te prometne i komunalne infrastrukture unutar granica građevinskog područja.

Prilikom određivanja optimalne veličine i oblika građevinskog područja za naselje utvrđeni su:

- morfologija naselja,
- topografski i reljefno-klimatski činitelji,
- mogući pravci i načini širenja (razvoja) naselja,
- sadašnji i planirani stupanj urbanizacije,
- posebne uvjete korištenja, posebna ograničenja u korištenju i posebne
- mjere uređenja i zaštite,
- pokrivenost infrastrukturom,
- pružanje uz državne i županijske ceste čije se trase neće izmještati,
- obveze izrade prostornih planova užeg područja, načine usmjeravanja,
- izgradnje u pojedina područja, pripreme i uređenja zemljišta za izgradnju.

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

UNAPREĐENJE UREĐENJA NASELJA

Glavni cilj i obveza vezani za unapređenje uređenja naselja preuzeti iz Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije odnose se na racionalno korištenje prostora za izgradnju naselja, odnosno određivanje građevinskog područja. Prostor za razvoj naselja mora biti utemeljen na nekoliko kriterija, od kojih su posebno važni optimalna

gustoća stanovanja, argumentirane demografske i razvojne perspektive, očuvanje poljodjelskih, šumskih i vodnih resursa i optimalna organizacija naselja s naglaskom na uvjetovanost komunalnog infrastrukturnog opremanja. Ključni pravac preobrazbe općinsko središta je urbana obnova.

Na području općine Vođinci nalazi se samo jedno naselje, općinsko središte Vođinci.

Obnova i revitalizacija područja općine sigurno će biti usmjerena ka intenzivnijem korištenju prirodnih resursa pri čemu nesumnjivo treba iskoristiti očuvane etnološke vrijednosti naselja Vođinci. Tradicijsku kulturu stanovništva i graditeljsko nasljeđe treba aktivno štiti kroz kontinuirano istraživanje i prezentaciju, te utvrđivanje konkretnih uvjeta izgradnje objekata i uređenja i oblikovanja prostora.

Uz to je neophodno postići odgovarajuću komunalnu opremljenost naselja, utvrditi područja za novu izgradnju, te građevinsko područje svesti u realne okvire.

- Poglavitito voditi aktivnu politiku uređenja središta naselja s povećanjem stambenih, komunalnih i drugih standarda.
- Obnoviti i uređivati središta naselja, te objekte graditeljske baštine i njihovu okolicu, kao mjesta tradicijskog graditeljskog identiteta s funkcijama usluga, kulture, kvartalnih djelatnosti i stanovanja.
- Usmjeravati novu stambenu i drugu gradnju u nedovoljno i neracionalno izgrađene dijelove naselja, te u prostorne cjeline koje su već opremljene komunalnom infrastrukturom i objektima društvenog standarda i povijesne graditeljske cjeline radi njihove obnove i zaštite.

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

- U naselju treba komunalnu infrastrukturu prilagodavati potrebama koje proizlaze iz politike uređenja naselja vodeći pritom stimulativne mjere poticanja interesa za stambenom izgradnjom u zonama koje su u prioritetu prema razvojnim planovima naselja.
- Cjenovnom politikom stimulirati ulaganja u proizvodne pogone s novim zapošljavanjem u općinskom središtu sa već izgrađenom, a nedovoljno iskorištenom infrastrukturom.
- Nastaviti i dovršiti modernizaciju telekomunikacijskih mreža u dijelovima naselja gdje još nisu modernizirane.
- Provesti modernizaciju starih dijelova vodoopskrbnih mreža sa većim gubicima i osigurati veće zalihe vode.
- Do sada zapostavljenu izgradnju kanalizacijskog sustava odvodnje otpadnih voda potaknuti izradom studije i investicijskih programa poglavito za općinsko središte uz

obveznu izradu pročištača otpadnih voda.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Prikaz prostornog razvoja na području općine u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Županije

Prirodnu strukturu Županije obilježavaju vrijedna poljoprivredna zemljišta i šume. Temeljni zahvat u prirodnoj strukturi je poboljšanje kvalitete poljoprivrednog zemljišta tj. regulacija razine podzemnih voda središnjeg i južnog dijela Županije. Time se značajne površine obradivog tla poboljšavaju iz kategorije privremeno ograničene upotrebljivosti u kategoriju vrlo pogodnih tala za poljoprivrednu obradu. Unapređenju kvalitete obradivih površina prethodi i obnova i eventualno proširenje sustava melioracija i navodnjavanja. Očuvanje prirodne strukture je istovremeno bitan faktor razvoja Županije. Planski se zaustavlja nekontrolirano širenje izgrađenih površina, te štiti prostor od raznih oblika zagađenja. Zagađenje prirodne strukture je izraženo posljedicama ratnih djelovanja, ali i kašnjenjem izgradnje sustava za zaštitu voda, te sustava zbrinjavanja i odlaganja komunalnog i opasnog otpada. Prirodne vrijednosti i kulturna dobra na području Županije su predložena za zaštitu i za prezentaciju javnosti. Ona su potencijal za razvoj turizma i rekreacije.

- Prostor Vukovarsko-srijemske županije podijeljen je u 4 grada i 26 općina. Središte Županije je u Vukovaru. U pogledu značajnijih gospodarskih sadržaja i društvenih funkcija općina Vođinci oslanjati će se na županijsko središte i na Vinkovce.
- Do značajnijih promjena u revitalizaciji naselja doći će se provedbom poticajnih mjera uređenja ruralnog prostora s prostornog, gospodarskog, socio-kulturnog, ekološkog i ekonomskog aspekta.
- Prostorni preduvjeti za neometani razvitak gospodarstva postoje, a usmjerenja prostornog razvoja i ekološka načela su odrednice u skladu s kojima se gospodarstvo treba razvijati.
- Infrastruktura Županije u odnosu na razvojna opredijeljena Države djelomično zadovoljava.
- Najvažnija cestovni pravci na području općine Vođinci su: koridor državne ceste D-46 (Đakovo (D7)–Vinkovci-GP Tovarnik) i koridor županijske ceste Ž4166 Vođinci (D46)- Retkovci-Andrijaševci (Ž4170). U odnosu na prometno značenje i u skladu s prometnim opterećenjima, potrebno je izvršiti uređenje županijske i nerazvrstanih cesta i uklopiti ih u prometnu mrežu Županije. Najznačajniji zahvat na prostoru općine

Vođinci je izmještanje državne ceste D-46 južno od naselja Vođinci (obilaznica).

- Na području općine Vođinci prolazi trasa magistralne glavne željezničke pruge državna granica-Savski Marof-Zagreb-Sisak-Novska-Tovarnik-državna granica.
- Elektroenergetski sustav Županije sačinjavaju distribucijsko područje „Elektra” Vinkovci, te Prijenosno područje Osijek. Planski cilj je da sustav bude povezan te da se dograđuje prema planovima koji su izradile stručne institucije.
- Sustav odvodnje otpadnih voda na području općine Vođinci nije izgrađen, te je isti potrebno izraditi u planskom razdoblju s obaveznom izvedbom pročištača otpadnih voda.
- Sustav zbrinjavanja otpada potrebno je provoditi postepeno prema Studiji zbrinjavanja otpada Vukovarsko-srijemske županije. Najprije je potrebno sanirati postojeća „divlja” odlagališta otpada. Do cjelokupnog rješenja gospodarenja otpadom na području općine Vođinci koristit će se postojeće odlagalište otpada „Bazijaš” na području grada Vinkovaca.
- Vodonosnik podzemne pitke vode od prirodnih resursa ima stratešku važnost. S obzirom na njegovo značenje u planovima gospodarstvenih aktivnosti i u korištenju stanovništva potrebno je osigurati dovoljnu količinu kvalitetne vode. Za zaštitu vodonosnika treba provoditi postojeće i donositi nove mjere o zonama sanitarne zaštite vodonosnika, kao i rješavanje problema izgradnje sustava kanalizacije i zbrinjavanje otpada te ograničenja uporabe kemijskih sredstava u poljoprivredi. Na sjevernom rubu naselja Novi Mikanovci planira se izgraditi vodosprema «Surduk».
- Prirodna i kulturno-povijesna baština općine do sada nije bila adekvatno vrednovana i iskorištena. Potrebna zaštita ne provodi se u dostatnoj mjeri, te se ovo bogatstvo može ocijeniti kao djelomično ugroženo.
- Za očuvanje prirodnih i kultiviranih krajobraznih vrijednosti područja općine sve aktivnosti i svi zahvati u prostoru moraju biti u skladu s razvojnim određenjima – racionalno korištenje i zaštita prostora.
- Primjerena zaštita prostora je u funkciji očuvanja zdravog okoliša kao i u funkciji razvitka.
- Za razvoj kontinentalnog turizma i rekreacije, potencijal općine predstavljaju prirodni uvjeti: šume, lovna područja i graditeljska baština.

3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina

Prostorni plan uređenja općine Vođinci je prvi i temeljni prostorni plan i za veći dio prostora općine jedini plan, temeljem kojega će se provoditi sve intervencije u prostoru. Usklađen je sa Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije, te kao takav ne prenosi već detaljnije razrađuje i konkretizira njegove odredbe koje proizlaze kao obveza iz plana šireg područja, te određuje druge elemente od važnosti za uređenje, korištenje i zaštitu područja općine.

Osnovna namjena površina određena je temeljem osnovne ocjene da Općina ima povoljnu prostornu strukturu i razmještaj temeljnih kategorija korištenja prostora u odnosu na glavne razvojne ciljeve, koja racionalnim korištenjem može polučiti zadovoljavajuće učinke u svakom pogledu (ne samo ekonomskom), te da shodno tome Planom ne treba (bitno) mijenjati bilancu i raspored osnovnih resursnih kategorija.

Organizacija prostora određuje osnovne kategorije korištenja: poljoprivredne, šumske i vodne površine, površine naselja i površine prometno-infrastrukturnih koridora, unutar kojih se utvrđuju namjena i uvjeti uređenja i korištenja prostora, ovisno o njegovim značajkama. Osnovu prostorne organizacije čini općinsko središte, naselje Vođinci sa svojom prometnom mrežom, te poljoprivredna i šumska zemljišta kao najznačajniji razvojni resursi općine.

Tlocrtna dispozicija Vođinaca upućuje da su izgrađivani širenjem iz centra uz osnovi prometni pravac u smjeru zapad-istok na blago povišenom dijelu prostora općine. Današnji izgled naselja daje dojam naselja koje ima vrlo veliki polumjer, ali unutar njega je veliki dio zemljišta još uvijek poljoprivredno, odnosno zeleno. Uličnim koridorima dominiraju pojasi zelenih površina s visokim nasadima (drvored). Naselje je sastavljeno od seoskih domaćinstava s tipologijom gradnje stambene građevine uz ulične poteze i gospodarskim sklopovima u unutrašnjosti parcele.

Neizgrađeni prostori uz javne sadržaje kao što su crkva, škola i športski sadržaji – prvenstveno nogometna igrališta uređene su ili će se urediti kao parkovne površine ili su uz njih zasađeni drvoredi. Ovu zatečenu kvalitetu uređenja i u budućnosti bi svakako trebalo poštivati.

Organizacija prostora općine Vođinci sagledava se sa tri cjeline: sjeverna, središnja i južna. Sjeverni dio čini prvenstveno poljoprivredne površine (vrijedno obradivo tlo) i djelomično izolirane manje šumske površine, sa manjim brojem kljeti u vinogradima i voćnjacima.

U središnjem dijelu općine smješteno je naselje Vođinci okruženo poljoprivrednim površinama. Središnjim dijelom općine prolazi i glavni

cestovni koridor državna cesta D-46 i glavna magistralna željeznička pruga.

Južni dio općine sačinjavaju šumske površine (šume gospodarske namjene) i poljoprivredne površine (privremeno nepogodno tlo za obradu) nešto slabije kvalitete nego sjeverno.

Prostor općine Vođinci se prema načinu korištenja dijeli na slijedeće kategorije:

1. Građive površine

1.1. Građevinska područja naselja unutar kojih se omogućuje gradnja

1.1.1. Stambene zgrade

1.1.2. Pomoćne građevine

1.1.3. Poslovne građevine

1.1.4. Gospodarske građevine bez izvora zagađenja

1.1.5. Gospodarske građevine s izvorima zagađenja

1.1.6. Zgrada za javne potrebe

1.1.7. Športske i rekreacijske građevine

1.1.8. Turističke i ugostiteljske građevine

1.1.9. Građevine i uređaji prometne, komunalne i telekomunikacijske infrastrukture

1.1.10. Parkovi, zaštitno zelenilo i dječja igrališta

1.1.11. Gospodarske građevine – proizvodne (pretežno industrijske)

1.2. Izdvojena građevinska područja unutar kojih se omogućuje gradnja

1.2.1. Pomoćne građevine

1.2.2. Poslovne građevine

1.2.3. Gospodarske građevine bez izvora zagađenja

1.2.4. Gospodarske građevine s izvorima zagađenja

1.2.5. Turističke i ugostiteljske građevine

1.1.6. Građevine i uređaji prometne, komunalne i telekomunikacijske infrastrukture

1.1.7. Parkovi, zaštitno zelenilo i dječja igrališta

1.1.8. Gospodarske građevine - proizvodne (pretežno industrijske)

2. Negrađive površine

2.1. Poljoprivredne površine

2.1.1. Vrijedno obradivo tlo

2.1.2. Privremeno nepogodno tlo za obradu

2.2. Šumske površine

2.2.1. Šume gospodarske namjene

2.2.2. Zaštitne šume

2.3. Vodne površine

3. Gradnja na negrađivim površinama

Građevine, što se u skladu s člankom 42. Zakona o prostornom uređenju mogu ili moraju graditi izvan građevinskog područja, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumsku proizvodnju, korištenje drugih objekata, te da ne ugrožavaju vrijednosti čovjekovog okoliša i krajolika.

Izvan građevinskog područja naselja, na području općine Vođinci može se odobriti izgradnja građevina koje po svojoj namjeni

zahtijevaju izgradnju izvan građevinskog područja, kao što su:

- stambene i gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti:
  - stambeno - gospodarski sklopovi (farme);
  - stambene građevine za potrebe stanovanja vlasnika i uposlenih djelatnika,
  - gospodarske građevine za potrebe biljne i stočarske proizvodnje,
  - poslovno turističke građevine za potrebe seoskog turizma,
  - industrijske građevine za potrebe prerade i pakiranja poljoprivrednih proizvoda koji su u cijelosti ili pretežno proizvedeni na farmi.
  - građevine za uzgoj životinja (tovilišta);
  - spremišta u vinogradima i spremišta voća u voćnjacima;
  - ostave za alat, oruđe, kultivatore i sl.;
  - spremišta drva u šumama;
  - šumske, lugarske i lovačke građevine
  - staklenici i plastenici;
  - pilane;
  - prostori za sajmove stoke i prateći sadržaji
  - kompleksi solarnih kolektora i vjetrenjača
  - skladišta građevnog materijala
- športske, rekreacijske i zdravstvene građevine;
- građevine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina;
- infrastrukturne građevine (prometne i komunalne);
- vojne i druge građevine od interesa za obranu zemlje i zaštitu od elementarnih nepogoda
- groblja

Iznimno, izvan građevinskog područja može se odobravati adaptacija, sanacija i rekonstrukcija postojećih stambenih i gospodarskih građevina koje su izgrađene na temelju građevinske dozvole, posebnog rješenja ili prije 15. 02. 1968., a ovim planom tretiraju se kao postojeća izgradnja izvan građevinskog područja.

3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

Pregled gradivih i negradivih površina prema namjeni dan je u slijedećoj tabeli:

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA					
		oznaka	ha	%	stan/ha
	Općina Vodinci			100	
1.1.	Građevinska područja	GP			
1.1.1.	Građevinska područja naselja		175,00	8,23	12,07
1.1.2.	Izdvojena građevinska područja		36,00	1,69	
	UKUPNO		211,00	9,92	10,01
1.2.	Poljoprivredne površine	P			
1.2.1.	Vrijedno obradivo tlo	P2	529,00	24,87	
1.2.2.	Privremeno nepogodno tlo za obradu		873,00	41,05	
	UKUPNO		1402,00	65,91	
1.3.	Šumske površine				
1.3.1.	Šume gospodarske namjene	Š1	409,00	19,23	
1.3.2.	Zaštitne šume	Š2	0,00	0,00	
	UKUPNO		409,00	19,23	
1.4.	Vodne površine	V-H	66,00	3,10	
1.5.	Ostale površine		39,00	1,83	
	OPĆINA UKUPNO		21,27 km²	100,00	99,34 st/km²

GRAĐEVINSKA PODRUČJA

Ukupna površina građevinskog područja općine Vodinci iznosi 211,00 ha što predstavlja smanjenje površine istog za 5,20 % (11,00 ha) u odnosu na površinu građevinskog područja po Izmjenama i dopunama prostornog plana bivše općine Vinkovci (222,00 ha).

Uzimajući u obzir da je ovim planom predviđeno formiranje gospodarske zone (izdvojenog građevinskog područja) površine 36,60 ha realno smanjenje iznosi i nešto više.

Građevinsko područje naselja utvrđivana su u skladu s obvezama iz Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije i ciljevima prostornog razvoja i uređenja ovog prostora, a u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježje naselja, vrijednosti i posebnosti krajobrazu, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina. Građevinsko područje naselja Vodinci iznosi 175,00 ha, od čega je 30,00 ha (17,14%) neizgrađeno.

Analizom dosadašnjih demografskih kretanja i prognoza uočena je tendencija zadržavanja blagog rasta broja stanovnika (koeficijent 1,01). Građevinska područja su utvrđena uz ostale parametre i prema gustoći stanovanja.

Naselje Vodinci ima gustoću stanovništva od 12,07 st/ha što je u skladu s uvjetima određivanja građevinskog područja i korištenja izgrađenog i neizgrađenog dijela područja iz prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije (gustoća nije smanjivana u odnosu na postojeću). Uvjet da gustoća naseljenosti teži prema 15 st/ha teško je u ovom momentu postići. Gustoća stanovnika na području općine Vodinci ipak je nešto veće od gustoće stanovništva na području cijele županije.

Znatnija korekcija građevinskih područja koja su bila određena dosadašnjim prostornim planom odnose se na očuvanje vrijednosti i posebnosti krajobrazu i prirodnih cjelina (vrijedno poljoprivredno zemljište i šume), dakle njihovo smanjenje, te povećanje u slučaju utvrđene potrebe za izgradnju radnih zona (pretežno industrijske).

Također je izvršena i analiza izgrađenosti i iskorištenosti dosadašnjih građevinskih područja, te su utvrđene izgrađene površine i ne izgrađene površine unutar granica građevnog područja.

Ukupna površina za izgradnju na području općine Vodinci iznosi 211,00 ha, što čini 9,92% ukupne površine općine. Iz tih pokazatelja vidljivo je da se maksimalno zaštitilo poljoprivredno i šumsko područje općine.

Prilikom utvrđivanja građevinskih područja osnovna intencija je bila omogućiti izgradnju po dubini građevinskog područja, tako da se zaokruži i

koncentrira građevinsko područje naselja, te time smanje troškovi komunalnog opremanja. Ujedno, ovakav način izgradnje omogućuje i očuvanje vrijednog poljoprivrednog zemljišta.

Za uređenje i razvoj naselja temeljem sadašnje zakonske regulative namijenjene su površine građevinskih područja naselja, koja su kao i njihovo razgraničenje na izgrađeni i neizgrađeni dio i po namjeni, utvrđena ovim Planom na kartografskom prikazu broj 1. Korištenje i namjena prostora i površina, te na kartografskom prikazu 4. Građevinsko područje naselja Vodinci.

Građevinska područja su ovim Planom osim na izgrađeni i neizgrađeni dio razgraničena i po osnovnim namjenama (prvenstveno radi lakšeg sprečavanja miješanja namjena i sukoba interesa pojedinih korisnika prostora), a obzirom da će se za naselje Vodinci najvjerojatnije izvjesno vrijeme svi zahvati u prostoru provoditi temeljem odredbi, smjernica i kriterija ovog Plana i posebnih propisa.

Sve namjene u pravilu su utvrđene kao osnovne (a samo iznimno isključive), kako bi se unutar njih mogu temeljem odredbi, smjernica i kriterija ovog Plana i posebnih propisa mogle utvrditi i površine drugih namjena.

RAZVOJ I UREĐENJE POSTORA IZVAN NASELJA

Odredbama članka 42. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine, br. 30/94 i 68/98) određene su građevine koje je moguće izgraditi van građevinskog područja. Stoga su u nastavku navedene slijedeće postojeće i planirane strukture koje je moguće graditi van građevinskog područja izuzev građevina proizvodno-poslovne namjene.

Prostornim planom uređenja općine Vodinci su na kartografskom prikazu broj 1. Korištenje i namjena prostora i površina u pravilu utvrđeni prostori osnovne ili dominantne (a samo iznimno isključive) namjene.

Poljoprivredna tla isključivo osnovne namjene

Poljoprivredna tla isključivo osnovne namjene različitih karakteristika zauzimaju veliki dio od 14,02 km² odnosno 65,92% prostora općine Vodinci. Prema kvaliteti tla na području općine Vodinci razlikujemo dvije vrste tala pogodnih, odnosno uvjetno pogodnih za obradu.

- vrijedno obradivo tlo (5,29 km² ili 24,87% ukupne površine općine), a to je područje sjeverno od naselja,
- privremeno nepogodno tlo za obradu (8,73 km² ili 41,05% ukupne površine općine), a to je područje neposredno sjeverno i zapadno uz naselje te južno od naselja.

Šumske površine

Na području općine Vođinci šume zauzimaju 4,09 km² ili 19,23%, ukupne površine općine, a za sada se sve vode kao šume gospodarske namjene.

Vodne površine

Na području općine Vođinci vode zauzimaju 0,66 km² ili 3,10 % ukupne površine općine. Najznačajnija vodna površina su kanali Kaluđer i Vođinački rit s ostalom kanalskom mrežom.

Površine infrastrukturnih sustava

U površine infrastrukturnih sustava ubrojene su površine koje zapremaju prometnice i njihovi koridori, odlagalište otpada, te građevine komunalne infrastrukture izvan građevinskog područja naselja. Ukupna površina infrastrukturnih sustava na području općine iznosi 0,13 km² ili 0,60 % ukupne površine općine.

Za komunalne linijske infrastrukturne sustave (dalekovodi, plinovodi i sl.) površina nije navedena iz razloga što su za koridore istih predviđeni određeni uvjeti korištenja prostora, a ne i namjena.

Groblja

Na području općine nalazi se groblje u Vođincima ukupne površine 2,42 ha. U navedenoj površini predviđen je i prostor za širenje groblja, te uređenje parkirališta uz groblje.

Posebna namjena (objekti obrane)

Na području općine nije utvrđen niti jedan prostor posebne namjene, ali se u slučaju potrebe mogu utvrditi temeljem odredbi, smjernica i kriterija ovog Plana i posebnih propisa.

3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti

3.3.1. Gospodarske djelatnosti

POLJOPRIVREDA

Općina Vođinci je općina izrazitih poljoprivrednih karakteristika. Od ukupne površine općine Vođinci poljoprivredne površine zauzimaju čak 65,92% površine.

U razvoju poljodjelske proizvodnje očekuje se prijelaz s ekstenzivnog na intenzivni način proizvodnje, a u okvirima koncepta održivog razvoja. Pri realizaciji ovog cilja potrebno je voditi računa o:

- racionalnom korištenju poljoprivrednog tla,
- onemogućavanju korištenja kvalitetnog zemljišta za nepoljoprivredne svrhe,
- saniranju devastiranog poljodjelskog tla nakon eksploatacije,
- usmjeravanju i poticanju proizvodnje zdrave hrane i na tržištu prepoznatljivih proizvoda,

- unapređenju obiteljskog poljodjelskog i proizvodnog gospodarstva koji treba biti jedan od instrumenata povećanja broja stanovnika
- iskorištavanju postojećih obradivih površina i privođenju namjeni zapuštenih površina.

Sitnija obiteljska poljoprivredna gospodarstva moraju tražiti radno intenzivnu proizvodnju kao što su povrće, voće, cvijeće, sitna stoka i sl. Kod svih obiteljskih gospodarstva mora se postići maksimalna iskorištenost zemlje, strojeva, radne snage, znanja, proizvodno- tehnološkog ili iskustva, jer samo takovi uvjeti proizvodnje obećavaju opstanak u svjetskoj konkurenciji.

U ekonomskom pogledu mora se postići ili težiti postizavanju optimalne ravnoteže između vrste i količine proizvoda i troškova proizvodnje, jer to osigurava najprofitabilniju proizvodnju. Da bi se ovo postiglo treba pružiti i omogućiti stručno i praktično proizvodno usavršavanje. Mjere agrarne politike države, kao i kreditna politika moraju omogućiti pretvorbu postojećih u suvremena obiteljska poljoprivredna gospodarstva.

Razvoj gospodarstva na lokalnoj razini temeljit će se na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima koja će se u razvoju oslanjati na velike poduzetnike odnosno trgovačke sustave. Najveći udio na području općine Vođinci imat će poljoprivredne i prerađivačke djelatnosti. Razvoj suvremenih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i malih fleksibilnih tvrtki čija se proizvodnja bazira na raspoloživim prirodnim resursima omogućit će efikasno korištenje ukupnih ekonomskih potencijala.

Ova načelna opredjeljenja neće se moći ostvariti primjenom rigoroznih uvjeta za gradnju objekata u funkciji poljoprivredne proizvodnje (silosa, sušara, tovališta itd.), kakvi su postavljeni u važećim planovima. Ti su rigorozni uvjeti nerijetko onemogućavali realizaciju pojedinih razvojnih programa. Stoga se u izradi Prostornog plana općine Vođinci kao prioritet nameće rješavanje ovog pitanja, odnosno iznalaženja uvjeta za gradnju objekata u funkciji poljoprivredne proizvodnje kojima će se omogućiti realizacija razvojnih programa uz istovremenu zaštitu kvalitete življenja u susjednim objektima.

U poglavlju 2.2.2. Odabir prostorne i gospodarske strukture detaljno je elaborirana prostorna struktura naselja na području općine, te prijedlog za njeno širenje u zonu neposredno uz izgrađeno građevinsko područje naselja. Ovim prijedlogom se na primjeren način rješava problem širenja obiteljskih gospodarstava.

Prostornim planom uređenja općine Vođinci definirane su površine za lokaciju farmi i tovališta u središnjem dijelu prostora općine na poljoprivrednim površinama niže bonitetne klase.

ŠUMARSTVO

Šumama gospodariti i dalje po važećim Gospodarskim osnovama i njima određenom etatu. Etat je moguća količina drvne mase za sječu i podatak koji govori o očuvanju šuma i akumuliranju drvne mase u skladu sa potrajnosti prihoda-šume.

Marginalne i zapuštene poljoprivredne površine, neadekvatne za daljnju poljoprivrednu proizvodnju, a obrasle u šikare bez nadzora, stručnim šumarskim zahvatima poželjno je prevoditi u kvalitetnije, više uzgojne oblike.

Korisno bi bilo dio šuma uz naselja i turističke objekte urediti za rekreacijsku namjenu za koju potrebe iskazuje suvremeni način života, te sukladno potrebama poticati razvoj urbanog šumarstva radi ozelenjavanja naselja i turističkih područja.

U iskorištavanju šuma bitna je struktura u smanjenju korištenja drveta u daljnjoj preradi, što dolazi do izražaja u smanjenju ogrjevnog drveta, a u povećanju udjela celuloznog drveta i trupaca za furnir i ljuštenje koji se prerađuju u visokovrijedne proizvode.

Zakonski propisati da svaki novi proizvodni pogon mora imati uređaj kojim trajno sprječava svako onečišćenje zraka, vode i tla. Visokim odštetama i kaznama opteretiti postojeće tvornice i slične pogone koji nemaju uređaje za pročišćavanje vlastitih oblika onečišćenja, a time direktno utječu na uništavanje okoliša. Pravnim mjerama također spriječiti i razne neproizvodne ustanove, kućanstva i pojedince u narušavanju čistoće okoliša, jer time uništavaju i ugrožavaju šume.

Veće šumske površine su u državnom vlasništvu i njima gospodari Javno poduzeće Hrvatske šume tako da lokalne vlasti nemaju direktan utjecaj na njihovo gospodarenje. Šume predstavljaju zbog svojih ekoloških vrijednosti i značajan potencijal za razvitak lovnog, izletničkog i rekreacijskog turizma koji tu postoji već nekoliko desetljeća, ali nije u dovoljnoj mjeri valoriziran.

TURIZAM

Temeljna strateška odrednica u budućem razvoju turizma na području općine Vođinci je poticanje programa iz područja turizma, u skladu sa odredbama, kriterijima i smjericama Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije, a sukladno programima Ministarstva turizma i Hrvatske turističke zajednice.

Stanje turističke ponude u općini Vođinci ne zadovoljava. Prirodne, kulturne i gospodarske karakteristike treba valorizirati, jer upravo one daju dobru osnovu za razvoj lovnog, seoskog (eko-gastronomski ponuda, uključivanje posjetioaca u svakodnevnicu života na imanju, mogućnost noćenja),

izletničkog, kulturnog-edukativnog, sportsko-rekreacijskog, poslovnog, tranzitnog i ostalih vidova turizma.

Turistička ponuda Vukovarsko-srijemske županije i općine Vođinci mora biti rezultat povezivanja svih turističkih potencijala i subjekata te zajednički, marketinški osmišljen, nastup na tržištu, orijentirana manjim grupama turista.

Lovni turizam je takva vrsta turizma, koja ispunjava zahtjeve održivog turizma što znači da (ako se planski i stručno provodi) donosi dobit, a ne ugrožava prirodno i kulturno nasljeđe. Općina Vođinci ima prirodne resurse kojima je, uz osmišljenu marketinšku i promidžbenu akciju, lovni turizam potrebno izdici na mnogo kvalitetniju razinu od postojeće.

Po mogućnosti izgraditi novi lovački dom radi osiguravanja smještaja domaćim i stranim lovcima-turistima.

Interes za pružanje usluga domaćim i stranim lovcima u okviru obiteljskih gospodarstva je već duže vremena izražen (povezanost lovnog i seoskog turizma). Iskustvo koje posjeduju ta gospodarstva treba iskoristiti za daljnji legalni pristup toj djelatnosti.

Seoski (ruralni) turizam nije razvijen na području općine Vođinci, a potencijali za razvoj postoje.

Program razvoja turizma u ruralnom prostoru Vukovarsko-srijemske županije temelji se na projektu Ministarstva turizma: "Program poticanja malog poduzetništva s ciljem razvitka turizma u ruralnom prostoru" donesenom krajem 1997. godine. Ovaj program je usklađen i sa projektom Ministarstva turizma ORaTuRP (održivi razvoj turizma u ruralnom prostoru), tako da u sklopu njega treba razvijati ovaj vid ponude na području općine Vođinci.

Program Županije usmjeren je na razvoj ruralnih prostora županije sa aspekta sela i turizma. Gledano s aspekta sela misli se na: iskorištenje potencijala seoskih domaćinstava za poduzetništvo i samostalni razvitak, revitalizaciju ruralnih prostora sa svim svojim posebnostima, očuvanje te vrijednosti, te poticanje primarne seoske proizvodnje i prerade poljoprivrednih proizvoda kao zdrave, ekološki čiste hrane, tj. zdrave enogastronomsko- ekološke ponude.

Sa aspekta turizma misli se na: marketinško osmišljavanje i jača promidžba turističke ponude, korištenje postojećih prirodnih resursa, stvaranje integralnog turističkog proizvoda, te sport i rekreaciju u tijesnoj vezi sa čistim okolišem.

Program razvitka ruralnog turizma svakako treba ići smjerom razvitka turizma u harmoničnom odnosu prirode i ljudi koji žive na tom području.

Seoski turizam usmjeriti kao prateću funkciju (servis) lovnog ili drugog vida turizma jer je

problematično njegovo samostalno egzistiranje zbog nepostojanja tradicije korištenja tog vida turističke ponude na ovom području.

Kulturno-edukativni i izletnički turizam: Buduća gastronomska ugostiteljska izletišta, te preinake i proširenja postojećih oblikovati u skladu s lokalnim ambijentom.

Takva bi izletišta trebala pružati široki spektar ponude u vidu mogućnosti za noćenje, odvijanje poslovnih sastanaka i skupova, prostora za održavanje svečanosti, druženja i razonodu, bavljenja nekim vidovima sporta i rekreacije.

Uklopiti kulturno-edukativnu i izletničku ponudu u cjelokupnu turističku ponudu općine Vođinci i Vukovarsko-srijemske županije.

INDUSTRIJA, OBRTNIŠTVO I PODUZETNIŠTVO

U ekonomiji za lokalne potrebe i lokalno tržište općina Vođinci mora naći svoj interes, jer bi «u prostornom smislu ekonomija za lokalne potrebe bila organizirana na osnovi malih samostalnih prostornih jedinica (obiteljska proizvodna i poljoprivredna gospodarstva) koje će imati utjecaja na strukturu naselja, bilo da će biti interpolirane u strukturu naselja mješovitih funkcija, bilo da će biti locirane u posebnim radnim zonama (ovisno o čistom ili nečistom tehnološkom procesu, potrebnoj površini, utjecaju na okoliš i dr.)». U interakcijskom odnosu «velike» i «male» privrede, u njihovom kooperantskom povezivanju leži gospodarski razvitak općine i to naročito u onim proizvodnim granama (drvoprerađivačka i prehrambena industrija) koje imaju suport u prirodnim resursima općine (drvo, voće, povrće, govedarstvo, peradarstvo i dr.). Ti procesi se trebaju realizirati i intenzivirati, jer se na njima temelji uravnoteženi gospodarski razvitak Županije.

Ostvarivanje gospodarskog razvitka bit će uvjetovano:

- poticanjem razvoja obrtništva i malog poduzetništva (stvaranjem obiteljskih proizvodnih i poljoprivrednih gospodarstava),
- poticanjem realizacije interaktivnog odnosa «velike» i «male» privrede (kooperacija),
- usvajanjem proizvodnih programa interesantnih i konkurentnih na domaćem i inostranom tržištu,
- poticanjem podizanja obrazovne strukture radnog stanovništva,
- poticanjem postepenog uvođenja novih proizvodnih linija (novih tehnologija), te izgradnjom novih, bilo vlastitim ili stranim ulaganjima.

Realizacija gore zacrtanih ciljeva dat će slijedeće razvojne efekte:

- uspostavljanje stabilne gospodarske

strukture,

- razvoj kooperacijskog modela privređivanja,
- porast ljudskog kapitala,
- povećanje kupovne moći i standarda stanovništva

Ostvarenje razvojnih ciljeva ovisit će o određenim pretpostavkama i mjerama koje se donose:

- na razini Županije i općine
- podizanje razine obrazovanja stanovništva, jer je kao faktor ograničenja razvoja identificiran ljudski faktor (ustrojem visokih i visokoškolskih ustanova, istraživačkih centara, ustrojem županijskog centra za razvoj poduzetništva, organiziranjem sezonskih stručnih seminara i dr.),
- racionalnim korištenjem prostora radi bolje eksploatacije svih raspoloživih resursa. U tu svrhu, u okviru ovog Plana, definirane su radne i mješovite zone, te režimi korištenja prostora kojim se ciljano usmjerava policentrični model razvoja i racionalno korištenje prostora kao ograničenog dobra,
- stimuliranjem razvoja obrtništva i malog poduzetništva dodjelom beneficiranih kredita perspektivnim programima.
- na razini samih proizvođača
- racionalizacija poslovanja koja će dovesti do veće vrijednosti proizvodnje,
- prilagodbe uvjetima poslovanja (tržišta), jer mogućnost brzog reagiranja na promijenjene uvjete poslovanja predstavlja jedan od bitnih kriterija tržišne uspješnosti.

Malo gospodarstvo (obrtništvo i malo poduzetništvo) treba biti važan faktor u revitalizaciji gospodarskog razvitka općine i Županije. U interakciji «velike» i «male» privrede (kooperantskim odnosima) treba tražiti rješenja policentričnog modela razvoja stabilnog gospodarstva općine i Županije koje će moći odgovoriti svim izazovima domaćeg i stranog tržišta.

3.3.2. Društvene djelatnosti

Sustav društvenih djelatnosti, njihov ustroj i mreža ustanova u općini Vođinci prati ustroj društvenih djelatnosti na nivou Države i Županije. Može se konstatirati da prostorna dispozicija uspostavljene mreže neće doživljavati bitnije izmjene, već eventualne dopune i nadogradnju, te funkcionalno i strukturno profiliranje sukladno potrebama razvitka. Planirana sistematizacija temeljnih skupina društvenih djelatnosti treba biti u skladu s posebnim planovima razvitka i prema donesenim odgovarajućim standardima za svaku pojedinu skupinu, uključujući stvarnu veličinu i potrebe njihovog gravitacijskog područja.

Zahvati u prostoru za smještaj i razvitak sustava društvenih djelatnosti vezani su uglavnom uz naselje i koriste prostor i rezerve postojećih struktura

društvenih djelatnosti uz obvezu racionalnog korištenja prostora i prilagođavanja prostornim ograničenjima. Objekti i prostori opremljeni neophodnim sadržajima za zadovoljavanje primarnih potreba stanovnika trebaju biti ravnomjerno distribuirani, tj. dostupni svim korisnicima, a to se prvenstveno odnosi na predškolske ustanove, osnovne škole, socijalne ustanove, zdravstvene ustanove, ustanove športskih i kulturnih sadržaja i na vjerske objekte.

Osnovno obrazovanje: Postojeća Osnovna škola od I – VIII razreda u Vođincima zadovoljava potrebe općine. Osnovna škola ima i sportsku dvoranu i uz nju uređene vanjske sportske terene.

Kao dio osnovnog školstva treba akceptirati i druge institucije koje se brinu i osiguravaju društveni standard djece i mladeži, te jače potaknuti i stimulirati izvanškolske aktivnosti kroz bolju materijalnu osnovu.

Zdravstvo i socijalna skrb: Sustav zdravstvene zaštite na području općine Vođinci ustrojen je tako da mreža zdravstvenih ustanova prati ustroj zdravstva na nivou Države i Županije.

Potrebni prostorni uvjeti za funkcioniranje i razvoj zdravstva postoje, a strukturne i funkcionalne promjene koje su se dogodile pri reorganizaciji i privatizaciji zdravstvenih ustanova ne iziskuju osiguranje novih prostora, već će u narednom razdoblju trebati osigurati uvjete za kvalitetno uređenje i održavanje građevina zdravstvenih ustanova, te njihovo suvremeno opremanje za unapređenje kvalitete pružanja zdravstvenih usluga.

U okviru djelatnosti socijalne skrbi potrebno je ostvariti zadovoljavajuću mrežu i kapacitete svih kategorija javnih ustanova socijalne skrbi. To nalaže potrebu otvaranja novih ustanova uz obvezu korištenja prostora planiranog za smještaj građevina društvenih djelatnosti i korištenje alternativnih rješenja putem jedinica za njegu i pomoć u kući ili udomljenjem u udomiteljskim obiteljima.

Najveći dio problema u socijalnoj skrbi proistječe iz psihofizičkih hendikepa, psihičkih oboljenja, te bolesti uopće, odnosno ovisnosti o alkoholu, drogi i sl., pa se socijalna skrb osobito mora povezati sa zdravstvenim ustanovama, te prema potrebama stanovništva razvijati djelatnost kroz osnivanje specijaliziranih institucija.

Kultura: Osnovni nositelj aktivnosti u kulturi je KUD „Mladost“ iz Vođinaca. U svrhu podizanja kulturne razine stanovništva, te slobodnog kulturnog, umjetničkog, intelektualnog, tehničkog i drugog stvaralaštva, potrebno je dalje razviti sve aktivnosti u kulturi, odnosno razviti mrežu odgovarajućih institucija i ustanova. Zbog sve veće potrebe za kontinuiranim tehničkim obrazovanjem potrebno je unutar

ustanova i objekata kulture jače naglasiti djelatnosti tehničke kulture i poboljšati materijalne uvjete za daljnji razvitak ove djelatnosti.

Zahvati u prostoru za smještaj ovih djelatnosti vezani su uz naselje i omogućen im je daljnji razvitak unutar građevinskih područja naselja.

Sport i rekreacija: Na području općine Vođinci djeluje NK „Mladost“. Osnovna škola je osnovni nositelj tjelesnog odgoja djece i mladeži, ali u nedostatku materijalnih uvjeta nije u mogućnosti takvu funkciju potpuno uspješno obaviti. Za razvoj sporta kao višestruko značajne društvene aktivnosti, posebice za mlađu populaciju stanovništva, potrebno je osigurati prostore i druge uvjete za razvijanje sportskih aktivnosti, rekreacije i odmora. Prirodni resursi općine omogućavaju znatniji razvoj sportsko-rekreacijskih aktivnosti i odmora stanovništva i gostiju, pa je potrebno unaprijediti i nadograditi mrežu sportskih objekata i izletišta, s posebnim naglaskom na neke sportske i rekreativne aktivnosti i naročito na odgovarajuće zatvorene prostore za sve sportske grane.

Vjerske zajednice: U Vođincima djeluje samo rimokatolička zajednica i to u Rimokatoličkoj župi „Kraljice svete Krunice“.

Vjerske zajednice prema potrebama svojih vjernika samostalno uspostavljaju svoje ustrojstvo, a ovim Planom omogućena im je izgradnja potrebnih građevina za obavljanje vjerskih obreda, osnivanje škola, socijalnih, dobrotvornih i dr. ustanova unutar građevinskih područja naselja.

Udruge građana, političke stranke i druge organizacije postaju sve važnijim čimbenicima razvitka društva, njihov broj i aktivnosti se povećavaju, a ovim Planom omogućen im je daljnji razvitak unutar građevinskih područja naselja.

Poslovi državne uprave i pravo na lokalnu samoupravu znatno su se približili građanima i tako se osiguralo njihovo pravo odlučivanja o potrebama i interesima lokalnog značenja. Općinska uprava Vođinci djeluje u zgradi u centru naselja. Osvremenjivanjem i poboljšanjem prostora u zgradi omogućit će se kvalitetniji rad općinskih službi kao i svih drugih aktivnosti koje su na usluzi stanovnicima općine u svrhu poboljšanja životnog standarda.

3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora

Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske dane su osnovne smjernice uređenja prostora prijelaznih gradsko-seoskih područja i ruralnih prostora, te iste treba uvažiti u budućem razvoju općine. Program prostornog uređenja navodi: Preobrazba prijelaznih gradsko-seoskih područja treba biti širenje i učvršćenje građanskog načina života uz maksimalno poštivanje nasljeđa kao prvenstveno

ruralne cjeline, te nužna infrastrukturna rekonstrukcija s ciljem:

- olakšati pučanstvu pristup društvenim dobrima i institucijama
- povećati svakodnevnu ekološku i funkcionalnu sigurnost
- poduprijeti i poboljšati osobnu i obiteljsku perspektivu stanovnika tih područja i proširiti mogućnost individualizacije lokalnog načina života.

Poboljšanjem općih civilizacijskih uvjeta života i učvršćivanjem bitnih elemenata građanskog načina života na njima može imati veliku privlačnu snagu za skupine koje sada žele migrirati na gradska područja, kao i za skupine koje su u gradskim područjima marginalizirane te na prijelaznim područjima vide privlačan i prihvatljiv okvir za život. Preobrazba ruralnih područja treba se temeljiti na revitalizaciji zbog ukupnih civilizacijskih ciljeva i zbog socijalne iscrpljenosti. Seosko područje je relativno rijetko naseljeno, ali sa skupinama i pojedincima sposobnom za odgovorniji i poduzetniiji razvitak, treba naglasiti sljedeće okolnosti:

- prisutnost posebno vrijednih nacionalnih ili regionalnih resursa na području te vrijednost područja u univerzalnom pamćenju i tradiciji.

Konsolidacija prostora naselja treba se temeljiti na njihovim obilježjima, očuvanju regionalnih odlika naselja, te na racionalnom planiranju prostornih obuhvata.

U cilju očuvanja identiteta prostora pažnju treba usmjeriti prema slici naselja i kultiviranog krajolika, te građevinska područja definirati na način da se većim dijelom očuvaju morfološke i strukturne značajke graditeljske baštine, osobito oblik parcela, smještaj građevina i tradicijski obiteljski vrt.

Tipologija i stanje naselja i narodnog graditeljstva

Suvremena europska načela vrednovanja i zaštite kulturne baštine temelje se na saznanju da je arhitektonski spomenik bilo koje vrste i značenja nedjeljivo povezan s neposrednom okolinom, samim tim i širim regionalnim prostorom i krajolikom. Jedno od osnovnih načela zaštite graditeljske baštine je težnja da se spriječi uništavanje neposrednoga krajolika, kako bi arhitektonski spomenik očuvao svoje izvorno okruženje, a time i svoje prostorne vrijednosti i cjelovito značenje. Uveden je izričaj «kulturni krajolik» koji potiče cjelovit pristup vrednovanju kulturne i prirodne baštine.

Europskom konvencijom o krajoliku, krajolikom se smatra područje čiji je izgled određen djelovanjem i međudjelovanjem prirodnih i ljudskih čimbenika. Krajolik se mora shvatiti kao prostorno-ekološku, gospodarsku i kulturnu cjelinu u kojoj valja štovati načelo raznolikosti i posebnosti krajolika.

Potrebno je prepoznati i sačuvati pojedine tipove krajolika, primjerice: krajolik s visokim stupnjem

gospodarske učinkovitosti, krajolik s visokim stupnjem prirodnosti, krajolik s visokim stupnjem identiteta, nove kakvoće krajolika (osobito vezano uz naselja).

Danas je u većini europskih zemalja «kulturni krajolik» prepoznat kao nositelj nacionalnog kulturnog identiteta. Pod pojmom kulturnog krajolika podrazumijevaju se topografski definirana područja sa kvalitetnim odnosom prirodnih i antropogenih elemenata. Kultivirane ili izgrađene krajolike, stvarane u dugom vremenskom slijedu čovjekovim nastojanjem da životni prostor oplemeni i prilagodi svojim potrebama nazivamo kulturno-povijesnim krajolicima. Takva cjelina treba sadržavati neke od navedenih iznimnih vrijednosti: povijesnu, arheološku, etnološku, kulturnu, umjetničku, socijalnu ili tehnološku. Zakonski su zaštićeni krajolici definirani kao prirodni ili kultivirani predjeli veće estetske ili kulturno povijesne vrijednosti ili krajolik karakterističan za pojedino područje, a za razliku od parka prirode zahvaća manje područje s jednako važnim prirodnim i kulturno povijesnim obilježjima.

Planiranim zahvatima u prostoru treba što manje mijenjati krajolik kako bi se očuvale lokalne posebnosti, a pri projektiranju trasa infrastrukturnih mreža treba skrbiti o njihovu uklapanju u krajolik, i gdje je moguće uspostavljati zajedničke infrastrukturne pojaseve. Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske zacrtana je u tom smislu uspostava Krajobrazne osnove Hrvatske kao dugoročan projekt, pri čemu je nužna suradnja nadležnih službi za prostorno uređenje, zaštitu prirode i zaštitu kulturne baštine.

U svrhu očuvanja i unapređenja krajobrazne raznolikosti u Programu prostornoga uređenja Republike Hrvatske propisuje se sljedeće:

- Izbjegavati pravocrtne regulacije vodotoka, a duž postojećih regulacija i melioracionih zahvata omogućiti postanak i mjestimičnu obnovu bujnih vlažnih biotopa i ambijenata.
- Duž međa vratiti živicu u svrhu biološke i krajobrazne raznolikosti.
- Otvarati proplanke u šumovitim predjelima, osobito oko mogućih vidikovaca.
- Spriječiti daljnju neplansku izgradnju ladanjskih zgrada i drugih građevina na krajobrazno izloženim mjestima.
- Očuvati seoske krajolike i omogućiti razvitak sela uz oživljavanje seoskoga gospodarstva, biopoljodjelstva, šumarstva, obrtništva, rukotvorskog vještina, turizma, te poticanja seoskoga stanovanja kao mogućnosti izbora. Pri tom je potrebno očuvati sliku naselja i kultiviranoga krajolika, a građevna područja odrediti na način da se očuvaju oblikovne (morfološke) i ustrojbene (strukturne) značajke

graditeljske baštine, poglavito oblik parcela, smještaj građevina i tradicijski obiteljski vrt.

Krajolici općine Vodinci u velikoj mjeri udovoljavaju citiranim smjernicama «Programa». Povijesne cjeline i ambijenti, kao i pojedinačne građevine sa spomeničkim obilježjima, zajedno sa svojim okolišem moraju biti na vrstan način (tj. u skladu s njihovim prostornim, arhitektonskim, etnološkim i povijesnim označicama) uključeni u budući razvitak. To prije svega podrazumijeva sljedeće:

- o Zadržavanja povijesnih oblika komunikacija – starih cesta, pješačkih putova i staza
- o Očuvanje povijesnoga naseobinskoga ustroja, parcelacije i tradicijske građevne tvorevine;
- o Očuvanje i obnovu tradicijskih zgrada (stambenih i gospodarskih), i svih ostalih povijesnih građevina spomeničkih svojstava kao nositelja prepoznatljivosti prostora;
- o Očuvanje povijesnih slika krajolika i prepoznatljivih vidika;
- o Očuvanje i njegovanje izvornih i tradicijskih uporaba građevina i sadržaja, poljodjelskih kultura i tradicijskoga načina obrade zemlje;
- o Očuvanje i obnovu svih građevina i sklopova sa spomeničkim obilježjima;
- o Istraživanje i izlaganje arheoloških nalaza i mjesta.

U cilju očuvanja zaštite i unaprjeđenja kulturne i prirodne baštine, što znači očuvanje prepoznatljivosti, navodimo načela zaštite koja trebaju biti polazna osnova budućega razvitka:

- Kulturna i prirodna baština predstavlja temelj prepoznatljivosti i dokaz je neprekinutoga slijeda razvitka sredine pa ju je potrebno štiti od svakog daljnjeg oštećenja i uništavanja temeljnih vrijednosti;
- Osim pojedinačnih građevina, kulturnu baštinu čini i prostorna baština – bilo da je posljedica ljudskoga djelovanja kroz povijest ili djelo prirode;
- Osim vrednovanih građevina, obično prepoznatljivih primjera određenoga stila, kulturnu baštinu čine i skromna ostvarenja tradicijske stambene izgradnje (drvene kuće) koje bi kao nositelje identiteta trebalo čuvati u izvornoj namjeni;
- Prirodni krajolik je neponovljiv, a svako novo širenje građevnih područja u vrijedne krajobrazne prostore znači osiromašenje krajolika i gubitak samosvojnosti prostora.
- Potrebno je ostvariti edukativne staze kulturne baštine što će potaknuti kulturni turizam.

Zaštita kulturnoga naslijeđa, osobito onoga graditeljskoga, ovisi o društvenim prilikama, stvarnim vlasničkim odnosima, novčanim sredstvima i drugim čimbenicima. Stručne konzervatorske službe i službe lokalne uprave trebaju izraditi model pomoći imaćima i korisnicima spomenika kulture te ustrojiti povjerenstvo za neprekidno praćenje zaštite i obnove kulturne baštine.

Istodobno valja razvijati svijest o važnosti i vrijednosti baštine kroz edukaciju, razvijanjem estetskih kriterija i kritičke misli u smislu isticanja dobrih primjera te ukazivanja na loše i neprimjerene zahvate. Značajnu ulogu u tome mogao bi imati lokalni tisak, lokalni radio, izložbe i sl. Treba stalno isticati i promicati ideje očuvanja kulturne i prirodne baštine i okoliša. Vrijedno je poticati donacije, ali isto tako ostvarivati male zahvate uređenja u koje se uključuje čitava javnost.

Glede stupnja očuvanosti prirodnih i krajobraznih vrijednosti, te tradicijskih oblika izgradnje i naseljavanja područja potrebno je planirati razvitak koji će se temeljiti na uvažavanju i svrhovitom iskorištavanju temeljnih vrijednosti područja. To znači, prije svega, očuvanje ravnoteže i odnosa izgrađenoga i prirodnoga krajolika, uz razumno planiranje građevnih područja kako ne bi došlo do narušavanja vrsno ocijenjenih kulturno-povijesnih i prirodnih vrijednosti. Planiranje gospodarskih građevina prihvatljivo je u predjelima s nižom prostornom i krajobraznom kakvoćom i u naseljima svrstanim u niže razrede. Važno je osigurati djelotvorne načine za sprečavanje bespravne gradnje u vrijednim poljoprivrednim i ostalim kultiviranim krajolicima.

ZAŠTITA KULTURNIH DOBARA

Podaci o kulturnoj baštini s mjerama zaštite kulturnih dobara (Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku)

Mjere zaštite kulturnih dobara

Pojedinačne zgrade s obilježjima ili naznakama kulturnog dobra, memorijalna područja, spomen obilježja, sakralna zdanja (crkve, kapelice, poklonci i raspela), kultivirani krajolici, kao i pripadajuće građevine moraju biti na stručno prihvatljiv i vrstan način uključeni u budući razvitak općine i županije.

Zaštita kulturno-povijesnih vrijednosti podrazumijeva sljedeće:

- a) Očuvanje i zaštitu kultiviranog krajolika kao temeljne vrijednosti prostora;
- b) Zadržavanje povijesnih trasa putova (starih cesta, pješačkih staza, šumskih prosjeka, poljskih putova često popraćenih raspelima i pokloncima);
- c) Očuvanje povijesne slike, volumena i gabarita, obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti i

- krajolika;
- d) Očuvanje zaselaka i izdvojenih sklopova poput pustara u njihovu izvornu okruženju, s povijesnim graditeljskim ustrojem i naslijeđenom parcelacijom;
  - e) Očuvanje i obnovu tradicijskog graditeljstva, ali i svih drugih povijesnih građevina koje posjeduju svojstvo kulturnog dobra kao nositelja prepoznatljivih prostora.

Odredbe za uspostavu i provođenje mjera zaštite i obnovu kulturnih dobara proizlaze iz zakona i uputa koje se na njih odnose (uključujući i sve naknadne izmjene i dopune): Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, Zakon o gradnji i Zakon o prostornom uređenju.

Propisanim mjerama utvrđuje se obvezni upravni postupak, te način i oblici graditeljskih i drugih zahvata na pojedinačnim kulturnim dobrima - građevinama, građevnim sklopovima, arheološkim lokalitetima, parcelama na kojima se građevine koje imaju svojstvo kulturnog dobra nalaze, te pojedinim zonama zaštite naselja.

Posebnom konzervatorskom postupku osobito podliježu slijedeći zahvati na pojedinačno zaštićenim građevinama, sklopovima, predjelima i lokalitetima:

- popravak i održavanje postojećih građevina;
- nadogradnje;
- prigradnje;
- preoblikovanje;
- adaptacije (prilagodbe);
- rušenja i uklanjanja;
- funkcionalne promjene postojećih građevina;
- izvođenje radova na arheološkim lokalitetima.

U skladu s navedenim zakonima, za sve nabrojane zahvate na građevinama, sklopovima, predjelima i lokalitetima, za koje se Urbanističkim planom uređenja utvrdi obaveza zaštite, kod nadležne ustanove za zaštitu spomenika (Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorski odjel u Osijeku, Kuhačeva 27) potrebno je ishoditi propisane suglasnosti:

- a) posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole),
- b) prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevinske dozvole) i
- c) nadzor u svim fazama radova, provodi nadležna Uprava za zaštitu kulturne baštine.

Na području općine Vodinci zaštićenih građevina, memorijalnih područja i spomen obilježja kod kojih su utvrđena spomenička svojstva i na koje se obavezno primjenjuju sve spomeničke odredbe, za sada nema.

Evidentirana kulturna dobra potpadaju pod grupu **kulturnih dobara od lokalnog značenja**. Odluku o proglašenju zaštićenog kulturnog dobra lokalnog značenja donosi predstavničko tijelo lokalne

uprave, a način njegove zaštite utvrđuje se uz prethodnu suglasnost nadležnog konzervatorskog odjela.

Za svako pojedinačno zaštićeno kulturno dobro kao najmanja granica zaštite utvrđuje se pripadna parcela ili njezin povijesni vrijedni dio. Povijesne građevine i spomen obilježja obnavljaju se cjelovito, zajedno s njihovim okolišem: pristupom, vrtom, perivojem, voćnjakom, dvorištem i sl.

Vrijedne građevine trebaju se sačuvati bez obzira na nemogućnost zadržavanja njihove izvorne namjene te se mogu prenamijeniti u drugu namjenu.

3.4.1. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite

ZAŠTITA POSEBNIH VRIJEDNOSTI I OBILJEŽJA

Pod osobito vrijedne dijelove prirodnog krajobraza podrazumijevaju se prirodne šume i gajevi, prirodni vodotoci i raslinje uz njih. Pod kultiviranim krajobrazom podrazumijevaju se poljodjelske površine u koje su uklopljena ruralna naselja.

Kultivirani i izgrađeni krajobraz valja sačuvati u što većoj mjeri tako da se pri izgradnji novih struktura primjereno vrednuju; zanemarena graditeljska baština, poštivanje povijesnosti prostora, uklađanje u krajolik, lokalne osobitosti, lokalno arhitektonsko oblikovanje, tradicija i vrijedna iskustva u korištenju, organizaciji i oblikovanju prostora.

Posebno vrijedan dio prirodnog krajobraza predstavlja kako prostor šuma, tako i prostor sjevernog dijela općine (osobito vrijedan kultiviran krajobraz). Kako bi se sačuvala autohtona vrijednost ovoga krajobraza potrebno je dijelove devastiranog prostora sanirati.

Ograničenja korištenja prostora u smislu lociranja određenih sadržaja odnose se na zaštitu poljoprivrednih površina visoke kvalitete tla, područja uz obale kanala i područja uz zaštićena kulturna dobra i zaštićenu prirodu. Oblikovanje naselja i građevina nije dovoljno usuglašeno s vrijednim tradicijama poznatim u graditeljstvu ovog prostora.

Koncepcija razvoja, uz uvažavanje zatečenih vrijednosti i prihvatnih mogućnosti prostora, uključuje: povećanje gustoće izgrađenosti u naseljima, planiranje širenja naselja na način da se onemogućuje širenje građevinskih područja duž državnih i županijskih cesta, izgradnja gospodarskih, društvenih, zdravstvenih, rekreacijskih, servisnih i drugih objekata, očuvanje ambijentalnih vrijednosti i zaštitu identiteta krajolika - posebno naselja. Razvoj gospodarstva i djelatnosti u prostoru određuju prioritetne djelatnosti područja kao i predodređenost prostora za razvoj određenih djelatnosti. U slučaju više mogućih namjena korištenja istog prostora prioritet

treba dati funkcijama korištenja koje su sukladne poljoprivredi i šumarstvu, te zatim vodnim sustavima i u infrastrukturnim koridorima. Koncept daljnjega oblikovanja krajolika, rurističkog i urbanističkog oblikovanja, mora vrednovati zanemareno graditeljsko nasljeđe i u najvećoj mogućoj mjeri poštovati povijesnost prostora, lokalne osobitosti, mjerilo, tradiciju i vrijedna iskustva u korištenju organizaciji i oblikovanju prostora.

Lociranje građevina i trasa infrastrukture treba planirati koordinirano tako da se što više koriste postojeći koridori, izbjegavaju šume i vrijedno poljoprivredno zemljište, da se očuva cjelovitost prirodnih i izgrađenih struktura, te omogućiti zaštita krajolika.

Povoljne prirodne karakteristike, kao i relativno niži stupanj industrijalizacije, sačuvali su najveći dio nenaseljenog prostora od većih oštećenja. Taj je prostor još uvijek visokog stupnja prirodnosti. Brojna raznovrsna i iznimno vrijedna kulturna i prirodna dobra, isprepletena u jedinstvenim krajolikom i dio su resursne osnovnice gospodarskog razvitka (posebice turizma), ali i temelj su očuvanja identiteta zavičaja današnje i buduće generacije.

Na kartografskim prikazima br.3. Uvjeti korištenja, i zaštite prostora prikazana su područja posebnih ograničenja u korištenju obzirom na karakteristike tla.

PODRUČJA I DIJELOVI PRIMJENE PLANSKIH MJERA ZAŠTITE

Prostorni plan uređenja općine Vodinci preuzima iz županijskog plana Vukovarsko-srijemske županije obaveznu izradu procjene utjecaja na okoliš 110 kV dalekovoda kroz sjeverni dio općine, te obvezu izrade urbanističkog plana uređenja za naselje Vodinci ukupne površine 175,00 ha.

Ovim prostornim planom uređenja općine određuje se obavezna izrada samo jednog plana nižeg reda i to:

- UPU izdvojenog građevinskog područja gospodarske namjene-proizvodne, ukupne površine 36,00 ha

3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava

3.5.1. Prometni sustav

Novi geopolitički odnosi nastali stvaranjem suvremene i samostalne Republike Hrvatske značajno utječu i na planirani razvoj prometnog sustava promatranog prostora.

Prijedlog razvoja promatranog sustava izrađen je na temelju smjernica iz "Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske", kao i "Strategije prometnog razvitka Republike Hrvatske."

Koncepcija prometnog sustava općine Vodinci temelji se na izučavanju postojećih prometnih tokova, na njihovom sagledavanju u budućnosti i potrebi da se troškovi odvijanja prometa u cjelini bitno smanjuju, sa što manje nepovoljnim utjecajem na okoliš i sigurnost prometa.

Za napomenuti je, da se prometna problematika ovog prostora mora sagledavati neograničavajući se striktno na prostor obuhvaćen ovim Prostornim planom, obzirom da taj prostor nije zaokružena geoprometna cjelina. Ovim planom postavljeno rješenje prometnog sustava znatno zadire u prostore i prometna rješenja susjednih jedinica lokalne samouprave i uprave.

Planiranje integralnog prometa i energetskog sustava uspostavlja se ključnim elementima na razini Države kao cjelovita mreža. Planiranje ovih sustav temelji se na gospodarskoj valorizaciji i programima s prostornom i ekološkom komponentom koja mora osigurati prihvatljivost lokacije i utjecaj na okoliš. Te elemente preuzima Prostorni plan uređenja općine Vodinci i definira ih kao plansku obvezu u projektima.

CESTOVNI PROMET

Najznačajniji cestovni pravac na području općine Vodinci je trasa državne ceste D46 (Đakovo (D7)–Vinkovci-GP Tovarnik). To je cesta koja svojim značajem prelazi okvire općinskih granice i kojom upravljaju Hrvatske ceste d.o.o.. Navedena tvrtka Programom građenja i održavanja javnih cesta ne planira nikakve zahvate rekonstrukcije ili obnove ceste na području općine Vodinci.

Planira se premještanje trase državne ceste D46 kao južna obilaznica naselja Vodinci. Koridor navedene ceste planiran je u Planovima "bivše" općine i u Prostornom planu Vukovarsko-Srijemske županije te je kao plansko stanje preuzet u "novim" Prostornim planovima Općina kroz koje prolazi.

Uprava za ceste županije Vukovarsko-srijemske upravlja i održava županijsku cestu 4166 Vodinci (D46)-Retkovci-Andrijaševci (Ž4170).

Za javne ceste je potrebno je osigurati prostorne, tehničke i financijske uvjete za kvalitetno održavanje i potrebna poboljšanja kako bi se povećala protočnost i sigurnost prometa. Prvenstveno se to odnosi na obnovu kolnika i opreme, modernizaciju i rekonstrukciju, s ciljem dovođenja cesta na višu prometnu i tehničku razinu, koja će udovoljavati potrebama suvremenog cestovnog prometa.

Nerazvrstane ceste, koje su u nadležnosti lokalne samouprave, trebaju u skladu s mogućnostima, a prema programima gradnje objekata komunalne infrastrukture u općini Vodinci, nastojati podići standard korištenja cesta, te posebnu pažnju posvetiti izgradnji nogostupa uz ceste kroz naselja.

Prikaz cestovnog prometa dan na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina u mjerilu 1:25000.

ŽELJEZNIČKI PROMET

Suvremena željeznica ima svoju perspektivu u prijevozu ljudi i roba, naročito na većim udaljenostima. Pretpostavka za to je brz, udoban i točan prijevoz putnika, te primjena integralnog sistema transporta roba, što znači povezivanje cestovnog sa željezničkim prometom, odnosno prilagođavanje teretnih željezničkih kapaciteta kombiniranom prijevozu zbog zahtjeva tržišta za uslugom "od vrata do vrata".

Na području općine Vođinci prolazi trasa magistralne glavne željezničke pruge državna granica–Savski Marof-Zagreb–Sisak–Novska–Tovarnik-državna granica, koja se nalazi na X. paneuropskom koridoru. Od izuzetnog je značaja kako za Državu, tako i za lokalnu zajednicu, jer predstavlja okosnicu željezničkog prometa, koji još uvijek nije proveo sve potrebne mjere u prilagodbi nadolazećoj liberalizaciji tog oblika prijevoza.

HŽ ne planiraju novu infrastrukturnu izgradnju kao ni rekonstrukciju postojeće infrastrukture na području obuhvata općine Vođinci u sljedećem srednjoročnom razdoblju.

Prikaz željezničkog prometa dan na grafičkom kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina i 2.a Infrastrukturni sustavi–Promet 1:25000.

POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE

U općini Vođinci postoji jedinica poštanske mreže, poštanski ured 32283 Vođinci i mjesna telefonska centrala.

Na području općine Vođinci T-mobile Hrvatska d.o.o. planiraju izgradnju jedne GSM bazne postaje u blizini mjesta Vođinci.

U razvoju postojećih javnih sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanja kapaciteta mreža prema planiranom povećanju broja korisnika i uvođenju novih usluga.

Planira se uvođenje novih mreža i sustava pokretnih komunikacija sljedeće generacije (UMTS i sustavi sljedećih generacija).

U skladu s navedenim planovima, uz planiranu lokaciju GSM bazne postaje koja je ucrtana na topografskoj karti, na području obuhvata plana uređenja omogućuje se u budućnosti izgradnja i postavljanje dodatnih baznih postaja.

Prikaz mreža pošte i telekomunikacija dan je na kartografskom prikazu 2.b Infrastrukturni sustavi–Pošta i telekomunikacije u mjerilu 1:25000.

3.5.2. Energetski sustav

ELEKTROOPSKRBA

Područjem općine Vođinci sjeverno od naselja Vođinci prolazi postojeći elektroprijenosni uređaj–dalekovod 110 kV Đakovo–Vinkovci, u nadležnosti HEP Prijenos d.o.o. Prijenosno poduzeće Osijek. Na području općine Vođinci nema planiranih novih objekata tog tipa.

Područje općine Vođinci napaja se električnom energijom iz TS 35/10 kV Stari Mikanovci. Stanje postojećih elektroenergetskih objekata sa osvrtom na planove:

TS 10/0,4 kV	-	snage trafostanica trenutno zadovoljavaju (u slučaju povećanja potrošnje izvršiti će se zamjena transformatora ili trafostanice),
	-	planira se rekonstruirati TS radi prijelaza na 20 kV napon uz mogućnost zamjene građevinskog oblika TS,
	-	izgradnja novih TS vezana je uz popravljivanje naponskih prilika u naselju Vođinci, odnosno lokaciju buduće proizvodne zone u kojoj se još ne zna lokacija i potreban broj novih trafostanica.
DV 10(20) kV	-	postojeće 10 kV nadzemne dalekovode na dotrajalim drvenim ili betonskim stupovima, van naselja, zamijeniti nadzemnim dalekovodima na betonskim stupovima,
	-	planirana se izgradnja dalekovoda uz postojeću županijsku cestu 4166 do TS 35/10 (20) kV Cerna, radi stabilnosti i sigurnosti opskrbe.
KB 10(20) kV	-	podzemni dalekovodi na području općine su novije izvedbe, dovoljnog presjeka i naponskog nivoa izolacije i mogu zadovoljiti uvjete prelaska na 20 kV napon,
	-	planirane dionice podzemnih dalekovoda prvenstveno će se graditi kao zamjena za nadzemne unutar naselja

- d) MR „Narodne novine“ Republike Hrvatske broj:
- tehnički nezadovoljavajuću niskonaponsku mrežu izvedenu golim vodičima na krovnim stalcima zamijeniti samonosivim kablskim snopom na betonskim stupovima ili krovnim stalcima,
- e) JR
- kako je javna rasvjeta u vlasništvu lokalne samouprave njima je prepuštena i odluka o opsegu i vrsti javne rasvjete koja će se graditi (ovisno o proračunskim sredstvima). Ukoliko postoji, ili se planira graditi niskonaponska mreža na betonskim stupovima, moguće je korištenje istog kablskog snopa i stupova niskonaponske mreže za napajanje javne rasvjete i postavljanje svjetiljki javne rasvjete.

Sustav elektroenergetske mreže prikazan na kartografskom prikazu 2.c Infrastrukturni sustavi-Energetski sustav u mjerilu 1:25000.

PLINOOPSKRBA I TRANSPORT NAFTE

Na području općine Vodinci južno od naselja Vodinci prolazi koridor magistralnog plinovoda Slavonki Brod-Vinkovci DN 400/50 u smjeru zapad-istok, koji je u nadležnosti PLINACRO d.o.o. Zagreb. U planu je navedene tvrtke izgradnja novog magistralnog plinovoda Slavonki brod-Ilok DN 600/75 u koridoru postojećeg.

U nadležnosti Plinara istočne Slavonije d.o.o. Vinkovci je distributivni plinoopskrbni sustav (srednje tlačni plinovod) općine Vodinci. Distributivna mreža je novijeg datuma, izvedena od kvalitetnog materijala, tako da se može smatrati vrlo sigurnom i nepropusnom te može zadovoljiti potrebnim tlakom i količinom plina sve sadašnje i buduće potrošače.

Na području općine Vodinci južno od naselja Vodinci prolaze magistralni naftovod za međunarodni transport (JANAF) i magistralni naftovod Slavonki Brod-Đeletovci. Daljnji planovi Jadranskog naftovoda obuhvaćaju izgradnju još jednog cjevovoda unutar postojećeg koridora JANAF-a na trasi Slavonki Brod-Sotin.

Sustav plinoopskrbe i cijevnog transporta nafte i plina prikazana je na kartografskom prikazu 2.c Infrastrukturni sustavi-Energetski sustav u mjerilu 1:25000.

3.5.3. Vodnogospodarski sustav

VODOOPSKRBA

Vinkovački vodovod i kanalizacija d.o.o. Vinkovci ovlaštena je da na području općine Vodinci upravlja korištenjem i održavanjem skupnog vodoopskrbnog sustava Mikanovci – Vodinci s vodocrpilištem "Vodenice" Stari Mikanovci i "Kućište" Vodinci.

Kako bi se poboljšalo stanje vodopskrbe na području općine, potrebno je provesti neke mjere na lokalnoj i regionalnoj razini.

Na lokalnoj razini potrebno je:

- izgraditi spojni cjevovod Ivankovo-Vodinci u cilju trajnog i funkcionalnog povezivanja lokalnih sustava javne vodoopskrbe
- istodobno, dokapacitiranje vodocrpilišta Vodenice u Starim Mikanovcima za trajni kapacitet od 14 l/s i revitalizirati vodocrpilište Kućište u Vodincima za očekivani kapacitet do 6 l/s. U protivnom nužna je izvedba zamjenskog vodozahvata na istoj lokaciji. Sve to treba razmotriti u okviru dinamike gradnje i mogućnosti korištenja planiranog regionalnog vodoopskrbnog sustava Istočne Slavonije na pripadnom dijelu Općina Ivankovo-Vodinci-Stari Mikanovci.
- provesti odgovarajuću dogradnju, glavne i preostale lokalne distribucijske mreže Vodinci, u prilagodbi trajnom skupnom rješenju raspodjele vode do krajnjih korisnika, kao i naknadnom priključenju na regionalni vodoopskrbni sustav.

Na regionalnoj razini potrebno je:

- tražiti rješenje javne vodoopskrbe općine Vodinci u dobavi i korištenju zamjenskih količina vode iz regionalnog vodoopskrbnog sustava Istočne Slavonije, što je predvidivo nakon izgradnje glavnog transportnog cjevovoda Andrijaševci-Ivankovo i spojnog cjevovoda Vodinci-Ivankovo u 1. fazi odnosno Ivankovo-Vodinci-Stari Mikanovci u 2. fazi.

Sustav vodoopskrbe prikazan je na kartografskom prikazu 2.d Infrastrukturni sustavi-Vodoopskrba u mjerilu 1:25000.

ODVODNJA OTPADNIH VODA

Na području općine Vođinci nije riješena odvodnja otpadnih voda kućanstava i gospodarstava.

Općina Vođinci planira prema aktualnom Idejnom rješenju odvodnog sustav Vođinci-Stari Mikanovci, graditi mješoviti i razdjelni sustav odvodnje. U drugoj fazi gradnje planira se izvođenje tlačnog cjevovoda do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Tvrdno u Starim Mikanovcima

Sustav odvodnje otpadnih voda prikazan je na kartografskom prikazu 2.e Infrastrukturni sustavi-Odvodnja i melioracije u mjerilu 1:25000.

REGULACIJA I ZAŠTITA VODA

U Zakonu o vodama u članku 106. navode se ograničenja prava vlasnika i korisnika zemljišta i posebne mjere radi održavanja vodnog režima, zabranjeno je:

- na nasipima i drugim regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama kopati i odlagati zemlju, pijesak, šljunak, puštati i napasati stoku, prelaziti i voziti motornim vozilima izuzev na mjestima na kojima je to izričito dopušteno, te obavljati druge radnje kojima se mogu ugroziti sigurnost ili stabilnost tih građevina,
- u uređenom inudacijskom pojasu orati zemlju, saditi i sjeći drveće i grmlje,
- u uređenom inundacijskom pojasu i do udaljenosti 20,0 m od vanjskog ruba nožice nasipa, vodotoka ili većih kanala podizati zgrade, ograde i druge građevine osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, vaditi kamen, glinu i ostale tvari, kopati i bušiti zdence, te bez vodopravnih uvjeta obavljati druga bušenja tla.

Površina pod nasipom ili na kojoj je prirodni vodotok ili iskopan kanal i pojas uz njih obostrano i do udaljenosti 20,0 m od ruba nožice nasipa, vodotoka ili većih kanala je javno vodno dobra. Dio toga pojasa uz nožicu nasipa, uz rub pokosa kanala ili planirane akumulacije ne mora biti u cijeloj širini u vlasništvu Republike Hrvatske - ali vlasnik čestice koja je dio javnog vodnog dobra, ima ograničenja u korištenju svoga posjeda na dijelu javnog vodnog dobra.

- u neuređenom inundacijskom pojasu obavljati radnje iz točke 2. ovog članka,
- na melioracijskim kanalima za odvodnjavanje kojima upravljaju Hrvatske vode i do udaljenosti od 5,0 m od tih kanala potrebnoj za njihova redovito održavanje, orati i kopati zemlju i obavljati druge radnje kojima se mogu oštetiti melioracijske vodne građevine ili poremetiti njihova namjensko funkcioniranje,

Površina pod melioracijskim kanalima za odvodnjavanje i pojas uz njih obostrano do udaljenosti i 5,0 m od ruba pokosa kanala je vodno dobra, a dio toga dobra ne mora biti u vlasništvu županije na čije se prostoru nalazi - ali vlasnik čestice ima ograničenja u korištenju svoga posjeda na dijelu vodnog dobra.

- u vodotoke i druge vode, akumulacije, retencije, melioracione i druge kanale i u inundacijskom pojasu odlagati zemlju, kamen, otpadne i druge tvari, te obavljati druge radnje kojima se može utjecati na promjenu toka, vodostaja, količine ili kakvoće vode ili otežavati održavanje vodnog sustava.

U prostornom planu općine Vođinci treba navesti:

- kanali i pojas u širini od 5,0 m od ruba pokosa kanala Kaluder (I. red) i Vođinački rit (II. red) - su javno vodno dobro,
- melioracioni kanali i pojas u širini od 5,0 m od ruba pokosa kanala Žavorija i Jasenje (III. Red) i kanala IV. reda - su vodno dobra.

Kako je već navedeno, dio pojasa rub pokosa vodotoka ili kanala ne mora biti u cijeloj širini u vlasništvu Republike Hrvatske, ali vlasnik čestice koja je dio javnog vodnog dobra, ima ograničenja u korištenju svoga posjeda na dijelu javnog vodnog dobra.

Isti je slučaj sa pojasom uz melioracione kanale III i IV reda koji ne mora biti u cijeloj širini u vlasništvu županije na čijem se području nalaze, ali vlasnik čestice koja je dio vodnog dobra ima ograničenja u korištenju svoga posjeda na dijelu vodnog dobra.

Komasacija na području katastarske općine Vođinci provedena je poslije drugog svjetskog rata. Povoljna je i okolnost da na površinama koje je prije obrađivao PIK Vinkovci, kombinat proveo grupiranje svojih površina zamjenom ili otkupom, kako bi mogli iskopom ili rekonstrukcijom kanalske mreže, te površine obrađivati u optimalnim agrotehničkim rokovima.

Iskopom nove ili rekonstrukcijom postojeće osnovne kanalske mreže (kanala I i II reda), produbljenjem ili proširenjem dna kanala, omogućena je i izvedba melioracione kanalske mreže (kanala III i IV reda).

Biđ-Bosutsko polje ugroženo je od velikih voda rijeke Save i brdskih voda sa obronaka Dilj gore i «vlastitih» velikih voda nakon velikih oborina.

- Veliki dio površine Biđ-Bosutskog polja je ispod velikih poplavnih voda rijeke Save (cca. 76% površine). Izgradnjom savskog obrambenog nasipa i ustave sa crpnom stanicom "Bosut" na ušću Bosuta u rijeku Savu kod naselja Bosut u Vojvodini (Srbija i Crna Gora), polje se štiti od velikih poplavnih voda

- rijeke Save.
- Izgradnjom Zapadnog lateralnog kanala ispod obronaka Dilj gore, polje se štiti od velikih brdskih voda.
- Iskopom i održavanjem kanalske mreže, polje se štiti od "vlastitih" poplavnih voda.

Na području katastarske općine Vođinci, površine nisu ugrožene poplavama od vanjskih voda. Pojedini dijelovi ugroženi su od unutrašnjih voda koja je pala oborinama. Na pojedinim površinama u kojima su iskopani kanali, a teren je uz kanale viši od terena u poljoprivrednim i ostalim površinama; voda ne može gravitacijom otići sa površina, jer je materijal glinovit te voda sporo podzemnim putem procijedi se sa površine. Površine na kojima je izvedena drenažna mreža, nisu ugrožene od tih "vlastitih" velikih voda.

Područje općine Vođinci nije ugroženo erozivnim procesima, jer je teren s palim poprečnim padom. Erozivni procesi mogu se pojaviti na mjestima utoka detaljnih melioracionih kanala u recipijente. Erozivni procesi mogu se pojaviti i na obali kanala Vođinački rit na kojem se ukloni raslinje po pokosu.

Područje općine Vođinci je ravničarsko sa malim padovima. Bujične aktivnosti moguće su na utocima melioracionih kanala u svoje recipijente - kanale.

3.6. Postupanje s otpadom

Zbrinjavanje opasnog i posebnog otpada ustrajava se na jedinstvenom i cjelovitom funkcionalnom sustavu u Republici Hrvatskoj, a županija je odgovorna za gospodarenje svim vrstama otpada (osim opasnog), te je dužna na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera za gospodarenje svim vrstama otpada, pa i zbrinjavanje neopasnog proizvodnog otpada.

Zakon o otpadu („Narodne novine“ Republike Hrvatske broj: br. 178/04, 153/05) propisao je da su grad i općina odgovorni za gospodarenje komunalnim otpadom, odnosno dužni su na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera za gospodarenje komunalnim otpadom, što je za područje općine Vođinci definirano međuopćinskim dogovorom, te se komunalni otpad odvozi na odlagalište otpada na području Grada Vinkovaca.

KOMUNALNI OTPAD

Organiziranim prikupljanjem komunalnog otpada obuhvaćeno je teritorijalno cijelo naselje Vođinci, što je na prvi pogled vrlo povoljno. Međutim, postotak kućanstava iz kojih se trenutno komunalni otpad organizirano odvozi je oko 50% (broj kućanstava varira sezonski), što je vrlo nepovoljno. Sav prikupljeni otpad odvozi se na odlagalište komunalnog otpada „Bazjaš“ na području Grada Vinkovaca. Koncesiju na odvoz komunalnog otpada ima poduzeće „Utvaj“ Retkovci. Kućanstva koja nisu obuhvaćena organiziranim odvozom (iako im je to omogućeno)

„snalaze se“ tako da formiraju „divlja“ odlagališta.

Postojeća „divlja“ odlagališta otpada na području općine nameću se kao prioritet koji treba riješiti, što znači da ih treba zatvoriti i sanirati prema planu zatvaranja, a područja na kojima se trenutno nalaze dovesti u prvobitnu odnosno plansku namjenu. Također, potrebno je sva kućanstva obuhvatiti organiziranim prikupljanjem otpada.

Za potpuno sagledavanje problematike važno je naglasiti da se u kućanstvima obuhvaćenim organiziranim otpadom (kao i u tvrtkama), komunalni otpad ne razvrstava, pa na odlagalištu završava i najveći dio otpada s vrijednim svojstvima (papir, staklo, metalni i biljni otpad,...), te gotovo sav opasni otpad iz kućanstava. Zbog toga bi trebalo razmisliti o pokretanju projekta selektivnog prikupljanja otpada. Pošto se pri ovakvom rješavanju zbrinjavanja otpada radi o većim investicijama, potrebno je utvrditi opravdanost i isplativost svakog rješenja s obzirom na proizvedene količine otpada i cijenu koštanja.

NEOPASNI PROIZVODNI OTPAD

Problematika rješavanja zbrinjavanja ove vrste otpada u nadležnosti je Županije. Dok Županija ne osigura provođenje mjera postupanja s neopasnim proizvodnim otpadom, preporuka je ovog plana da se isti odlaže na odlagalište komunalnog otpada.

OPASNI OTPAD

Na području općine Vođinci nema izrazitih proizvođača opasnog otpada (energetskih postrojenja, crne i obojene metalurgije, prerade nafte, kemijske i farmaceutske industrije i sl.). Registrirane tvrtke u kojima se stvaraju manje količine opasnog otpada same ga zbrinjavaju na propisan način. Međutim sav neprijavljeni opasni otpad i gotovo sav opasni otpad iz kućanstva zbog otežane kontrole, te nepostojanje stanovništvu prihvatljivog načina organiziranog prikupljanja manjih količina, zbrinjava se na nepropisan i za okoliš štetan način. Problem zbrinjavanja opasnog otpada trebalo bi riješiti uspostavom Prostornim planom Županije planiranih građevina za sabiranje i za obradu i skladištenje opasnog otpada, koje će omogućiti proizvođačima opasnog otpada da ga adekvatno zbrinu. Do izgradnje ovih građevina opasni otpad, za koji nije organizirano prikupljanje i skladištenje, skladišti se privremeno na mjestu nastajanja, uz provedbu zakonom propisanih mjera zaštite. Problem opasnog otpada koji završava u komunalnom otpadu riješio bi se selektivnim prikupljanjem otpada na način kako je planirano u odjeljku o zbrinjavanju komunalnog otpada.

Smjernice za zaštitu okoliša i rješavanje problema zbrinjavanja otpada

Potrebno je izraditi program zbrinjavanja otpada za

područje Županije koji obuhvaća

- podatke o svim „divljim“ odlagalištima otpada na području općine,
- količine, način i mjesto odlaganja industrijskog i opasnog otpada,
- provedbu interventnih mjera sanacije postojećeg stanja,
- izradu projekta zbrinjavanja otpada,
- program zbrinjavanja otpada koji će utvrditi način prikupljanja i lokacije za privremena odlagališta otada te zatim predložiti rješenje za sustavno zbrinjavanje komunalnog, posebnog i opasnog otpada,

Realizaciju zbrinjavanja otpada treba provesti etapno:

- uspostavljanjem sustava odabranog broja većih kontroliranih deponija otpada
- zatvaranjem i sanacijom svih ostalih deponija
- realizacijom sustava regionalnog deponiranja za cijelu Županiju koji uključuje i izgradnju građevine za obradu i skladištenje opasnog otpada

3.7. Sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš

"Okoliš je prirodno okruženje: zrak, tlo, voda i more, klima, biljni i životinjski svijet u ukupnosti uzajamnog djelovanja i kulturna baština kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek." Okoliš, prirodnu i kulturnu baštinu često je teško, ako ne i nemoguće zasebno razmatrati zbog međusobne isprepletenosti i po definiciji, odnosno zakonskoj regulativi, a posebno utjecaju ljudskih aktivnosti.

U prostornom planiranju kvaliteta okoliša mora biti osnovni kriterij planiranja, odnosno zaštita okoliša je sadržana u načelu integralnog pristupa planiranju i uređenju prostora kao kontinuirana i u svim segmentima prisutna komponenta. Stoga je sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš sadržano u svim dijelovima Prostornog plana uređenja općine Vodinci kroz utvrđivanje mogućnosti i ograničenja korištenja prostora i planiranjem razvoja putem izbora najpovoljnijih opcija.

Glavni cilj zaštite okoliša je očuvanje prostora i dostizanje više razine kakvoće života. Zbog toga je potrebno ustanoviti postojeće stanje okoliša i prirodne baštine, zatečeno stanje prema potrebi sanirati i nove aktivnosti u prostoru usuglašavati s naprednim europskim i hrvatskim zakonodavstvom. Stoga treba težiti s jedne strane ostvarivanju održivog razvitka naselja i kvalitete življenja stanovnika u njima, a s druge strane treba sačuvati i prirodni krajolik, te prirodnu raznolikost pojedinih područja.

Naglasak se stavlja na subjekte koji na bilo koji način koriste prostor kao resurs i svojom djelatnošću vrše utjecaj na okoliš, da se isti dosljedno pridržavaju i provode sve zakonske propise kojima se regulira zaštita prostora i okoliša. Planska usmjerenja nastoje da se sektorski i detaljno jača svaka pojedina kategorija

zaštite:

ZRAK

Na području općine nema velikih energetskih postrojenja, a osnovni energenti u gospodarstvu i domaćinstvima su električna energija i plin u skoroj budućnosti, odnosno takozvani čisti energenti. Katastrom emisija u okoliš prati se količina ispuštanja štetnih tvari u zrak iz pojedinačnih ispusta kod svih pravnih i fizičkih osoba koje posjeduju stacionarne izvore.

Područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka (Zakon o zaštiti zraka „Narodne novine“ Republike Hrvatske broj: 178/04) dužna je uspostaviti J.L.S. na svom području, te donositi Programe mjerenja kakvoće zraka. Na području Vukovarsko-srijemske županije isto nije uspostavljeno niti za jednu J.L.S. te se ne prati kakvoća zraka.

VODA

Glavni izvori onečišćenja su otpadne vode naselja i gospodarstva, ispiranje raznim herbicidima i umjetnim gnojivima tretiranih poljoprivrednih površina, te divljih, polulegalnih i napuštenih "odlagališta otpada" i smetlišta, prometnica ili izvanredna zagađenja vezana uz accidente. Najopasnije je ispuštanje opasnih tvari kao što su ulja, teški metali i kemikalije, koje se nekontrolirano bacaju na polulegalna i divlja odlagališta otpada (često uz same kanale) i ispiru u tlo i vodotoke.

Zbog zaštite i sprječavanja nepovoljnih utjecaja na podzemne vode i vodotoke (kanale) (Zakon o vodama „Narodne novine“ Republike Hrvatske broj: br. 175/95) potrebno je poduzimati slijedeće mjere i aktivnosti:

- planiranje i izgradnju sustava za odvodnju otpadnih voda naselja treba ubrzati,
- vode koje se iz sustava odvodnje otpadnih voda upuštaju u vodotoke moraju proći predtretman pročišćavanja, a njihov sastav treba pratiti prema Pravilniku o graničnim vrijednostima pokazatelja opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama,
- gospodarski subjekti priključeni na sustav javne odvodnje obavezno moraju vršiti predtretman otpadnih voda (koji će se odrediti prema tehnologiji proizvodnje) prije upuštanja u sustav,
- poljoprivrednu proizvodnju treba prilagoditi uvjetima zaštite, uvođenjem kontrole upotrebe količina i vrste zaštitnih sredstava i gnojiva, te orijentacijom na proizvodnju zdrave hrane,
- na području općine potrebno je uspostaviti sustav gospodarenja otpadom koji će omogućiti dugoročno i sveobuhvatno zbrinjavanje otpada, te organizirano i kontrolirano postupanje s otpadom,

- divlja odlagališta treba sanirati i spriječiti nastajanje novih,
- potrebno je uspostaviti odnosno unaprijediti sustav praćenja kvalitete voda u vodotocima kako bi se postigla i održala propisana kvaliteta voda i uveo nadzor nad onečišćivačima,
- značajniji naglasak treba staviti na zaštitu vodnih ekosustava, tj. vodnog krajolika, šireg vegetacijskog pojasa uz rijeke i potoke, te preispitati nužnost izvođenja novih regulacija i hidrotehničkih zahvata u tom pojasu.

Postojeće stanje na vodotocima potrebno je poboljšati, usuglašavajući kakvoću vode sa ovim Planom određenom kategorizacijom vodotoka, a zaštita se mora provoditi na svim kanalima.

TLO

Imajući u vidu veoma važnu ulogu tla kao jednog od tri sastavna dijela ekosustava (tlo, voda, zrak) treba imati u vidu slijedeće činjenice:

- zaštita tla ima mnogostruki učinak na druge dijelove okoliša,
- tlo je s jedne strane važan životni i gospodarski prostor za njegovo stanovništvo, dok je s druge strane kroz različite zahtjeve u pogledu korištenja tlo ugroženo u njegovoj funkciji,
- tlo kao dugoročni indikator zauzima poseban položaj unutar ekosustava,
- stvaranje novog tla i obnavljanje tla odvija se vrlo sporo,
- ugrožavanje tla proizlazi iz: velikih površina zahvaćenih erozijom, korištenja zemljišta, velikog pritiska za proširenjem naselja, infrastrukturnih mjera, industrije, obrta i dr.

Zaštita tla od onečišćavanja mora se provoditi u funkciji zaštite poljoprivrednog zemljišta i proizvodnje zdrave hrane, te zaštite zdravlja ljudi, životinjskog i biljnog svijeta.

Tlo se onečišćuje na više načina, a zbog zaštite i sprječavanja ovakvih nepovoljnih utjecaja na tlo potrebno je poduzimati slijedeće mjere i aktivnosti:

- potrebno je dugoročno kvalitativno i kvantitativno osigurati i održavati funkcije tla,
- u poljoprivrednoj proizvodnji treba racionalno koristiti zaštitna sredstva i gnojiva uvođenjem kontrole upotrebe količina i vrste zaštitnih sredstava, te organiziranjem savjetodavne stručne pomoći u individualnoj proizvodnji,
- spriječiti zagađivanja zraka iz kojeg se štetni spojevi i teški metali talože u tlo, posebice u blizini industrijskih objekata i

duž značajnijih prometnica,

- spriječiti zagađivanje voda iz kojih se također štetne tvari talože u tlo, naročito u naplavnim područjima,
- riješiti odvodnju i zbrinjavanje otpadnih voda, a naročito gospodarskih subjekata i domaćinstava koji otpadne vode preko propusnih septičkih jama ili upojnih bunara upuštaju direktno u tlo,
- uspostaviti sustav gospodarenja otpadom koji će omogućiti dugoročno, organizirano i kontrolirano postupanje s otpadom, te postojeća nekontrolirana i divlja odlagališta sanirati i spriječiti nastajanje novih,
- spriječiti nepotrebno širenje građevinskih područja i bilo kakvu izgradnju na vrjednijim obradivim tlima (kategorija-ostala obradiva tla),
- preispitati potrebe za hidrotehničkim zahvatima na vlažnim i naplavnim tlima, te potrebe za navodnjavanjem u svrhu poljoprivredne proizvodnje, te njihov utjecaj na očuvanje prirodne ravnoteže u okolišu,
- poduzeti pravodobne mjere za saniranje posljedica mogućih akcidenata koji bi uzrokovali onečišćenja tla (prometne nezgode nakon kojih je u okoliš istekla nafta ili naftni derivati, nezgode pri prijevozu opasnih otpada i sl.),

Tlo je, usprkos različitim onečišćenjima, još uvijek relativno očuvano, posebno u odnosu na tla većine zapadnoeuropskih zemalja, i kao takvo pogodno za proizvodnju zdrave hrane.

BUKA

Na području općine nisu provedena značajnija i sistematskija mjerenja razine buke, no i bez toga može se ustvrditi da na području općine trenutno nema velikih izvora industrijske i komunalne buke.

Konfliktni prostori su dijelovi naselja kroz koja prolaze trase državnih i ostalih prometnijih cesta, te područja na kojima su izgrađene pilane i obrtnički pogoni. Konfliktna područja mogu se javiti pri izgradnji bučnih pogona male privrede i obrta u zonama mješovite izgradnje - pretežitog stanovanja.

Za urbana područja i prometne koridore unutar ili uz područja gdje borave ljudi potrebno je odgovarajućom dokumentacijom, sukladno posebnim propisima, utvrditi razine buke koje se ne smiju prijeći. Zone industrijskih postrojenja treba od ostalih odvojiti tamponom zelenila da se smanji širenje buke. Kod izgradnje bučnih pogona male privrede i obrta u

zonama mješovite izgradnje - pretežitog stanovanja treba odgovarajućom dokumentacijom, sukladno posebnim propisima, utvrditi razine buke koje se ne smije prijeći i građevinskim zahvatima spriječiti širenje buke u okoliš.

OTPAD

S obzirom da okoliš ugrožava neorganizirano i nekontrolirano odlaganje svih vrsta otpada, na području općine potrebno je uspostaviti sustav gospodarenja otpadom koji će omogućiti dugoročno i sveobuhvatno zbrinjavanje otpada. Potrebno je sva kućanstva obuhvatiti organiziranim prikupljanjem otpada, te sva divlja odlagališta sanirati prema zakonskim obvezama. Trebalo bi razmisliti o pokretanju projekta selektivnog prikupljanja otpada, da se postojeće kontrolirano odlagalište ne bi nepotrebno punilo korisnim i, što je još važnije, opasnim otpadom iz kućanstava. Nužno je shvatiti da

otpad mora proći određeni predtretman prije završnog zbrinjavanja, te da je velik dio otpada iskoristiv. Mjere za organizirano i kontrolirano postupanje s otpadom obuhvaćaju:

- izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada,
- maksimalno korištenje vrijednih svojstava otpada kada njegov nastanak nije moguće izbjeći,
- sigurno odlaganje neiskoristivog otpada sa svim prethodnim i pratećim mjerama i postupcima osiguranja od bilo koje vrste štetnog djelovanja.

Sve ove mjere sadržane su u zakonskoj regulativi, pa je ovim prostornim planom naglašena potreba njena poštivanja, te uvažavanja načela racionalnog i dobrog gospodarenja prostorom.

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. Uvjeti za određivanje namjena površina na području Općine Vodinci

Članak 7.

(1) Prostornim planom uređenja Općine Vodinci određene su slijedeće osnovne namjene površina:

- a) GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA
  - Pretežito stambena namjena
  - Javna i društvena namjena
  - Sportsko-rekreacijska namjena
  - Groblja
- b) IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA
  - Gospodarska namjena proizvodna
- c) IZGRAĐENE STRUKTURE VAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA
  - Gospodarska namjena proizvodna
  - Sportsko-rekreacijska namjena
  - Groblja
  - Infrastrukturni sustavi
- c) POLJOPRIVREDNE POVRŠINE
  - Vrijedno obradivo tlo
  - Privremeno nepogodna tla za obradu
- d) ŠUMSKE POVRŠINE
  - Šuma gospodarske namjene
- e) VODNE POVRŠINE
  - Vodotoci (kanali)

Članak 8.

(1) Razmještaj i veličina površina iz članka 7. prikazani su na kartografskom prikazu br. 1. «Korištenje i namjena površina» u mjerilu 1: 25000.

(2) Granice građevinskih područja naselja detaljno su obrađena na kartografskom prikazu br. 4. «Građevinska područja» na katastarskim kartama u mjerilu 1 : 5000.

(3) Za navedene zone gospodarske namjene određena su zasebna Izdvojena građevinska područja koja su prikazana na kartografskim prikazima navedenima u prethodnom stavku.

(4) Postojeće i planirane linijske infrastrukturne površine (postojeći i planirani koridori ili trase) određene su aproksimativno u prostoru i prikazani na kartografskim prikazima br. 2. («Infrastrukturni sustav») u mjerilu 1 : 25000. Točna trasa odredit će se idejnim rješenjem (projektom) za pojedini zahvat u prostoru.

(5) Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora prikazani na kartografskom prikazu br.3. «Uvjeti korištenja i zaštite prostora» u mjerilu 1:25000.

2. Uvjeti za uređenje prostora

2.1. Građevine od važnosti za Državu i županiju

Članak 9.

(1) Uvjeti određivanja prostora za građevine od Važnosti za Državu i Vukovarsko- srijemsku županiju Prostornim se planom utvrđuju kao plansko – usmjeravajući uvjeti.

(2) Izvan građevinskih područja naselja za građevine od važnosti za Državu i Županiju određene su površine infrastrukturnih sustava.

(3) Građevine od važnosti za Državu određene su Uredbom o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku („Narodne novine“ Republike

Hrvastke broj: 90/95 i broj: 06/00), te Programom prostornog uređenja Države, a građevine od važnosti za Županiju Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije. Ovim planom utvrđuju se slijedeći zahvati u prostoru od važnosti za Državu i Županiju koji su preuzeti kao obveza iz planova višeg reda:

1. Za Republiku Hrvatsku:

- državna cesta D46 (Đakovo (D7)–Vinkovci-GP Tovarnik)
- planirana trasa državne ceste D46 (obilaznica)
- magistralna glavna željeznička pruga (DG–Tovarnik–Novska–Sisak–Zagreb–Savski Marof–DG)
- 110 kV dalekovod Đakovo-Vinkovci
- magistralni postojeći plinovod Slavonski Brod-Vinkovci DN 400/50
- magistralni planirani plinovod Slavonski Brod-Ilok DN 600/75
- magistralni postojeći i planirani naftovod za međunarodni transport (JANAF)
- magistralni naftovod Slavonski Brod-Đeletovci
- planirana GSM bazna postaja

2. Za Vukovarsko-srijemsku županiju:

- koridor županijske ceste Ž4166 (Vođinci (D46)-Retkovci- Andrijaševci (Ž4170))
- planirani sustav za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda
- planirani magistralni i spojni vodovod sa postojećim sustavom vodoopskrbe
- elektroprijenosni uređaji 35/10
- postojeći sustav svjetlovoda sa mjesnom telefonskom centralom
- postojećeg poštanskog ureda 32283 Vođinci
- građevine za sakupljanje i privremeno odlaganje komunalnog otpada
- građevine i prostori, koji su zaštićeni spomenici kulture ili spomenici prirode
- javni objekti (zgrada Općine, Osnovna škola, ljekarna, ambulanta, sportska dvorana, veterinarska stanica, vatrogasni dom)
- postojeće gospodarske građevine i lokacije
- nove i postojeće radne, pretežito industrijske zone

2.2. Građevinska područja naselja i izdvojena građevinska područja

Članak 10.

- (1) Građevinsko područje naselja je onaj dio područja obuhvata PPUO Vođinci koji je predviđen za izgradnju naselja, a sastoji se od izgrađenog i neizgrađenog dijela koji je u funkciji daljnjeg razvoja naselja.
- (2) Izdvojeno građevinsko područje je onaj dio područja obuhvata PPUO Vođinci koji je predviđen za izgradnju građevina koje se moraju graditi unutar građevinskog područja, ali se zbog karaktera

djelatnosti i/ili neophodnih lokalnih uvjeta ne mogu obavljati unutar građevinskog područja naselja, a sastoji se od izgrađenog i neizgrađenog dijela.

- (3) Parcelacija zemljišta u svrhu osnivanja građevnih čestica može se obavljati samo unutar građevinskog područja u skladu s ovim Prostornim planom i prema članku 20. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“Republike Hrvatske broj: 100/2004).
- (4) Sva poljoprivredna zemljišta u građevinskom području, koje je ovim Prostornim planom određeno za drugu namjenu, može se do prenamjene i dalje koristiti na dosadašnji način.

2.2.1. GRAĐEVNE ZONE (PRETEŽNO STAMBENE)

Članak 11.

- (1) U građevnim zonama (pretežno stambenim) predviđena je izgradnja novih građevina, te obnova, rekonstrukcija i dogradnja postojećih građevina namijenjenih za:

U građevnim zonama (pretežno stambenim) sadržani su:

- prostori za stanovanje
- prostori za rad
- prostori za javne i prateće sadržaje
- prostori za gradnju trgovačkih i uslužnih sadržaja
- prostori za gradnju turističkih i ugostiteljskih sadržaja
- prostori za gradnju vjerskih građevina
- infrastrukturne i komunalne građevine i uređaji
- manje zelene površine, sportsko-rekreacijske površine i dječja igrališta

Članak 12.

- (1) Unutar građevinskog područja moguće je uređenje zelenih površina (park, zaštitne zelene površine) kao i drugih građevina i površina koje služe za normalno funkcioniranje naselja odnosno zone izdvojene namjene, a u svrhu uređenja i zaštite okoliša.
- (2) U sklopu površina iz stavka 1. ovog članka omogućeno je uređenje i izgradnja:

- kolnih i pješačkih putova;
- biciklističkih staza;
- sportsko - rekreacijskih površina i igrališta
- manjih građevina prateće namjene

- (3) Iznimno od stavka 2. ovog članka u zoni pejzažnog i zaštitnog zelenila mogu se zadržati i rekonstruirati zaštićene stare stambene i gospodarske građevine u svojoj izvornoj funkciji.

Članak 13.

- (1) Na jednoj građevinskoj čestici u zoni namijenjenoj pretežito stambenoj gradnji može se graditi samo jedna stambena, poslovna ili stambeno-poslovna građevina.
- (2) Uz osnovnu građevinu iz stavka 1. ovog članka, na istoj građevnoj parceli mogu se graditi i gospodarske, pomoćne poslovne građevine, koje s osnovnom građevinom čine stambenu i gospodarsku cjelinu.
- (3) Za obavljanje poslovne djelatnosti mogu se koristiti i prostorije ili građevine koje ranije nisu bile namijenjene za tu djelatnost u cijelom ili dijelu stambenog, pomoćnog, gospodarskog ili stambenog prostora, na način da se obavljanje tih djelatnosti odvija u skladu s propisima.
- (4) Stambene, poslovne i stambeno-poslovne građevine se u pravilu postavljaju prema ulici, na način da se poštuje zadani građevni pravac, a pomoćne, gospodarske i dvorišne poslovne građevine po dubini tih parcela iza tih građevina.
- (5) Iznimno se može dozvoliti i drugačiji smještaj građevina na parceli, ukoliko konfiguracija terena i oblik parcele, te tradicionalna organizacija parcele ne dozvoljava način gradnje određen u prethodnom stavku ovog članka.

Članak 14.

- (1) **Stambenim građevinama smatraju se:** obiteljske kuće, stambeno-poslovne i više stambene građevine, te građevine za povremeno stanovanje - "vikendice".

Članak 15.

(1) Poslovnim građevinama smatraju se:

- za tihe i čiste djelatnosti: različite kancelarije, uredi, biroi i druge slične djelatnosti, trgovački i ugostiteljski sadržaji bez glazbe na otvorenom, krojačke, frizerske, autoelektričarske, postolarske, fotografske i slične uslužne radnje i slično,
  - za bučne i potencijalno opasne djelatnosti: autolimarske, automehaničarske i proizvodne radionice, limarije, lakirnice, bravarije, kovačnice, stolarije, pilane, klesarske radionice, disco-klubovi i slično.
- (2) Tihe i čiste djelatnosti mogu se obavljati i u sklopu stambene građevine, ukoliko za to postoje tehnički uvjeti.
  - (3) Bučne i potencijalno opasne djelatnosti u pravilu se lociraju na propisanoj udaljenosti od stambenih zgrada i to najmanje 30,0 m od susjednih stambenih zgrada odnosno najmanje 15,0 m od stana vlasnika, a izuzetno i manjoj udaljenosti ukoliko se to dokaže posebnim elaboratom koji se odnosi na propise od zaštite od buke, te zaštitu zraka, vode i tla. Kriterij za određivanje bučne djelatnost je nivo buke

od 55 dB danju i 45 dB noću u stambenim zonama.

Članak 16.

(1) Gospodarskim građevinama smatraju se:

- bez izvora zagađenja: šupe, plastenici, kolnice, sjenici, ljetne kuhinje, spremišta poljoprivrednih strojeva i proizvoda, i sl.
- s potencijalnim izvorima zagađenja: farme, tovilista, staje, svinjci, peradarnici, kuničnjaci, sušare (za poljoprivredne proizvode) i sl.

Članak 17.

- (1) U sklopu građevinskih područja naselja mogu se graditi i gospodarske građevine s izvorima zagađenja za uobičajen uzgoj i tov životinja kapaciteta do 7 uvjetnih grla u različitim kombinacijama pojedinih vrsta, pri čemu se broj uvjetnih grla po vrstama određuje prema koeficijentima iz članka 55.
- (2) Gradnja građevina iz stavka 1. ovog članka nije dozvoljena u područjima posebnog režima zaštite.
- (3) Izuzetno od stavka 1. ovog članka držanje domaćih životinja na području općinskog središta Vođinci bit će regulirano posebnom odlukom, i to na način da se unutar zone centra naselja, koja će spomenutom odlukom biti određena, ne dozvoljava gradnja gospodarskih građevina s izvorom zagađenja.
- (4) Za gospodarske građevine iz stavka 1. ovog članka, u koliko to lokalni uvjeti dopuštaju, u što većoj mjeri primijeniti članak 20.

Članak 18.

- (1) **Pomoćnim građevinama smatraju se:** garaže, drvarnice, spremišta, nadstrešnice, i sl.

Članak 19.

- (1) Reklamni panoi površine veće od 6,0 m i kiosci postavljaju se na građevnim česticama tako da ne izlaze van već određenog građevnog pravca.

Članak 20.

- (1) Poslovni prostori s bučnim i potencijalno opasnim djelatnostima i gospodarske građevine s potencijalnim izvorima zagađenja mogu se graditi ukoliko tehnološko rješenje, veličina građevne parcele i njen položaj u naselju to omogućavaju.

2.2.1.1. OBLIK I VELIČINA GRAĐEVINSKE ČESTICE

Članak 21.

- (1) Građevinska čestica mora imati površinu i oblik koji omogućava njeno racionalno korištenje i izgradnju u skladu s odredbama ovog plana i imati neposredan pristup na javnu prometnu površinu.

Iznimno, u slučaju kad građevinska čestica nema neposredan pristup na javnu prometnu površinu mogu se primijeniti odredbe Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

- (2) U slučaju kad se građevinska čestica nalazi uz spoj ulica različitog značaja, prilaz s te parcele na javnu prometnu površinu obavezno se ostvaruje preko

ulice nižeg značaja.

Članak 22.

- (1) Minimalne veličine građevnih čestica za individualno stanovanje na području općine Vodinci:

način izgradnje	minimalna širina čestice	minimalna dubina čestice	minimalna površina čestice	koef. izgrađenosti građ. čestice (kig)
a) za izgradnju na slobodnostojeći način:				
- prizemne	12 m	25 m	300 m ²	0,3
- katne	12 m	25 m	300 m ²	0,3
b) za izgradnju na poluugrađeni način:				
- prizemne	11 m	23 m	250 m ²	0,4
- katne	11 m	23 m	250 m ²	0,4
c) za izgradnju na ugrađeni način:				
- prizemne	8 m	25 m	200 m ²	0,5
- katne	8 m	25 m	200 m ²	0,5

- (2) Građevinama koje se izgrađuju na slobodno stojeći način u smislu ovog članka smatraju se građevine koje se niti jednom svojom stranom ne prislanjaju na granice susjednih građevinskih čestica.
- (3) Građevinama koje se izgrađuju na poluugrađeni način (dvojne građevine) u smislu ovog članka smatraju se građevine koje se jednom svojom stranom prislanjaju na granicu susjedne građevinske čestice, odnosno uz susjednu građevinu.
- (4) Građevinama koje se izgrađuju na ugrađeni način (u nizu) u smislu ovog članka smatraju se građevine koje se dvjema svojim stranama prislanjaju na granice susjednih građevinskih čestica i uz susjedne građevine.
- (5) Iznimno od stavka 1. ovog članka kod zamjene postojeće građevine novom, odnosno u slučaju interpolacije u izgrađenim dijelovima naselja, nova se građevina može graditi i na postojećoj građevinskoj čestici manje veličine od propisane, ali pod uvjetom da je veličina te građevine i njena lokacija u skladu sa svim odrednicama koje se odnose na bruto izgrađenost, te minimalne udaljenosti od javne prometne površine, susjedne međe i drugih građevina.

Članak 23.

- (1) Urbanističkim planom uređenja naselja Vodinci moguće je odrediti zone u kojima površine građevnih čestica određenih u prethodnom članku mogu biti i manje ovisno o gustoći i postojećoj tipologiji izgradnje u tim zonama, te u pogledu veličine građevne čestice i koeficijenta izgrađenosti čestice.
- (2) Do izrade UPU naselja Vodinci na području centra naselja, koje će biti utvrđeno posebnom odlukom, dozvoljava se koeficijent izgrađenosti građevne čestice od 0,6 i to za sve vidove i načine gradnje.

Članak 24.

- (3) Na navedenom području dozvoljava se gradnja stambenih (stambeno – poslovnih) i javnih zgrada najveće (etažne) visine podrum, prizemlje, dva kata i potkrovlje, a najniža (etažna) visina može iznositi podrum, prizemlje i kat.

- (1) Površina građevinske čestice višestambenih građevina (gradnja stanova za tržište) utvrđuje se shodno potrebama te građevine i u pravilu obuhvaća zemljište ispod građevine i zemljište potrebno za redovitu upotrebu građevine.
- (2) Površina građevinske čestice iz prethodnog stavka određuje se za svaku pojedinačnu građevinu, a temeljem idejnog rješenja za izdavanje lokacijske dozvole.
- (3) Za ovu vrstu građevina vrijede sve odredbe propisane za gradnju stambenih građevina, iz ovog plana, koje se odnose na udaljenost od regulacione linije, udaljenost od međe, bruto izgrađenost parcele, visinu, katnost, broj garažno- parkirališnih mjesta i drugo.

Članak 25.

- (1) U postupku mogućeg objedinjavanja građevnih čestica kojim se ne remeti tipologija izgradnje objedinjava se i površina građevnih dijelova parcela, tako da se zadržavaju samo propisane udaljenosti prema susjednim česticama, izgrađenost čestice, udaljenost od regulacione linije i katnost.
- (2) Dužina pojedinog uličnog pročelja na objedinjenoj građevinskoj čestici ne smije biti veća od dvostruko uobičajene tipološke izgradnje (maksimum 30,0 m).

Članak 26.

- (1) Za stambene objekte i kuće za odmor koje su ostale izvan granica građevinskog područja, a koji su građeni bez građevinske dozvole, potrebno je izraditi program rušenja u skladu s dinamikom privođenja prostora u namjeni, sukladno planu.

2.2.1.2. SMJEŠTAJ GRAĐEVINE NA GRAĐEVNOJ ČESTICI

Udaljenost građevina od ruba građevinske čestice

Članak 27.

- (1) Građevine koje se izgrađuju na slobodno stojeći način ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od susjedne međe, ako na tu stranu imaju orijentirane otvore.
- (2) Udaljenost građevine od susjedne međe može biti i manja u slučaju da smještaj građevine na susjednoj građevnoj čestici omogućava postizanje propisanog razmaka između građevina od 4,0 m, ali ne manja od 0,5 m ili za širinu strehe pod uvjetom da se takav ritam osigura za dio ulice koji čini jedinstvenu cjelinu i da se na njemu ne mogu projektirati niti izvoditi otvori prema susjednoj čestici.
- (3) Kod zamjene postojeće građevine novom, odnosno u slučaju interpolacije u izgrađenim dijelovima naselja nova se građevina može graditi i na lokaciji postojeće građevine.
- (4) Udaljenost ostalih dijelova građevine koji se smatraju dijelom građevine (balkoni, terase i otvorena stubišta) od granica građevne čestice ne može biti manja od 3,0 m.
- (5) Otvorima se u smislu stavaka 1. i 3. ovog članka ne smatraju ostakljenja neprozirnim staklom najveće veličine 120 x 60 cm s otklopnim otvaranjem prema unutra (parapet najmanje visine 2,0 m), dijelovi zida od staklene opeke, ventilacijski otvori maksimalnog promjera, odnosno stranice 15 cm, a kroz koje se ventilacija odvija prirodnim putem i kroz koji nije moguće ostvariti vizualni kontakt.

Članak 28.

- (1) Građevine koje se izgrađuju na poluotvoreni način (dvojne građevine) jednom svojom stranom se prislanjaju na granicu susjedne građevne čestice, odnosno uz susjednu građevinu.
- (2) Na dijelu građevine koja se gradi na samoj građevnoj međi mora se izvesti puni zid i bez staklene opeke.
- (3) Za građevine koje se izgrađuju kao dvojne ili u nizu, mora se zid između dvije građevine izvesti kao protupožarni, vatrootpornosti od najmanje 2 sata, obavezno puni zid i bez staklene opeke.

Članak 29.

- (1) Građevine koje se izgrađuju u nizu, dvjema svojim stranama se prislanjaju na granice susjednih građevnih čestica i uz susjedne građevine.

Pomoćni, gospodarski i manji poslovni objekti

Članak 30.

- (1) Udaljenost gnojišta i gospodarskih građevina u kojima se sprema sijeno i slama ili su izrađeni od drveta mora iznositi od susjedne međe najmanje 3,0 m.
- (2) Udaljenost gnojišta od susjedne međe može biti i manja, ali ne manje od 0,5 m, pod uvjetom da se na toj dubini susjedne građevne čestice određuju uvjeti ili već postoji gnojište, odnosno građevina s izvorima zagađenja.
- (3) Udaljenost pčelinjaka od susjedne međe ne može biti manja od 5,0 m, ako su letišta okrenuta prema međi, a 3,0 m ako su okrenuta u suprotnom pravcu.
- (4) Udaljenost građevine od susjedne međe, u kojima se odvija sušenje putem visoke temperature (sušenje mesa, sušenje duhana, te sušenje drugih poljoprivrednih proizvoda), ne može biti manja od 3,0 m.

Članak 31.

- (1) Kao dvojne građevine mogu se na zajedničkom dvorišnom pravcu graditi i gospodarske građevine pod uvjetom da su izgrađene od vatrootpornog materijala i da su između njih izvedeni vatro otporni zidovi, da je nagib krova izveden prema vlastitom dvorištu, te uz suglasnost susjeda.

Članak 32.

- (1) Uz stambene građevine, na građevnoj čestici se mogu graditi pomoćne građevine s prostorima za rad, spremište ogrjeva i druge svrhe što služe redovnoj upotrebi stambene građevine i to:
  - prislonjene uz stambenu građevinu na istoj građevnoj čestici na polugrađeni način,
  - odvojene od stambene građevine na istoj građevnoj čestici,
  - na međi, uz uvjet da je zid prema susjednoj čestici izveden od materijala (ako je kosi krov, nagib krova obavezno izvesti prema pripadajućoj parceli građevine, te pribaviti suglasnost susjeda).
- (2) Površina građevne čestice pod pomoćnom građevinom računa se u koeficijent izgrađenosti građevne čestice.

Članak 33.

- (1) Najmanja udaljenost građevine od regulacijskog pravca određuje se:

- za stambene građevine	3,0
- za garaže u sklopu stambene građevine	3,0
- za pomoćne građevine na parceli	10,0 m
- za gospodarske građevine sa potencijalnim izvorima zagađenja	20,0 m
- za pčelinjake	15,0 m

(2) Iznimno iz stavka 1. ovog članka dozvoljena je gradnja građevine na regulacionom pravcu u već formiranim uličnim potezima.

(3) Za gospodarske građevine sa potencijalnim izvorima zagađenja iz stavka 1. ovog članka, ukoliko to lokalni uvjeti dopuštaju, primjenjuju se članci 20. i 30.

(4) Pojas izgradnje za gospodarske i poslovne građevine sa izvorima zagađenja prostire se 50,0 m na dalje od regulacijskog pravca u dubinu čestice tj. na udaljenosti 20,0 m od ruba zone stambene odnosno stambeno-poslovne izgradnje.

(5) Pojas izgradnje gospodarskih građevina za tov ispod ograničene veličine iz članka 55. stavak 3. ili koje prelaze propisane površine iz stavka 1. članka 17. ovih Odredbi, prostire se u dubinu čestice na udaljenosti 20,0 m od pojasa stambene, odnosno stambeno-poslovne izgradnje, ukoliko se u toj zoni ne remeti očekivani planirani urbani razvoj naselja.

(6) Za interpolaciju ili zamjensku gradnju građevina u već izgrađenim dijelovima naselja, a gdje za to postoje uvjeti (postava susjednih građevina na regulacijskoj liniji, radi izgrađenih gospodarskih građevina nije moguća gradnja u propisanoj dubini parcele od najmanje 3,0 m dovoljna širina prostora za prolaz komunalnih instalacija i slično) može se dozvoliti gradnja građevina i na regulacionoj liniji ili na liniji susjednih novosagrađenih građevina.

(7) Ako građevinska čestica graniči s vodotokom, udaljenost regulacione linije čestice od granice vodnog dobra odredit će se prema vodopravnim uvjetima.

(8) Građevinska čestica ne može se osnivati na način koji bi onemogućavao uređenje korita i oblikovanje inundacije potrebne za maksimalni protok vode ili pristup vodotoku.

Medusobna udaljenost građevina

Članak 34.

(1) Medusobni razmak građevina mora biti veći od visine više građevine, odnosno ne manji od 4,0 m.

(2) Visina građevine iz stavka 1. ovog članka mjeri se na zabatnoj strani sljemena do završne kote uređenog terena, a na ostalim stranama od visine vijenca do

završne kote uređenog terena.

(3) Iznimno, međusobni razmak iz stavka 1. ovog članka može biti i manji, ukoliko se radi o već izgrađenim građevinskim česticama.

Članak 35.

(1) Udaljenost pomoćne građevine od stambene zgrade na istoj građevinskoj čestici ne može biti manja od 4,0 m, kada se gradi kao posebna dvorišna građevina.

(2) Pomoćne građevine bez izvora zagađenja mogu se izuzetno graditi jednim dijelom i na granici sa susjednom česticom, uz uvjet:

- da se prema susjednoj čestici izgradi vatrootporni zid
- da se u zidu prema susjedu izvodi puni zid bez staklene opeke
- da nagib krova bude izveden prema pripadajućoj čestici
- da se odvod krovne vode i snijega s pomoćne građevine riješi na pripadajuću česticu

Članak 36.

(1) Udaljenost gospodarskih građevina s potencijalnim izvorom zagađenja od stambenih i poslovnih građevina ne može biti manja od 12,0 m, a u postojećim dvorištima gdje se to ne može postići dopušta se minimalna udaljenost od 8,0 m.

(2) Udaljenost gnojišta, gnojišnih i sabirnih jama od stambenih i manjih poslovnih građevina ne može biti manja od 15,0 m, a od građevina za snabdijevanje vodom (bunari, izvori, cisterne i sl.) i ulične ograde ne manja od 20,0 m.

(3) Vodonepropusnu sabirnu jamu, bez mogućnosti ispuštanja sadržaja u okolni prostor, treba locirati na minimalnoj udaljenosti od 3,0 m od susjedne međe.

(4) Udaljenost pčelinjaka od stambenih, poslovnih i gospodarskih građevina u kojima boravi stoka ne može biti manja od 10,0 m.

(5) Za gospodarske građevine iz stavka 1. ovog članka, u koliko to lokalni uvjeti dopuštaju, primjenjuje se članci 20. i 30.

2.2.1.3. VISINA I OBLIKOVANJE GRAĐEVINA

Članak 37.

- (1) Dozvoljava se gradnja osnovne građevine na čestici (stambena, stambeno-poslovna ili poslovna) maksimalne katnosti: podrum, prizemlje, 1 kat i potkrovlje.
- (2) Ostale zgrade na čestici trebaju biti prizemne.
- (3) Iznimno iz stavka 1. ovog članka, omogućuje se i gradnja građevina viših od propisanih (npr. crkveni tornjevi, silosi, vodotornjevi, vatrogasni tornjevi ili slično), ali samo kada je to nužno zbog djelatnosti koja se u njima obavlja i to isključivo prostor zaštićenih povijesnih jezgri naselja, kao i kontaktna područja spomenika kulturne i prirodne baštine.

Članak 38.

- (1) U centralnoj zoni naselja Vodinci dozvoljava se izgradnja viših stambenih i poslovnih građevina najveće (etažne) visine: podrum, prizemlje, 2 kata i potkrovlje.

Članak 39.

- (1) Potkrovljem se smatra dio građevine ispod krovne konstrukcije, a iznad vijenca posljednje etaže građevine. Krovna konstrukcija može biti ravna ili kosa. Kod ravnih krovova prostor potkrovlja podrazumijeva etažu izgrađenosti do 75% tlocrtne površine građevine.
- (2) Najveći gabarit potkrovlja građevine određen je najvećom visinom nadozida od 90 cm za jednokatne, odnosno 150 cm za prizemne građevine, mjerenom u ravnini pročelja građevine.
- (3) Prozori potkrovlja, u pravilu, izvedeni su u kosini krova, kao krovne kućice ili na zabatnom zidu.
- (4) Potkrovlje ili mansarda uređeno za stanovanje i poslovnu namjenu kojima je visina nadozida veća od 90 cm za jednokatne, odnosno 150 cm za prizemne građevine, smatraju se etažom kao i etaža veće izgrađenosti od 75% tlocrtne površine građevine.

Članak 40.

- (1) Postojeći tavanski prostori mogu se prenamijeniti u stambene ili druge namjene i u slučajevima kada ukupna izgrađena površina prelazi maksimalnu bruto

razvijenu površinu građevine, ukoliko se prenamjena može izvršiti u postojećim gabaritima.

- (2) Izvedena ravna krovišta koja zbog loše izvedbe ne odgovaraju svrsi, mogu se preurediti u kosa. Rekonstrukcija će se izvršiti poštujući autorstvo i stilske karakteristike građevina, a u skladu s lokacijskom dozvolom i regulacijskim uvjetima (visina nadozida, nagib krova, sljeme) propisanim u prethodnom članku.
- (3) Rekonstrukcijom dobivenog potkrovlja iz prethodnog stavka ovog članka mogu se privoditi stambenoj ili poslovnoj namjeni.

Članak 41.

- (1) Ispod građevine po potrebi se može graditi podrum. Podrumom se smatra dio građevine, koji je najmanje jednom polovicom volumena ukopan u uređeni teren.

Članak 42.

- (1) Horizontalni i vertikalni gabariti građevina, oblikovanje pročelja i krovišta, te upotrebljeni građevinski materijali moraju biti usklađeni s ambijentalnim vrijednostima sredine, okolnim građevinama, krajolikom i tradicionalnim načinom gradnje.
- (2) Građevine koje se izgrađuju na poluotvoreni način ili u nizu moraju s građevinom na koju su prislonjene činiti arhitektonsku cjelinu.

Članak 43.

- (1) Visina vijenca gospodarskih i pomoćnih građevina može iznositi najviše 4,0 m.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovog članka visina vijenca spremišta poljoprivrednih strojeva i poljoprivrednih proizvoda može iznositi najviše 5,0 m, (a silosi za odlaganje prema potrebama tehnologije istih).

2.2.1.4. OGRADE I PARTERNO UREĐENJE

Članak 44.

- (1) Ulična ograda podiže se iza regulacione linije u odnosu na javnu prometnu površinu.
- (2) Kada se javna cesta koja prolazi kroz građevinsko područje uređuje kao ulica, udaljenost vanjskog ruba ulične ograde od osi ceste odredit će se prema posebnim uvjetima nadležne službe za ceste, te mora iznositi najmanje:

- kod državne ceste 10,0 metara
- kod županijske ceste 8,0 metara
- kod lokalne i nerazvrstane 5,0 metara

- (3) Udaljenost vanjskog ruba ulične ograde od osi kolnika-javne prometne površine ne može biti manja od 5,0 m.
- (4) U već izgrađenom dijelu naselja, udaljenost vanjskog ruba ulične ograde od osi kolnika javno-prometne površine može biti manja od 5,0 m, ali ne manja od 3,5 m, osim u slučaju ako se zbog lokalnih uvjeta to ne može postići.

Članak 45.

- (1) Ograda se može podizati prema ulici i na međi prema susjednim česticama. Na građevinskim česticama ograde se postavljaju s unutrašnje strane međe ili na drugi način, ali u dogovoru sa susjedom.
- (2) Najveća visina ulične ograde može biti 1,50 m, pri čemu podnožje ograde može biti izvedeno od čvrstog materijala (beton, opeka, metal i sl.) najveće visine od 50 cm. Iznimno, ograde mogu biti i više od 1,50 m, odnosno 2,0 m, kada je to nužno radi zaštite građevine ili načina njenog korištenja (industrijske, sportsko-rekreacijske građevine i drugo). Ulična ograda može biti izvedena kao zeleni nasad (živica) ili prozračna, izvedena od drveta, pocinčane žice ili drugog materijala sličnih karakteristika.
- (3) Ograda između građevinskih čestica gradi se prema mjesnom običaju s lijeve ili desne strane, pri čemu njena visina može iznositi najviše 2,0 m.

Članak 46.

- (1) Dio građevinske čestice organizirane kao gospodarsko dvorište na kojem slobodno borave domaće životinje mora se ograditi ogradom koja onemogućava njihov izlaz van čestice.
- (2) Kada se građevna čestica iz prethodnog stavka formira na taj način da ima izravni pristup sa sporedne ulice, a svojom stražnjom ili bočnom stranom graniči sa zaštitnim pojasom županijske ili lokalne ceste, građevna čestica se mora ograditi uz te međe na način koji onemogućava izlaz ljudi i domaćih životinja, ogradom visine do 2,0 m.
- (3) Susjedski dio ograde iz stavka 1. ovog članka izgrađuje vlasnik, odnosno korisnik građevinske čestice u cijelosti, ako takva ograda nije izgrađena ranije, odnosno ako se ne gradi istovremeno sa susjedom.
- (4) Ograda iz ovog članka mora se izvesti tako da leži na zemljištu vlasnika ograde, pri čemu je glatka strana okrenuta ulici, odnosno prema susjedu.

Članak 47.

- (1) Zabranjuje se postavljanje na ogradu oštih završetaka, bodljikave žice i drugog što bi moglo ugroziti ljudski život.

- (2) Zabrana iz stavka 1. ovog članka ne odnosi se na ograđivanje čestica i građevina posebne namjene (vojska i sl.) ili drugih, ako je to određeno posebnim propisima.

- (3) Zabranjuje se postavljanje žičanih, zidanih, kamenih, živih i drugih ograda i potpornih zidova kojima bi se sprječavao slobodan prolaz uz vodotoke, te koji bi smanjili propusnu moć vodotoka ili na drugi način ugrozili vodotok i područje uz vodotok.

Članak 48.

- (1) Teren oko građevine, potporne zidove, terase i sl. treba izvesti na način da se ne narušava izgled naselja, te da se onemogućuje otjecanje vode na štetu susjednog zemljišta, odnosno susjednih građevina.
- (2) Najveća visina potpornog zida ne može biti veća od 2,0 m. U slučaju da je potrebno izgraditi potporni zid veće visine, tada je isti potrebno izvesti u terasama, s horizontalnom udaljenošću zidova od min 1,5 m, a teren svake terase ozeleniti.
- (3) Prilazne stube, terase u razini terena ili do najviše 60 cm iznad razine terena, potporni zidovi i sl. mogu se graditi i izvan površine građevinskog dijela čestice, ali na način da se na jednoj strani građevinske čestice osigura nesmetan prilaz u dvorišni dio građevinske čestice, najmanje širine 3,0 m.

2.2.1.5. PRIKLJUČAK NA PROMETNU INFRASTRUKTURU

Članak 49.

- (1) Građevinska čestica mora imati neposredan pristup na javnu prometnu površinu širine najmanje 3,0 m, te u postupku izdavanja lokacijske i građevne dozvole potrebno ishoditi posebne uvjete priključenja od strane organizacije koja tim cestama upravlja.

2.2.1.6. KOMUNALNO OPREMANJE GRAĐEVINA

Članak 50.

- (1) Građevine u higijenskom i tehničkom smislu moraju zadovoljiti važeće standarde vezano na površinu, vrste i veličine prostorija, a naročito uvjete u pogledu sanitarnog čvora.

Članak 51.

- (1) Gdje na dijelu građevinskog područja postoji vodovodna mreža i ako za to postoje tehnički uvjeti, stambena građevina se obvezatno mora priključiti na vodovod, a u drugim slučajevima opskrba pitkom vodom se rješava na higijenski način prema mjesnim prilikama.
- (2) Otpadne vode iz domaćinstva moraju se upuštati u nepropusne septičke jame, a po izgradnji

kanalizacionog sustava u njegov sistem

- (3) Priključivanje građevina na elektroopskrbnu, plinoposkrbnu i telekomunikacijsku mrežu obavlja se na način propisan od nadležnih organizacija.

2.3. Izgrađene strukture van naselja

Članak 52.

- (1) Građevine, što se u skladu s člankom 42. Zakona o prostornom uređenju mogu ili moraju graditi izvan građevinskog područja, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumsku proizvodnju, korištenje drugih građevina, te da ne ugrožavaju vrijednosti čovjekovog okoliša i krajolika.

- (2) Izvan građevinskih područja naselja mogu se smještati samo one gospodarske djelatnosti koje se zbog uvjeta prostorne organizacije i tehnologije proizvodnje ne mogu smjestiti unutar građevinskih područja naselja, odnosno one gospodarske djelatnosti koje nepovoljno utječu na uvjete života u naselju. Obveza je da za smještaj takvih djelatnosti korisnik osigura svu potrebnu prometnu, energetska i komunalnu infrastrukturu.

- (3) Izvan građevinskog područja naselja (na poljoprivrednim površinama), na području Općine Vođinci može se na pojedinačnim lokacijama površine najviše do 10,0 ha odobriti izgradnja građevina koje po svojoj namjeni zahtijevaju izgradnju izvan građevinskog područja, kao što su:

- proizvodni poljoprivredno-gospodarski pogoni
  - stambeno - gospodarski sklopovi (farme);
  - građevine za uzgoj životinja (tovilišta);
  - spremišta u vinogradima i spremišta voća u voćnjacima;
  - ostave za alat, oruđe, kultivatore i sl.;
  - uzgoj nasada (rasadnici, staklenici, plastenici i sl)
  - pčelinjaci
  - prostori za sajmove stoke i prateći sadržaji
- građevina potrebnih za gospodarenje šumama
- infrastrukturne građevine (prometne, energetske, komunalne, itd.)
- građevine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina
- ribnjaci
- športske, rekreacijske i zdravstvene građevine;
- vojne i druge građevine od interesa za obranu zemlje i zaštitu od elementarnih nepogoda

- (4) Gradnja građevina iz prethodnog stavka na pojedinačnim lokacijama, površine veće od 10,0 ha, može se odobravati samo ukoliko je predviđena planom namjene površina.

2. 3. 1. GRAĐEVINE U FUNKCIJI OBAVLJANJA POLJOPRIVREDNE DJELATNOSTI

Stambeno - gospodarski sklopovi - **farme**

Članak 53.

- (1) Farme su funkcionalno povezana grupa zgrada s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem.
- (2) Minimalna površina poljoprivrednog zemljišta temeljem koje se može osnovati farma ne može biti manja od 0,6 ha u funkcionalnoj cjelini, a poljoprivredno zemljište ne može se parcelirati na manje dijelove.
- (3) Koeficijent izgrađenosti može maksimalno iznositi 0,3, a čestica na kojoj se izgrađuje farma mora imati osiguranu svu potrebnu prometnu, energetska i komunalnu infrastrukturu.

Članak 54.

- (1) Građevine koje se mogu graditi u sklopu farme su:
  - stambene građevine za potrebe stanovanja vlasnika i uposlenih djelatnika, uz uvjet da maksimalna površina izgrađenosti stambene građevine iznosi najviše 20% od ukupne površine proizvodnih objekata,
  - gospodarske građevine za potrebe biljne i stočarske proizvodnje,
  - građevine ugostiteljsko-turističke namjene za potrebe seoskog turizma,
  - građevine za potrebe prerade i pakiranja poljoprivrednih proizvoda koji su u cijelosti ili pretežno proizvedeni na farmi.
- (2) Površine i raspored građevina iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se u skladu s zakonskim propisima za cijeli obuhvat u skladu s potrebama tehnologije pojedine vrste poljoprivredne djelatnosti.
- (3) U koliko je programom predviđen seoski turizam tada je moguće stambenu površinu povećati samo za onaj dio koji služi smještaju gostiju. Uvjeti se određuju stručnom podlogom za cijeli obuhvat i posjed. Odgovarajući akt mora se izdati za cijeli obuhvat.
- (4) Građevine farme ne mogu se graditi na katastarskoj čestici koja nema osiguran pristup s javne ceste. Zgrade farme moraju od građevinskog područja naselja biti udaljene najmanje 100 m, a od kategoriziranih javnih cesta najmanje 50 m.

Gospodarske građevine za uzgoj životinja - **tovilišta**

Članak 55.

- (1) Izvan građevinskog područja može se dozvoliti radnja gospodarskih građevina za uzgoj životinja (stoke i peradi).
- (2) Minimalne udaljenosti gospodarskih zgrada za intenzivnu stočarsku i peradarsku proizvodnju od građevinskog područja naselja su sljedeće:

Koeficijent	Vrsta stoke	Max. Kapacitet zgrade (broj grla prema udaljenosti stočarskog gospodarstva od naselja)				
		100 m	200 m	300 m	400 m	500 m
	Udaljenost od naselja					
	UVJETNA GRLA (>7)	50	100	200	400	800 m i više
1,00	Krave, steone junice	50	100	200	400	800 m i više
1,50	Bikovi	33	67	133	267	533
0,70	Junad 1-2 god.	71	143	286	571	1142
0,50	Junad 6-12 mj.	100	200	400	800	1600
0,25	Telad	200	400	800	1600	-
0,30	Krmača+prasad	167	303	606	1212	-
0,25	Tovne svinje do 6 mj.	200	400	800	1600	-
1,20	Teški konji	42	83	166	333	667
1,00	Srednje teški konji	50	100	200	400	800
0,70	Laki konji	63	125	250	500	1000
0,7	Ždrebadi	67	133	267	533	1067
0,1	Ovce i ovnovi					

Uvjetnim grlom podrazumijeva se grlo težine 500 kg i obilježava koeficijentom 1.

- (3) Minimalne udaljenosti gospodarskih zgrada namijenjenih intenzivnoj poljoprivrednoj djelatnosti od javnih cesta iznose 100,00 m od državnih, 50,00 m od županijskih i 30,00 m od lokalnih cesta.
- (4) Izuzetno, udaljenost tovilišta od stambene građevine na usamljenoj izgrađenoj građevinskoj čestici može biti i manja ukoliko je s time suglasan vlasnik građevine na navedenom građevinskom području, pod uvjetom da je tovilište propisno udaljeno od drugih građevinskih područja.
- (5) Za gospodarske građevine za uzgoj životinja, što će se graditi na čestici zatečenog gospodarstva, udaljenost od stambene građevine tog gospodarstva, odnosno od zdenca ne smije biti manja od 30,00 m, uz uvjet da su propisno udaljene od ostalih lokaliteta utvrđenih u tablici iz stavka 2. ovog članka.
- (6) Za gospodarske građevine za uzgoj životinja (tovilišta) kapaciteta preko 500 uvjetnih grla obvezna je izrada Studije o utjecaju na okoliš.
- (7) Minimalni broj uvjetnih grla temeljem kojih se može dozvoliti izgradnja objekata za uzgoj stoke izvan građevinskih područja iznosi 5 uvjetnih grla.

2.3.2. OSTALE GOSPODARSKE GRAĐEVINE ZA OBAVLJANJE POLJOPRIVREDNIH DJELATNOSTI (SPREMIŠTA U VINOGRADIMA, SPREMIŠTA VOĆA U VOĆNJACIMA, PLASTENICI, STAKLENICI, RASADNICI ITD.)

Članak 56.

- (1) Ukoliko se grade izvan građevinskog područja naselja, pojedinačne poljoprivredne gospodarske građevine mogu se graditi samo na poljoprivrednim česticama čija površina nije manja od 2000 m², koji služi za proizvodnju poljoprivrednih kultura, niti je moguće formirati nove parcele, niti smanjivati postojeći posjed.
- (2) Građevine iz stavka 1. ovog članka mogu se graditi kao prizemnice veličine do 20 m² tlocrtnne površine od lakog građevinskog materijala.
- (3) Poljoprivredno zemljište na kojem postoji pojedinačna gospodarska građevina, čija je veličina i vrsta takva da to zemljište, u smislu odredaba za provođenje, ne bi bilo dovoljno veliko za gradnju dvaju gospodarskih građevina, ne može se dijeliti na manje dijelove, bez obzira u koje je vrijeme i po kojoj osnovi je ta građevina podignuta.

Članak 57.

- (1) Etažna visina pojedinačnih gospodarskih građevina je prizemlje s mogućnošću izvedbe podruma i potkrovlja.

- (2) Oblikovanje pojedinačnih gospodarskih građevina mora u pravilu biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom, upotrebom autohtonih građevinskih materijala i građevinskih oblika.

- krov mora biti dvostrešan, nagib između 30% i 40% i ne može se izvesti «alpski» ili ravni krov
- krovšte se na stropnu konstrukciju postavlja izravno, bez nadozida

Članak 58.

- (1) Vinogradarska ili voćarska kuća može se graditi u vinogradu pod uvjetom da njegova površina nije manja od 500 m².
- (2) Za vinogradarsku ili voćarsku kuću u vinogradima razvijena bruto tlocrtna površina podruma i prizemlja (ili prizemlja i potkrovlja) ne može biti veća od 40 m² kada se gradi u vinogradu površine od 500 m² do 2000 m², odnosno ne veća od 60 m² za vinograde površine veće od 2000 m².
- (3) Razvijena površina iz stavka 2. ovog članka može se uvećati za 20 m² za svakih daljnjih 1000 m² vinograda, ali najviše do 80 m².
- (4) Izuzetno, ukoliko je površina vinograda manja od one propisane stavkom 1. ovog članka, može se odobriti u vinogradu gradnja prizemne drvene gospodarske građevine, veličine najviše 9,0 m².
- (5) Vinogradarska ili voćarska kuća se može graditi na udaljenosti od najmanje 1,0 m od međe kao samostojeće građevine, te u pravilu smještene na manje plodnom tlu.
- (6) U vinogradima s površinom manjom od određene u stavku 1. ovog članka pri sanaciji i rekonstrukciji postojećih vinogradarskih ili voćarskih kuća ne smije se povećavati izgrađenost.
- (7) Vinogradarska ili voćarska kuća mora biti građena u skladu s lokalnim običajima i to:
  - temelj prizemlja, odnosno gornjeg ruba stropne konstrukcije podruma ne smije biti viša od 30 cm od kote konačnog zaravnatog terena na njegovom višem dijelu
  - kota konačno zaravnatog terena ne smije biti niža od 15 cm od gornje kote temelja podruma na najnižem dijelu
  - svijetla visina prizemlja ne može biti veća od 2,60 m

Članak 59.

- (1) U voćnjacima, vinogradima i povrtlarnicima, površine veće od 2,0 ha može se postaviti nadstrešnica veličine do 40 m², a njezina se bruto razvijena površina može povećati za svakih 20 m² za svakih daljnjih 5000 m² voćnjaka.
- (2) Nadstrešnice iz stavka 1. ovog članka služe za privremeno skladištenje poljoprivrednih proizvoda paleta, te se grade od lakih materijala, otvorene su sa dvije strane i imaju krovšte.
- (3) U voćnjacima površine veće od 5,0 ha može se sagraditi hladnjača, najveće površine do 200 m², odnosno njezina se bruto razvijena površina može povećati za 40 m² za svakih daljnjih 1,0 ha (ili prema uvodu).
- (4) Kada se vinogradarska ili voćarska kuća, odnosno spremište voća locira u blizini sjeverne međe od susjednog vinograda, udaljenost građevine od te međe ne može biti manja od srednje visine vijenca u odnosu na završnu kotu uređenog terena, a nikako manja od 3,0 m.
- (5) Udaljenost vinogradarske ili voćarske kuće, odnosno spremišta voća, od ostalih međa ne može biti manja od 1,0m.
- (6) Međusobna udaljenost vinogradarske ili voćarske kuće, odnosno spremišta voća, koje su izgrađene na susjednim parcelama ne može biti manja od 6,0 m.
- (7) Izuzetno, kada susjedi sporazumno zatraže izdavanje lokacijske dozvole za gradnju vinogradarske ili voćarske kuće ili spremišta voća na poluotvoreni način, građevina se može graditi uz susjednu među.

Članak 60.

- (1) Na poljoprivrednim površinama unutar ili izvan građevinskih područja mogu se graditi staklenici i plastenici za uzgoj povrća, voća i cvijeća, gljivarnici, pčelinjaci, uzgajališta puževa, glista, žaba i slično.
- (2) Površina ovih građevina i njihova visina određena je tehnološkim rješenjem, pri čemu treba voditi računa da isti svojom postavom i funkcijom ne ometaju susjedne čestice, te ako to nije u suprotnosti s lokalnim uvjetima i zaštitom okoliša.
- (3) Staklenicima odnosno plastenicima se smatraju; montažne građevine s ostakljenom nosivom konstrukcijom odnosno montažne građevine od

plastične folije na nosivoj konstrukciji koje trebaju biti udaljene od susjednih čestica najmanje 1,0 m.

Članak 61.

- (1) Izgradnja ribnjaka i pratećih objekata za uzgoj ribe moguća je isključivo na poljoprivrednom zemljištu katastarskih kultura: močvara, trstika, napuštenih korita i korita rukavaca kanala te neplodnog tla. Ribnjak mora biti u vezi s protočnom vodom odgovarajuće kvalitete koje mora biti dovoljno za sve potrebe ribnjaka u svim fazama uzgoja riba. Udaljenost ribnjaka od susjednih čestica mora biti takva da ne utječe na vodni režim susjednog obradivog zemljišta, ovisno o strukturi tla.

Članak 62.

- (1) U obalnom pojasu u širini do 20,00 m (odnosi se na obale kanala) zabranjuje se postava žičanih, zidanih, kamenih, živih ili drugih ograda, kojima se sprečava slobodan prolaz (članak 106. Zakona o vodama).

2.3.3. SPORTSKE, REKREACIJSKE I ZDRAVSTVENE GRAĐEVINE

Članak 63.

- (1) Izgradnja športskih, rekreacijskih i zdravstvenih građevina, koje se u skladu s ovim planom mogu graditi izvan građevinskog područja, može se vršiti samo na temelju idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno na temelju detaljnog plana uređenja za kompleksnu izgradnju.
- (2) Dokumentima prostornog uređenja iz stavka 1. ovog članka treba odrediti osnovne programske parametre, detaljni plan namjene prostora, prometnu mrežu, te način opskrbe komunalnom infrastrukturom.
- (3) Zone gradnje rekreacionih građevina u sklopu rekreacionih zona, koje su planirane izvan građevinskih zona, određene su na grafičkom prikazu br. 1. «Korištenje i namjena površina» i br. 4. «Građevinska područja naselja».
- (4) Građevine iz prethodnog stavka ovog članka u pravilu se ne smiju graditi na oranicama, voćnjacima i vinogradima I i II katastarske klase.
- (5) Seoski turizam može se planirati i ostvarivati u sklopu seoskih naselja, obiteljskih gospodarstava ili izdvojenih farmi kao komplementarna i dopunska djelatnost poljoprivrede.

2.3.4. GRAĐEVINE ZA ISTRAŽIVANJE I ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA

Članak 64.

- (1) Mikrolokacija istražne bušotine na terenu određuje se

u skladu s važećim propisima.

- (2) Udaljenost osi bušotine od zaštitnog pojasa kanala, dalekovoda opće namjene, mora iznositi najmanje 100 metara, a od javnih građevina i stambenih zgrada, mora iznositi najmanje 300 metara.
- (3) Od ruba pojasa, županijske ili lokalne ceste, te ulice ili druge javne prometne površine u naselju, udaljenost bušotine mora iznositi najmanje 100 m.

Članak 65.

- (1) Građevine za eksploataciju mineralnih sirovina i slojnih voda ne smiju biti udaljene manje od:
- 300 m od ruba javnih građevina i stambenih zgrada
  - 100 m od ruba pojasa javnih prometnica i zaštitnog pojasa dalekovoda i telefonijskih linija

Članak 66.

- (1) Bušotine se obavezno ograđuju nakon izvršenog ispitivanja i osvajanja, i to u sljedećim slučajevima:
- kada se nalaze u naseljenim mjestima i unutar građevinskog područja
  - utisne bušotine
  - plinske bušotine s teškim uvjetima proizvodnje
  - bušotine samice od formiranja radilišta

Članak 67.

- (1) Nakon završene eksploatacije mineralnih sirovina ili trajnog obustavljanja radova rudarska organizacija je dužna izvršiti sanacijske radove i privesti zemljište prvobitnoj namjeni.
- (2) Izuzetno, zemljište se može privesti i drugoj namjeni koja nije u suprotnosti s dokumentima prostornog uređenja uz odobrenje Općinskog vijeća.

2.3.5. INFRASTRUKTURNE GRAĐEVINE

Članak 68.

- (1) Infrastrukturne građevine (prometne, energetske i komunalne, koje su u skladu s člankom 42. Zakona o prostornom uređenju mogu ili moraju graditi izvan građevinskog područja, su:

prometne građevine

- cestovne prometnice svih kategorija i nivoa opremljenosti (državne, županijske i lokalne), uključujući sve prateće građevine i uređaje (mostovi, nadvožnjaci, podvožnjaci, propusti, benzinske postaje i druge građevine u funkciji cestovnog prometa)
- željezničke pruge svih kategorija, uključujući prateće građevine i pružna postrojenja (mostovi, nadvožnjaci, propusti, ranžirni kolosjeci i druge građevine u funkciji željezničkog prometa)

- zračne luke
- telekomunikacijski sustavi i ostali sustavi veza (TV, radio i drugi)

energetske građevine

- elektroenergetske građevine (građevine za proizvodnju i transport energije)
- građevine za proizvodnju i transport nafte i plina s pripadajućim građevinama, odnosno uređajima i postrojenjima
- građevine eksploatacije mineralnih sirovina

vodne građevine

- građevine za obranu od poplava (nasipi, kanali, retencije i akumulacije)
- regulacijske građevine (regulacije vodotoka, prokopi, izmjene profila, vodne stepenice)
- građevine za melioracijsku odvodnju
- građevine za korištenje voda (vodoopskrbni sustavi i vodozahvati)
- građevine za zaštitu voda (sustavi odvodnje otpadnih voda)

- (2) Pri određivanju površina infrastrukturnih koridora potrebno je uvažavati:
- vrednovanje prostora građenja
  - uvjete utvrđivanja prometnih i drugih infrastrukturnih sustava
  - mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti
  - mjere zaštite prirodnih vrijednosti
  - mjere zaštite kulturno-povijesnog nasljeđa
  - mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš

Članak 69.

- (1) Izvan zemljišnog pojasa javne ceste, a van građevinskog područja ne dozvoljava se izgradnja građevina za potrebe pružanja usluga vozačima i putnicima osim osnovne građevine benzinske postaje uz kategorizirane prometnice.

Članak 70.

- (1) Izuzetno od članka 69. moguća je izgradnja kompleksa pratećih prometnih građevina na osnovi odluke Općinskog vijeća, a nikako na osobito vrijednom i vrijednom poljoprivrednom tlu i šumskom području.
- (2) Građevinama iz stavka 1. ovog članka smatraju se uz benzinsku postaju, uslužne (autodijelovi, marketi), ugostiteljske (restorani, caffè barovi), servisne (servis i pranje vozila) građevine, te parkirališta za osobna i teretna vozila (kamionski terminal).

Članak 71.

- (1) Površina građevne čestice predviđene za izgradnju građevnog kompleksa iz članka 69. iznosi 1,5 ha, a ukupni koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi 0,2.

Članak 72.

- (1) Prateće prometne građevine obvezatno se priključuju na sustav komunalne infrastrukturne mreže (vodoopskrba, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, telekomunikacije, plinoopskrba, elektroopskrba).
- (2) Priključivanje građevina na sustav komunalne infrastrukture obavlja se na način propisan od nadležnih službi.

3. Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti**Članak 73.**

- (1) Prostornim planom uređenja osigurani su uvjeti za smještaj gospodarskih sadržaja:
- u građevnom području naselja
  - u izdvojenom građevnom području (gospodarska poslovno-radna zona)
  - izvan građevnog područja naselja
- (2) Gospodarske djelatnosti smještaju se u prostore iz stavka 1. ovog članka uz uvjet da:
- racionalno koriste prostor
  - nisu u suprotnosti sa zaštitom okoliša

Članak 74.

- (1) Pod gospodarskom (poslovno-radnom zonom) podrazumijevaju se zona u kojima je moguća gradnje poslovnih građevina i proizvodnih pogona prljave i čiste industrije, servisne i zanatske djelatnosti, skladišta i servisi, te ostale djelatnosti koje svojim postojanjem i radom ne otežavaju i ugrožavaju ostale funkcije i čovjekovu okolinu u istoj. U sklopu gospodarske (poslovno-radne zone) gradnja treba biti tako koncipirana da:
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice iznosi do 60%
  - najmanje 20% ukupne površine čestice mora biti ozelenjeno

Članak 75.

- (1) Gradnja u gospodarskoj zoni (poslovno-radnoj zoni) izvodi se na temelju urbanističkog plana uređenja. UPU radne zone (poslovno-radna zona) ima ukupnu površinu 36.00 ha.

Članak 76.

- (1) Poslovne građevine sa sadržajima neophodnim za svakodnevni život (obrada, dorada, servisi, opskrba, skladišta i slično) mogu se graditi i unutar građevinskih područja za gradnju i razvoj naselja u skladu s lokalnim uvjetima, ukoliko karakter naselja, tehnološko rješenje, veličina građevinske čestice

i njen položaj to omogućavaju. Uz to trebaju biti zadovoljeni ovi uvjeti:

- djelatnost koja se u njima obavlja, način organizacije rada i tehnološko rješenje te potrebe prometa ne smiju ugrožavati okoliš i kvalitetu života na susjednim građevinskim česticama i naselju
  - najmanje 20% građevinske čestice mora se urediti kao parkovno-pejzažno ili zaštitno kao vegetacijski pojas u skladu s uvjetima zaštite okoliša
  - oblik i veličina građevinske čestice treba biti određen prema člancima 22., 23. i 24. ove odluke
- (2) Iznimno u skladu s lokalnim uvjetima, unutar građevinskih područja naselja mogu se za građenje poslovnih građevina formirati građevinske čestice i veće od određenih, ali ne veća od 1,0 ha, ako zahtijeva tehnologija, način organiziranja proizvodnje, tehnološki proces i potrebe prometa.

Članak 77.

- (1) U okviru prostornog razmještaja gospodarskih sadržaja, Prostorni plan utvrđuje osnovna usmjerenja za:
- smještaj industrije, malog gospodarstva, poduzetništva i obrtništva,
  - poljoprivredu,
  - šumarstvo,
  - turizam.

3.1. INDUSTRIJA, MALO GOSPODARSTVO, PODUZETNIŠTVO I OBRNTIŠTVO

Članak 78.

- (1) Planirana zona industrije, malog gospodarstva, obrtništva i poduzetništva treba se racionalno koristiti i popunjavati, i temeljiti na realnom programu i analizi isplativosti u odnosu na troškove pripreme, opremanja i uređenja zemljišta.
- (2) U Industrijskoj zoni kod izrade urbanističkog plana uređenja poštivati sljedeće smjernice za određivanje namjene prostora:
- proizvodna namjena
  - poslovna namjena
  - ugostiteljsko – turistička namjena
  - javne zelene površine
  - sportsko – rekreacijska namjena
  - površine infrastrukturnih sustava

Kod izrade urbanističkog plana uređenja radne zone poštivati sljedeće smjernice: Minimalna površina građevinske čestice proizvodne pretežno industrijske namjene je 600 m^2 . Minimalna širina parcele je 20 m. Minimalna dubina parcele je 30 m. Maksimalna površina građevinske čestice proizvodne pretežno industrijske namjene nije određena.

Maksimalni koeficijent izgrađenosti $K_{ig} = 0,6$.

Maksimalni koeficijent iskoristivosti nadzemno $K_{is} = 1,5$. Maksimalna etažnost građevina je $P_0 + P + 1 + P_t$.

Maksimalna visina građevina od kote zaravnatog terena do kote vijenca je $V=12$

m. Iznimno visina građevine može biti i viša ako to zahtijeva tehnološki proces ili drugi razlozi i ako se dokaže opravdanost u pojedinoj građevini ili njenom dijelu. Minimalna udaljenost slobodnostojećih građevina od međa susjednih građevinskih čestica je 3 m.

Minimalna udaljenost između susjednih građevina je 8 m.

Minimalna udaljenost građevina (građevinski pravac) od regulacione linije prometnica je 8 m.

Unutar ovog prostora mogu se izvoditi građevine: portirnice, parkirišta, interne prometnice i prostori za manipulaciju te uređene površine zelenila.

Minimum 20% površine građevne čestice treba biti ozelenjeno i odgovarajuće hortikulturno uređeno.

3.2. EKSPLOATACIJA MINERALNIH SIROVINA

Članak 79.

- (1) Eksploatacija mineralnih sirovina vezana je na iskorištenje prirodnih resursa i te se djelatnosti smještavaju uz ležišta sirovina.

3.3. POLJOPRIVREDA

Članak 80.

- (1) Razvoj poljoprivrede treba temeljiti na tržišnim načelima i obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, uključujući i farmerski tip gospodarstva.
- (2) Prvenstveno je potrebno zaustaviti svako daljnje usitnjavanje zemljišnog posjeda i stimulirati povećavanje, a poželjno je pristupiti novom utvrđivanju vrijednosti - boniteta tla i djelotvornijoj zaštiti kvalitetnog, plodnog zemljišta.
- (3) U korištenju poljoprivrednog zemljišta postupno treba promovirati razvitak integrirane i ekološke poljoprivrede.
- (4) Ekološka poljoprivreda (organska, biološka) je poljoprivredna proizvodnja bez primjene mineralnih gnojiva, pesticida i drugih agrokemikalija. Integrirana poljoprivreda je kontrolirana poljoprivredna proizvodnja.
- (5) Uvjeti smještaja građevina poljoprivredne namjene unutar građevinskog područja naselja utvrđeni su člankom 17. ovih Odredbi za provođenje.
- (6) Uvjeti smještaja građevina izvan građevinskih područja naselja u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti prikazani su u člancima 52. – 62. ovih Odredbi za provođenje.

3.4. ŠUMARSTVO

Članak 81.

- (1) Razvoj šumarstva kao gospodarske djelatnosti potrebno je temeljiti na načelu održivog gospodarenja.

- (2) Gospodarenje šumama i šumskim zemljištem na području Općine podrazumijeva, uz gospodarske učinke i održavanje biološke raznolikosti, sposobnosti obnavljanja, vitalnosti i potencijala suma, kako bi se ispunile gospodarske, ekološke i općekorisne funkcije šuma.
- (3) Gospodarenje šumama (naročito privatnim) s gledišta korištenja i zaštite prostora treba unaprijediti prema stručnim kriterijima i principima šumarske struke, u cilju naglašavanja općekorisnih funkcija šume i održavanja ekološke ravnoteže. U skladu s time potrebno je izraditi Program gospodarenja šumama općine Vodinci.

3.5. TURIZAM

Članak 82.

- (1) Razvitak turizma, s gledišta korištenja prostora i planiranja sadržaja u prostoru vezan je uz:
- naselja

- za primarnu zdravstvenu zaštitu	0,10 m ² po stanovniku
- za djelatnost društvenih i kulturnih organizacija	0,20 m ² po stanovniku
- za javne djelatnosti (pošte, banke i sl.)	0,10 m ² po stanovniku
- za odgoj i obrazovanje	prema posebnim propisima

Navedeni normativi određuju najmanje potrebe kvalitetnog opremanja naselja pratećim sadržajima, no ukoliko postoji interes pojedinih investitora za izgradnjom, površina pratećih sadržaja može premašiti navedene normative.

Članak 85.

- (1) Visina građevina iz članka 83 ne može biti viša od prizemlja + 2 kata + potkrovlje, odnosno 12,0 m do vijenca građevine za športske, kulturne, sakralne i slične namjene.
- (2) Iznimno, visine dijelova građevina (zvonici, dimnjaci kotlovnica) mogu biti veće od onih propisanih u prethodnom stavku ovoga članka.
- (3) Koeficijent izgrađenosti građevnih čestica za izgradnju građevina iz članka 83 osim za odgoj i obrazovanje (0,5) građenih na:
- slobodno stojeći način ne može biti veći od 0,6, te
  - ugrađeni način ne može biti veći od 0,8.

Članak 86.

- (1) Udaljenost građevina iz članka 83. mora iznositi najmanje 3,0 m od susjedne međe.
- (2) Ako se dječji vrtić, jaslice ili osnovna škola grade sjeverno od postojeće građevine, njihova udaljenost od te građevine mora iznositi najmanje tri

- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište

- (2) Uredjenje i izgradnju odgovarajućih sadržaja potrebno je planirati i provoditi tako da se u najvećoj mogućoj mjeri očuva izvorna vrijednost prirodnog i kulturno- povijesnog okruženja.

4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti

Članak 83.

- (1) Prostornim planom osigurani su prostorni uvjeti smještaja i razvitka sustava društvenih djelatnosti: predškolskih i školskih ustanova, zdravstvenih i socijalnih ustanova, građevina kulture i sporta, vjerskih građevina te ostalih građevina javnog interesa.

Članak 84.

- (1) Za izgradnju građevina iz prethodnog članka koriste se slijedeći orijentacijski normativi:

njegove visine, odnosno ako se ispred navedenih javnih sadržaja gradi nova građevina, njena udaljenost prema jugu od navedenih javnih sadržaja ne može biti manja od tri visine.

5. Uvjeti za utvrđivanje koridora / trasa i površina za prometne i komunalne infrastrukturne sustave

Članak 87.

- (1) Ovim prostornim planom je predviđeno opremanje područja Općine Vodinci slijedećom prometnom i komunalnom infrastrukturom:
- prometnim površinama (ceste, pješački putovi, biciklističke staze, itd.),
  - mrežom telekomunikacija,
  - elektroopskrbnom mrežom
  - plinoopskrbnom mrežom,
  - vodoopskrbnom mrežom i
  - mrežom odvodnje
- (2) Detaljno određivanje trasa prometnica, komunalne i energetske infrastrukture koje su određene ovim Prostornim planom, utvrđuje se idejnim rješenjem za izdavanje lokacijske dozvole, vodeći računa o konfiguraciji tla, posebnim uvjetima i drugim okolnostima.
- (3) Pri projektiranju i izvođenju pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture potrebno se pridržavati važećih propisa, kao i propisanih

udaljenosti od ostalih infrastrukturnih objekata i uređaja, te pribaviti suglasnosti ostalih korisnika infrastrukturnih koridora.

5.1. PROMETNI SUSTAV

Članak 88.

- (1) Područjem općine Vodinci prolazi mreža (kategoriziranih) javnih cesta čiji su koridori definirani kartografskim prikazom broj 1 «Korištenje i namjena površina» i broj 2.1. «Prometna infrastruktura», a njihova točna širina posebnim zakonskim i podzakonskim propisima.

Članak 89.

- (1) Sve javne prometne površine unutar građevinskog područja na koje postoji neposredan pristup s građevnih parcela ili su uvjet za formiranje građevne čestice, moraju se projektirati, graditi i uređivati na način da se omogućuje vođenje komunalne infrastrukture, te moraju biti vezane na sustav javnih prometnica.
- (2) Prilaz s građevne čestice na javnu prometnu površinu treba odrediti tako da se ne ugrožava javni promet.

Članak 90.

- (1) Ulicom se smatra svaka cesta ili javni put unutar građevinskog područja uz kojega se izgrađuju ili postoje stambene ili druge građevine, te na koji te građevine imaju izravan pristup. Ulice u naselju s funkcijom državne, županijske ili lokalne ceste smatraju se tom vrstom ceste (javna cesta).
- (2) Ulica iz stavka 1. ovog članka mora imati najmanju širinu 5,5 m (za dvije vozne trake), odnosno 3,5 m (za jednu voznu traku).
- (3) Jedna vozna traka može se izgrađivati samo iznimno na preglednom dijelu ulice, pod uvjetom da se na svakih 100,0 m uredi ugibalište, odnosno u slijepim ulicama čija dužina ne prelazi 100,0 m na preglednom dijelu ili 50,0 m na nepreglednom.
- (4) Za potrebe nove izgradnje na neizgrađenom dijelu građevinskog područja koje se širi uz županijsku cestu treba osnivati zajedničku sabirnu ulicu preko koje će se ostvariti direktan pristup na javnu prometnu površinu, a sve u skladu s posebnim uvjetima organizacije nadležne za upravljanje prometnicom na koju se priključuje.

Članak 91.

- (1) Minimalna udaljenost regulacione linije od ruba kolnika treba osigurati mogućnost izgradnje odvodnog jarka, usjeka, nasipa, bankine, biciklističke staze i nogostupa, a ne može biti manja

od one određene zakonskim propisima.

- (2) Izuzetno uz kolnik slijepe ulice može se osigurati izgradnja nogostupa samo uz jednu stranu.
- (3) Ne dozvoljava se izgradnja građevina, zidova i ograda, te podizanje nasada koji sprečavaju proširivanje preuskih ulica, uklanjanje oštih zavoja, te zatvaraju vidno polje vozača i time ometaju promet.

Članak 92.

- (1) Sve prometne površine trebaju biti izvedene bez arhitektonskih barijera tako da na njima nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

Članak 93.

- (1) Pojedine ulice ovim planom se predviđaju za javni prijevoz. Na odgovarajućim mjestima potrebno je predvidjeti proširenja za stajališta s nadstrešnicama za putnike.

Članak 94.

- (1) Uz sve prometnice u naseljima potrebno je predvidjeti gradnju i uređivanje biciklističkih staza, tako da im širina bude najmanje 1,0 m za jedan smjer, odnosno 1,6 m za dvosmjerni promet.

- (2) Gradnju i uređivanje biciklističkih traka moguće je izvesti:
  1. odvojeno od kolnika u drugoj razini,
  2. kao fizički odvojeni dio od kolnika i
  3. prometnim znakom odvojeni dio kolnika.

Članak 95.

- (1) Predviđa se uz mjesne ulice uređenje pločnika za kretanje pješaka u širini koja ovisi o pretpostavljenom broju korisnika, ali ne manjoj od 0,6 m.

Članak 96.

- (1) Idejnim rješenjem za izdavanje lokacijske dozvole za gradnju građevina javne, proizvodno-servisne ili sportsko-rekreacijske namjene potrebno je utvrditi način osiguranja parkirališnih mjesta za osobna ili teretna vozila.
- (2) Dimenzioniranje broja parkirališno-garažnih mjesta za građevine iz prethodnog članka odredit će se na temelju sljedeće tablice:

Namjena građevine	Broj mjesta na:	Potreban broj mjesta
1. Stambene građevine	1 stan	1 PGM
2. Industrija i skladišta	1000 BRP-a	6 PGM
3. Uredski prostori	1000 m ² korisnog prostora	20 PGM
4. Trgovina	1000 m ² korisnog prostora	40 PGM
5. Banka, pošta, usluge	1000 m ² korisnog prostora	40 PGM
6. Ugostiteljstvo	1000 m ² korisnog prostora	40 PGM
7. Višenamjenske dvorane	1 gledatelj	0,15 PGM
8. Sportske građevine	1 gledatelj	0,20 PGM

- (3) Smještaj potrebnog broja parkirališnih mjesta je potrebno predvidjeti na čestici ili u sklopu zelenog pojasa ispred čestice uz suglasnost pravne osobe koja upravlja cestom.

rezervoara s zapaljivim ili eksplozivnim gorivom
- 30,0 m od plinovoda s tlakom preko 10 bara izvan naselja

Članak 98.

5.2. SUSTAV KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Članak 97.

- (1) Ovim Prostornim planom predviđeno je povećanje kapaciteta telekomunikacijske mreže, tako da se osigura dovoljan broj telefonskih priključaka svim kategorijama korisnika kao i najveći mogući broj spojnih veza.

Sve mjesne i međumjesne telekomunikacijske veze (mrežni kabeli, svjetlovodni i koaksijalni kabeli) u pravilu se trebaju polagati u koridorima postojećih, odnosno planiranih prometnica.

- (2) Za izgradnju građevina potrebnih za antenske uređaje mobilne telefonije (tornjevi) predvidjeti zasebnu građevnu česticu ukoliko se ne postavljaju na već izgrađenu građevinu ili na već formiranu građevnu česticu. Treba ih tako pozicionirati da ne remete sklad urbane ili ruralne strukture naselja ili krajobraza. Obavezno ishoditi suglasnost konzervatora.

- (3) U postavljanju telekomunikacijskih vodova minimalne udaljenosti iznose:

- 5,0 m od ruba cestovnog pojasa županijskih i lokalnih cesta i temelja zgrada izvan naselja
- 2,0 m od stupa zračnih TT mreža
- 2,0 m od vodovodnih cijevi promjera preko 200 mm
- 1,0 m od cijevi gradske kanalizacije, slivnika, vodovodnih cijevi promjera do 200 mm, plinovoda s tlakom do 3 bara
- 10,0 m od plinovoda s tlakom od 3

do 10 bara, te od instalacija i

- (1) Općinska plinska mreža se treba polagati u koridorima postojećih odnosno planiranih prometnica, grafički prilog br. 2.4.

Članak 99.

- (1) Za planiranu mrežu elektroopskrbe na temelju analize dosadašnjeg razvoja može se pretpostaviti rast vršnog opterećenja. Daljnje širenje 10(20) kV mreže odvijat će se sukladno potrebama konzuma i mogućnostima HEP-a da osigura potrebna sredstva za poboljšanje kvalitete mreže. Nova 20 kV mreža gradit će se u principu zračno Al/Če vodičima, osim u naseljenim mjestima gdje će se izvoditi kabelski na dijelu gdje bi uzrokovala smetnju širenju naselja, grafički prilog br. 2.3.

- (2) Dalekovodima je potrebno, ovisno o naponskoj razini osigurati zaštitne koridore i to:

- 110 kV ZDV (43+43 m) 86 m
- 35 kV ZDV (30+30m) 60 m
- 10/20 kV ZDV (15+15 m) 30 m

Članak 100.

- (1) Trafostanice i telefonske centrale kada se ne grade u sklopu druge građevine potrebno je kao i plinske redukcijske stanice uklopiti u izgrađenu strukturu naselja na zasebnoj građevnoj čestici, ali tako da ne smanjuju preglednost raskrižja i ne remete sklad javnih zelenih površina.

Članak 101.

- (1) Predviđeno proširenje vodovodne mreže u cilju kvalitetnije i sigurnije vodoopskrbe cijelog područja temeljeno je na dosadašnjoj koncepciji vodoopskrbe i to u svim područjima i za dijelove naselja koji do sada nisu obuhvaćeni vodoopskrbom.
- (2) Moguće je odstupiti od dijelova trase vodoopskrbnih cjevovoda zacrtanih PPŽ-e samo ukoliko su odstupanja usklađena sa usvojenim Prijedlogom temeljnog rješenja regionalnog vodoopskrbnog sustava Istočne Slavonije – distribucijskog područja «Vinkovci» i Investicijskom studijom vodoopskrbnog sustava Istočne Slavonije br. 536/2003. usvojenih od Hrvatskih voda Zagreb.
- (3) Najmanji profili hidrantske mreže, potrebna oprema, način izvedbe protupožarne zaštite propisan je posebnim zakonskim i podzakonskim propisima.

Vrsta materijala za izvedbu magistralne vodovodne mreže i naselja je predviđena cijevima koje trebaju podnijeti radni tlak od NP 10 bara.

Članak 102.

- (1) Sve otpadne vode treba prije ispuštanja u recipijent tako tretirati kako bi se uklonile sve štetne posljedice za okolinu, prirodu i recipijent (planom predviđena izgradnja pročistača na južnom području općine).
- (2) Privremena rješenja odvodnje otpadnih voda manjih naselja vide se u promatranom razdoblju na dobro izvedenim septičkim jamama i njihovom urednom održavanju. Konačno rješenje treba predvidjeti u skladu s odrednicama koje će se definirati Studijom odvodnje otpadnih voda ovog dijela Vukovarsko-srijemske županije. Oborinska odvodnja manjih naselja predviđa se otvorenim kanalima i cestovnim jarcima do recipijenta. Po izgradnji kanalizacijskog sustava pojedinog naselja potrebno je izvesti priključak svake građevine na javnu kanalizaciju, a zatečene septičke jame isključiti iz kanalizacijskog sustava. Ukoliko se u okviru manjih naselja izgrade gospodarski pogoni ili mini farme nužno je otpadnu vodu tretirati do potrebne razine.

Članak 103.

- (1) Svi industrijski pogoni, pogoni male privrede kao i gospodarske građevine za uzgoj životinja (tovilišta) trebaju imati svoje predtretmane otpadnih voda prije upuštanja u javnu kanalizaciju, što se odnosi i na separaciju ulja i masti.

6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno - povijesnih cjelina

6.1. KRAJOBRAZNE VRIJEDNOSTI

Članak 104.

- (1) Ovim planom prostor Općine Vođinci dijeli se na dvije kategorije krajobraznih cjelina u kojima se valorizira prostor prema vrijednosti kulturne i prirodne baštine intergralno:

I kategorija krajolika
(krajobrazna cjelina nacionalnog značaja)

II kategorija krajolika
(krajobrazna cjelina regionalnog značaja)

- (2) U prvu kategoriju spada sjeverno područje općine, a u drugu kategoriju središnji i južni dio općine.

6.2. PRIRODNA BAŠTINA

Članak 105.

- (1) Od postojećih kategorija zaštite koje predviđa Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“ Republike Hrvatske broj: 30/94) na teritoriju općine Vođinci nema zaštićenih prirodnih područja.

6.3. KULTURNA BAŠTINA

Članak 106.

- (1) Odredbe za uspostavu i provođenje mjera zaštite i obnove kulturne baštine proizlaze iz Zakona i Uputa, koji se na nju odnose (uključujući i sve naknadne izmjene i dopune):
  - Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“ Republike Hrvatske broj: 69/99);
  - Zakon o gradnji („Narodne novine“ Republike Hrvatske broj: 52/99);
  - Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine“ Republike Hrvatske broj: 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04);
  - Obvezatna uputa o zoniranju zaštićenih povijesnih cjelina gradova i ostalih naselja (Ministarstvo kulture - Uprava za zaštitu kulturne baštine, 1995., 1998.)
- (2) Propisanim mjerama utvrđuje se obvezni upravni postupak, te način i oblici graditeljskih i drugih zahvata na eventualnim pojedinačnim kulturnim dobrima - građevinama, građevnim sklopovima, arheološkim lokalitetima, parcelama na kojima će se građevine koje će eventualno imati svojstvo kulturnog dobra nalaziti.
- (3) **Evidentirana** kulturna dobra potpadaju pod grupu **kulturnih dobara od lokalnog značenja**. Odluku o proglašenju zaštićenog kulturnog dobra lokalnog značenja donosi predstavničko tijelo lokalne uprave, a način njegove zaštite utvrđuje se uz prethodnu suglasnost nadležnog konzervatorskog odjela.

- (1) Arheološki lokaliteti

Članak 107.

Ukoliko bi se na području Općine, prilikom izvođenja građevinskih ili bilo kojih drugih zemljanih radova naišlo na arheološko nalazište ili nalaze, radove je nužno prekinuti te o navedenom bez odlaganja obavijestiti Konzervatorski odjel u Osijeku, kako bi se sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara poduzele odgovarajuće mjere osiguranja te zaštite nalazišta i nalaza.

- (1) Parkovi i drvoredi

Članak 108.

Ovi dijelovi prirode uređeni rukom čovjeka primjeri su hortikulturnog uređenja prostora naselja i svakako ih unutar pripadajućih parcela treba dovesti u zadovoljavajuće stanje svih elemenata i takve održavati. Kako bi se njihova zaštita provodila na odgovarajući način potrebno je, uključiti stručnjake koji se bave zaštitom prirodne baštine.

7. Postupanje s otpadom

Članak 109.

- (1) Na području Županije potrebno je uspostaviti cjeloviti sustav gospodarenja otpadom, te što prije usvojiti opredjeljenje o temeljnom principu zbrinjavanja komunalnog i tehnološkog otpada. Osnovni preduvjet za to je potreba što točnijeg utvrđivanja količine i sastava proizvedenog otpada na području Županije.
- (2) Na području Vukovarsko-srijemske županije treba osigurati prostor za jednu lokaciju za predobradu i skladištenje opasnog otpada i dvije lokacije za sabiralište opasnog otpada.

Članak 110.

- (1) Prije uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, sve jedinice lokalne samouprave obvezuju se odrediti najviše jednu privremenu lokaciju na svom prostoru namijenjenu odlaganju komunalnog (i neopasnog tehnološkog) otpada kako bi se nepovoljan utjecaj nekontroliranih deponija (prvenstveno utjecaj na podzemne vode) sveo na što manju mjeru.

Ovu odluku mora slijediti i obveza organizacije odvoza otpada od domaćinstava koja treba težiti 100 %-tnoj obuhvatnosti.

Članak 111.

- (1) Kao privremena lokacija za odlaganje komunalnog otpada do cjelovitog rješenja sustava gospodarenja otpadom koristi se odlagalište na području grada Vinkovaca k.o. Privlaka («Bazjaš»). Za odlaganje građevinskog

otpada predviđen je prostor sjeverno od naselja Vođinci. Prostor će se za ovu namjenu koristiti do poravnjanja postojećeg iskopa s okolnim terenom, a tada dovesti u prvobitnu funkciju (poljoprivredno zemljište).

Članak 112.

- (1) Za postavljanje kontejnera za komunalni otpad, te sekundarne sirovine (staklo, papir i slično), potrebno je osigurati odgovarajući prostor kojime se neće ometati kolni i pješački promet, te koji će po mogućnosti biti ograđen tamponom zelenila, ogradom ili slično.

Članak 113.

- (1) Na građevinskom području može se spaljivati samo drvo i lignocelulozni otpad.

Članak 114.

- (1) Odlukom Općinskog vijeća općine Vođinci treba ostvariti sistem za kontrolirano ukapanje životinjskih konfiskata s cijelog područja Općine, a treba ga locirati na mjestima gdje neće imati nepovoljan utjecaj na nadzemnu i podzemnu vodu i to nizvodno od postojećih i budućih crpilišta i izvan šire vodozaštitne zone. Koristit će se i tehnološko opremiti postojeće mrcilište.

8. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

Članak 115.

- (1) Mjere sanacije, očuvanja i unapređenja okoliša i njegovih ugroženih dijelova provodit će se u skladu s važećim zakonima, odlukama i propisima koji su relevantni za ovu problematiku.

Članak 116.

- (1) Sanitarne otpadne vode iz domaćinstva u naseljima do izrade kanalizacije moraju se prikupljati u epropusnim sabirnim armirano-betonskim jamama zatvorenog tipa (trokomorne trulišnice), koje omogućavaju lako povremeno pražnjenje djelomično pročišćene otpadne vode i odvoz u zatvorenim posudama na mjesto ispusta.
- (2) Pražnjenje sabirnih jama treba vršiti odvozom na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

Članak 117.

- (1) Podovi u stajama i svinjcima moraju biti nepropusni za tekućinu i imati rigole za odvodnju osoke u gnojišnu jamu. Dno i stjenke gnojišta do visine od 0,5 m iznad terena moraju biti izvedeni od nepropusnog materijala.

- (2) Sva tekućina iz staja, svinjaca i gnojišta mora se odvesti u jame ili silose za osoku i ne smije se razlijevati po okolnom terenu. Jame i silosi za osoku moraju imati siguran i nepropustan pokrov, te otvore za čišćenje i zračenje.
- (3) U pogledu udaljenosti od ostalih objekata i naprava, za jame i silose za osoku vrijede jednaki propisi kao i za gnojišta.

Članak 118.

- (1) Svi gospodarski pogoni, te poljoprivredna gospodarstva i farme trebaju imati izveden sustav odvodnje, koji onemogućuje izlivanje i prodiranje u tlo otpadnih voda. Do izvedbe sustava odvodnje i uređaja

Članak 119.

- (1) Šume i šumsko zemljište ne mogu mijenjati svoju namjenu u odnosu na stanje zatečeno stupanjem na snagu odredbi PPUO.
- (2) Izuzetno od stavka 1. ovog članka, šuma se može krčiti samo za potrebe infrastrukture predviđene ovim planom i planovima višeg reda.
- (3) Nekvalitetno poljoprivredno koje ekonomski nije opravdano koristiti u poljoprivredne svrhe može se pošumiti.

Članak 120.

- (1) Sve vodotoke, vodne površine i vodne resurse može se koristiti i uređivati u skladu s vodoprivrednom osnovom i Zakonom o vodama, a sve zahvate uz vodne površine, te vodoopskrbu i odvodnju treba uskladiti sa zahtjevima JP Hrvatske vode.
- (2) U zonama potencijalnih vodocrpilišta moraju se provoditi sve mjere zaštite od zagađenja podzemnih voda, vršiti daljnja istraživanja, a na ista se ne mogu širiti građevinska područja niti izgrađivati gospodarski i drugi pogoni.

Članak 121.

- (1) U naseljima, te uz prometnice i kanale, kao i u rekreativnim zonama, treba formirati poteze i veće površine zaštitnog zelenila.

Članak 122.

- (1) Svi radovi na površini zemljišta (građevinski iskopi, gradnja cesta i slično) trebaju se vršiti na način da se očuva kompaktnost i površinska odvodnja poljoprivrednih površina, uz obvezu deponiranja humusnog sloja.

Članak 123.

- (1) Građevine i postrojenja u kojima će se skladištiti

i koristiti zapaljive tekućine i plinovi moraju se graditi na sigurnoj udaljenosti od ostalih građevina i komunalnih uređaja u skladu s odredbama Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (Narodne novine br.108/95).

- (2) Mjesta za gradnju građevina u kojima se obavlja proizvodnja, smještaj i čuvanje eksplozivnih tvari bit će određena sukladno članku 44. Zakona o eksplozivnim tvarima za gospodarsku upotrebu (Narodne novine br. 12/94), u skladu sa zahtjevom nadležne službe za zaštitu od požara.

- (3) U mjestima u kojima se planira ustrojavanje vatrogasnih postaja, prostor za gradnju za proizvodnju postaje i postaje mora biti predviđeni moraju se i približno u središtu mjesta uz glavnu prometnicu.

- (4) Mjesta za civilna strelišta otvorenog tipa za oružje s užlijebljenom cijevi odredit će se u skladu s odredbama Zakona o oružju (Narodne novine br. 46/97) i Pravilnika o posebnim uvjetima što ih moraju ispunjavati poslovne prostorije za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva, popravljavanje i prepravljavanje oružja, vođenje civilnih strelišta te zaštitu od požara, krađe i drugih nezgoda i zlorporaba (Narodne novine br. 8/93).

9. Mjere provedbe plana

9.1. Obveza izrade prostornih planova

Članak 124.

- (1) Na temelju Prostornog plana uređenja općine Vodinci izradit će se sljedeći dokumenti prostornog uređenja:
- Urbanistički plan uređenja za naselje Vodinci
  - Urbanistički plan uređenja radne zone Vodinci
- (2) Granice obuhvata Urbanističkih planova uređenja iz stavka 1. ovog članka dani su u grafičkom prilogu 3.3. »Područje promjene planskih mjera zaštite» u mjerilu 1:25000.
- (3) Do izrade urbanističkih planova iz stavka 1. ovog članka primjenjivat će se važeći dokumenti prostornog uređenja koji su u skladu s ovim prostornim planom odnosno primjenjivat će se odredbe ovog plana.

9.2. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera

Članak 125.

- (1) Područja primjene posebnih razvojnih mjera u okviru obuhvata plana prvenstveno su:
- poljoprivredne površine
  - područja sa slabo razvijenim gospodarstvom

Članak 126.

(1) Posebne postavke razvoja koje treba poticati za navedena područja su:

- uvođenje permanentnog obrazovanja stanovništva
- poticati razvoj prometnih pravaca, koji osiguravaju razvoj ovog područja i integraciju u prostor Općine, Županije i regije
- građevinsko zemljište - osigurati prodaju uređenog građevinskog zemljišta po povoljnijim cijenama
- poticajne mjere za poduzetnike i obrtnike, poljodjelstvo i drugo
- povećanje površina pod vinogradima i voćnjacima (poticaji i subvencije)
- pokretanje razvojnih projekata u suradnji sa susjednim općinama
- ubrzano razvijati sve segmente infrastrukture

9.3. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni**Članak 127.**

(1) Sve postojeće legalno izgrađene pojedinačne stambene, stambeno-poslovne i gospodarske građevine, a koje su u suprotnosti s namjenom određenom Prostornim planom uređenja općine Vodinci mogu se adaptirati, sanirati i rekonstruirati u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada.

Neophodnim obimom rekonstrukcije za poboljšanje uvjeta života i rada smatraju se za:

I. stambene, odnosno stambeno-poslovne građevine:

1. obnova, sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova građevina i krovništa u postojećim gabaritima;
2. priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture, te rekonstrukcija svih vrsta instalacija;
3. dogradnja sanitarnih prostorija (WC, kupaonica) uz postojeće stambene građevine koje nemaju iste izgrađene u svom sastavu ili na postojećoj građevnoj čestici, i to u najvećoj površini od 12 m²;
4. dogradnja, odnosno nadogradnja stambenih ili pomoćnih prostora, tako da s postojećim ne prelazi ukupno 75 m² bruto građevinske površine svih etaža, s time da se ne povećava broj stanova;
5. adaptacija tavanskog ili drugog prostora unutar postojećeg gabarita u stambeni prostor;

6. postava novog krovništa, bez nadozida kod objekata s dotrajalim ravnim krovom ili s nadozidom ako se radi o povećanju stambenog prostora iz točke I. broj 4. ovoga stavka;
7. sanacija postojećih ograda i potpornih zidova radi sanacije terena (klizišta)
8. ostalo po posebnim zakonima i propisima

II. građevine druge namjene (građevine za rad, javne, komunalne, prometne građevine):

1. obnova i sanacija oštećenih i dotrajalih konstruktivnih dijelova građevina i krovništa;
2. dogradnja sanitarija, garderoba, manjih spremišta i sl. do najviše 16 m² izgrađenosti za građevine do 100 m² bruto izgrađene površine, odnosno do 16 m²+5% ukupne bruto izgrađene površine za veće građevine;
3. prenamjena i funkcionalna preinaka građevina vezano uz prenamjenu prostora, ali pod uvjetom da novoplanirana namjena ne pogoršava stanje čovjekove okoline i svojim korištenjem ne utječe na zdravlje ljudi u okolnim stambenim prostorima;
4. dogradnja i zamjena dotrajalih instalacija;
5. priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture;
6. dogradnja i zamjena građevina i uređaja komunalne infrastrukture i rekonstrukcija javnih prometnih površina;
7. sanacija postojećih ograda i potpornih zidova radi sanacije terena (klizišta).
8. ostalo po posebnim zakonima i propisima

Kazalo

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Akti Županijskog poglavarstva

Odluka	1
Rješenje o imenovanju predstavnika Vukovarsko-srijemske županije u Radne skupine Radne zajednice podunavskih regija	1

OPĆINA NUŠTAR

Akti Općinskog vijeća

Odluka o Prostornom planu uređenja općine Nuštar	2
--	---

OPĆINA VOĐINCI

Akti Općinskog vijeća

Odluka o Prostornom planu uređenja općine Vođinci	41
---	----

«Službeni vjesnik» - Službeno glasilo Vukovarsko-srijemske županije
Izdaje: Vukovarsko-srijemska županija
Glavna i odgovorna urednica: Jadranka Golubić, dipl. iur., Urednica: Katarina Radman
Uredništvo: Vinkovci, Glagoljaška 27/I
www.vukovarsko-srijemska-zupanija.hr/sl-vjesnik.htm
e-mail: sluzbeni-vjesnik@hi.t-com.hr
Tisak: Bianco-graf, telefon: 032 /843-129